

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ: Σ.Ε.Υ.Π.

ΤΜΗΜΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΞΑΜΗΝΟ: ΠΑ΄

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: «Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΕΛΕΝΔΡΙΟΥ»**

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΧΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΧΑΤΖΗΦΩΤΙΟΥ ΣΕΒΑΣΤΗ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2005

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Οι ευχαριστίες δεν είναι από τα πιο εύκολα θέματα ιδιαίτερα όταν πρόκειται για άτομα τα οποία συντέλεσαν σε μεγάλο ή μικρό βαθμό για την διεκπεραίωση αυτής της εργασίας.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε, κατ' αρχήν όλη τη κοινοτική ομάδα του Επαρχιακού Γραφείου Λεμεσού και ιδιαίτερα τον κο Χρίστο Παπαδόπουλο (επόπτη Κοινοτικής ομάδας) για την πολύτιμη βοήθεια και στήριξη του στην ολοκλήρωση της πτυχιακής μας εργασίας.

Επίσης θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον κο Πάσια Αντρέα (πρόεδρος συμβουλίου κοινοτικής ευημερίας) για την πολύτιμη βοήθεια του στον τομέα της έρευνας μας στην κοινότητα Πελενδρίου καθώς επίσης τον ευχαριστούμε για όλα τα στοιχεία που μας έδωσε τα οποία συμπεριλάβαμε στην πτυχιακή μας.

Τελειώνοντας θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την υπεύθυνη καθηγήτρια μας κα Χατζηφωτίου Σεβαστή η οποία παρά το δύσκολο πρόγραμμα που είχε, δέχτηκε να αναλάβει την εποπτεία της πτυχιακής μας εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η Κοινωνική πρόνοια στην Κύπρο	12
--------------------------------	----

A. Διάρθρωση-οργάνωση του Τ.Υ.Κ.Ε. και παρεχόμενες υπηρεσίες

1.1. Οργάνωση και προγραμματισμός Κοινωνικής Εργασίας	17
1.2. Υπηρεσία για την οικογένεια και παιδί	18
1.2.1. Οικογενειακή συμβουλευτική και Υποστηρικτικές υπηρεσίες	18
1.2.2. Προστασία παιδιού	19
1.2.3. Υιοθεσίες	21
1.2.4. Παραβατικότητα	21
1.3. Υπηρεσία δημόσιων βοηθημάτων, ηλικιωμένων και αναπήρων	22
1.3.1. Δημόσιο βοήθημα	23
1.3.2. Υπηρεσίες για ηλικιωμένα και ανάπηρα άτομα	24
1.3.3. Διερεύνηση και πιστοποίηση κοινωνικό-οικονομικής κατάστασης	25
1.4. Υπηρεσία Κοινοτικής Εργασίας	25
1.4.1. Κοινοτική Οργάνωση	26
1.4.2. Κοινοτικά- εθελοντικά προγράμματα και υπηρεσίες	26
1.5. Υπηρεσία ανάπτυξης προσωπικού σχεδιασμού προγραμμάτων	27
1.5.1. Επιμόρφωση προσωπικού	28
1.5.2. Έρευνες – επισκοπήσεις	29
1.5.3. Σχεδιασμός προγραμμάτων	29
1.6. Παροχή υπηρεσιών και σε άλλες υπηρεσίες	29
1.7. Διεθνείς σχέσεις	30

B. Οργάνωση Κοινοτικής Εργασίας

1.1. Ηλικιωμένοι	36
1.2. Παιδιά προσχολικής ηλικίας	36
1.3. Σχολική ηλικία	37
1.4. Άτομα με ειδικές ανάγκες	37
1.5. Βασικές αρχές	38
1.6. Τεχνική βοήθεια	40
1.7. Οικονομική βοήθεια	41
1.8. Ρόλος Κοινοτικού Λειτουργού	41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Κοινωνική Πρόνοια και Εθελοντισμός

47

A. Εθελοντισμός και εθελοντικές οργανώσεις στην Κύπρο

2.1.	Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας – Λειτουργία	54
2.1.1.	Π.Σ.Ε. – Τ.Υ.Κ.Ε.	54
2.2.	Σώμα εθελοντών	58
2.2.1.	Δομή του σώματος εθελοντών	58
2.2.2.	Επιδιώξεις του σώματος εθελοντών	58
2.2.3.	Εφαρμογή του προγράμματος	59
2.3.	Συμβούλια /επιτροπές Κοινοτικής Ευημερίας	60
2.3.1.	Σκοποί Σ.Κ.Ε. – Ε.Κ.Ε.	60
2.3.2.	Μέλη	61
2.3.3.	Τακτικές και έκτακτες συνελεύσεις	62
2.4.	Διοίκηση	63
2.4.1.	Συνεδρίες διοικούσας επιτροπής	64
2.4.2.	Καθήκοντα μελών διοικούσας επιτροπής	65
2.4.3.	Επιθεώρηση βιβλίων και αρχείων	66
2.4.4.	Διάλυση Σ.Κ.Ε. – Ε.Κ.Ε.	66
2.5.	Κρατική χορηγία	67
2.5.1.	Κριτήρια	69

B. Εθελοντισμός στην επαρχία Λεμεσού

2.1.	Οργάνωση	75
2.2.	δράση	75
2.3.	Σχέσεις εθελοντικού τομέα με το Γραφείο Ευημερίας και ειδικά με την κοινοτική εργασία	82

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Α. Η Κοινωνική ανάπτυξη στην κοινότητα Πελενδριού – χαρακτηριστικά κοινότητας

3.1.	Πολιτιστικά χαρακτηριστικά	84
3.2.	Δημογραφική ανάλυση	88
3.3.	Κοινωνική δομή και οργάνωση	88
3.3.1.	Οικογένεια	88
3.3.2.	Οικονομικά	89
3.3.3.	Διοίκηση	90
3.3.4.	Θρησκεία	91
3.3.5.	Εκπαίδευση	91
3.3.6.	Υγεία	92
3.3.7.	Κοινωνική ζωή	92
3.3.8.	Ήθη – έθιμα κατοίκων	93
3.4.	Διακοινωνικές σχέσεις	93
3.5.	Κοινωνικές ανάγκες – προβλήματα	94
3.6.	Η οργάνωση της Πρόνοιας στην περιοχή Πιτσιλιάς – Σ.Κ.Ε. Πιτσιλιάς	95
3.7.	Μέλη	96
3.8.	Πόροι συμβουλίου	97
3.9.	Διοίκηση Σ.Κ.Ε.Π.	98

Β. Η δράση του Σ.Κ.Ε. Πελενδριού

3.1.	Ιστορικό – παρούσα κατάσταση	99
3.2.	Προγράμματα Σ.Κ.Ε.	100
3.3.	Ομάδα εθελοντών	101
3.4.	Δράση και κοινωνικό έργο	102

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Σχέδιο βελτίωσης της Κοινοτικής ανάπτυξης στο Πελένδρι και τα γύρω χωριά

A. Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών των εθελοντικών οργανώσεων

4.1. Εθελοντικές οργανώσεις 105

B. Περιφερειακή ανάπτυξη 107

4.1. Σκοπός 109

4.2. Σωστή λειτουργία και εφαρμογή προγράμματος μιας εθελοντικής
οργάνωσης 110

4.3. Κριτήρια – αποτελεσματικότητα παρεχόμενων υπηρεσιών 111

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Μεθοδολογία – αποτελέσματα έρευνας 115

5.1. Προσδιορισμός θέματος 115

5.2. Καθορισμός – συλλογή πληροφοριών προς μελέτη 116

5.3. Τρόπος συλλογής πληροφοριών 116

5.4. Περιγραφή ερωτηματολογίου 117

5.5. Αντιμετώπιση αποτυχιών 119

5.6. Χρονοδιάγραμμα έρευνας 119

5.7. Αποτελέσματα έρευνας 120

5.8. Προτάσεις 204

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 206

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 209

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το θέμα της πτυχιακής μας « Η Κοινωνική Ανάπτυξη στην Κύπρο, η περίπτωση της κοινότητας Πελενδρίου» το έχουμε επιλέξει για το λόγο ότι στην εξάμηνη πρακτική μας άσκηση είχαμε την ευκαιρία να μελετήσουμε και να εμβαθύνουμε περισσότερο το θέμα της κοινωνικής ανάπτυξης και το κυριότερο τελειώνοντας την πρακτική μας δουλεύουμε και οι δυο σε Σ.Κ.Ε.

Στο Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας όπου ολοκληρώσαμε την πρακτική μας άσκηση, ασχοληθήκαμε ιδιαίτερα με τον τομέα της κοινωνικής ανάπτυξης. Επισκεφθήκαμε πολλά Συμβούλια κοινωνικής ευημερίας (Σ.Κ.Ε.), παρευρεθήκαμε σε πολλές συνεδριάσεις τους, μελετήσαμε και μας ενημέρωναν για τα προγράμματα που λειτουργούσαν (π.χ. παιδική λέσχη, κέντρα ενηλίκων κ.α.). Η άμεση επαφή που είχαμε με τις διάφορες κοινότητες και ιδιαίτερα της κοινότητας Πελενδρίου μας βοήθησε πάρα πολύ για την διεκπεραίωση της εργασίας μας αυτής.

Αρχικά ενημερωθήκαμε μέσω συνεντεύξεων από τους κοινωνικούς λειτουργούς του γραφείου ευημερίας για τα κοινοτικά προγράμματα που λειτουργούν, για το ρόλο και το έργο του κοινοτικού λειτουργού.

Μελετήσαμε διάφορα εγχειρίδια της υπηρεσίας, σχετική βιβλιογραφία η οποία δυστυχώς ήταν περιορισμένη, όπως και άρθρα τα οποία μας βοήθησαν στη σύνταξη του θεωρητικού μέρους. Μεγάλη βοήθεια είχαμε από τον πρόεδρο του Σ.Κ.Ε. που μας έδωσε πλήρη περιγραφή πως λειτουργεί η επιτροπή και τα προγράμματα.

Σημαντικό ρόλο έπαιξε ότι δουλεύουμε σε Σ.Κ.Ε. και συνεργαζόμαστε με το γραφείο ευημερίας, έτσι για μας ήταν πιο εύκολο να πραγματοποιήσουμε την έρευνα μας και να έχουμε πιο εύκολη πρόσβαση στις διάφορες υπηρεσίες που χρειαζόμασταν.

Τέλος θα θέλαμε να τονίσουμε κάποια σημαντικά σημεία που θεωρούμε αναγκαία. Με την ελάχιστη εμπειρία που αποκτήσαμε στο διάστημα που είμαστε και δουλεύουμε στην Κύπρο, παρατηρήσαμε τα εξής:

- Το σύστημα της Κύπρου είναι αρκετά ικανοποιητικό όμως αντιμετωπίζει ένα σημαντικό πρόβλημα, αυτό είναι η τεράστια γραφειοκρατία, η οποία «δένει» τα χέρια του Κοινωνικού Λειτουργού και δεν τον αφήνει να κινηθεί όσο πιο γρήγορα μπορεί και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να αυξάνεται ο κόσμος που έχει ανάγκη από την βοήθεια μας και αντί να προχωράμε να μένουμε στάσιμοι.
- Όσο ήμασταν σπουδαστές και κάναμε πρακτική στο γραφείο ευημερίας εντοπίσαμε Κοινωνικούς Λειτουργούς οι οποίοι ήταν οτιδήποτε άλλο εκτός από Κοινωνικοί Λειτουργοί. Ήταν σπουδασμένοι «αρχαιολόγοι» και άλλα πολλά επαγγέλματα. Κατά την γνώμη μας αυτό χαλάει την «εικόνα» που έχει το επάγγελμα μας για το λόγο ότι δεν μπορούσαν να χειριστούν σωστά το κόσμο, έτσι έχουμε ένα μεγάλο πλήθος του κόσμου οι οποίοι δεν είναι ευχαριστημένοι από το γραφείο ευημερίας και χωρίς να ξέρουν κατακρίνουν τον κλάδο.

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ

Δ.Υ.Κ.Ε. = ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Ε.Λ.Ε. = ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Ε.Κ.Ε. = ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Ε.Σ.Ε. = ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Κ.Α. = ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ε.Γ.Ε. = ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΓΡΑΓΕΙΟ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Κ.Λ. = ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ

Π.Σ.Ε. = ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Σ.Κ.Ε. = ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Τ.Υ.Κ.Ε. = ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Υ.Ε.Κ.Α. = ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Υ.Κ.Ε. = ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Σ.Κ.Ε.Π. = ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η Κοινωνική Πρόνοια στην Κύπρο

Διάφοροι μελετητές που ασχολήθηκαν με τη διερεύνηση των καταβολών της Κοινωνικής Πρόνοιας, βρήκαν ότι αυτή έχει τις ρίζες της στις παραδόσεις, τα έθιμα και τα φιλάνθρωπα αισθήματα των μελών της κάθε κοινωνίας.

Η φροντίδα, η συμπαράσταση και η αλληλεγγύη προς τους φτωχούς και τους πάσχοντες, τους ηλικιωμένους και τα μικρά παιδιά, θεωρούνται από τα πολύ παλιά χρόνια υποχρέωση και καθήκον εκείνων που έχουν τα μέσα να τους φροντίσουν. (Δαυτόπουλος, 1997).

Στην Κύπρο η Κοινωνική Πρόνοια, όπως και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, ξεκίνησε με τη μορφή της φιλανθρωπίας για να εξελιχθεί σταδιακά σε ένα οργανωμένο σύστημα κοινωνικής προσφοράς. Όπως είναι σε όλους γνωστό, τα τελευταία εικοσιπέντε χρόνια, μία σειρά από οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές επηρέασαν την Κοινωνική Πρόνοια σε όλες τις χώρες και ιδιαίτερα τις χώρες της Ευρώπης. Οι αλλαγές αυτές επηρέασαν σημαντικά την ανάπτυξη και οργάνωση των Κοινωνικών υπηρεσιών και την προσφορά σε αυτούς που την έχουν ανάγκη.

Ένα σημαντικό επίτευγμα της περιόδου αυτής είναι η ανάπτυξη της επιστημονικής γνώσης γύρω από τον άνθρωπο και την κοινωνία. Αρχίζει να αναγνωρίζεται το δικαίωμα του ανθρώπου που έχει ανάγκη για υπηρεσίες και η προσέγγιση των κοινωνικών προβλημάτων σταδιακά να διαφοροποιείται. Αναγνωρίζεται η πρωταρχική ευθύνη του κράτους σε θέματα κοινωνικής Πρόνοιας και η εκκλησία αρχίζει να περιορίζει το φιλανθρωπικό έργο της. Η ραγδαία εξέλιξη των κοινωνικών επιστημών και ιδιαίτερα της γνώσης γύρω από την ανθρώπινη συμπεριφορά, διαμορφώνουν νέους τρόπους σκέψης και νέες μεθόδους στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων, τα δε Κράτη αναλαμβάνουν σταδιακά το Προνιακό έργο της. Αξίζει να αναφερθεί ότι η έννοια

του όρου «Κοινωνική Πρόνοια» δεν έχει γενικά παραδεχτό και σταθερό περιεχόμενο. Αυτή διαφέρει από εποχή σε εποχή και από χώρα σε χώρα, ανάλογα με το πολιτικό-οικονομικό σύστημα, τις κοινωνικό-οικονομικές συνθήκες και τις κοινωνικές και διοικητικές δομές. (Αριστοδήμου Βλ., 1998)

Στην Κύπρο, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέσω διαφόρων τμημάτων και υπηρεσιών του, διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση και εφαρμογή της ευρύτερης κοινωνικής πολιτικής του Κράτους. Από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, μόνιμη και βασική πολιτική του Υπουργείου παραμένει η επίτευξη κοινωνικής δικαιοσύνης μέσα σε ένα ελεύθερο και δημοκρατικό σύστημα και η βελτίωση της ποιότητας ζωής του ατόμου και του κοινωνικού συνόλου. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

Στα πλαίσια της πολιτικής του αυτής, το Υπουργείο Εργασίας δίδει ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των εργαζομένων και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας τους, διασφαλίζει τα δικαιώματα των αναπήρων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες και επιδιώκει τη συνεχή βελτίωση του θεσμού των Κοινωνικών Ασφαλίσεων με σκοπό τη διασφάλιση στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό του εισοδήματος από την εργασία, λαμβανομένων υπόψη των δυνατοτήτων της οικονομίας και των Διεθνών επιπέδων που καθορίζονται από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας και από τις διεθνείς εξελίξεις.

Το τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, το οποίο υπάγεται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είναι ο επίσημος κρατικός φορέας για την παροχή και προαγωγή υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας. Η πολιτική του αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της γενικής πολιτικής του κράτους για κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και αποσκοπεί στην προώθηση της κοινωνικής ευημερίας και στην πρόληψη και επίλυση κοινωνικών προβλημάτων ατόμων, οικογενειών και κοινοτήτων. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

Το τμήμα ευημερίας ιδρύθηκε το 1952 από τους Άγγλους αποικιοκράτες και στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του δυσκολεύτηκε να καθιερωθεί τόσο ανάμεσα στο κοινό όσο και στις κυβερνητικές υπηρεσίες. Διάφορα όμως γεγονότα, όπως οι διακοινοτικές ταραχές του 1963-1964, οι διάφοροι σεισμοί, τα τραγικά γεγονότα του 1974 με την Τουρκική εισβολή και τον εκτοπισμό του 1/3 του πληθυσμού, υπήρξαν καθοριστικής σημασίας στο να γίνει αποδεκτό και να αναγνωριστεί ως σημαντική υπηρεσία, με ουσιαστική αποστολή. (Γρ. Ευημερίας, 2000)

Ιδιαίτερα η οικονομική και κοινωνική αναστάτωση που επέφερε η Τούρκικη εισβολή, με όλα τα τραγικά επακόλουθα της περιόδου του 1974, οδήγησαν το Τμήμα Ευημερίας σε ένα πρωταγωνιστικό ρόλο στον αγώνα για περίθαλψη και στέγαση των εκτοπισμένων, την ανακούφιση της μαζικής δυσπραγίας, την ανασυγκρότηση των κοινοτήτων και την παροχή βοήθειας στις αδύναμες ομάδες του πληθυσμού.

Γρήγοροι και επιδέξιοι ελιγμοί και αναπροσαρμογές στις παραδοσιακές του υπηρεσίες, μεθόδους και διαδικασίες, βοήθησαν στο να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά πρωτόγνωρες και έκτακτες καταστάσεις και να δικαιώσει σε μεγάλο βαθμό την αποστολή του ως κατ' εξοχή πηγή κοινωνικής ασφάλειας και ευημερίας των πολιτών.

A. Διάρθρωση/ Οργάνωση του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και παρεχόμενες υπηρεσίες

Το Τ.Υ.Κ.Ε. αποτελείται από τα κεντρικά γραφεία στη Λευκωσία, έξι επαρχιακά γραφεία, στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο, Μόρφου (με έδρα την Ευρύχου) και Αμμόχωστο (με έδρα το Παραλίμνι) και ένα παράρτημα του επαρχιακού γραφείου ευημερίας Πάφου στην Πόλη Χρυσοχούς.

Τα επαρχιακά γραφεία ασχολούνται με την προσφορά υπηρεσιών προς το κοινό, καλύπτοντας και την πιο μικρή κοινότητα, ενώ τα κεντρικά γραφεία ασχολούνται με τη διαμόρφωση πολιτικής, την ανάπτυξη του προσωπικού, το σχεδιασμό προγραμμάτων και τη συμβουλευτική βοήθεια προς τα επαρχιακά γραφεία. Στο κεντρικό επίπεδο υπάρχει εξειδίκευση σε τέσσερις βασικούς τομείς και μερική εξειδίκευση στα επαρχιακά γραφεία ευημερίας. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε. 1995)

Οι εργασίες του τμήματος χωρίζονται σε 4 βασικούς τομείς /υπηρεσίες και πηγάζουν από νομοθετικές ευθύνες, κανονισμούς και εκχωρεί στους λειτουργούς ευημερίας με βάση τον Περί Παίδων Νόμο, Περί Δημόσιων Βοηθημάτων και πολλούς άλλους νόμους.

Οι κυριότερες λειτουργίες του τμήματος είναι:

- Η εφαρμογή νομοθεσίας που αποβλέπει:
  - Στην προστασία, ευημερία και διασφάλιση των συμφερόντων των παιδιών
  - Στην διασφάλιση του δικαιώματος των πολιτών για αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης.
  - Στην διασφάλιση των υπηρεσιών γενικά, και των υπηρεσιών διημερεύουσας φροντίδας για τα παιδιά, ηλικιωμένους και ανάπηρους.
  - Στην κηδεμονευτική επιτήρηση ανήλικων και ενήλικων παραβατών.
- Η οργάνωση, παροχή και προαγωγή προληπτικών υποστηρικτικών και θεραπευτικών υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας.

- Η οργάνωση κοινοτήτων και η προαγωγή κοινοτικών/εθελοντικών προγραμμάτων και υπηρεσιών κοινοτικής/εθελοντικής πρωτοβουλίας για κάλυψη κοινωνικών αναγκών και εξυπηρέτηση των πολιτών σε τοπικό επίπεδο.
- Η λειτουργία, σε μόνιμη βάση, προγράμματος επιμόρφωσης προσωπικού, η εκτίμηση των κοινωνικών αναγκών και η αξιολόγηση προγραμμάτων με απώτερο σκοπό τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Διοικητικές Υπηρεσίες:

Στο τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας υπάρχουν οι εξής κατηγορίες προσωπικού:

1. Λειτουργοί που βοηθούν το Δ.Υ.Κ.Ε. στη διοίκηση του τμήματος.
2. Λειτουργοί Ευημερίας που ασκούν την Κοινωνική Εργασία.
3. Ιδρυματικό προσωπικό που παρέχει ιδρυματική περίθαλψη ή φροντίδα.
4. Γραμματειακό προσωπικό
5. Προσωπικό του λογιστηρίου σε κεντρικό και επαρχιακό επίπεδο.
6. Ωρομίσθιο προσωπικό (οικιακοί βοηθοί, βοηθοί στέγης, καθαρίστριες, κλητήρες).

Από τη φύση και τη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας και ιδιαίτερα της δομής του τμήματος, το μικτό σύστημα γραμμικής και επιτελικής οργάνωσης του κέντρου είναι αυτό που το χαρακτηρίζει. Κύριο χαρακτηριστικό του μικτού αυτού συστήματος οργάνωσης είναι ότι οι επιτελικοί λειτουργοί (οι οποίοι κανονικά έχουν ως βασικό καθήκον να βοηθούν και να συμβουλεύουν τη γραμμική εξουσία στην επίτευξη των στόχων και τη λήψη αποφάσεων) ασκούν ορισμένες εξουσίες που εκχωρούνται στους ίδιους προσωπικά αλλά όχι στη θέση που κατέχουν.

Με βάση αυτή τη διευθέτηση όλες οι οδηγίες και η κάθετη επικοινωνία εκδίδονται πάντα στο όνομα της θέσης του Δ.Υ.Κ.Ε. Στο κεντρικό γραφείο έχουν εκχωρηθεί ορισμένες εξουσίες στους λειτουργούς που κατέχουν τις λειτουργικές θέσεις «Προϊστάμενων-υπηρεσιών» χωρίς όμως να έχουν περιβληθεί με γραμμική εξουσία οι ίδιες λειτουργικές θέσεις, ούτε οι βαθμίδες των λειτουργών που τις κατέχουν. Επομένως στον τομέα της εργασίας τον οποίο έχει αναλάβει, δηλαδή στην υπηρεσία της οποίας προϊστάται, ο Προϊστάμενος της υπηρεσίας ενεργεί πάντα εκ μέρους του Δ.Υ.Κ.Ε. για την άσκηση εξουσίας την έκδοση οδηγιών, ενώ ενεργεί αυτόβουλα και στο όνομα της λειτουργικής θέσης που κατέχει για την παροχή συμβουλών, εισηγήσεων και τεχνικής καθοδήγησης προς τους Ε.Λ.Ε. ή σε άλλες βαθμίδες του τμήματος. (Αριστοδήμου Βλ., 1998)

Η μόνη περίπτωση εκχώρησης καθαρά γραμμικής εξουσίας από το Δ.Υ.Κ.Ε. είναι προς τη λειτουργική θέση του Επαρχιακού λειτουργού Ευημερίας και αφορά την εφαρμογή των προγραμμάτων στην επαρχία. Έτσι όλη η κάθετη επικοινωνία από την επαρχία εκδίδεται πάντα στο όνομα της λειτουργικής θέσης του Ε.Λ.Ε. που έχει περιβληθεί με αυτές τις εξουσίες ανεξάρτητα από το πρόσωπο που την κατέχει. Σημειώνεται ότι δεν έχει εκχωρηθεί γραμμική εξουσία ή δικαίωμα άσκησης γραμμικής εξουσίας σε καμία λειτουργική θέση και σε κανένα λειτουργό του τμήματος εκτός τους Ε.Λ.Ε. και τους λειτουργούς που κατέχουν θέση Προϊσταμένου υπηρεσίας.

1.1 Οργάνωση και προγραμματισμός Κοινωνικής Εργασίας

Η Κοινωνική Εργασία αποτελεί την κύρια επιστημονική ειδικότητα που χρησιμοποιείται στο τμήμα υπηρεσιών κοινωνικής ευημερίας για εφαρμογή των προγραμμάτων. Ανάλογα με το «ποιος» ή «ποιοι» παρουσιάζουν την ανάγκη ή το πρόβλημα επιλέγεται για εφαρμογή η μέθοδος εκείνη της

«Κοινωνικής Εργασίας με Άτομα», «Κοινωνική Εργασία με Ομάδες», «Κοινοτική Οργάνωση». Όπου κριθεί απαραίτητο μπορεί να χρησιμοποιηθεί συνδυασμός των μεθόδων. (Ζωγράφος Α., 1992)

1.2. Υπηρεσία για την Οικογένεια και Παιδί

Στόχοι της Υπηρεσίας για την Οικογένεια και Παιδί είναι:

- Η στήριξη και ενδυνάμωση της οικογένειας για να μπορεί να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στους ρόλους της
- Η προστασία του παιδιού από φυσικούς, ηθικούς, και άλλους κινδύνους
- Η πρόληψη και θεραπεία της παραβατικής συμπεριφοράς

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, η Υπηρεσία εφαρμόζει τα ακόλουθα προγράμματα:

1.2.1. Οικογενειακή συμβουλευτική και Υποστηρικτικές υπηρεσίες

Στον τομέα αυτό υπάγονται κυρίως προληπτικές υπηρεσίες, οι οποίες παρέχονται σε οικογένειες με ανήλικα παιδιά και σε ενήλικες. Οι προληπτικές υπηρεσίες διαμορφώθηκαν με βάση την αρχή που θεωρεί την υγιή οικογενειακή ζωή ως το θεμελιώδη συντελεστή στην διάπλαση της προσωπικότητας και το χαρακτήρα του ατόμου. Σε οικογένειες που αντιμετωπίζουν τέτοιες δυσκολίες που θέτουν σε κίνδυνο την ομαλή ψυχοκοινωνική ή και σωματική ανάπτυξη των παιδιών, παρέχονται συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες για να προληφθούν ή να ελαττωθούν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό οι αρνητικές επιπτώσεις στα παιδιά και να αποφευχθεί η μετακίνηση τους από το οικογενειακό περιβάλλον. Η προληπτική εργασία με οικογένειες γίνεται πάνω σε εθελοντική βάση. (Γρ. Ευημερίας, 2000)

Πέρα από την συμβουλευτική καθοδήγηση, οι προληπτικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν την παροχή οικονομικής ή και συγκεκριμένης πρακτικής βοήθειας όπως τη διημερεύουσα φροντίδα παιδιών σε ανάδοχες οικογένειες με πληρωμή ή σε ιδρύματα του τμήματος, καθώς και την προσφορά κατ' οίκον βοήθειας σε οικογένειες με παιδιά που δυσκολεύονται να ανταποκριθούν σε βασικές οικιακές ευθύνες π.χ. νοικοκυριό, ετοιμασία φαγητού, επίβλεψη-φροντίδα παιδιών.

Με βάση το πρόγραμμα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας στην Οικογένεια, λειτουργοί του τμήματος ορίζονται Οικογενειακοί σύμβουλοι, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Οι οικογενειακοί σύμβουλοι δέχονται παράπονα, διεξάγουν τις αναγκαίες έρευνες, συμβουλεύουν, καθοδηγούν και μεσολαβούν για απάμβλυνση των προβλημάτων της οικογένειας και προωθούν ανάλογες δραστηριότητες είτε πάνω σε συμβουλευτική βάση είτε με τη δικαστική διαδικασία. (Δημητρίου Ν., 1986)

Άλλο πρόγραμμα αφορά τους ψυχικά ασθενείς που απολύονται με άδεια από τα ψυχιατρικά ιδρύματα και τυγχάνουν βοήθειας από λειτουργούς του τμήματος. Η παροχή βοήθειας στα άτομα αποσκοπεί στην όσο το δυνατό καλύτερη προσαρμογή τους στο περιβάλλον και την ομαλή κοινωνική τους ένταξη. Ο Ειδικός ψυχίατρος ενημερώνεται με εκθέσεις προόδου για την κατάσταση τους.

1.2.2. Προστασία Παιδιού

Το τμήμα έχει γενική ευθύνη για την προστασία του παιδιού, που απορρέει κυρίως από πρόνοιες της νομοθεσίας για παιδιά και διάφορες συμβάσεις που έχει επικυρώσει η Κύπρος.

Η νομοθεσία για τα παιδιά δίνει το δικαίωμα στο Διευθυντή του τμήματος να αναλαμβάνει τη φροντίδα παιδιών που έχουν ανάγκη φροντίδας και προστασίας, όταν οι γονείς για διάφορους λόγους δεν είναι σε θέση να εκτελέσουν τις γονικές

τους υποχρεώσεις και δεν υπάρχουν άλλα άτομα στο συγγενικό περιβάλλον που να μπορούν να αναλάβουν το ρόλο του γονιού ή κηδεμόνα.

Η ανάληψη της φροντίδας ενός παιδιού από το τμήμα, προϋποθέτει τη μετακίνηση του από το περιβάλλον στο οποίο ζει και την τοποθέτηση του σε ανάδοχη οικογένεια με πληρωμή ή σε ίδρυμα του τμήματος (παιδική λέσχη ή εφηβικό ξενώνα). Η μετακίνηση του παιδιού θεωρείται πάντα προσωρινή. Ο απώτερος στόχος είναι η επανένωση του, το συντομότερο δυνατό, με την οικογένεια του αφού πρώτα βοηθηθούν οι γονείς να βελτιώσουν τις συνθήκες τους και το οικογενειακό τους περιβάλλον σε βαθμό που να επιτρέπει στο παιδί να αναπτυχθεί φυσιολογικά και ομαλά. Πάγια πολιτική του τμήματος, είναι να επιδιώκεται η συγκατάθεση και συνεργασία των γονιών και του παιδιού για τη μετακίνηση του τελευταίου ώστε ν' αποφεύγονται δικαστικά μέτρα. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

Ανάδοχες οικογένειες είναι αυτές που έχουν ενδιαφερθεί και επιλεγεί για να προσφέρουν οικογενειακή φροντίδα σε παιδιά που μετακινούνται από το οικογενειακό τους περιβάλλον. Το τμήμα λειτουργεί διάφορα Ιδρύματα σε 24ωρη όσο και σε διημερεύουσα βάση για τη στέγαση, προστασία και φροντίδα παιδιών και νέων.

Το πρόγραμμα για τη φροντίδα παιδιών εργαζόμενων γονιών αποβλέπει στη διασφάλιση του ανώτατου δυνατού επιπέδου προσφοράς υπηρεσιών διημερεύουσας φροντίδας προς τα παιδιά και στην παροχή διευκολύνσεων για την αποδέσμευση εργατικού δυναμικού.

Με βάση τη νομοθεσία για παιδιά, το Τμήμα έχει την αρμοδιότητα της εγγραφής και επιθεώρησης των υποστατικών που στεγάζουν Ιδιωτικούς και Κοινοτικούς Παιδικούς Σταθμούς καθώς και των κατ' οίκον παιδονόμων που φροντίζουν στο σπίτι τους παιδιά.

Το τμήμα ενθαρρύνει και προωθεί την ίδρυση Κοινοτικών Παιδικών Σταθμών καθώς και των Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών Σχολικής Ηλικίας, με την παροχή τεχνικής και οικονομικής βοήθειας με τη μορφή χορηγίας σε κοινότητες και εθελοντικές οργανώσεις.

Το Τμήμα έχει επίσης την αρμοδιότητα της εγγραφής και της επιθεώρησης Ιδιωτικών Παιδικών Στεγών και της επίβλεψης παιδιών που τοποθετούνται σε οικογένειες από τους γονείς τους με ιδιωτική διευθέτηση. Ένα άλλο πρόγραμμα που αποβλέπει στην προστασία του παιδιού είναι αυτό της Γονικής Μέριμνας, για τις περιπτώσεις όπου υπάρχει διάσταση μεταξύ των συζύγων και αντιδικία ως προς τη φροντίδα και επιμέλεια των παιδιών τους. Στις περιπτώσεις αυτές, το Τμήμα πέρα από το μεσολαβητικό του ρόλο, ενεργεί επίσης για να υποβοηθήσει το Δικαστήριο στη λήψη απόφασης με γνώμονα πάντα το συμφέρον του παιδιού.

1.2.3 Υιοθεσίες

Ο ρόλος του τμήματος στις υιοθεσίες καθορίζεται από σχετική νομοθεσία και έχει προληπτικό χαρακτήρα αφού στοχεύει στη διασφάλιση της ευημερίας και των συμφερόντων των παιδιών που πρόκειται να υιοθετηθούν.

1.2.4 Παραβατικότητα

Με βάση σχετική διαδικασία που αποσκοπεί στην αποποινικοποίηση της μεταχείρισης ανήλικων παραβατών, παιδιά ηλικίας κάτω των 14 ετών, που δεν ενέχονται σε σοβαρό αδίκημα, δεν παρουσιάζονται στο Δικαστήριο αλλά ανάλογα με τα προβλήματα που παρουσιάζουν, τυγχάνουν χειρισμού από το Τμήμα. Όλες οι περιπτώσεις παραβατών ηλικίας 14-16 ετών, συζητούνται από ειδική επιτροπή που υποβάλλει εισηγήσεις στο Γενικό Εισαγγελέα όσον αφορά την ποινική τους δίωξη ή άλλα μέτρα.

Λειτουργοί του τμήματος ενεργούν ως «Κηδεμονευτικοί Λειτουργοί» οι οποίοι, με βάση τη σχετική νομοθεσία, επιτηρούν ανήλικα και ενήλικα άτομα για τα οποία έχει εκδοθεί κηδεμονευτικό διάταγμα από το δικαστήριο με συγκεκριμένη χρονική διάρκεια. Ευθύνη του Κηδεμονευτικού Λειτουργού είναι να παρέχει κάθε δυνατή βοήθεια και στήριξη προς τον κηδεμονευόμενο, να βεβαιώνεται ότι ο τελευταίος συμμορφώνεται με τους όρους του κηδεμονευτικού Διατάγματος και να ενημερώνει το Δικαστήριο, με τακτικές εκθέσεις προόδου σε ό,τι αφορά τη συμπεριφορά και τον τρόπο της ζωής του. (Γρ. Ευημερίας, 2000)

1.3 Υπηρεσία Δημόσιων Βοηθημάτων, Ηλικιωμένων και Αναπήρων

Στόχοι της υπηρεσίας Δημοσίων Βοηθημάτων, Ηλικιωμένων και Αναπήρων είναι:

- Η διασφάλιση του δικαιώματος του κάθε πολίτη για αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης
- Όσο το δυνατό πιο γρήγορη ανεξαρτητοποίηση των ατόμων από το δημόσιο βοήθημα και η κοινωνική τους αποκατάσταση.
- Η παροχή υπηρεσιών σε ηλικιωμένα και ανάπηρα άτομα για τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών ζωής και γενικότερα της ευημερίας των ιδίων και του κοινωνικού τους περιβάλλοντος.
- Η ενθάρρυνση και η ενδυνάμωση των δεσμών των ηλικιωμένων και αναπήρων ατόμων με την οικογένεια τους και την κοινότητα.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, η υπηρεσία εφαρμόζει τα ακόλουθα προγράμματα:

1.3.1 Δημόσιο Βοήθημα

Η αρχή πάνω στην οποία βασίστηκε το Τμήμα για τη διαμόρφωση της πολιτικής του σχετικά με το δημόσιο βοήθημα, είναι ότι κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα να ζήσει με αξιοπρέπεια και ελευθερία, να απολαύσει τους καρπούς της κοινωνικής προόδου και να πάρει τη βοήθεια που χρειάζεται στο χρόνο που την έχει ανάγκη.

Η σχετική νομοθεσία για το δημόσιο βοήθημα εξασφαλίζει ένα κατώτατο επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης και προβλέπει εκτός από την οικονομική βοήθεια, την παροχή υπηρεσιών που να καθιστούν τον πολίτη, όπου είναι δυνατό, αυτόνομο και αυτοσυντήρητο.

Με βάση τη νομοθεσία, κάθε νόμιμος πολίτης της Κύπρου που δεν έχει τους αναγκαίους πόρους για τις βασικές και ειδικές του ανάγκες, όπως καθορίζονται στο Νόμο, δικαιούνται δημόσιο βοήθημα. Το ποσό του δημοσίου βοηθήματος που λαμβάνει ένας αιτητής εξαρτάται και από τα εισοδήματα που τυχόν έχει. Το ύψος του βασικού επιδόματος του δημοσίου βοηθήματος αναθεωρείται κάθε χρόνο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, που καθορίζονται στο Νόμο, μπορεί να παραχωρηθεί συμπλήρωμα με βάση ειδικά κριτήρια, έστω και αν τα αναφερόμενα άτομα ασχολούνται πλήρως. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούν:

- Ανάπηρα άτομα
- Οικογένειες με ένα γονέα
- Πολύτεκνους γονείς με 4 ή περισσότερα εξαρτώμενα παιδιά

- Άτομα με εξαιρετικά σοβαρές οικογενειακές περιστάσεις που απειλούν την ίδια την υπόσταση της οικογένειας

1.3.2.Υπηρεσίες για Ηλικιωμένα και Ανάπηρα Άτομα

Με σκοπό την αποφυγή της ιδρυματοποίησης ηλικιωμένων και ανάπηρων ατόμων, δίνεται έμφαση στην παροχή διευκολύνσεων και υποστηρικτικών υπηρεσιών για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης τους στο δικό τους κοινωνικό περιβάλλον. Τέτοιες υποστηρικτικές υπηρεσίες είναι:

- Η προσφορά κατ' οίκον φροντίδα, είτε από φροντιστές που εργοδοτούνται και εκπαιδεύονται ειδικά από το Τμήμα είτε από συγγενείς, γείτονες ή άλλα άτομα του περιβάλλοντος του φροντιζόμενου, ο οποίος λαμβάνει επίδομα φροντίδας με βάση τη νομοθεσία για το δημόσιο βοήθημα.
- Η λειτουργία προγραμμάτων διημερεύουσας φροντίδας σε ορισμένες Κρατικές Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων. Τέτοιες υπηρεσίες προσφέρονται επίσης από κοινοτικά σώματα και εθελοντικές οργανώσεις.
- Η παροχή οικονομικής βοήθειας για την αγορά υπηρεσιών, με βάση τη νομοθεσία για δημόσιο βοήθημα.

Στα πλαίσια της προσπάθειας για την ικανοποίηση των αναγκών ηλικιωμένων και αναπήρων στο κοινοτικό επίπεδο, το τμήμα ενθαρρύνει την ίδρυση και τη λειτουργία υποστηρικτικών προγραμμάτων με την παροχή τεχνικής και οικονομικής βοήθειας σε κοινότητες και εθελοντικές οργανώσεις.

Ιδρυματική περίθαλψη παρέχεται μόνο σε άτομα που χρειάζονται φροντίδα και των οποίων οι ανάγκες δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από την οικογένεια τους αλλά ούτε από τις υποστηρικτικές υπηρεσίες που προσφέρονται στο περιβάλλον στο οποίο ζουν. Το Τμήμα λειτουργεί Κρατικές Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων επίσης τοποθετεί άτομα που έχουν ανάγκη από ιδρυματική φροντίδα σε Κοινοτικές και Ιδιωτικές Στέγες με πληρωμή. Ακόμα εγγράφει και επιθεωρεί τις Ιδιωτικές και Κοινοτικές Στέγες καθώς και τους κατ' οίκον φροντιστές. Σ' αυτό τον τομέα το τμήμα έχει διασφαλίσει ένα πολύ καλό επίπεδο υπηρεσιών. Η καθαριότητα και το φαγητό που είναι πολύ σημαντικά στοιχεία σε αυτό τον τομέα μπορώ να πω ότι έχουν φτάσει σε πολύ καλά επίπεδα. Γίνονται και προσπάθειες εκτός από το να κρατιέται το καλό επίπεδο τροφής και καθαριότητας να ψυχαγωγούνται και να αναπτύσσονται προγράμματα με στόχο να προσφέρονται ολοκληρωμένες υπηρεσίες και αποδοτικές. (Γρ. Ευημερίας, 2000)

1.3.3. Διερεύνηση και Πιστοποίηση Κοινωνικό-οικονομικής Κατάστασης

Στα πλαίσια της εξυπηρέτησης άλλων κυβερνητικών υπηρεσιών, αρχών και οργανισμών, το τμήμα ετοιμάζει κοινωνικό-οικονομικές εκθέσεις με σκοπό να υποβοηθήσει στην εφαρμογή των δικών τους κοινωνικών μέτρων. Τα μέτρα αυτά αφορούν κρατικά προγράμματα και σχέδια αλλά και άλλα προγράμματα όπως το Σχέδιο Σίτισης Κυπρίων Φοιτητών της Κύπρου, το Σχέδιο Οικονομικής Υιοθεσίας Παιδιών από οργανισμούς ομογενών του εξωτερικού κ.α.

1.4. Υπηρεσία Κοινοτικής Ευημερίας

Στόχοι της υπηρεσίας Κοινοτικής Εργασίας είναι:

- Η οργάνωση και ενεργοποίηση των κοινοτήτων για εντοπισμό και ικανοποίηση τους κοινωνικών τους αναγκών

- Η αποκέντρωση των υπηρεσιών και εξυπηρέτηση των πολιτών σε τοπικό επίπεδο
- Η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και η κοινωνική ανάπτυξη ατόμων και κοινοτήτων μέσω της εμπλοκής τους στα κοινά και με τη συλλογική δράση

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, η υπηρεσία εφαρμόζει τα ακόλουθα:

1.4.1. Κοινοτική Οργάνωση

Το πρόγραμμα αυτό αποβλέπει στην οργάνωση και ανάπτυξη κοινοτήτων, ομάδων και εθελοντικών οργανώσεων και στον προγραμματισμό των ενεργειών τους. Μέσω της κοινοτικής εργασίας, το τμήμα εδραιώνει και αναπτύσσει το Θεσμό των Επιτροπών / Συμβουλίων Κοινοτικής Ευημερίας, στο Τοπικό, Επαρχιακό και Παγκύπριο επίπεδο, που συντονίζουν και συμμετέχουν ενεργά στην προώθηση δραστηριοτήτων στους διάφορους τομείς της κοινωνικής ζωής. (Καταστατικό Σ.Κ.Ε.)

1.4.2. Κοινοτικά / Εθελοντικά Προγράμματα και Υπηρεσίες

Με σκοπό τη μεγιστοποίηση της συμμετοχής της κοινότητας στην αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών και στην εξυπηρέτηση των πολιτών στο τοπικό επίπεδο, το Τμήμα παρέχει τεχνική και οικονομική βοήθεια, μέσω του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών, σε κοινότητες και εθελοντικές οργανώσεις που ιδρύουν και λειτουργούν προγράμματα και υπηρεσίες κοινωνικής ευημερίας.

Τέτοια προγράμματα / υπηρεσίες είναι:

- Βρεφοπαιδοκομικοί Σταθμοί
- Κέντρα για την προστασία και απασχόληση παιδιών σχολικής ηλικίας μετά τη λήξη των μαθημάτων και μέχρι να επιστρέψουν οι γονείς από την εργασία τους.
- Κέντρα Εξυπηρέτησης / Δημερεύουσας Φροντίδας / Διαμονής και διάφορα άλλα προγράμματα για ηλικιωμένα άτομα.
- Κέντρα Εξυπηρέτησης / Δημερεύουσας Φροντίδας / Διαμονής ατόμων με ειδικές ανάγκες (νοητική καθυστέρηση, σωματική αναπηρία κ.α.)
- Διάφορα προγράμματα για άλλες ομάδες του πληθυσμού όπως ψυχασθενείς, καρκινοπαθείς, άτομα με aids, απολυόμενους κατάδικους, θύματα βίας, εργαζόμενους κ.λ.π.

Όλα τα προγράμματα που αναπτύσσονται, αποσκοπούν στη στήριξη της οικογένειας και ειδικά των εργαζομένων ώστε να φέρουν σε πέρας με επιτυχία τους διάφορους ρόλους και υποχρεώσεις τους.

1.5. Υπηρεσία Ανάπτυξης προσωπικού σχεδιασμού προγραμμάτων

Στόχος της Υπηρεσίας Ανάπτυξης προσωπικού και σχεδιασμού προγραμμάτων για τη συνοχή ανάπτυξη του προσωπικού και των υπηρεσιών του τμήματος:

- Η βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων του προσωπικού
- Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, η Υπηρεσία εφαρμόζει τα ακόλουθα προγράμματα:

1.5.1. Επιμόρφωση προσωπικού

Αναγνωρίζοντας ότι οι ευθύνες στον τομέα της κοινωνικής ευημερίας είναι ποικίλες και σύνθετες και αποκτούν ένα ευρύ φάσμα γνώσεων και τεχνικών παρέμβασης, το τμήμα λειτουργεί σε συνεχή βάση, ενδουπηρεσιακό πρόγραμμα επιμόρφωσης.

Το πρόγραμμα αυτό εντάσσεται στα πλαίσια της πολιτικής του τμήματος για συνεχή ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο αποτελεί το κύριο μέσο προσφοράς υπηρεσιών. Απευθύνεται σε όλες τις βαθμίδες του προσωπικού και καλύπτει:

- Εισαγωγική και βασική εκπαίδευση του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού
- Ανανεωτικά προγράμματα και σεμινάρια σχετικά με την πρακτική της κοινωνικής εργασίας και ειδικούς τομείς της κοινωνικής ευημερίας.

Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει στην Κύπρο ειδικός για κάποιο εξειδικευμένο θέμα, το τμήμα εξασφαλίζει τις υπηρεσίες εκπαιδευτικών από το εξωτερικό για μετεκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση και προς αυτό το σκοπό προωθεί αιτήματα για την εξασφάλιση υποτροφιών.

Σε συνεργασία με άλλα οργανωμένα σώματα, το τμήμα παρέχει επίσης ευκαιρίες εκπαίδευσης σε εθελοντικές και σε άτομα που εργάζονται στον ιδιωτικό χώρο στον τομέα της κοινωνικής ευημερίας π.χ. προσωπικό ιδιωτικών Στεγών Ηλικιωμένων κ.α.

1.5.2. Έρευνες - Επισκοπήσεις

Με απώτερο σκοπό τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, το τμήμα διεξάγει έρευνες και επισκοπήσεις που αφορούν:

- Την εκτίμηση των κοινωνικών αναγκών
- Την αξιολόγηση προγραμμάτων
- Την εκτίμηση διοικητικών δραστηριοτήτων όπως οργάνωση χρόνου και φόρτου εργασίας.

1.5.3. Σχεδιασμός προγραμμάτων

Με βάση την αποτίμηση προγραμμάτων και της αποτελεσματικότητας τους σε σχέση με τις υφιστάμενες κοινωνικές ανάγκες, μεθοδεύεται η βελτίωση, επέκταση ή δημιουργία νέων προγραμμάτων, που θα καλύψουν πληρέστερα συγκεκριμένους τομείς προβλημάτων.

Η αποτίμηση / αξιολόγηση των προγραμμάτων γίνεται με βάση καθορισμένα επίπεδα και κριτήρια τα οποία βελτιώνονται συνεχώς. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

1.6. Παροχή υπηρεσιών και σε άλλες υπηρεσίες

Εκτός από τις κοινωνικό-οικονομικές εκθέσεις που ετοιμάζει για άλλες υπηρεσίες, Αρχές και Οργανισμούς, το τμήμα παρέχει επίσης υπηρεσίες κοινωνικής εργασίας, με την ολική ή μερική τοποθέτηση Λειτουργών σε Κυβερνητικές υπηρεσίες που εφαρμόζουν κοινωνικά μέτρα. Λειτουργοί του τμήματος είναι τοποθετημένοι στις φυλακές, στα νοσοκομεία, στις υπηρεσίες ψυχικής υγείας,

στην Κυπριακή Ύπατη Αρμοστεία στο Λονδίνο, στην Κυπριακή Πρεσβεία στην Αθήνα κ.α.

Το τμήμα συμμετέχει επίσης σε διάφορες Επιτροπές σε Παγκύπριο ή επαρχιακό επίπεδο, είτε ως πλήρες μέλος είτε πάνω σε συμβουλευτική βάση.

1.7. Διεθνείς Σχέσεις

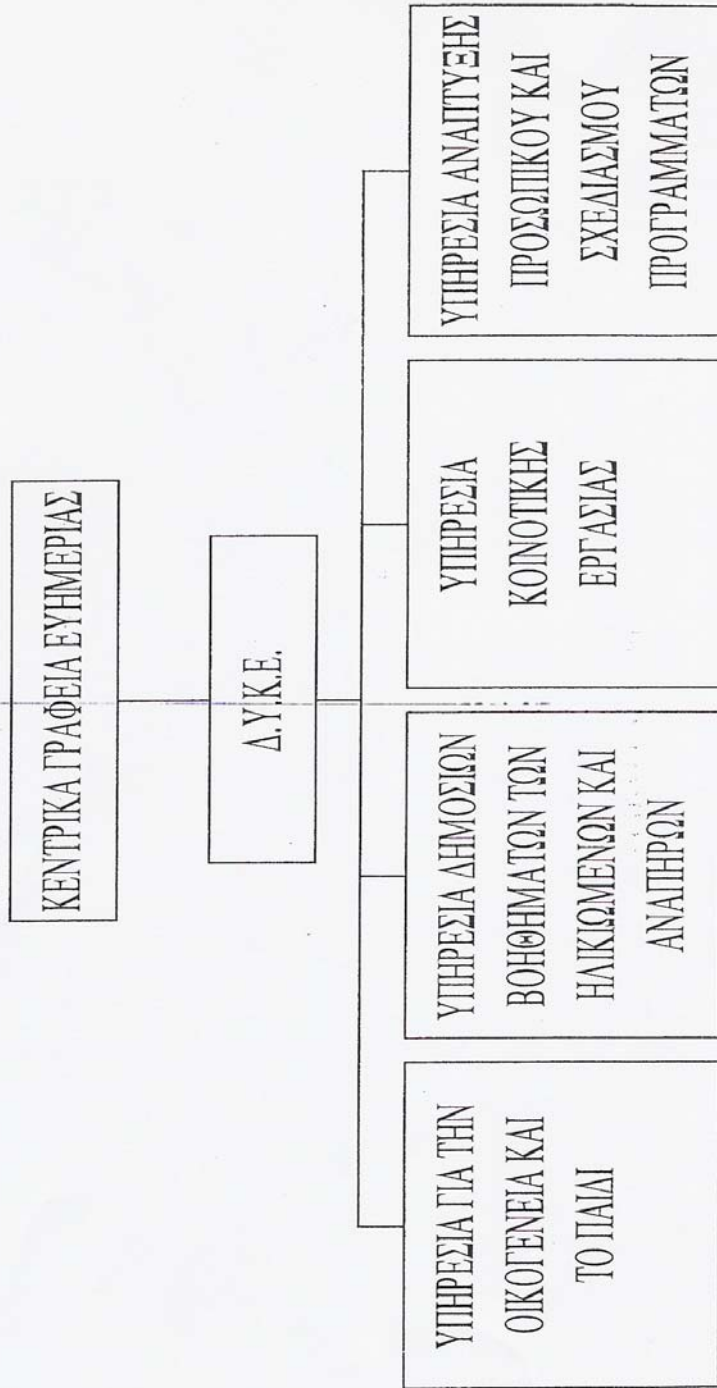
Επιδιώκοντας συνεχή ενημέρωση πάνω σε διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της κοινωνικής ευημερίας, το τμήμα διατηρεί στενές σχέσεις με διεθνή σώματα και οργανώσεις πάνω σε πολυμερή και διμερή βάση.

Προς αυτό το σκοπό, συμμετέχει σε εξειδικευμένες επιτροπές διεθνών οργανώσεων και ενθαρρύνει την ανταλλαγή πληροφοριών και επισκέψεων Λειτουργών με άλλες χώρες. Μόνιμες επιτροπές του Συμβουλίου της Ευρώπης στις οποίες συμμετέχει το τμήμα είναι η Καθοδηγητική Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής και η Επιτροπή Λειτουργών Συνδέσμων για τη διάσκεψη Ευρωπαίων Υπουργών Οικογενειακών Υποθέσεων.

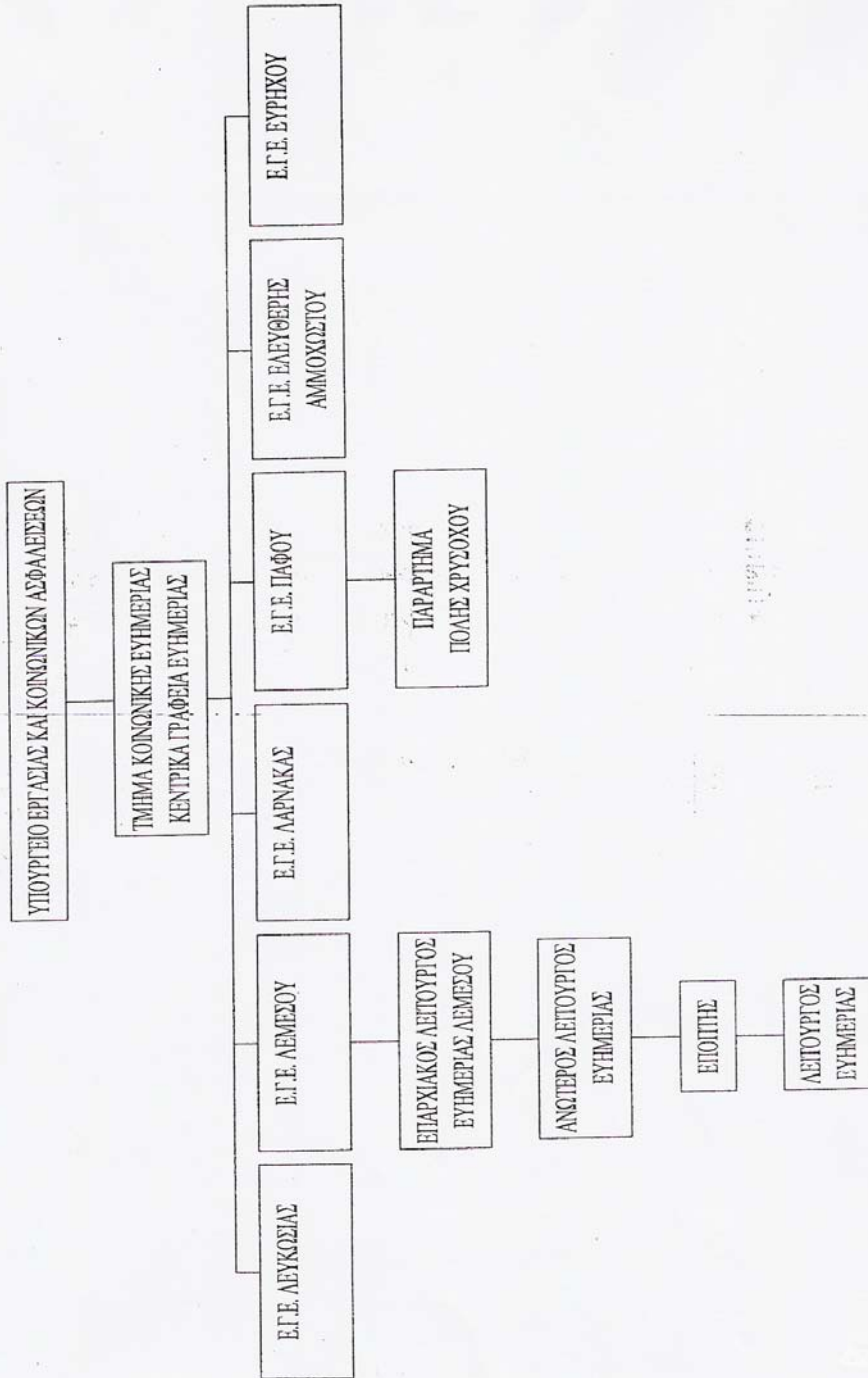
Για να συμβαδίζει με θετικές παγκόσμιες καινοτομίες στον τομέα της κοινωνικής ευημερίας, το τμήμα προβαίνει στην περιοδική επανεκτίμηση και αναθεώρηση της πολιτικής και των υπηρεσιών του και στην εναρμόνιση της νομοθεσίας που εφαρμόζει με διεθνή πρότυπα και διεθνείς συμβάσεις π.χ. η σύμβαση περί των δικαιωμάτων του παιδιού.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας της Ελλάδας υπέγραψε συμφωνία με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Κύπρου (1997) με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών στον τομέα της Πρόνοιας και Ευημερίας των δύο χωρών καθώς επίσης και της ανταλλαγής Κοινωνικών Λειτουργών, των Υπηρεσιών της Κύπρου και της Ελλάδας, με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών των δύο Υπουργείων προς όφελος της Κύπρου και της Ελλάδας. (Ζωγράφος Α., 1992)

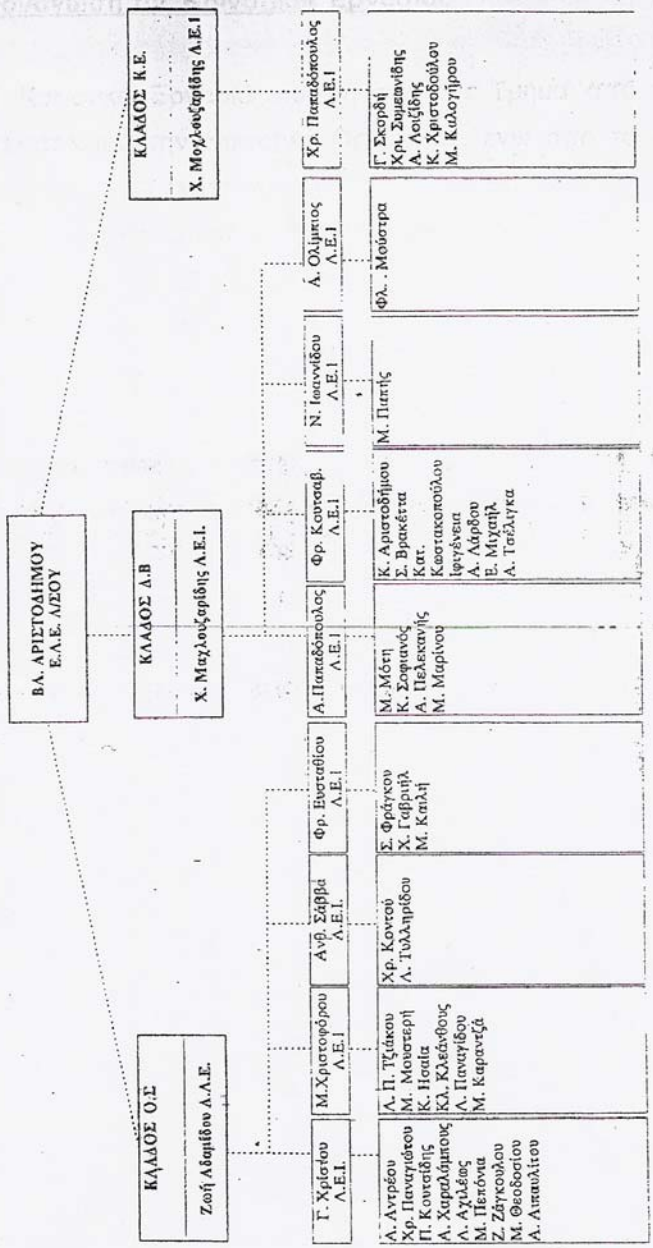
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ (Σχήμα 1)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΤΥΚΕ (Σχήμα 2)

Διοικητικό και Υπηρεσιακό Οργανόγραμμα Ε.Γ.Ε. ΔΕΜΕΣΟΥ (Σελίδα 2)

Σημ. Οι Λ.Ε.Ι τάξεις: Ανθ. Σάββα, Φρ. Ευσταθίου, Α. Ολύμπιος και Ν. Ιωαννίδου ασχολούνται επίσης με τις βεβαιώσεις των υποθεσίων. Β.Ο., Συντονισμό Κρ. Φροντιστηρίων και επιθεωρήσεις Ιδ. Στεγών Ηλικιωμένων αντιστοιχεί.

B. Οργάνωση της Κοινοτικής Εργασίας

Η Κοινοτική Εργασία υιοθετήθηκε στο Τμήμα από το 1968 με προσανατολισμό την Κοινοτική Οργάνωση, ενώ από το 1974, με το διασκορπισμό των εκτοπισμένων οικογενειών και κοινοτήτων, η έμφαση στράφηκε στην Κοινωνική Ανασυγκρότηση.

Όμως σχεδόν 26 χρόνια μετά τον εκτοπισμό, ταυτόχρονα με την κοινωνική ανασυγκρότηση παρουσιάζεται επιτακτική η ανάγκη για κοινοτική ανάπτυξη. Παράλληλα, η μαζικότητα των κοινωνικών αναγκών και προβλημάτων αποκτούν απαγκίστρωση από τις παραδοσιακές μεθόδους ατομικής παρέμβασης.

Καθώς οι κοινωνικές υπηρεσίες έχουν καθήκον να προσαρμόζονται στις ανάγκες και συνθήκες της κάθε εποχής, κρίνεται πως τα σημερινά δεδομένα επιβάλλουν πιο ουσιαστική μετακίνηση του Δ.Υ.Κ.Ε. από τις μεθόδους που υπογραμμίζουν το σχήμα «δότης-δέκτης» υπηρεσιών, σε μεθόδους στις οποίες χαρακτηρίζονται από την αρχή της συνεργασίας και του συνεταιρισμού με τους πολίτες. Μια τέτοια συνεταιριστική προσπάθεια «κράτους – κοινότητας – εξυπηρετούμενων», η οποία στοχεύει στην αντιμετώπιση των αναγκών και προβλημάτων των μελών της ίδιας της κοινότητας, θεωρείται σήμερα όχι μόνο απαραίτητη για σκοπούς αποτελεσματικότητας της κοινωνικής μέριμνας αλλά και ως συστατικό της ανάπτυξης η οποία στη σωστή της διάσταση θα πρέπει να περιπλέκει τόσο το οικονομικό όσο και το κοινωνικό στοιχείο. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

Το Δ.Υ.Κ.Ε. στοχεύει να καταστήσει στο μεγαλύτερο βαθμό την κοινότητα όχι μόνο δέκτη αλλά και δότη υπηρεσιών εμπλέκοντας την, στην διαπίστωση των αναγκών ατόμων και ομάδων μελών της, στον προγραμματισμό, στην οργάνωση και την παροχή υπηρεσιών στο κοινοτικό επίπεδο.

Η υλοποίηση ενός τέτοιου στόχου προϋποθέτει την αφύπνιση του αισθήματος αλληλεγγύης τη συνειδητοποίηση της αλληλεξάρτησης τους από τα μέλη μιας κοινότητας και αυξημένη εμπλοκή ομάδων και ατόμων στα κοινά.

Τα πλεονεκτήματα της κοινοτικής φροντίδας είναι:

- Αποκέντρωση των υπηρεσιών και εξυπηρέτηση των πολιτών στο τοπικό επίπεδο.
- Δημιουργία υπηρεσιών που να μπορούν να λειτουργούν και να προσαρμόζονται στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της κοινότητας
- Γρήγορη σύσταση και λειτουργία υπηρεσιών
- Μικρότερη κεφαλαιουχική δαπάνη λειτουργίας
- Κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών της κοινότητας μέσω των συμμετοχικών διαδικασιών, της συμβολής στα κοινά και της συλλογικής δράσης.

Τελευταία το τμήμα έχει δώσει ιδιαίτερη ώθηση στην Κοινοτική φροντίδα και επιδίωξη είναι να επιτευχθεί η μεγαλύτερη δυνατή αποκέντρωση και η κάθε κοινότητα ή αστική περιοχή να καταστεί αυτάρκης σε κοινωνικές υπηρεσίες.

Αναμένεται ότι κάθε Επαρχία θα προβεί σε προγραμματισμό της δράσης της στην κοινοτική ανάπτυξη δίνοντας προτεραιότητα,

- σε περιοχές ή κοινότητες που αποτελούν εστία κοινωνικών προβλημάτων
- σε κοινότητες στις οποίες υπάρχει πρόσφορο έδαφος για οργάνωση τους, με στόχο την ικανοποίηση των κοινωνικών τους αναγκών

Ενδεικτικές ομάδες- στόχοι και πεδία εφαρμογής προγραμμάτων:

1.1. Ηλικιωμένοι

- αστικές περιοχές πολύ χαμηλού οικιστικού και οικονομικού επιπέδου στις οποίες είναι συγκεντρωμένοι ηλικιωμένοι
- συνοικισμοί οι οποίοι έχουν εγκαταλειφθεί από το νεανικό τους πληθυσμό και αποτελούν σήμερα γερασμένες κοινότητες.
- Ακρικές ή απομακρυσμένες κοινότητες που έχουν εγκαταλειφθεί από το νεανικό τους πληθυσμό
- Κοινότητες στις οποίες λόγω αυξημένης οικονομικής δραστηριότητας των μελών τους (τουρισμός, βιομηχανία, γεωργικός τομέας) οι ηλικιωμένοι μένουν παραμελημένοι

1.2 Παιδιά προσχολικής ηλικίας

Η ίδρυση βρεφοπαιδοκομικών σταθμών είναι απαραίτητη:

- ✓ Λόγω της αυξημένης εξωοικιακής απασχόλησης της γυναίκας
- ✓ Για ενθάρρυνση νέων γυναικών να εργαστούν έξω από το σπίτι και να συμβάλλουν στον οικογενειακό προϋπολογισμό
- ✓ Για αύξηση των εργατικών χεριών του τόπου

Η ανάγκη τέτοιων σταθμών είναι σχεδόν Παγκύπρια, παρατηρείται όμως πιο έντονα σε βιομηχανικές ζώνες, σε τουριστικές περιοχές ή περιοχές με αυξημένη γεωργική ή άλλη οικονομική δραστηριότητα.

Ανάγκη επίσης υπάρχει και σε αγροτικές περιοχές των οποίων οι γυναίκες μεταβαίνουν καθημερινά στις πόλεις για εργασία. (Καταστατικό Σ.Κ.Ε.)

1.3. Σχολική ηλικία

Για τους ίδιους λόγους και στις ίδιες περιοχές που αναφέρονται πιο πάνω για την προσχολική ηλικία, απαιτείται η ίδρυση Παιδικών Λεσχών στις οποίες να φροντίζονται και να απασχολούνται παιδιά σχολικής ηλικίας, από την ώρα που θα σχολάσουν ως την ώρα που θα τα παραλάβουν οι γονείς τους.

Αξίζει να αναφερθεί ότι από σχετική έρευνα του τμήματος που έγινε το 1989, το 49,7% των παιδιών σχολικής ηλικίας που οι μητέρες τους εργάζονται δεν είχαν κανένα να τα φροντίσει στη διάρκεια της ημέρας. Περιπτώ να τονισθεί ότι πέρα από τη φροντίδα και προστασία των ιδίων των παιδιών και την αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος από την εργασία και των δύο γονέων, με τις Παιδικές Λέσχες προλαμβάνεται η αντικοινωνική συμπεριφορά γιατί τα παιδιά δεν τριγυρνούν άσκοπα και απροστάτευτα ώσπου να επιστρέψουν οι γονείς τους.

1.4. Άτομα με ειδικές ανάγκες

Οι σύγχρονες τάσεις όσον αφορά τη φροντίδα, κατάρτιση και εκπαίδευση αυτών των ατόμων είναι οι ακόλουθες:

- Να φοιτούν σε κανονικά σχολεία
- Οι κοινότητες, οι οργανώσεις και το κράτος να αναπτύξουν σφαιρικές υπηρεσίες οι οποίες να ανακουφίζουν και να στηρίζουν τις οικογένειες για να μπορούν να κρατούν τα άτομα αυτά
- Να σταματήσει η ανοικοδόμηση ή επέκταση κλειστών ιδρυμάτων
- Να βοηθηθούν τα υφιστάμενα ιδρύματα:

- Να αναπτύξουν προγράμματα αποκατάστασης των ενοίκων τους στην κοινότητα.
- Να αξιοποιήσουν τις εγκαταστάσεις τους, αναπτύσσοντας άλλες υπηρεσίες όπως ημερήσια φροντίδα, προστατευόμενα εργαστήρια, φυσιοθεραπεία, κατ' οίκον φροντίδα κ.λ.π.
- Να ιδρύονται μικρές μονάδες ημερήσιας φροντίδας για 10-15 άτομα
- Να ιδρύονται μικρά σπίτια στα οποία ζουν 5-6 άτομα σαν οικογένεια, αντί να κλείνονται σε μεγάλα απρόσωπα ιδρύματα. (Υπηρεσία Α.Μ.Ε.Α., 1999)

Κυρίως οι μεγάλες Επαρχίες θα πρέπει να εργασθούν έντονα σε αυτό τον τομέα τόσο γιατί πολλά άτομα είναι κλειστά σε μεγάλα ιδρύματα και πρέπει να αποκατασταθούν όσο και γιατί πολλά άλλα ζουν σε Στέγες Ηλικιωμένων ή είναι παραμελημένα από τις οικογένειες τους ή οι οικογένειες τους τα φροντίζουν, αλλά έχουν κουρασθεί, με σοβαρές επιπτώσεις στα υπόλοιπα μέλη τους. Εκτός τούτου υπάρχουν οργανώσεις που επιμένουν ακόμα να εισάγουν στα ιδρύματα τους άτομα, ενώ θα πρέπει να αρχίσουν να αποκαθιστούν αυτά που έχουν. Θα πρέπει να ανακοπεί αυτή η τάση και να βοηθηθούν όσοι έχουν κτίσει ιδρύματα να τα περιορίσουν στην ημερήσια φροντίδα.

1.5. Βασικές Αρχές

Για ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών μιας κοινότητας θα πρέπει:

- A) να προηγείται έρευνα για διαπίστωση της έκτασης της ανάγκης
- B) να αποφεύγεται κατατεμαχισμός των υπηρεσιών και του ανθρώπινου Δυναμικού
- Γ) να αποφεύγεται η ταλαιπωρία των εξυπηρετούμενων
- Δ) να υπάρχει ευχέρεια συντονισμού των διάφορων υπηρεσιών για

Εξοικονόμηση πόρων και προσωπικού

Ε) να ενθαρρύνονται και να διευκολύνονται οι διαγονεϊκές σχέσεις

Οι αρχές (β) – (ε) ικανοποιούνται με τη λειτουργία Κοινοτικών Κέντρων στα οποία βρίσκονται όλες οι κοινωνικές υπηρεσίες της κοινότητας, όπως βρεφοπαιδοκομικοί σταθμοί, προδημοτικές τάξεις, Παιδική λέσχη, Κέντρο νεότητας, υπηρεσίες προς τους ηλικιωμένους, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, ιατρείο. Το τμήμα επιχορηγεί την ανέγερση κοινοτικών κέντρων από ειδικό κονδύλι του προϋπολογισμού αναπτύξεως.

Όσες κοινότητες έχουν στεγάσει τις κοινωνικές τους υπηρεσίες και θέλουν μόνο να λειτουργήσουν υπηρεσίες για τους ηλικιωμένους, θα πρέπει να ενθαρρύνονται να αποφεύγουν τα μεγάλα ιδρύματα και να λειτουργούν Κέντρα Εξυπηρέτησης Ηλικιωμένων. Τα κέντρα αυτά περιλαμβάνουν διάφορες υπηρεσίες προς τους ηλικιωμένους όπως:

- Μικρό αριθμό κρεβατιών (10-15) για τις περιπτώσεις εκείνες που είναι αδύνατο να τύχουν φροντίδας μέσα στην οικογένεια.
- Ημερήσια φροντίδα
- Κατ' οίκον φροντίδα
- Διανομή ζεστού φαγητού
- Φυσιοθεραπευτήριο, ιατρείο, πλύσιμο ρούχων κ.λ.π.

Σε περιπτώσεις που οι ανάγκες κλειστής φροντίδας είναι πολύ ψηλές, η Στέγη δεν θα πρέπει να είναι χωρητικότητας μεγαλύτερης των 25-30 κρεβατιών.

Να αποφεύγονται οι μεγάλοι διάδρομοι και οι μεγάλοι κοινόχρηστοι χώροι και το κτίριο να είναι χωρισμένο σε μικρές αυτόνομες μονάδες των 8-10 ενοίκων, οι

οποίοι θα έχουν δική τους σαλοτραπεζαρία και κουζίνα. Με αυτό τον τρόπο θα προσφέρεται ζωή οικογενειακής κλίμακας και θα αποφεύγονται τα μειονεκτήματα των μεγάλων απρόσωπων χώρων.

Στις περιπτώσεις πάλι που η κοινότητα θέλει να λειτουργήσει μόνο προγράμματα για παιδιά, πρέπει να καθοδηγείται να λειτουργεί κέντρα εξυπηρέτησης παιδιών τα οποία να στεγάζουν βρεφοπαιδοκομικό σταθμό, προδημοτικές τάξεις, παιδική λέσχη κ.α.

1.6. Τεχνική βοήθεια

Στα πλαίσια του προγράμματος παρέχεται από το τμήμα τεχνική και οικονομική βοήθεια στις εθελοντικές οργανώσεις και στις κοινότητες.

Η τεχνική βοήθεια και η καθοδήγηση που δίνεται από τους κοινωνικούς λειτουργούς, παρέχεται για επίτευξη του συντονισμού της εθελοντικής κοινωνικής πρόνοιας της προγραμματισμένης ανάπτυξης και ανάληψης πρωτοβουλιών από εθελοντικές οργανώσεις και από κοινότητες.

Αυτά επιτυγχάνονται:

- Με την προώθηση δημιουργίας συντονιστικών σωμάτων στις κοινότητες που λειτουργούν εθελοντικές οργανώσεις. Τα σώματα αυτά, τα συμβούλια κοινοτικής ευημερίας (Σ.Κ.Ε.), καθοδηγούνται για να επισημάνουν κοινωνικές ανάγκες και να αναπτύξουν κατάλληλα κοινωνικά προγράμματα σε τομείς που υπάρχει ανάγκη.
- Με την προώθηση δημιουργίας εξειδικευμένων εθελοντικών οργανώσεων π.χ. για άτομα με νοητική υστέρηση, για ηλικιωμένα άτομα, για φορείς του aids.

- Με την επαγγελματική καθοδήγηση των εθελοντικών οργανώσεων και των συμβουλίων κοινοτικής ευημερίας στην αναγνώριση κοινωνικών αναγκών, στον ορθό προγραμματισμό, στην οργάνωση και διοίκηση των προγραμμάτων που λειτουργούν.

1.7. Οικονομική βοήθεια

Οικονομική βοήθεια δίνεται υπό τύπο κρατικής χορηγίας σε εθελοντικές οργανώσεις κοινωνικής πρόνοιας για να ιδρύσουν, να συνεχίσουν ή να αναπτύξουν κοινωνικές υπηρεσίες που θεωρούνται αναγκαίες, σύμφωνα με την κοινωνικό-οικονομική κατάσταση που επικρατεί στον τόπο. Κρατική χορηγία δίνεται ανάλογα με τις εκάστοτε διαπιστωμένες ανάγκες της κάθε οργάνωσης και στα πλαίσια των δυνατοτήτων του σχετικού κονδυλίου που εγκρίνεται από την Κυπριακή Βουλή. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε., 1995)

1.8. Ρόλος και έργο του Κοινοτικού Λειτουργού

Ο καθορισμός του ρόλου του Κοινοτικού Λειτουργού γίνεται κατανοητός από την περιγραφή των βασικών δραστηριοτήτων που αφορούν στη μελέτη και κατανόηση κοινωνικών και άλλων προβλημάτων, που μία κοινότητα αντιμετωπίζει, στην κινητοποίηση της ενεργού συμμετοχής των κατοίκων για την επίλυση των προβλημάτων αυτών και στην ενημέρωση άλλων αρμόδιων υπηρεσιών πάνω στις ανάγκες και τα προβλήματα της κοινότητας.

Η κατανόηση των προβλημάτων της κοινότητας προϋποθέτει για τον κοινωνικό λειτουργό τη μελέτη της οργάνωσης και λειτουργίας της κοινότητας, το χαρακτήρα και την προέλευση της ηγεσίας και της πραγματικής εξουσίας της, τη συνοχή των κατοίκων, τον τρόπο συμπεριφοράς τους, το εισόδημα τους, τη μορφή απασχόλησης τους, τον τρόπο που χρησιμοποιούν τον ελεύθερο χρόνο τους, την εκπαίδευση και κοινωνική τους καταγωγή, τις αντιλήψεις και τα

ενδιαφέροντα τους. Όλα αυτά είναι στοιχεία που προσδιορίζουν το είδος και το χαρακτήρα της κοινότητας και τις δυνατότητες για πρόοδο. (Σταθόπουλος Π., 1995)

Βασικός στόχος των πιο πάνω δραστηριοτήτων που καθορίζουν το ρόλο του κοινοτικού λειτουργού είναι η ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής των κατοίκων της κοινότητας στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας της ζωής τους.

Μέσα στα πλαίσια του ρόλου του ο κοινοτικός λειτουργός:

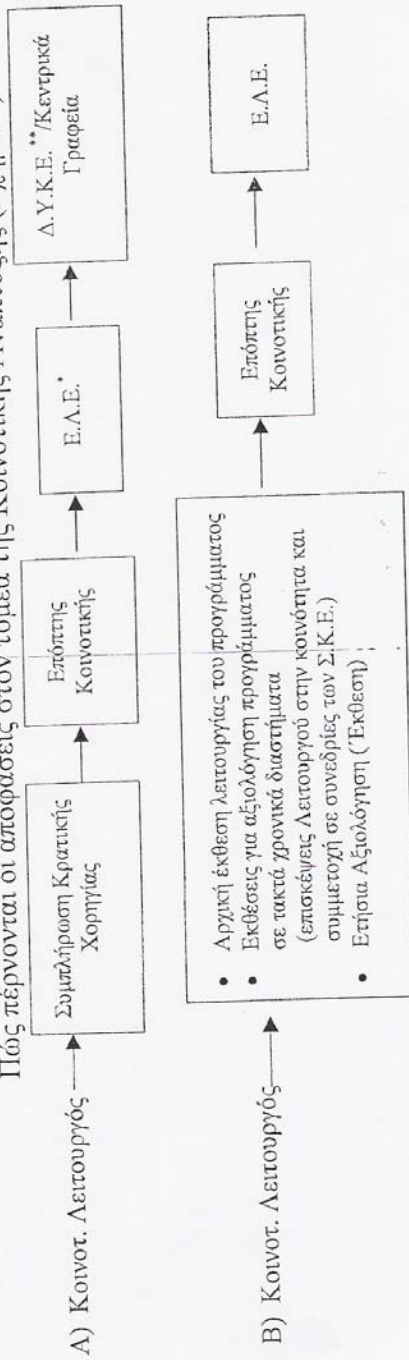
- Ενθαρρύνει τη δημιουργία και διατήρηση αντιπροσωπευτικών ομάδων που αναλαμβάνουν ευθύνες και δραστηριότητες προς όφελος του συνόλου της κοινότητας.
- Παρέχει τεχνική βοήθεια και καθοδήγηση. Μετέχει επίσης και ο ίδιος στην οργάνωση δραστηριοτήτων και ενεργειών, καθώς και στην ίδρυση και λειτουργία ιδρυμάτων και διευκολύνσεων που αποσκοπούν στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων ή στη γενική κοινωνικοποίηση των ατόμων και στην ανάπτυξη της κοινότητας.
- Επισημαίνει προβλήματα που τα μέλη της κοινότητας και οι αντιπροσωπευτικές τους ομάδες ή Επιτροπές δεν είναι σε θέση να διαπιστώσουν. Ύστερα υποβοηθά στην οργανωμένη αντιμετώπιση τους, με την επισήμανση και χρησιμοποίηση των πηγών που υπάρχουν.
- Ενεργεί ως σύνδεσμος με παράγοντες ή οργανισμούς που προσφέρουν υπηρεσίες στην κοινότητα. Οι ενέργειες του κοινοτικού λειτουργού συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών αυτών. Αναπτύσσουν στα μέλη της κοινότητας διάθεση για συνεργασία και διευκολύνουν το έργο των οργανισμών.
- Εξειδικεύει και προωθεί δραστηριότητες για ορισμένες ομάδες του πληθυσμού που παρουσιάζουν ιδιαίζουσες ανάγκες και προβλήματα.

- Ενημερώνει τον Επαρχιακό Λειτουργό Ευημερίας για τα προβλήματα που διαπιστώνει και υποβάλλει εισηγήσεις για την επίλυση τους.
- Ερμηνεύει την πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση και με αυτό τον τρόπο βοηθά στην κατανόηση των στόχων, του έργου της και στην προώθηση των διευκολύνσεων που πρέπει να παρέχονται στους κατοίκους.
- Για την επιτυχημένη άσκηση του ρόλου του κοινοτικού λειτουργού απαιτείται από μέρους του σεβασμός προς τον άνθρωπο και τους εκπροσώπους των ομάδων. Επίσης, ο κοινοτικός λειτουργός επικεντρώνεται στις δημοκρατικές αρχές και διαδικασίες.
- Ο κοινοτικός λειτουργός σε σύγκριση με άλλα όργανα του κράτους που προσφέρουν υπηρεσίες στην κοινότητα, ενδιαφέρεται βασικά για την οργανωμένη δραστηριότητα στον κοινωνικό τομέα, τις κοινωνικές σχέσεις και γενικά τα κοινωνικά προβλήματα που αφορούν την κοινότητα στο σύνολο της. Τούτο σημαίνει ότι προβλήματα που αφορούν την φυσική οργάνωση της κοινότητας (π.χ. ποιότητα τροφίμων που προσφέρονται, κατασκευή οδών) δεν αφορούν άμεσα τον κοινοτικό λειτουργό αλλά έμμεσα, με την έννοια της τυχόν διαπιστώσεως προβλημάτων που επηρεάζουν την κοινωνική ευημερία των κατοίκων. Αυτό σημαίνει επίσης πλήρη συνεργασία του κοινοτικού λειτουργού με άλλους επαγγελματίες που εργάζονται στην κοινότητα και σεβασμό των απόψεων και της πολιτικής που ακολουθούν οι διάφορες υπηρεσίες.

Αναμένεται από τον κοινοτικό λειτουργό να εργάζεται στην κοινότητα κατά τις ώρες εκείνες όπου η επαφή με τα μέλη της κοινότητας και τους εκπροσώπους της, είναι πιο χρήσιμη και αποτελεσματική. Αυτό σημαίνει πως οι συνήθεις ώρες γραφείου που ισχύουν για όλους τους άλλους δημόσιους υπάλληλους, δεν ισχύουν στην περίπτωση του κοινοτικού λειτουργού. (Σταθόπουλος Π., 1995)

Πώς πέρνονται οι αποφάσεις στον τομέα της Κοινωνικής Ανάπτυξης (Σχήμα 4)

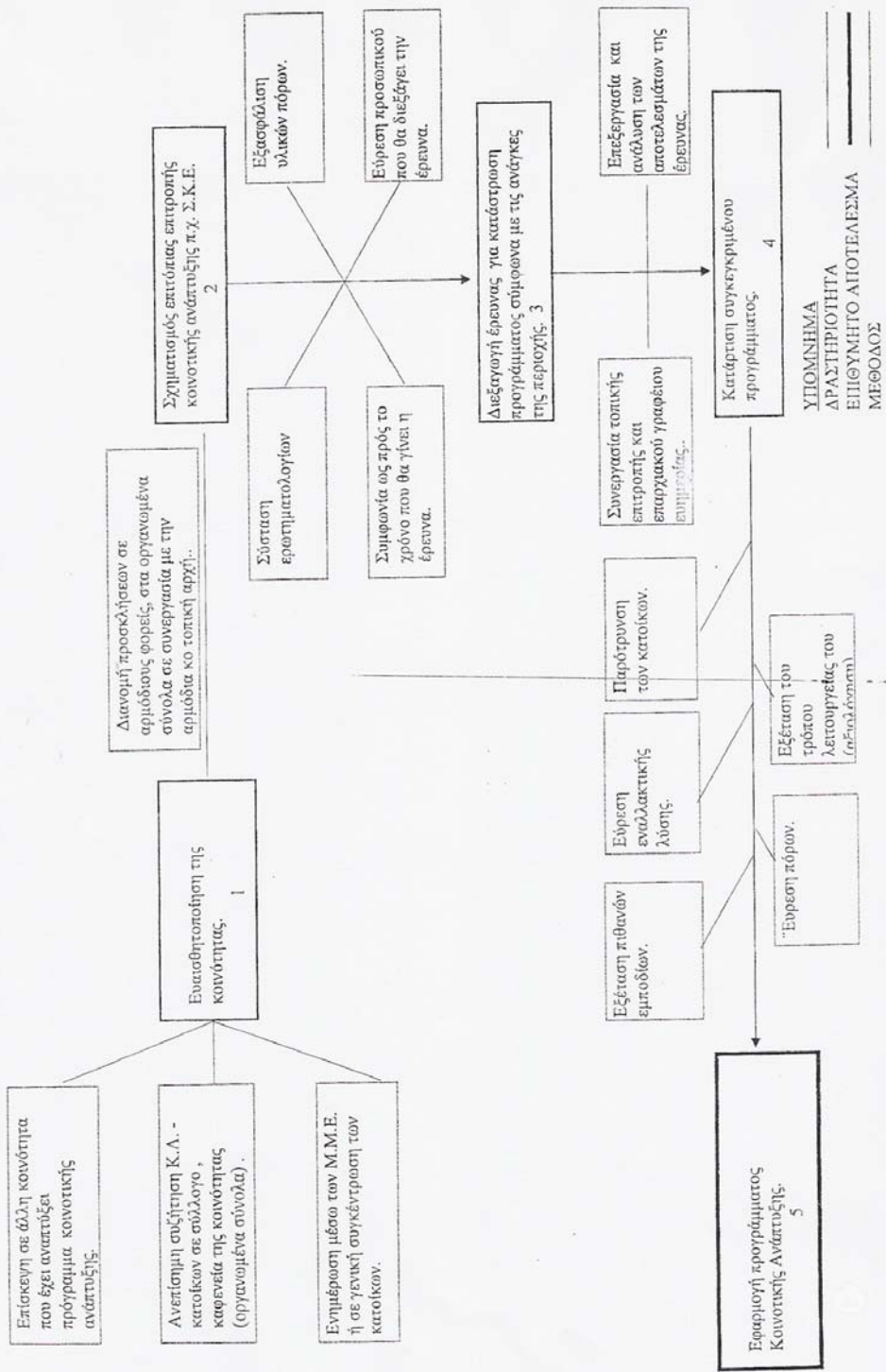

* Στο Ε.Α.Ε. Λεμεσού, η Ομάδα της Κοινωνικής κάνει συνεδριάσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα όπου με επικεφαλής τον Επόπτη της Κοινωνικής συζητούν διάφορα θέματα που τους απασχολούν και ανταλλάζουν απόψεις. Κύρια στοιχεία που επικρατούν είναι η αμοιβαία αλληλοστήριξη μεταξύ των κοινωνικών λειτουργών η συνοχή και η ομαδικότητα.

*: Ε.Α.Ε.: Επαρχιακός Λειτουργός Ενημερίας

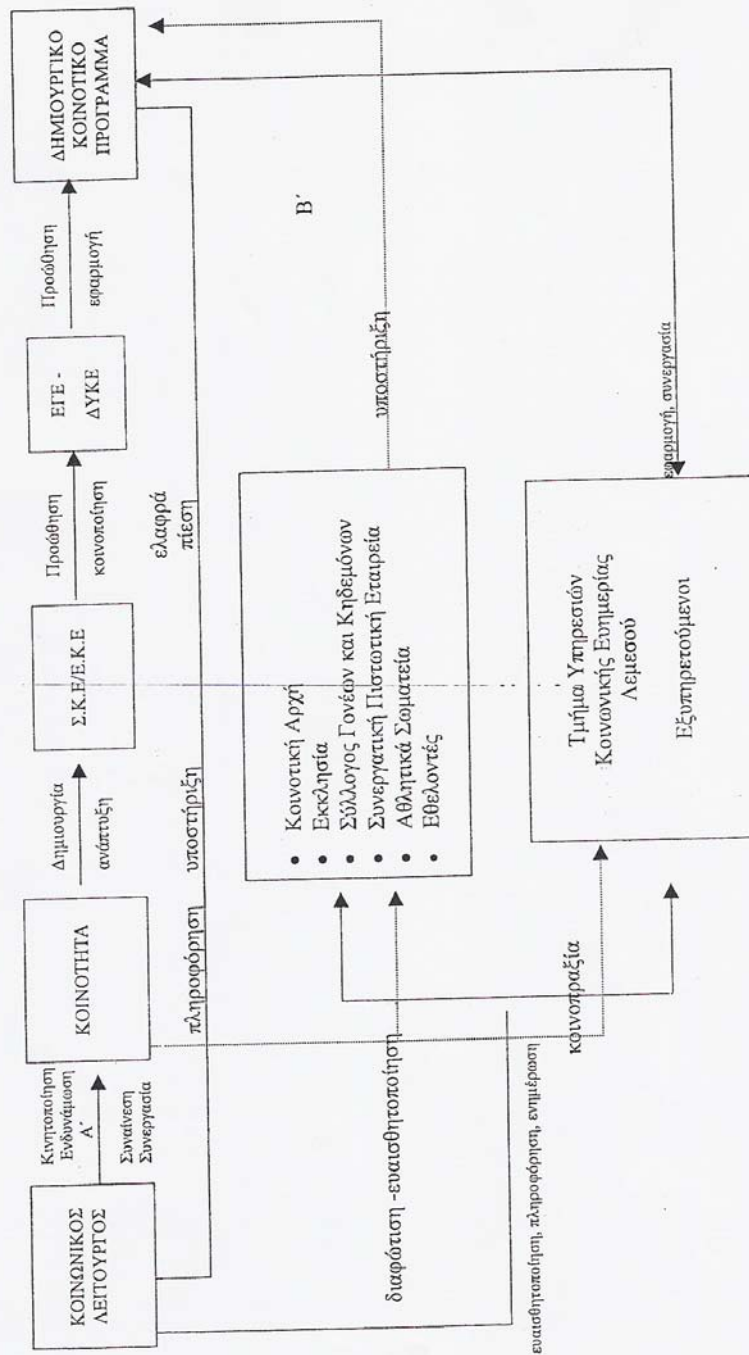
** : Δ.Υ.Κ.Ε.: Διευθύντρια Υπηρεσιών Κοινωνικής Ενημερίας

ΜΟΝΤΕΛΟ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΧΗΜΑ 5)

ΥΠΟΜΟΝΗΜΑ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΘΥΜΗΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
ΜΕΘΟΔΟΣ

ΠΟΡΕΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (Σχήμα 6)

ΠΗΓΗ: Από τις παραδόσεις της Κας Χρ. Βέργας (Κ.Ε.Κ. ΙV) Τ.Ε.Ι. Αθήνας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

A. ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο η Εθελοντική Πρόνοια ξεκίνησε, όπως και σ' άλλες χώρες, με τη μορφή της φιλανθρωπίας για να εξελιχθεί σε οργανωμένο σύστημα κοινωνικής προσφοράς.

Οι Εθελοντικές Οργανώσεις και η Εθελοντική Κοινωνική Πρόνοια είναι πρόδρομοι των σύγχρονων συστημάτων κοινωνικής πολιτικής και ορισμένων κοινωνικών επαγγελμάτων.

Παραδοσιακά ο όρος εθελοντής υποδηλώνει και υπογραμμίζει την επιθυμία ενός ατόμου να προσφέρει εργασία χωρίς αμοιβή. Ο Rogers (1987.353) θεωρεί ότι ο εθελοντισμός αποτελεί τον τρίτο φορέα παροχής υλικών αγαθών και υπηρεσιών, απαραίτητων για την ευημερία των πολιτών σε μία χώρα. Οι άλλοι δύο φορείς σύμφωνα πάντα με τον Rogers είναι η ελεύθερη αγορά και το κράτος. Επίσης θεωρεί ότι και οι δύο αυτοί φορείς αφήνουν ένα σημαντικό κενό, το οποίο καλείται να συμπληρώσει το εθελοντικό κίνημα. (Π.Σ.Ε. 2001)

Τα τελευταία είκοσι χρόνια ο εθελοντισμός έχει καταστεί πολύ σημαντικός τομέας στη Κοινωνική Πολιτική. Πολλοί δημόσιοι οργανισμοί έχουν επεκτείνει τις κοινωνικές τους υπηρεσίες με τη βοήθεια του εθελοντικού τομέα και αναγνωρίζουν το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν στη διαμόρφωση της κοινωνικής πολιτικής.

Οι μεγάλες περικοπές στους προϋπολογισμούς και στο ανθρώπινο δυναμικό, που παρατηρήθηκαν το 1980 και το 1990, τόσο στις αναπτυγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες στο τομέα της Κοινωνικής Ευημερίας, άσκησαν πίεση για το συντονισμό της προσφοράς υπηρεσιών από τις Κρατικές Υπηρεσίες και από τις Εθελοντικές Οργανώσεις. Επίσης δόθηκε μεγάλη έμφαση στην προσέλκυση περισσότερων εθελοντών για τη κάλυψη του μεγάλου κενού που δημιουργήθηκε σε προσωπικό.

Στην Κύπρο μαζί με την επέκταση των Κρατικών Υπηρεσιών Κοινωνικής Πρόνοιας που παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια και ειδικότερα μετά τη Τουρκική εισβολή του 1974, παρατηρείται και παράλληλη αύξηση των Εθελοντικών Οργανώσεων με αξιόλογη δράση στην κάλυψη κοινωνικών αναγκών και στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Οι Οργανώσεις αυτές είναι πιο ευέλικτες από τις Κρατικές Υπηρεσίες και συχνά αλλάζουν ρόλο και αντικείμενο ενδιαφέροντος για να ικανοποιήσουν νέες ανάγκες ή για να συμπληρώσουν το έργο των Κρατικών Υπηρεσιών. (Π.Σ.Ε., 2001)

Οι Εθελοντικές Οργανώσεις διακρίνονται σε πολλούς τύπους ανάλογα με τα ενδιαφέροντα τους και μπορούν να ταξινομηθούν στις ακόλουθες ομάδες:

- Οργανώσεις Οικονομικών Συμφερόντων, όπως είναι οι Ενώσεις Εργοδοτών, τα Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια, οι Δικηγορικοί και οι Ιατρικοί Σύλλογοι κλπ.
- Οργανώσεις που αποσκοπούν στις κοινωνικές δραστηριότητες όπως πολιτιστικές, ψυχαγωγικές, εκπαιδευτικές ή και άλλες εκδηλώσεις που βασίζονται στη ηλικία ή το φύλο όπως για παράδειγμα οι Οργανώσεις Νεολαίας, οι Οργανώσεις Ηλικιωμένων, οι Γυναικείες Οργανώσεις κλπ.

- Οργανώσεις ποικίλων ενδιαφερόντων όπως για παράδειγμα οι Λογοτεχνικές Ενώσεις, οι φιλοτελιστές, οι φίλαθλοι κλπ.
- Οργανώσεις Κοινωνικής Πρόνοιας, οι οποίες είναι και οι πιο πολυάριθμες, όπως είναι τα Συμβούλια και οι Επιτροπές Κοινοτικής Ευημερίας, ο Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού και διάφοροι άλλοι Σύνδεσμοι όπως Αντικαρκινικός, Αντιαναιμικός, Καρδιοπαθών, Τυφλών, Κωφάλαλων κλπ.

Στην Κύπρο οι περισσότερες από τις Οργανώσεις αυτές είναι Παγκύπριες και έχουν επαρχιακά ή και τοπικά Συμβούλια..

Η έννοια της Κοινωνικής Πρόνοιας δεν έχει ένα γενικά παραδεκτό και σταθερό περιεχόμενο. Αυτή διαφέρει από εποχή σε εποχή και από χώρα σε χώρα, ανάλογα με το κοινωνικό-πολιτικό σύστημα, τις κοινωνικό-οικονομικές συνθήκες καθώς και τις κοινωνικές και διοικητικές δομές. (Χριστοδούλου Κ. , 1998)

Το πλαίσιο των Υπηρεσιών Κοινωνικής Πρόνοιας καθορίστηκε από Ομάδα Εργασίας των Ηνωμένων Εθνών το 1973 ως ακολούθως:

- Κοινός πυρήνας των Υπηρεσιών Κοινωνικής Πρόνοιας, παρόλο που διαφέρει από χώρα σε χώρα, συνήθως περιλαμβάνει παιδική προστασία, προστασία της οικογένειας, διασφάλιση του εισοδήματος, καταπολέμηση εγκλημάτων και εγκληματικότητας, αστικές ή αγροτικές κοινωνικές υπηρεσίες για την καταπολέμηση της φτώχειας ή για μειονεκτούντες ομάδες ή άτομα και για πρόσφυγες.

- Συμπληρωματικές υπηρεσίες σε άλλους αναπτυξιακούς τομείς, όπως ο οικισμός, η υγεία, η παιδεία, ο οικογενειακός προγραμματισμός, η γεωργία, η κτηνοτροφία και η βιομηχανία.
- Συμβολή στις αναπτυξιακές προσπάθειες, όπως σε προγράμματα για τη νεολαία, τη βελτίωση της θέσης της γυναίκας, τη συμμετοχή του κοινού στην κοινοτική ανάπτυξη και άλλα προγράμματα.
- Συμβολή στη διαμόρφωση γενικών κατευθύνσεων πολιτικής σε όλα τα αναπτυξιακά προγράμματα, για να επιτευχθούν οι στόχοι της κοινωνικής δικαιοσύνης και να προστατευτούν τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Πρόβλεψη των κοινωνικών επιπτώσεων των αναπτυξιακών προγραμμάτων σε όλους τους τομείς.

Με βάση τα πιο πάνω η Κοινωνική Πρόνοια επεμβαίνει για τη βελτίωση και αλλαγή των κοινωνικών συνθηκών, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της ζωής του κάθε πολίτη. (Γρ. Ευημερίας, 2000)

Βασική επιδίωξη των Εθελοντικών Οργανώσεων Κοινωνικής Πρόνοιας είναι η προσφορά κοινωνικής βοήθειας και αυτοβοήθειας σε άτομα, ομάδες και κοινότητες με ένα μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και παράλληλα η συμπλήρωση των κενών και αδυναμιών της κοινωνικής πολιτικής μιας χώρας, από εθελοντές και εξειδικευμένα αμειβόμενα στελέχη. Έτσι, προσδίδεται στις Εθελοντικές Οργανώσεις ένας δημόσιος χαρακτήρας, χωρίς όμως να ταυτίζονται με κρατικούς φορείς ή με την τοπική αυτοδιοίκηση, διαχωρίζοντας τις παράλληλα από την ιδιωτική φιλανθρωπία και τα φιλανθρωπικά ιδρύματα.

Οι σύγχρονες τάσεις και αρχές της κοινωνικής πολιτικής, που επιδιώκουν συνύπαρξη και αλληλοσυμπλήρωση των προγραμμάτων Κοινωνικής Ευημερίας,

με συλλογική ευθύνη και δράση, είναι φυσικό να δημιουργούν αυξημένες ευθύνες στις Εθελοντικές Οργανώσεις. Ιδιαίτερα σήμερα, με την κατάργηση των συνόρων, με την παγκόσμια διάσταση των προβλημάτων και αναγκών και με την ταχύτητα των τεχνοοικονομικών αλλαγών και εξελίξεων, επιβάλλεται στις Εθελοντικές Οργανώσεις να αφυπνιστούν και να ευαισθητοποιηθούν για να είναι σε θέση να αναλάβουν νέους ρόλους και αυξημένες ευθύνες. (Χριστοδούλου Κ. 1998)

Οι Εθελοντικές Οργανώσεις πρέπει να διεκδικήσουν και να αναλάβουν μία ενεργότερη θέση τόσο στη μελέτη και διεύρυνση γενικότερων προβλημάτων όπως αυτά διαμορφώνονται στη σύγχρονη κοινωνία καθώς και στην επισήμανση τρόπων αντιμετώπισης τους. Για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου επιβάλλεται η οργάνωση και ο εξοπλισμός τους με σύγχρονα μέσα και εξειδικευμένο προσωπικό, χωρίς ξεπερασμένες γραφειοκρατικές διαδικασίες και συναισθηματικές δεσμεύσεις.

Οι Εθελοντικές Οργανώσεις πρέπει επίσης να ερευνούν και να αξιολογούν συνεχώς τις παρεχόμενες υπηρεσίες, έτσι που να επιτυγχάνουν μια συνεχή βελτίωση. Ακόμα να είναι έτοιμες να υιοθετήσουν νέες μεθόδους, οι οποίες είναι δοκιμασμένες από διεθνείς οργανώσεις καθώς επίσης να συνεργάζονται και να συντονίζονται με τις κρατικές υπηρεσίες για αποφυγή επικάλυψης υπηρεσιών και για δικαιότερη εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής. Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

Πολύ σημαντικό είναι επίσης η ενθάρρυνση από μέρους των Εθελοντικών Οργανώσεων όλων των πολιτών κάθε ηλικίας και επιπέδου, για προσφορά εθελοντικής εργασίας στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και κάλυψη κοινωνικών αναγκών του τόπου.

Πρέπει να αναλάβουν συστηματική και μεθοδευμένη εργασία στη διάδοση και ανάπτυξη του εθελοντισμού, γιατί αυτή κάθε αυτή η άσκηση εθελοντικής εργασίας αποτελεί εκπαιδευτική εμπειρία στη ζωή μας.

Σημαντικό είναι επίσης να αναφερθεί ότι οι Εθελοντικές Οργανώσεις καθορίζουν τα πλαίσια στα οποία θα απασχοληθούν οι εθελοντές, προσφέροντας τους κατάλληλη εκπαίδευση, προτού τους ανατεθούν οποιαδήποτε καθήκοντα. Η εκπαίδευση αυτή μπορεί να είναι μικρής ή μεγάλης διάρκειας, απλή ή εξειδικευμένη, ανάλογα με την εργασία που θα αναλάβει ο κάθε εθελοντής. Παράλληλα με την εκπαίδευση θα πρέπει να δοθούν σε κάθε εθελοντή όλες οι σχετικές πληροφορίες για την οργάνωση που θα προσφέρει τις υπηρεσίες του. (Χριστοδούλου Κ. 1998)

Μια άλλη σημαντική ευθύνη των Εθελοντικών Οργανώσεων είναι η συστηματική εποπτεία και καθοδήγηση των εθελοντών. Κάθε εργαζόμενος, είτε αυτός είναι έμμισθος είτε είναι εθελοντής, έχει ανάγκη από σωστή εποπτεία και επιβράβευση. Συνήθως οι εθελοντές αφήνονται χωρίς εποπτεία, γεγονός που όχι μόνο οδηγεί σε προβλήματα, αλλά τους δίνει το αίσθημα ότι η εργασία που προσφέρουν δεν είναι και τόσο σημαντική ή ικανοποιητική ή σημαντική, σε βαθμό που να αξίζει προσοχής, με αποτέλεσμα ικανοί και προσοντούχοι εθελοντές που θα μπορούσαν να προσφέρουν πολύτιμες υπηρεσίες να εγκαταλείπουν την οργάνωση.

Οι υπεύθυνοι εθελοντικών προγραμμάτων διευκρινίζουν στους εθελοντές τι προσδοκάται από αυτούς, δεικνύουν την ευαρέσκεια τους για την προσφορά τους, είναι ευέλικτοι στην ικανοποίηση των αναγκών των ίδιων των εθελοντών και είναι πάντοτε δίπλα τους, όταν οι εθελοντές χρειάζονται καθοδήγηση και ανατροφοδότηση. (Π.Σ.Ε. 2001)

Επίσης για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών η προσοχή των Εθελοντικών Οργανώσεων πρέπει να επικεντρωθεί και στη συνεχή ανανέωση και επιμόρφωση των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων αυτών των οργανώσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά τη πρόσληψη επαγγελματικού εκπαιδευμένου προσωπικού για την ολοκληρωμένη στελέχωση των κοινοτικών

προγραμμάτων και στη συνεχή επιμόρφωση στον τομέα της Πρόνοιας που τις αφορά.

Η αναγνώριση της προσφοράς των εθελοντών και η επιβράβευση τους με διάφορους τρόπους τους κάνει να νιώθουν ευτυχισμένοι και ικανοποιημένοι από τη προσφορά τους και ενδυναμώνει τη θέληση τους να συνεχίσουν. Η αναγνώριση αυτή μπορεί να είναι επίσημη ή ανεπίσημη.

Όπου υπάρχει ανάγκη μπορεί να καλύπτεται μέρος των εξόδων, τα οποία επωμίζονται οι εθελοντές όπως π.χ. τα οδοιπορικά τους ή κάποια άλλα προσωπικά τους μικροέξοδα, χωρίς φυσικά αυτό να μειώνει τη προσφορά τους ή να θεωρείται αντάλλαγμα γι αυτήν.

Η συνεχής αξιολόγηση της προσφοράς των εθελοντών και του προγράμματος είναι απαραίτητη γιατί μας τονίζει τις δυνατότητες και τις αδυναμίες των εθελοντών καθώς επίσης και του όλου προγράμματος. Ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, ο υπεύθυνος του προγράμματος θα πρέπει να τροχοδρομεί τις απαραίτητες αλλαγές για την καλύτερη αξιοποίηση των εθελοντών και την βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρει η οργάνωση. Όταν οι Εθελοντικές Οργανώσεις και οι ίδιοι οι εθελοντές, ως άτομα, αξιοποιηθούν σωστά και προγραμματισμένα, μπορούν να προσφέρουν αξιόλογες υπηρεσίες στη κοινωνία.

Καμιά Κρατική Υπηρεσία σε κανένα κοινωνικό σύστημα, όσο οργανωμένο και να είναι, δεν μπορεί από μόνη της να αντιμετωπίσει τα ποικίλα και συνεχώς αυξανόμενα κοινωνικά προβλήματα χωρίς την ενεργό συμμετοχή της Εθελοντικής Κοινωνικής Πρόνοιας. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

2.1 ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Στην Κύπρο το Ανώτατο Συντονιστικό Σώμα της Εθελοντικής Πρόνοιας είναι το Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας με τα αρχικά Π.Σ.Ε. Αναγνωρίζεται από τη Κυπριακή Δημοκρατία, βάσει του Περί Συστάσεως του Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας ως Νομικού Προσώπου, Νόμος του 1989 (Ν. 152/89) ως Σώμα Εθελοντικής Βοήθειας, επικουρικό της αρμόδιας Κρατικής Υπηρεσίας και άλλων σχετικών υπηρεσιών στο τομέα της Κοινωνικής Ευημερίας. Στο Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας μετέχουν τα Επαρχιακά Συμβούλια Ευημερίας (Ε.Σ.Ε.) και Παγκύπριες Εθελοντικές Οργανώσεις που ασχολούνται με θέματα Κοινωνικής Ευημερίας. (Ε.Σ.Ε. 2000)

2.1.1 Το Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας υποβάλλει συστάσεις και εισηγήσεις προς το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και άλλες σχετικές υπηρεσίες αναφορικά με:

- A. Θέματα εφαρμογής και ανάπτυξης προγραμμάτων κοινωνικής ευημερίας
- B. Αναγκαία νομοθετικά και άλλα μέτρα πολιτικής που αφορούν τη κοινωνική ευημερία

Κατά των αρμοδιοτήτων του το Π.Σ.Ε.:

- (α) Διατηρεί συμβουλευτικό γραφείο με εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο καθοδηγεί τα μέλη του για τη λειτουργία και εφαρμογή των προγραμμάτων του.
- (β) Καθιερώνει διαδικασία με βάση την οποία εξετάζονται οι ανάγκες των μελών του που ζητούν κρατική επιχορήγηση και υποβάλλει εισηγήσεις στις αρμόδιες Κρατικές Υπηρεσίες.
- (γ) Εισάγει ειδικά προγράμματα και υπηρεσίες παγκύπριου χαρακτήρα για την επιμόρφωση των μελών του και την ενθάρρυνση εθελοντών και γενικότερα για την καλύτερη και ουσιαστικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Μέλη του Π.Σ.Ε. μπορούν να γίνουν τα Επαρχιακά Συμβούλια Ευημερίας και οι παγκύπριες εθελοντικές οργανώσεις, που ικανοποιούν την Επιτροπή στο γεγονός ότι ασχολούνται με θέματα κοινωνικής ευημερίας, αφού υποβάλουν γραπτή αίτηση προς την Επιτροπή επισυνάπτοντας και το καταστατικό τους. (Π.Σ.Ε. 2001)

Το Π.Σ.Ε. διοικείται από τη Διοικούσα Επιτροπή της οποίας η σύνθεση απεικονίζεται ως εξής:

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

↓ Διοικούσα Επιτροπή

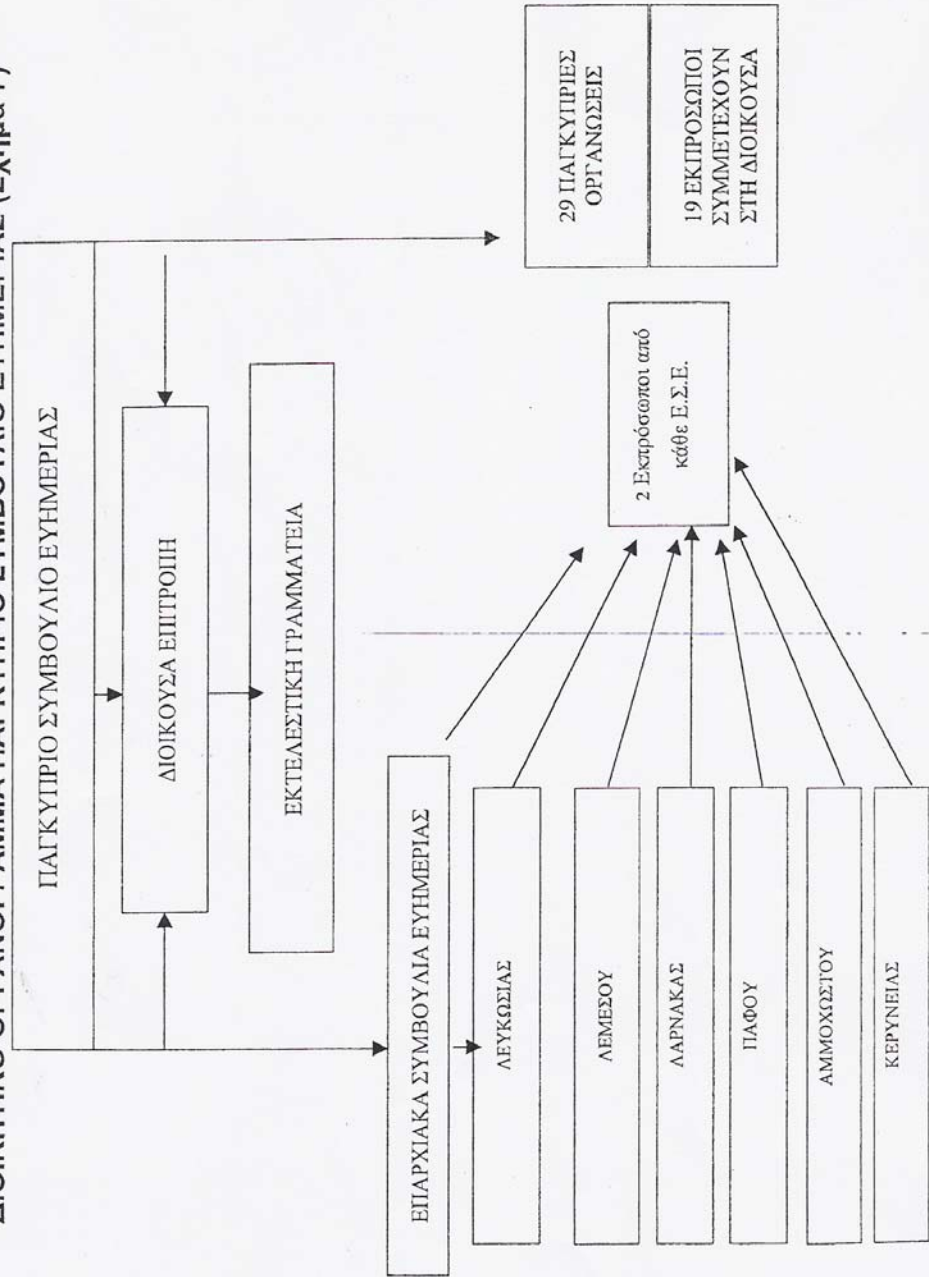
A) (α) Δύο (2) αντιπροσώπους
από κάθε Ε.Σ.Ε

(β) Δέκα (10) εκπροσώπους
από ισάριθμα μέλη του Π.Σ.Ε

(γ) Όχι περισσότερα από τρία άτομα
τα οποία επιλέγουν οι
προαναφερθέντες στο (α) και (β)

B) Εκπρόσωποι του
Τμήματος Κοινωνικής
Ευημερίας με
συμβουλευτική ιδιότητα

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ (Σχήμα 7)

2.2 ΣΩΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

Παρόλο που οι Οργανώσεις Κοινωνικής Πρόνοιας συνεχίζουν να προσφέρουν ότι καλύτερο μπορούν, εντούτοις, η ανάγκη για εθελοντική εργασία αυξάνεται συνεχώς. Το Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας, νοιώθοντας αφ' ενός την ανάγκη να απαλύνει τον πόνο και αφ' ετέρου να ενδυναμώσει το υφιστάμενο εθελοντικό προσωπικό, ίδρυσε το Σώμα Εθελοντών στις 5 Δεκεμβρίου του 1991.

2.2.1.Δομή του Σώματος Εθελοντών

Το Σώμα Εθελοντών διοικείται από το Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας με συντονιστή ο οποίος είναι απευθείας υπόλογος προς τη Διοικούσα Επιτροπή του Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας. Το Σώμα Εθελοντών προσβλέπει στην ανακούφιση και στην βελτίωση της ζωής των συνανθρώπων μας. Είναι ευνόητο ότι η αποτελεσματικότητα της δουλειάς των οργανώσεων εξασφαλίζεται μέσω της συνεργασίας από τη μία και από την άλλη μέσω της αλληλοενημέρωσης και αλληλοϋποστήριξης με την αντίστοιχη Κρατική Υπηρεσία. (Χριστοδούλου Κ. 1998)

2.2.2.Οι επιδιώξεις του Σώματος Εθελοντών είναι οι ακόλουθες:

1. Η αξιοποίηση της διάθεσης για προσφορά με βάση συγκεκριμένο πρόγραμμα και συγκεκριμένες ανάγκες.
2. Η αύξηση της αποτελεσματικότητας των προσφερομένων Κοινωνικών Υπηρεσιών.
3. Η εξυπηρέτηση όσον το δυνατόν μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού.

4. Η αξιοποίηση οργανωμένου ανθρώπινου δυναμικού που θέλει και μπορεί να προσφέρει.
5. Η προσφορά συμβουλευτικής υπηρεσίας σε όλες τις εθελοντικές οργανώσεις, κυρίως όσον αφορά την επάνδρωση, την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των εθελοντών.

Κάθε Επαρχιακό Συμβούλιο Ευημερίας, είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία του τοπικού Σώματος Εθελοντών, ενώ το κεντρικό Σώμα Εθελοντών φέρει την ευθύνη για τη σωστή εφαρμογή και λειτουργία του προγράμματος παγκύπρια.

2.2.3.Εφαρμογή του Προγράμματος

Για την εφαρμογή του προγράμματος ακολουθείται η πιο κάτω διαδικασία, αφού γίνει πρώτα η απαραίτητη διαφώτιση και ενημέρωση στο κοινό όσον αφορά τον εθελοντισμό:

- Ο εθελοντής επικοινωνεί ή επισκέπτεται το Σώμα Εθελοντών.
- Ενημερώνεται για τις ανάγκες των οργανώσεων.
- Συμπληρώνει σχετικό έντυπο προσφοράς εργασίας.
- Ο Επαρχιακός Συντονιστής συνομιλεί μαζί του και ακολουθεί επιμόρφωση και τοποθέτηση του.
- Πραγματοποιείται η διαδικασία ταιριάσματος εθελοντή – οργάνωσης. Ο συντονιστής επικοινωνεί με τον υπεύθυνο της οργάνωσης και κανονίζει συνάντηση με τους εθελοντές.

2.3. ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ / ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Τα Συμβούλια και οι Επιτροπές Κοινοτικής Ευημερίας αποτελούν ένα μεγάλο και σημαντικό τομέα του εθελοντισμού, τα οποία συντονίζονται από το Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας.

2.3.1. Σκοποί Συμβουλίων / Επιτροπών Κοινοτικής Ευημερίας:

- Η επισήμανση των κοινωνικών αναγκών και προβλημάτων της κοινότητας και η προώθηση των απαιτούμενων κοινωνικών υπηρεσιών.
- Η κινητοποίηση των μελών της κοινότητας για συμμετοχή στην ανάπτυξη και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Η διαφώτιση και εκπαίδευση του κοινού πάνω στις υφιστάμενες κοινωνικές ανάγκες και κοινωνικές υπηρεσίες. (Καταστατικό Σ.Κ.Ε.)

Οι σκοποί και οι επιδιώξεις των Συμβουλίων και των Επιτροπών Κοινοτικής Ευημερίας επιτυγχάνονται με τα ακόλουθα μέσα:

- Με την ανάληψη της εφαρμογής και λειτουργίας ειδικών προγραμμάτων για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών και την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων της κοινότητας.
- Με την σύσταση ειδικών επιτροπών οι οποίες αναλαμβάνουν συγκεκριμένες δράσεις όπως έρευνα, εκπαίδευση, ευημερία για όλες τις ηλικιακές ομάδες της κοινότητας, συλλογή χρημάτων κλπ.

- Με την διενέργεια κοινωνικών ερευνών, όπου είναι δυνατόν, για την επισήμανση των κοινωνικών προβλημάτων και κοινωνικών αναγκών της κοινότητας και της αποτελεσματικότητας των προσφερόμενων κοινωνικών υπηρεσιών.
- Με την συλλογή χρημάτων (από δωρεές, κρατικές χορηγίες, εκδηλώσεις και διάφορες άλλες δραστηριότητες κλπ.).
- Με την οργάνωση σεμιναρίων και συνεδρίων με σκοπό τη διαφώτιση της κοινότητας.
- Με τη συμμετοχή στο Επαρχιακό Συμβούλιο Ευημερίας.(Ε.Σ.Ε. 2001)

2.3.2.Μέλη

Μέλη των Συμβουλίων Κοινοτικής Ευημερίας μπορούν να είναι ενδιαφερόμενα άτομα οι οποίοι είναι εκπρόσωποι των αρχών π.χ. ο Κοινοτάρχης και των οργανωμένων συνόλων της κοινότητας π.χ. κομματικές οργανώσεις, ηλικιωμένοι, πολύτεκνοι κλπ. Οι οργανώσεις μέλη εκπροσωπούνται με δύο μέλη από τους οποίους ο ένας είναι μόνιμος και ο άλλος αναπληρωματικός. Ο αναπληρωματικός παρευρίσκεται σαν παρατηρητής και αντικαθιστά τον μόνιμο αντιπρόσωπο όταν αυτός απουσιάζει. Επίσης μέλη του Συμβουλίου μπορούν να είναι και δύο άτομα τα οποία είναι αποδεκτά από όλη τη κοινότητα και αναγνωρίζονται από το Συμβούλιο ως αριστίνδιν μέλη χωρίς την προϋπόθεση να αντιπροσωπεύουν τις αρχές ή κάποιο οργανωμένο σύνολο της κοινότητας.

Μέλη των Επιτροπών Κοινοτικής Ευημερίας μπορούν να είναι άτομα που ενδιαφέρονται να μετέχουν στην Επιτροπή χωρίς οποιαδήποτε προϋπόθεση. (Αριστοδήμου Βλ. 1998)

2.3.3.Τακτικές και έκτακτες Συνελεύσεις

- Το Συμβούλιο καλεί Γενική Συνέλευση κάθε έξι μήνες και συγκεκριμένα τους μήνες Ιανουάριο και Ιούνιο. Ο χρόνος και ο τόπος των Γενικών Συνελεύσεων ορίζονται από τη Διοικούσα Επιτροπή και γνωστοποιούνται σε όλα τα μέλη και στη κοινότητα, τουλάχιστο δεκαπέντε μέρες νωρίτερα. Στη συνέλευση καλούνται όλες οι οργανώσεις μέλη. Για να υπάρχει απαρτία πρέπει να παρευρίσκονται τα μισά από τα μέλη πλέον ενός. Στην αντίθετη περίπτωση, δηλαδή της μη απαρτίας, η συνέλευση αναβάλλεται για μισή ώρα, οπότε όσοι είναι παρόντες αποτελούν απαρτία.
- Κατά τη Γενική Συνέλευση του Ιανουαρίου, κάθε χρόνο, γίνεται έκθεση πεπραγμένων από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής καθώς και έκθεση της Οικονομικής Κατάστασης από το φορέα.
- Κατά τη Γενική Συνέλευση του Ιουνίου γίνεται έκθεση πεπραγμένων από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής, αξιολόγηση της δράσης του Συμβουλίου και γίνονται εισηγήσεις από τα μέλη. (Π.Σ.Ε. 2001)
- Κατά τη δεύτερη Γενική Συνέλευση του Ιανουαρίου εκλέγεται τριμελής Εφορευτική Επιτροπή και εκλέγεται η νέα Διοικούσα Επιτροπή. Επίσης διορίζονται δύο ελεγκτές οι οποίοι ελέγχουν τους λογαριασμούς του Συμβουλίου και πιστοποιούν στο τέλος κάθε χρόνου την ορθότητα τους.
- Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις μπορούν να κληθούν οποτεδήποτε αποφασίσει η Διοικούσα Επιτροπή ή μετά από ενυπόγραφη αίτηση του ενός τρίτου των μελών δια των εκπροσώπων τους.
- Ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής προεδρεύει σε κάθε Γενική Συνέλευση ή σε περίπτωση που απουσιάζει, καθήκοντα προέδρου εκτελεί

ο Αντιπρόεδρος. Σε περίπτωση απουσίας και των δύο τα παρόντα μέλη εκλέγουν ένα από τους παρόντες ως πρόεδρο της Συνέλευσης.

- Ψήφισμα που τίθεται σε ψηφοφορία στις Γενικές Συνελεύσεις, αποφασίζεται είτε με ανάταση του χεριού από τα μέλη, είτε με μυστική ψηφοφορία από ένα οποιοδήποτε μέλος.
- Κάθε μέλος έχει μία ψήφο είτε κατά τη λήψη απόφασης με ανάταση του χεριού είτε με μυστική ψηφοφορία.
- Το καταστατικό μπορεί να τροποποιηθεί σε έκτακτη Γενική Συνέλευση η οποία γνωστοποιείται σε όλα τα μέλη δεκαπέντε μέρες προηγουμένως. Στη καταστατική Συνέλευση θα πρέπει να αποφασίσουν για τις τροποποιήσεις τα δύο τρίτα των παρόντων μελών.

2.4.Διοίκηση

- Στην ιδρυματική Συνέλευση στην οποία συμμετέχουν όλοι οι αντιπρόσωποι σύμφωνα με το άρθρο 5 εγκρίνεται το καταστατικό του Συμβουλίου. (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως)
- Για σκοπούς διοίκησης, εποπτείας και λειτουργίας του Συμβουλίου, εκλέγεται κατά τη δεύτερη Γενική Συνέλευση του Ιανουαρίου η Διοικούσα Επιτροπή και η θητεία της είναι για δύο χρόνια.
- Ο αριθμός των μελών της Διοικούσας Επιτροπής είναι ανάλογος με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του κάθε Σ.Κ.Ε. ή Ε.Κ.Ε. Συνήθως ο αριθμός κυμαίνεται από 5 – 9 μέλη.

- Μετά την εκλογή της η Διοικούσα Επιτροπή συνέρχεται στη πρώτη της συνεδρία και εκλέγει μεταξύ των μελών της Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο, Γραμματέα, Βοηθό Γραμματέα, Ταμία, Βοηθό Ταμία κλπ. Όλα τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής έχουν δικαίωμα επανεκλογής.
- Η Διοικούσα Επιτροπή εργάζεται για την προώθηση των σκοπών, των στόχων και των αναγκών του Σ.Κ.Ε. ή του Ε.Κ.Ε. με τα μέσα και τις μεθόδους που καθορίζονται από το καταστατικό.
- Η Διοικούσα Επιτροπή θα συστήσει Ειδικές Υποεπιτροπές σύμφωνα με το άρθρο 4 (β) (παράρτημα) για να αναλάβουν ευθύνη για ειδικές δραστηριότητες σε τομείς Κοινωνικής Πρόνοιας. Κατά την άσκηση των εργασιών που τους ανατίθενται, οι υποεπιτροπές αυτές οφείλουν να συμμορφώνονται προς οποιεσδήποτε οδηγίες και εντολές τους δίνονται από την Διοικούσα Επιτροπή.

2.4.1.Συνεδρίες Διοικούσας Επιτροπής

- Η Διοικούσα Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστο μία φορά το μήνα και έκτακτα όταν χρειάζεται. Μέλη της Διοικούσας Επιτροπής που απουσιάζουν αδικαιολόγητα σε τρεις κατά συνέχεια συνεδριάσεις θεωρούνται έκπτωτα του αξιώματός τους και οι θέσεις τους θα συμπληρώνονται από τις οργανώσεις που εκπροσωπούν. Σε περίπτωση που κενωθεί θέση αριστίδην μέλους τότε η θέση συμπληρώνεται από επιλαχόντα αριστίδην μέλος.
- Κατά τις συνεδρίες θεωρείται ότι υπάρχει απαρτία όταν παρευρίσκονται τα μισά από τα μέλη πλέον ενός. Οι αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία των παρόντων μελών.

- Ο Κοινωνικός Λειτουργός του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας δικαιούται να μετέχει, εξ' οφίκιο, στις συνεδριάσεις της Διοικούσας Επιτροπής και στις Γενικές Συνελεύσεις με συμβουλευτική ιδιότητα και να συνεργάζεται για τη προώθηση των επιδιώξεων του Συμβουλίου.

2.4.2.Καθήκοντα Μελών της Διοικούσας Επιτροπής

- **Καθήκοντα Προέδρου:** Ο Πρόεδρος σε συνεργασία με το Γραμματέα συγκαλεί τις Γενικές Συνελεύσεις, καλεί τη Διοικούσα Επιτροπή σε συνεδρία κατά την οποία προεδρεύει, δίνει το λόγο, θέτει θέματα σε ψηφοφορία, επιβλέπει τη σύνταξη των πρακτικών καθώς και την ακριβή εκτέλεση των αποφάσεων. Συντάσσει το ετήσιο πρόγραμμα δράσης και τον ετήσιο προϋπολογισμό. Και τέλος υπογράφει με τον Γραμματέα την αλληλογραφία.
- **Καθήκοντα Αντιπροέδρου:** Βοηθά τον Πρόεδρο και τον αναπληροί όταν κωλύεται στην εκτέλεση των καθηκόντων του.
- **Καθήκοντα Γραμματέα:** Συντάσσει και υπογράφει τα πρακτικά κάθε συνεδρίας του Συμβουλίου. Υπογράφει και φυλάσσει την αλληλογραφία. Φυλάσσει τα διάφορα έγγραφα, φακέλους και σφραγίδα του Συμβουλίου. Τηρεί το μητρώο των μελών.
- **Καθήκοντα Ταμίας:** Ο Ταμίας μεριμνά για την τήρηση των κατάλληλων λογιστικών βιβλίων αναφορικά με: 1. την κινητή και ακίνητη περιουσία του Συμβουλίου, 2. τα χρηματικά ποσά που εισπράττονται και πληρώνονται από το Συμβούλιο, 3. το ενεργητικό και παθητικό του Συμβουλίου και 4. συντάσσει τον προϋπολογισμό και απολογισμό και καταθέτει στη Σ.Π.Ε. κάθε ποσό που υπερβαίνει τις 100 λίρες. (Π.Σ.Ε. 2001)

Για οποιαδήποτε ανάληψη χρημάτων από την Σ.Π.Ε. απαιτείται η υπογραφή του Ταμία και του Προέδρου ή του Γραμματέα. Για έξοδα που υπερβαίνουν το ποσό των χιλίων λιρών εκτός των τρεχούμενων, απαιτείται έγκριση από τη Γενική Συνέλευση.

Η Διοικούσα Επιτροπή μπορεί να καλέσει κατά οποιοδήποτε χρόνο τον ταμία σε ταμιακό έλεγχο μετά από προειδοποίηση οκτώ ημερών. Ο Ταμίας υποχρεούται να παρουσιάσει προς τη Διοικούσα Επιτροπή όλα τα έγγραφα και αποδείξεις, διπλότυπα και λοιπά δικαιολογητικά όλων των εισπράξεων και πληρωμών. Προσωπικά υπεύθυνος για κάθε έλλειμμα ή οποιαδήποτε πληρωμή που έγινε χωρίς εξουσιοδότηση, θεωρείται ο Ταμίας.

2.4.3.Επιθεώρηση Βιβλίων και Αρχείων

Όλα τα βιβλία και αρχεία του Σ.Κ.Ε. ή του Ε.Κ.Ε. θα είναι στη διάθεση των μελών του για επιθεώρηση, από τη στιγμή που ζητηθεί γραπτώς από δύο οποιαδήποτε μέλη. Έγγραφα που δεσμεύουν το Σ.Κ.Ε. ή το Ε.Κ.Ε. πρέπει να υπογράφονται από το Πρόεδρο και το Γραμματέα.

Το Σ.Κ.Ε. ή το Ε.Κ.Ε. είναι ανεξάρτητο σώμα. Η ίδρυση του δεν έχει σκοπό και δεν πρέπει να επηρεάσει την ανεξαρτησία των οργανισμών - μελών του και δεν αναμειγνύεται σε πολιτικές ή κομματικές επιδιώξεις. (Καταστατικό Σ.Κ.Ε.)

2.4.4.Διάλυση του Σ.Κ.Ε. ή Ε.Κ.Ε.

Το Σ.Κ.Ε. ή το Ε.Κ.Ε. διαλύεται μετά από ομόφωνη απόφαση των μελών του, ή όταν παραμείνουν σε αυτό λίγα μόνο μέλη, οπότε οι σκοποί του να μη μπορούν να προωθηθούν. Σε περίπτωση διάλυσης του, η περιουσία του διανέμεται για

φιλανθρωπικούς σκοπούς στη κοινότητα. Σε περίπτωση που λειτουργεί πρόγραμμα που προωθήθηκε από το συμβούλιο, θα έχει προτεραιότητα.

Για οποιοδήποτε θέμα το οποίο δεν προβλέπεται από το καταστατικό αποφασίζει η Διοικούσα Επιτροπή, εκτός αν θεωρηθεί λόγω της σοβαρότητας του θα πρέπει να παραπεμφθεί στη Γενική Συνέλευση. (Ε.Γ.Ε. Λεμεσού,2002)

2.5.ΚΡΑΤΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ

Μέσα στα πλαίσια του προγράμματος Κοινωνικής Εργασίας και κινητοποίησης της εθελοντικής πρωτοβουλίας, το Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας παρέχει οικονομική ενίσχυση υπό τύπον Κρατικής Χορηγίας σε Εθελοντικές Οργανώσεις που αποσκοπούν στη προαγωγή και ενδυνάμωση της εθελοντικής δραστηριότητας στον τομέα της Κοινωνικής Πρόνοιας και Ευημερίας.

Κρατικές χορηγίες παρέχονται σε οργανισμούς Κοινωνικής Πρόνοιας και Ευημερίας για να ιδρύσουν, να συνεχίσουν ή να αναπτύξουν κοινωνικές υπηρεσίες ή συναφή προγράμματα τα οποία θεωρούνται από το Τμήμα ως αναγκαίες υπηρεσίες σύμφωνα με την κοινωνικό-οικονομική κατάσταση που επικρατεί στον τόπο στη παροντική χρονική περίοδο. (Γρ. Ευημερίας, 2000)

Εθελοντική Οργάνωση Κοινωνικής Πρόνοιας που θα αναφέρεται πιο κάτω ως "Οργάνωση" σημαίνει:

- I. **Σωματεία ή Ιδρύματα** που είναι εγγεγραμμένα σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία, τα οποία δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα και σκοπός τους είναι η ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών και η αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.
- II. **Συμβούλια ή Επιτροπές Κοινοτικής Ευημερίας** ή άλλα συντονισμένα Σώματα τα οποία αποσκοπούν στο συντονισμό των δραστηριοτήτων των Οργανώσεων - Μελών τους σε τοπικό ή επαρχιακό ή Παγκύπριο επίπεδο.
- III. **Επιτροπές** οι οποίες διαχειρίζονται εγκεκριμένα προγράμματα ή υπηρεσίες που προωθούνται πάνω σε κοινοτική βάση, από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Όσον αφορά τις κρατικές χορηγίες προτεραιότητα δίνεται στην επιχορήγηση κεφαλαιουχικών δαπανών όπως ανέγερση, επίπλωση, εξοπλισμό κλπ. αλλά μπορεί να παραχωρηθεί χορηγία και για σκοπούς γενικών τρεχούμενων εξόδων, όταν η παρεχόμενη υπηρεσία θεωρείται αναγκαία για την κοινότητα και οι απαιτούμενες δαπάνες είναι ψηλές ή δυσανάλογες με τις οικονομικές δυνατότητες της κοινότητας ή πρόκειται για πρωτοποριακή υπηρεσία ύψιστης προτεραιότητας. Μπορεί επίσης να παραχωρηθεί χορηγία για γενικά τρεχούμενα έξοδα σε κοινότητες ή οργανώσεις που αναλαμβάνουν την ευθύνη λειτουργίας κρατικών προγραμμάτων. (Αριστοδήμου Βλ. 1998)

2.5.1.Κριτήρια

Κρατική χορηγία μπορεί να δοθεί σε οργάνωση που αποδεικνύει με μελέτη και στατιστικά στοιχεία ότι:

- Προσφέρει ή θα προσφέρει υπηρεσία που δεν καλύπτεται επαρκώς από υφιστάμενες Κυβερνητικές ή άλλες Εθελοντικές Υπηρεσίες ή Προγράμματα.
- Προγραμματίζει την επέκταση της κοινωνικής υπηρεσίας, που ήδη προσφέρει και λειτουργεί και που έχει αποδειχθεί η αναγκαιότητα της στο τομέα που εξυπηρετεί.
- Κατέχει ή μπορεί να εξασφαλίσει επαρκείς πόρους, ώστε η οργάνωση να μπορεί να υλοποιήσει και να συνεχίσει τα σχέδια της χωρίς να εξαρτάται μόνο ή κατά κύριο λόγο από την κρατική χορηγία.
- Μπορεί να αξιοποιήσει την κρατική χορηγία σε περίοδο δώδεκα μηνών από την ημέρα που την παραλαμβάνει.
- Θα διαθέτει τα λογιστικά της βιβλία και θα υποβάλλει στον Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας εκθέσεις και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία για έλεγχο, εάν θεωρηθεί σκόπιμο.
- Έχει τη δυνατότητα να διατηρεί τη λειτουργία της υπηρεσίας στα καθορισμένα από σχετική νομοθεσία ή κανονισμούς επίπεδα και θα παρέχει διευκολύνσεις στον Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ή τον αντιπρόσωπο του όπως, επιθεωρεί και αξιολογεί τις προσφερόμενες υπηρεσίες.

- Το Διοικητικό Συμβούλιο ή η Επιτροπή της Οργάνωσης θα ασκεί έλεγχο και θα βεβαιώνεται ότι η παρεχόμενη βοήθεια χρησιμοποιείται πράγματι για το σκοπό τον οποίο και παραχωρήθηκε.

Το ύψος της κρατικής χορηγίας προς οποιαδήποτε Οργάνωση υπολογίζεται ως ακολούθως:

- Για κεφαλαιουχικές δαπάνες η χορηγία δεν θα υπερβαίνει το ποσό το οποίο η Οργάνωση αποδεικνύει ότι μπορεί να διαθέσει από δικούς της πόρους κατά το χρόνο που ζητά την επιχορήγηση.
- Σε περίπτωση που η Οργάνωση έχει δεσμευτεί με ψηλό δάνειο για την κάλυψη των κεφαλαιουχικών της δαπανών θα λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του ύψους της χορηγίας, το υπόλοιπο του δανείου κατά την ημερομηνία αιτήσεως νοουμένου ότι η συνολική επιχορήγηση δεν θα υπερβεί σε καμία περίπτωση το 50% της όλης κεφαλαιουχικής επένδυσης που κάνει η Οργάνωση για οποιοδήποτε έργο.
- Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου η χορηγία δίνεται για πρώτη φορά σε Οργάνωση που είναι βιώσιμη και είναι σίγουρο ότι θα διευκολυνθεί στο να αυξήσει τους πόρους της, τότε το ύψος της χορηγίας μπορεί να ανέλθει μέχρι και 70% της ολικής δαπάνης του έργου που προγραμματίζει.
- Για τρεχούμενα έξοδα η χορηγία δεν θα υπερβαίνει το μισό των ετήσιων τρεχούμενων εξόδων της υπηρεσίας ή του προγράμματος αφού αφαιρεθούν τα δικαιώματα που τυχόν εισπράττονται.

Το ανώτατο ποσό της χορηγίας σε οποιαδήποτε Εθελοντική Οργάνωση δεν θα υπερβαίνει το ποσό των 10.000 λιρών ή 15.000 λιρών. Σε τέτοια περίπτωση το ύψος της βοήθειας θα είναι το άθροισμα των χορηγιών που δικαιούται για κάθε πρόγραμμα. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε. 1995)

Η χορηγία σε Εθελοντική Οργάνωση δεν μπορεί να δαπανηθεί παρά μόνο για το σκοπό τον οποίο εγκρίθηκε, εκτός εάν ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας αποφασίσει να επιτρέψει τη χρησιμοποίηση της για συναφή προς το πρόγραμμα σκοπό ή αν θα πρέπει να επιστρέψει ολόκληρο το ποσό ή ένα μέρος του.

Κρατική χορηγία παρέχεται μόνο μία φορά το χρόνο και υπό τον όρο ότι η χορηγία του προηγούμενου χρόνου, αν έχει δοθεί, αξιοποιήθηκε πλήρως για τον σκοπό τον οποίο δόθηκε.

Κρατική χορηγία μπορεί να παραχωρείται σε Οργάνωση κάθε χρόνο για μεγάλες κεφαλαιουχικές επενδύσεις μέχρι αποπεράτωσης του έργου νοουμένου ότι το σύνολο των χορηγιών δεν υπερβαίνει το 50% και σε εξαιρετικές περιπτώσεις το 70% της κεφαλαιουχικής επένδυσης.

Για υπηρεσίες και προγράμματα που αποδεδειγμένα καλύπτουν σοβαρή κοινωνική ανάγκη σε κοινότητες με περιορισμένους πόρους ή που απευθύνονται σε άτομα με ειδικές ανάγκες ή είναι πρωτοποριακά, για την κοινωνική υγεία και ανάπτυξη δεν θα εφαρμόζονται οι περιοριστικές διατάξεις, αλλά θα εξετάζεται ανάλογα με την περίπτωση.

Εθελοντική Οργάνωση που ζητά χορηγία, πρέπει να υποβάλλει τον Νοέμβριο του προηγούμενου χρόνου αίτηση σε δύο αντίγραφα στον Επαρχιακό Λειτουργό Ευημερίας πάνω στο καθιερωμένο τύπο αιτήσεως για κρατική χορηγία. Στην ίδια αίτηση η Οργάνωση πρέπει να υποβάλλει ενδεικτικό προϋπολογισμό για το μεθεπόμενο χρόνο, για σκοπούς προϋπολογισμού των κρατικών χορηγιών. Σε

περίπτωση που μία Οργάνωση ζητά επιχορήγηση για περισσότερα του ενός προγράμματος, υποβάλλει ξεχωριστές αιτήσεις για κάθε πρόγραμμα. (Χριστοδούλου Κ. 1998)

Ο αρμόδιος λειτουργός που εξετάζει την αίτηση υποβάλλει έκθεση στον Επαρχιακό Λειτουργό Κοινωνικής Ευημερίας πάνω στο σχετικό έντυπο εκθέσεως για κρατική χορηγία.

Ο Επαρχιακός Λειτουργός Ευημερίας, αφού γράψει τις δικές του παρατηρήσεις και εισηγήσεις αποστέλλει την έκθεση στο Διευθυντή του Τμήματος. Όλες οι αιτήσεις απαιτώνται γραπτώς από το Διευθυντή με κοινοποίηση στον Επαρχιακό Λειτουργό Ευημερίας. Στην επιστολή αναφέρονται το ύψος, ο σκοπός και τυχών όροι της Κρατικής Χορηγίας ή οι λόγοι για τους οποίους δεν εγκρίθηκε (Αίτηση Κρατικής Χορηγίας).

Οι εκθέσεις για κρατική χορηγία πρέπει να περιλαμβάνουν πλήρη στοιχεία, που να υποστηρίζουν την αναγκαιότητα και βιωσιμότητα του προγράμματος και γενικά τις προϋποθέσεις για την επιτυχία του. Πρέπει επίσης να εξασφαλίζεται η συνεργασία της Οργάνωσης προς την οποία θα παρέχεται η κάθε δυνατή τεχνική βοήθεια για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

Μετά από την έγκριση της κρατικής χορηγίας σε οποιαδήποτε Εθελοντική Οργάνωση ο Λειτουργός Ευημερίας καθοδηγεί και ελέγχει την Οργάνωση σχετικά με την κατάλληλη αξιοποίηση της χορηγίας σύμφωνα με την πρόταση που υποβλήθηκε και εγκρίθηκε. (Γρ. Ευημερίας Λ/σου, 2001)

Σε διάστημα έξι μηνών από την ημέρα παράδοσης της κρατικής χορηγίας, ο Επαρχιακός Λειτουργός Ευημερίας υποβάλλει στον Διευθυντή του Τμήματος έκθεση προόδου αναφορικά με τον τρόπο αξιοποίησης της κρατικής χορηγίας. Εάν μέσα στο διάστημα αυτό δεν έχει αξιοποιηθεί πλήρως, τότε σε διάστημα άλλων έξι μηνών στέλλεται τελική έκθεση για την πλήρη αξιοποίηση της κρατικής

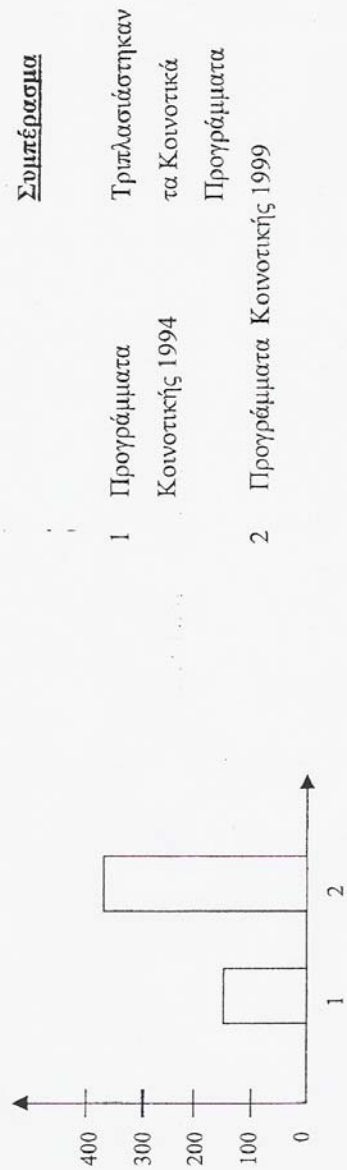
χορηγίας. Στην τελική έκθεση πρέπει να αναφέρεται, εκτός από το πως αξιοποιήθηκε η κρατική χορηγία και το κατά πόσο η Εθελοντική Οργάνωση πραγματοποίησε όλες ή το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεων που προγραμματίσει εφόσον πάνω στο ολικό ποσό των επενδύσεων βασίστηκε η έγκριση της χορηγίας.

Για Οργανώσεις και Συμβούλια ή Επιτροπές Κοινωνικής Ευημερίας που παρουσιάζουν αξιόλογη δραστηριότητα και καλύπτουν σοβαρές κοινωνικές ανάγκες, ο Επαρχιακός Λειτουργός Ευημερίας μπορεί εάν κρίνει αναγκαίο και αν ζητηθεί, να αποστείλει επιστολή προς τα Συνεργατικά Ταμειυτήρια ή και άλλα Τραπεζικά Ιδρύματα, με την οποία να συστήνεται η παροχή δανείου. Η επιστολή αυτή θα στέλλεται μετά από έγκριση του Διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικής Ευημερίας προς τον οποίο θα υποβάλλεται πλήρης έκθεση. (Ε.Σ.Ε. 2002)

Η παραχώρηση χορηγιών καλύπτει μεταξύ άλλων, προγράμματα Διημερεύουσας Φροντίδας παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας, για ηλικιωμένα άτομα, για άτομα με νοητική υστέρηση ή άλλες ειδικές ανάγκες καθώς επίσης και άλλα προγράμματα για άλλες κοινωνικές ομάδες.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ (Σχήμα 8)

	ΔΕΥΚΩΣΙΑ ΕΥΡΥΧΟΥ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Πληθυσμός	245.000	172.000	100.532	61.135	32.018	611.485
Αριθμός Κοινοτήτων	109	114	58	132	9	422
Αριθμός προγραμμάτων Κοινοτικής "1994"	73+2	17	29	9	14	144
Αριθμός προγραμμάτων Κοινοτικής "1999"	122+5	103	88	21	30	379

B. ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ

2.1.ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Το Επαρχιακό Συμβούλιο Ευημερίας Λεμεσού είναι το συντονιστικό όργανο των εθελοντικών ομάδων της πόλης και της επαρχίας Λεμεσού. Σε αυτό συμμετέχουν με εκπρόσωπο τους όλα τα σωματεία. Σκοπός του σύμφωνα με το καταστατικό του είναι ο συντονισμός των δραστηριοτήτων των Εθελοντικών Οργανώσεων Κοινωνικής Πρόνοιας και των Συμβουλίων /Επιτροπών Κοινοτικής Ευημερίας της πόλης και επαρχίας Λεμεσού. Παράλληλα προσπαθεί να καλλιεργήσει στο κοινό το πνεύμα της κοινωνικής προσφοράς και αλληλεγγύης και να συμβάλει στην όσο το δυνατό μεγαλύτερη συνεργασία και αλληλοβοήθεια των Φιλανθρωπικών σωματείων με διάφορα μέσα όπως συνέδρια, διαλέξεις, δημόσιες συζητήσεις και άλλες δραστηριότητες.

Το Επαρχιακό Συμβούλιο Ευημερίας είναι μέλος Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας. Το συμβούλιο του αποτελείται από έντεκα μέλη και αναλυτικότερα από πρόεδρο, αντιπρόεδρο, γραμματέα, βοηθό γραμματέα, ταμία, βοηθό ταμία και άλλα πέντε απλά μέλη. (Ε.Σ.Ε. 2002)

2.2. ΔΡΑΣΗ

Στην επαρχία Λεμεσού λειτουργούν 36 τοπικά Συμβούλια /Επιτροπές Κοινοτικής Ευημερίας και 19 Εθελοντικές Οργανώσεις Κοινωνικής Πρόνοιας με κύριο σκοπό τη λειτουργία προγραμμάτων και υπηρεσιών για κάλυψη κοινωνικών αναγκών σε όλα τα επίπεδα.

Ακολουθεί κατάλογος των Συμβουλίων / επιτροπών και των εθελοντικών οργανώσεων , που συνεργάζονται στενά με το Επαρχιακό Γραφείο Λεμεσού (Ε.Γ.Ε.Λ.)

Συμβούλια Κοινοτικής Ευημερίας

1. Αγίου Ιωάννη Αγρού
2. Πάνω Κυβίδων
3. Αυδήμου
4. Γερμασόγειας
5. Πελενδριού
6. Επισκοπής
7. Λιμνατίου
8. Φοινιού
9. Πάνω Πολεμιδιών
10. Κάτω Πολεμιδιών
11. Μουτταγιάκας
12. Πισσουρίου
13. Πάχνας
14. Κάτω Αμιάντου
15. Συνοικισμός Κολοσσίου
16. Ερήμης
17. Ύψωνα
18. Ζωοπηγής
19. Ομόδους
20. Αγίου Αμβροσίου
21. Βάσας Κοιλανίου
22. Κ. Χωριού
23. Αγίου Αθανασίου
24. Μ. Γειτονιάς
25. Ποταμίτισσας
26. Χανδριών

27. Αγριδιών
28. Πιτσιλιάς
29. Αγίου Θεοδώρου
30. Κ. Μύλου
31. Δυμών
32. Τραχωνίου
33. Αγρού

Επιτροπές Κοινοτικής Ευημερίας

1. Κυπερούντας
2. Κοιλανίου
3. Φασούλας

Κατάλογος Εθελοντικών Οργανώσεων

1. Ίδρυμα Σολομώντος Παναγίδη
2. Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος
1. Όμιλος Ψυχικής Υγείας
2. Όμιλος Κωφών Λεμεσού
3. Επαρχιακός Σύνδεσμος "Οι φίλοι των Γερόντων"
4. Σύνδεσμος Ευημερίας Τυφλών Λεμεσού
5. Συντονιστική Επιτροπή Προστασίας και Ευημερίας Παιδιών
6. Σύνδεσμος Γονέων και Φίλων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες
7. Ομάδα Αλληλοϋποστήριξης Ενηλίκων "Φάρος"
8. Σύνδεσμος "Οι φίλοι των Κρατικών Στεγών Ηλικιωμένων Λεμεσού"
9. Σύνδεσμος για άτομα με Αυτισμό ή Αυτιστικά Χαρακτηριστικά

10. Παγκύπριος Σύνδεσμος Σύνδρομο Ντάουν
11. Σύνδεσμος Μυοπαθών Κύπρου (Τμήμα Λεμεσού)
12. Σύνδεσμος Καταπολέμησης Οικογενειακής Βίας
13. Ίδρυμα Καθυστερημένων Ατόμων "Άγιος Στέφανος"
14. Ίδρυμα "Θεοτόκος"
15. Σύνδεσμος Γονέων "Απόστολος Λουκάς"
16. Σύνδεσμος "Οι φίλοι της Παιδικής Στέγης Λεμεσού"
17. Ίδρυμα "Άγιος Στυλιανός"

Πιο αναλυτικά παρουσιάζονται πιο κάτω τα προγράμματα που λειτουργούν τα Σ.Κ.Ε. / Ε.Κ.Ε. και οι Εθελοντικές Οργανώσεις στην επαρχία Λεμεσού.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΕΜΕΣΟΥ

<u>Α/Α</u>	<u>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ</u>	<u>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ</u>
1	ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Σ.Κ.Ε. ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
2	ΑΓ. ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ	Σ.Κ.Ε. ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
3	ΑΥΔΗΜΟΥ	Σ.Κ.Ε. ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
4	ΒΑΣΑ ΚΟΙΛΑΝΙΟΥ	Σ.Κ.Ε. ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
5	ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑ	Σ.Κ.Ε. ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΠΑΙΔΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
6	ΕΡΗΜΗ	Σ.Κ.Ε. ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
7	ΖΩΟΠΗΓΗ	Σ.Κ.Ε. ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ
8	ΚΑΤΩ ΑΜΙΑΝΤΟΣ	Σ.Κ.Ε. ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
9	ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑ	Σ.Κ.Ε. ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ
10	ΜΟΥΤΤΑΓΙΑΚΑ	Σ.Κ.Ε. ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ
11	ΠΑΝΩ ΚΥΒΙΔΕΣ	Σ.Κ.Ε. ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
12	ΠΑΧΝΑ	Σ.Κ.Ε. ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ
13	ΠΕΛΕΝΔΡΙ	Σ.Κ.Ε. ΠΑΙΔΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
14	ΠΙΣΣΟΥΡΙ	ΣΚΕ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΠΑΙΔΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

<u>A/A</u>	<u>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ</u>	<u>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ</u>
15	ΠΙΤΣΙΛΙΑ	ΣΚΕ
16	ΠΑΝΩ ΠΟΛΕΜΙΔΙΑ	ΣΚΕ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ
17	ΥΨΩΝΑΣ	ΣΚΕ ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
18	ΦΟΙΝΙ	ΣΚΕ ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ
19	ΑΓΡΟΣ	ΣΚΕ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΠΑΙΔΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
20	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΡΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ	ΕΛΕΟΥΣΑ
21	ΚΟΙΛΑΝΙ	ΕΚΕ ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
22	ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑ	ΕΚΕ ΠΑΙΔΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
23	ΦΑΣΟΥΛΑ	ΕΚΕ ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
24	ΤΡΑΧΩΝΙ	ΣΚΕ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ
25	ΕΣΣΕΛ	ΣΩΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ
26	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΣΤΙΑΣ	ΕΣΤΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ
27	ΑΓ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΔΙΗΜΕΡΕΥΟΥΣΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΚΕ 1 ΚΚΕ2 ΚΚΕ3
28	ΘΕΟΤΟΚΟΣ	ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΜΟΝΑΔΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΠΙΤΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
29	ΑΓ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΣΠΙΤΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

<u>Α/Α</u>	<u>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ</u>	<u>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ</u>
30	ΑΓ. ΛΟΥΚΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΑΠΟ/ΣΤΑΣΗΣ 1 ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΑΠΟ/ΣΤΑΣΗΣ 2 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ
31	ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	
32	ΙΔΡΥΜΑ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ ΠΑΝΑΓΙΔΗ	ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΑΣΠΙΣ
33	ΟΜΙΛΟΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΑΣ
34	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΥΦΛΩΝ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ
35	ΟΜΙΛΟΣ ΚΩΦΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΩΦΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ
36	ΑΝΤΙΑΝΑΙΜΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	
37	ΣΥΝΔΕΣΜ. ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ	
38	ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ	ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ
39	ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ
40	ΙΔΡ. ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ & ΝΙΚΟΥ ΠΑΤΤΙΧΗ	
41	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΞΟΧΗ	ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΞΟΧΗ
42	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΒΡΕΦΟΠΑΙΔΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
43	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ	ΝΗΠΙΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
44	ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΒΟΗΘΟΙ	
45	ΦΑΡΟΣ	
46	ΙΑΝΟΣ	
47	ΟΔΥΣΣΕΑΣ	
48	ΡΙΖΕΣ	
49	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΟΙ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ	ΣΤΕΓΗ ΑΓ. ΝΕΟΦΥΤΟΣ
50	ΦΙΛΟΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΣΤΕΓΩΝ	
51	ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΞΕΝΩΝΑ	
52	ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ	
53	ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	
54	ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΑΝΑΡΡΩΤΗΡΙΟΥ	

2.3.ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΜΕ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η σχέση του Επαρχιακού Γραφείου Ευημερίας με τις Εθελοντικές Οργανώσεις της επαρχίας Λεμεσού είναι πολύ στενή και σημαντική. Μια Εθελοντική Οργάνωση δέχεται συμβουλευτική και καθοδηγητική βοήθεια καθώς και την αναγκαία τεχνική υποστήριξη από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

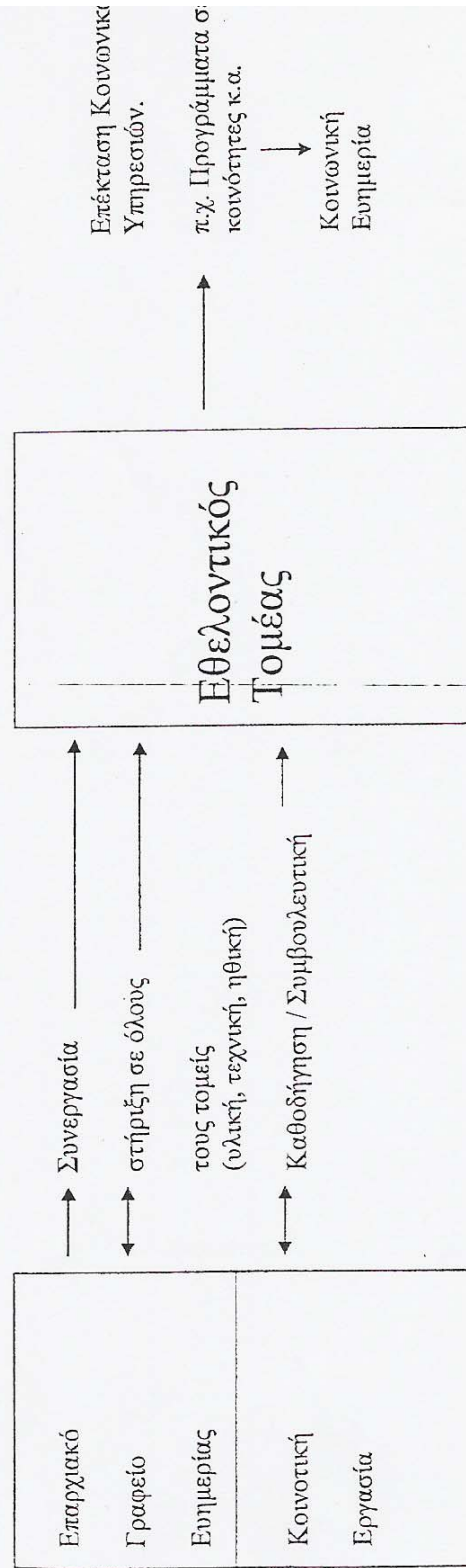
Ο ρόλος του κοινοτικού λειτουργού είναι ιδιαίτερα σημαντικός γιατί η θέση του είναι ανάμεσα στο Γραφείο Ευημερίας και τις διάφορες Εθελοντικές Οργανώσεις. Ο ρόλος του είναι να καθοδηγεί τις διάφορες Εθελοντικές Οργανώσεις για τα προγράμματα που θα λειτουργήσουν καθώς και για τις δραστηριότητες που μπορεί να αναληφθούν. Επίσης βοηθά στη συμπλήρωση των σχετικών εντύπων (αιτήσεων) τα οποία παρέχονται από το τμήμα Ευημερίας. Στη συνέχεια υποβάλλει το έντυπο στο Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας, παρακολουθεί τη διαδικασία της έγκρισης για κρατική χορηγία, επιβλέπει την εφαρμογή και βεβαιώνεται για τους λογαριασμούς. (Ε.Γ.Ε.Λ. 1999)

Οι Εθελοντικές Οργανώσεις έχουν την ευθύνη για την κατάρτιση του προγράμματος, την εκτέλεση, την επίβλεψη και την αξιολόγηση του. Η λειτουργία των προγραμμάτων συνήθως ανατίθεται σε έμμισθο προσωπικό. Οι συνθήκες απασχόλησης του προσωπικού αυτού είναι συνήθως υποδεέστερες από αυτές του δημόσιου τομέα και γι' αυτό το κόστος λειτουργίας βρίσκονται σε χαμηλό επίπεδο. Για όλες τις πιο πάνω δραστηριότητες αλλά ιδιαίτερα σε θέματα πολιτικής, βοηθούνται από τους κοινοτικούς λειτουργούς.

Μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει αλληλένδετη σχέση μεταξύ του εθελοντικού τομέα με το Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας. Οι Εθελοντικές Οργανώσεις από τη μια πλευρά για να λειτουργήσουν χρειάζονται την οργάνωση, την καθοδήγηση καθώς και την τεχνική και οικονομική στήριξη. Από την άλλη πλευρά οι Εθελοντικές Οργανώσεις με την δημιουργία και λειτουργία προγραμμάτων βοηθούν την Κοινωνική Πρόνοια.

Σχέσεις Εθελοντικού Τομέα με Ε.Γ.Ε. (σχήμα 9)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Α. Η Κοινοτική ανάπτυξη στην κοινότητα Πελενδρίου – Λεμεσού

Χαρακτηριστικά της Κοινότητας

Το Πελένδρι είναι μεγάλο χωριό της Επαρχίας Λεμεσού, στη γεωγραφική περιφέρεια της Πιτσιλιάς. Η απόσταση του χωριού από τη Λεμεσό, μέσω Τριμίκλινης, είναι περίπου 45 χιλιόμετρα. Είναι το πέμπτο μεγαλύτερο σε έκταση χωριό της Επαρχίας Λεμεσού μετά τα χωριά Ακρωτήρι, Σωτήρα, Πισσούρι και Ύψωνα. (Μενάρδου Σ. 1970)

Το Πελένδρι είναι κτισμένο σε μια βουνοπλαγιά, σε μέσο υψόμετρο 880 μέτρων. Το ανάγλυφο στην περιοχή του είναι τραχύ και βουνίσιο με στενές, βαθιές κοιλάδες και απότομες πλαγιές. Από όλες τις πλευρές του χωριού ξεπροβάλλουν ψηλές βουνοκορφές οι οποίες το ύψος τους, σε αρκετές περιπτώσεις ξεπερνά τα 1000 μέτρα. Το τοπίο είναι διαμελισμένο από τα ποτάμια, δίκτυα του Αμιάντου, παραπόταμου του Κούρη και του Αμπελικού, παραπόταμου του Λιμνάτη. (Κωμοδίκης Γ. 2004)

Στην περιοχή καλλιεργούνται διάφορα είδη φρουτόδεντρων (κυρίως μηλιές, ροδακινιές, αχλαδιές και δαμασκηνιές), αμπέλια οينوποιήσιμων ποικιλιών, ελιές, αμυγδαλιές καρυδιές και λαχανικά. Ένα μεγάλο μέρος της διοικητικής έκτασης του χωριού είναι επίσης ακαλλιέργητο και καταλαμβάνονται από ποικίλη φυσική βλάστηση, κυρίως πεύκα. Γι' αυτό και η ονομασία του χωριού είναι Πελένδρι από τα πολλά δέντρα που υπήρχαν και συνεχίζουν να υπάρχουν (Πολιδένδρι).

Το Πελένδρι περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς και έχει ωφεληθεί από αυτό με την κατασκευή χωματικής δεξαμενής για την άρδευση έκτασης γης του χωριού, τη βελτίωση του υγειονομικού κέντρου του,

την κατασκευή αναβαθμιδών, και τη βελτίωση αγροτικών δρόμων. Εξάλλου στο χωριό εφαρμόστηκε σχέδιο αναδασμού, που είχε ευεργετικές επιπτώσεις στο σύστημα ιδιοκτησίας της γης. Η οδική σύνδεση του Πελενδριού με τα γύρω χωριά γίνεται με ασφαλτόστρωτους δρόμους. (Κωμοδίκης Γ. 2004)

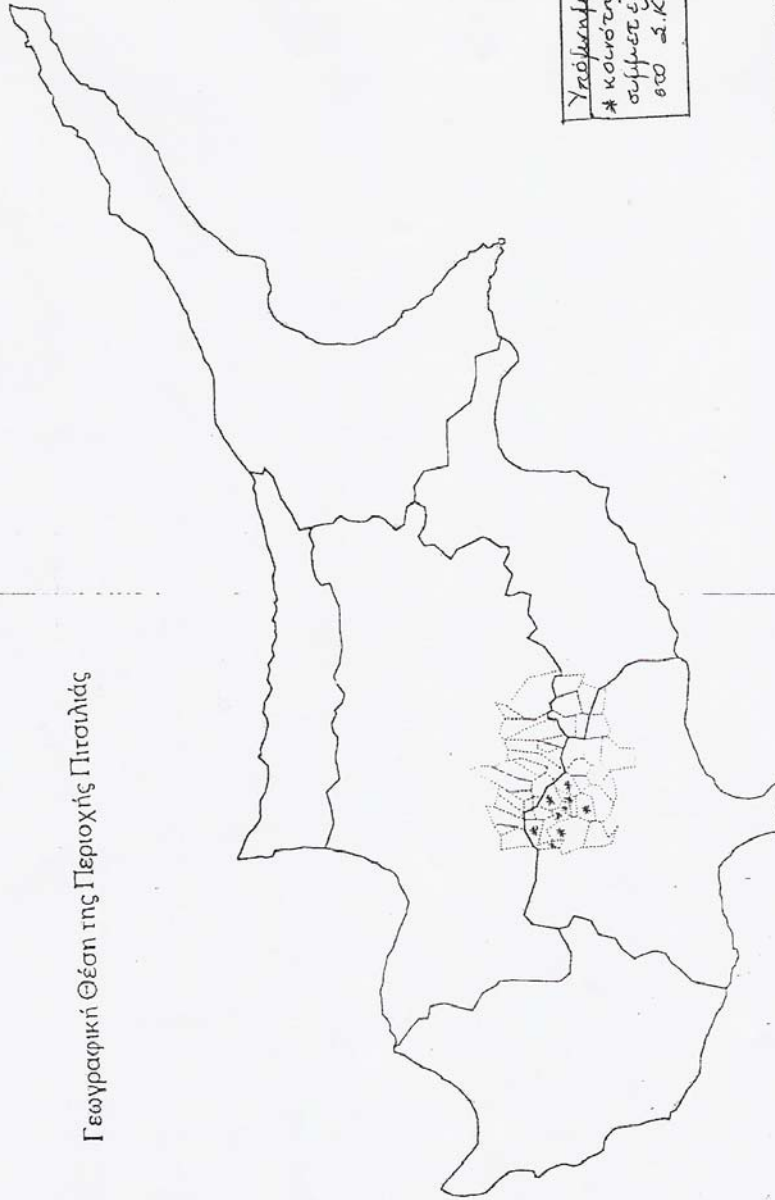
Για πολλά χρόνια, κυρίως κατά την περίοδο της Αγγλικής κατοχής, μεγάλος αριθμός κατοίκων του Πελενδριού εργάζονταν στο κοντινό μεταλλείο του Αμιάντου, ήταν ένας από τους κύριους λόγους ανάπτυξης του χωριού, ιδίως κατά το πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα. Επίσης στο Πελένδρι δημιουργήθηκε το πρώτο περιφερειακό εργοστάσιο ελαφριάς βιομηχανίας (είδη ένδυσης) και εργοδοτήθηκε ο γυναικείος πληθυσμός της περιοχής. Το μεταλλείο και το εργοστάσιο δεν λειτουργούν πλέον. (Κωμοδίκης Γ. 2004)

3.1 Πολιτιστικά χαρακτηριστικά

Το Πελένδρι είναι από τα γραφικά χωριά της Κύπρου και διατηρεί σε αρκετά μεγάλο βαθμό στοιχεία παραδοσιακής λαϊκής αρχιτεκτονικής. Παρόλο που στο χωριό κτίστηκαν αρκετές σύγχρονες οικοδομές, ωστόσο στο κέντρο του χωριού διατηρούνται ακόμη πολλά παραδοσιακά σπίτια κτισμένα με το τοπικό πέτρωμα του χαβρου.

Υπάρχουν τέσσερις εκκλησίες, οι δύο είναι καινούργιες, η εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ και η εκκλησία του Αγίου Ιωάννη του Λαμπαδιστή. Λειτουργούν δύο ενορίες κάθε Κυριακή και όλες τις γιορτές. Οι άλλες δύο εκκλησίες είναι αρχαίες, η εκκλησία του Σταυρού η οποία προστατεύεται από την «Ουνέσκο» και η εκκλησία της Παναγίας της Καθολικής, με ξύλινη στέγη άριστης αρχιτεκτονικής κατασκευής. Ένα αξιόλογο έργο που έγινε, είναι το πολιτιστικό κέντρο, όπου γίνονται όλες οι γαμήλιες τελετές και όλες οι εκδηλώσεις της κοινότητας. Το περιτοίχισμα σ' αυτό το έργο έγινε με εθελοντική εργασία και είναι πολύ αξιόλογο και επιβλητικό κτίριο. (Κωμοδίκης Γ. 2004)

Γεωγραφική Θέση της Περιοχής Πιραυλίας

Υπόμνημα.
* κοινοότητες που
σχηματίζονται
στο Δ.Κ.Ε. Πιραυλίας

© Χρυσόστομος Χριστοφόρου 1997

3.2 Δημογραφική Ανάλυση

Ο πληθυσμός του χωριού σύμφωνα με πληροφορίες από τον κοινοτάρχη της κοινότητας κ. Α. Πογιατζή ανέρχεται, στις δύο χιλιάδες διακόσιους κατοίκους (2200), με αυξητική τάση.

Αναλυτικά ο πληθυσμός έχει:

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Κατά ηλικία	Αριθμός	Ποσοστό
1-12 ετών	250	12%
13-18 ετών	150	7%
19-30 ετών	350	16%
31-65 ετών	900	40%
66- άνω	550	25%

Ο πληθυσμός των κατοίκων ανάλογα με το φύλο είναι 55% γυναίκες και 45% άνδρες. (Στατιστική υπηρεσία Λ/σου, 2001)

3.3. Κοινοτική Δομή και Οργάνωση

3.3.1. Οικογένεια

Οι οικογένειες στο Πελένδρι είναι συνδεδεμένες και διαδραματίζουν κύριο ρόλο στη ζωή των μελών τους. Η οικογένεια ασκεί πίεση στα μέλη της για βελτίωση, ιδιαίτερα οι μεγάλοι προς τους νεότερους, αλλά και για συμμόρφωση τους στους κανόνες συμπεριφοράς που είναι αποδεκτοί.

Στο παρελθόν οι οικογένειες ήταν πολυμελείς και έφταναν μέχρι τα 8-9 παιδιά, πράγμα που δεν παρατηρείται σήμερα. Ο μέσος όρος μελών στην οικογένεια αριθμητικά ανέρχεται στα 4-5 άτομα. Οι γονείς στην πλειοψηφία τους

ενδιαφέρονται πολύ για την πρόοδο των παιδιών τους στα μαθήματα, τη συμπεριφορά τους και την επαγγελματική τους κατάρτιση και αποκατάσταση. Ιδιαίτερη φροντίδα επιδεικνύουν τα παιδιά στους ηλικιωμένους γονείς τους. Θεωρείται υποχρέωση των παιδιών να φροντίζουν τους ηλικιωμένους γονείς τους και πολύ λίγοι ηλικιωμένοι είναι σε οίκους ευγηρίας. (Ιωαννίδης Κ., 1989)

3.3.2 Οικονομικά

Η κοινότητα Πελενδριού μπορεί να θεωρηθεί σήμερα εύπορη. Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού μπορεί να εργαστεί. Οι περισσότεροι κάτοικοι εργάζονται στη πόλη, σε δημόσιες ή ιδιωτικές υπηρεσίες (επιχειρήσεις, εταιρείες). Υπάρχει επίσης ένας αριθμός κατοίκων που απασχολούνται σε δικές τους εργασίες. Στο χωριό υπάρχει εργοστάσιο υαλοργιάς και μωσαϊκών, συγκολλητών, υδραυλικών, μηχανικών αυτοκινήτων, τεχνίτες, ελαιοχρωματιστές, οικοδόμοι, επιπλοποιοί και διάφορα άλλα επαγγέλματα. Άλλοι ασχολούνται με την δένδροκαλλιέργεια διαφόρων φρούτων, (μήλα, ροδάκινα, καρύδια και άλλα είδη).

Στην κοινότητα υπάρχουν οι εξής υπηρεσίες- καταστήματα:

- Συνεργατική πιστωτική εταιρεία Πελενδριού
- Συνεργατικό Παντοπωλείο
- Συνεργατικό Ταμιευτήριο
- Εταιρεία λεωφορείων
- Κοινοτικό νηπιαγωγείο
- Δημοτικό σχολείο
- Δεν υπάρχει Γυμνάσιο στην κοινότητα και οι μαθητές πηγαίνουν στο Γυμνάσιο του Αγρού. (Κωμοδίκης Γ. 2004)

3.3.3. Διοίκηση

Για την διοικητική οργάνωση της κοινότητας υπάρχουν τα εξής οργανωμένα σύνολα:

- Χωρητική αρχή: Εκλέγεται κάθε πέντε χρόνια. Με επικεφαλή τον κοινοτάρχη, παρακολουθεί τα κοινοτικά προβλήματα και προωθεί την επίλυση τους. Εργοδοτεί υπαλλήλους, οι οποίοι επικοινωνούν με τα διάφορα κυβερνητικά τμήματα όταν τους το αναθέτει ο κοινοτάρχης, εισπράττουν τους φόρους και ενημερώνουν την κοινοτική αρχή για προβλήματα που προκύπτουν στην κοινότητα.
- Δύο εκκλησιαστικές επιτροπές
- Επιτροπή συνεργατικής πιστωτικής εταιρείας
- Αθλητικός σύλλογος
- Επιτροπές των δύο συλλόγων
- Σύνδεσμος γονέων δημοτικού σχολείου
- Το Συμβούλιο Κοινοτικής Ευημερίας λειτουργεί τρία προγράμματα: 1. Βρεφοπαιδοκομικός Σταθμός, 2. Παιδική Λέσχη, 3. Κατ' οίκον φροντίδα για τους ηλικιωμένους (Καταστατικό Σ.Κ.Ε.)

Διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες, όπως το Υπουργείο Υγείας, το τμήμα Ευημερίας, το Γεωργικό τμήμα και η Επαρχιακή Διοίκηση, επισκέπτονται σε τακτά χρονικά διαστήματα την κοινότητα, με σκοπό να βοηθήσουν στην επίλυση προβλημάτων της αρμοδιότητάς τους.

Επίσης στην κοινότητα υπάρχει μόνιμα Ιατρικός Λειτουργός που εξυπηρετεί τους κατοίκους.

3.3.4. Θρησκεία

Οι κάτοικοι είναι Χριστιανοί Ορθόδοξοι και η προσέλευση τους στην εκκλησία θεωρείται ικανοποιητική. Ιδιαίτερα κατά τις μεγάλες θρησκευτικές γιορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα, οι κάτοικοι συγκεντρώνονται στην εκκλησία και γιορτάζουν με μεγαλοπρέπεια.

3.3.5. Εκπαίδευση

Στην κοινότητα Πελενδρίου λειτουργεί Δημοτικό σχολείο με 90 παιδιά. Όλοι σχεδόν οι απόφοιτοι συνεχίζουν τη φοίτηση τους σε σχολεία Μέσης εκπαίδευσης. Σήμερα φοιτούν στο Γυμνάσιο και Λύκειο του Αγρού περίπου 80 παιδιά, που μεταβαίνουν καθημερινά στο χωριό και επιστρέφουν το μεσημέρι πίσω.

Από τους απόφοιτους Λυκείου έχει και αρκετούς που σπουδάζουν στο πανεπιστήμιο Κύπρου και στο εξωτερικό, καθώς και σε κολέγια.

Το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων μπορεί να θεωρηθεί μέτριο. Η πλειοψηφία των ηλικιωμένων είναι αναλφάβητοι. Οι μεσήλικες έχουν φοιτήσει σε κάποια τεχνική σχολή και άλλοι είναι απόφοιτοι δημοτικού.

Στην κοινότητα λειτουργεί επίσης ένα Κοινοτικό νηπιαγωγείο, που απασχολεί 24 παιδιά προσχολικής ηλικίας και λειτουργεί με επιχορήγηση της κυβέρνησης. Υπάρχει ο Βρεφοπαιδοκομικός Σταθμός για 16 παιδιά και λειτουργεί υπό την ευθύνη του Σ.Κ.Ε. Πελενδρίου. Στην κοινότητα υπάρχει μία βιβλιοθήκη και εξυπηρετεί κυρίως τους νέους και τους μαθητές.

3.3.6. Υγεία

Στο χωριό υπάρχει φαρμακείο και σε μόνιμη βάση μια νοσηλεύτρια. Λειτουργεί επίσης μια φορά τη βδομάδα το Κοινοτικό Ιατρείο με ιατρό (παθολόγο). Στην ευρύτερη περιοχή της Πιτσιλιάς υπάρχει νοσοκομείο, στην κοινότητα της Κυπερούντας, όπου η μετάβαση των ασθενών της γύρω περιοχής διευκολύνεται, αφού η απόσταση είναι μικρή.

3.3.7. Κοινωνική ζωή

Στο Πελένδρι λειτουργούν δύο αθλητικοί σύλλογοι. Ο σύλλογος Τσαγγάρης και ο σύλλογος ΑΠΕΠ. Ο ένας πρόκειται στο κόμμα του Δημοκρατικού Συναγερμού και ο άλλος του Αριστερού Κινήματος Εργαζόμενου Λαού. Και οι δύο σύλλογοι έχουν δικά τους οικήματα και ποδοσφαιρικές ομάδες και παίρνουν μέρος στο Αγροτικό Ποδοσφαιρικό Πρωτάθλημα. Η κοινότητα έχει δικό της γήπεδο, που χρησιμοποιείται κυρίως από τις δύο ποδοσφαιρικές ομάδες, καθώς και από τους μαθητές του Δημοτικού σχολείου. Στους αθλητικούς συλλόγους περνούν τις ελεύθερες ώρες τους αρκετοί νέοι της κοινότητας. Οι άντρες της κοινότητας συχνάζουν στα καφενεία και οι νεότεροι στην ηλικία κάτοικοι του Πελενδριού, συχνά μεταβαίνουν στον Αγρό (κοντινό χωριό) ή στην πόλη της Λεμεσού για να απολαύσουν άλλου είδους ψυχαγωγία. (Κωμοδίκης Γ. 2004)

3.3.8. Ήθη – Έθιμα των κατοίκων

Το Πάσχα όλοι οι νέοι και οι νέες συγκεντρώνονται στις πλατείες των σχολείων μετά τη Θεία Λειτουργία. Έξω από τις αυλές των εκκλησιών σε κοινά ομαδικά τραπέζια κατά γης, με φλαούνες (παραδοσιακό έδεσμα του Πάσχα) αυγά κόκκινα και άλλους μεζέδες και άφθονο κρασί, οι νέοι διασκεδάζουν. Ακολούθως οι νέοι αρχίζουν τα διάφορα παιχνίδια, «ξερό πόταμο», «σχοινί», άρση βαρών και οι νέες παίζουν «μανδύλι» και άλλα γυναικεία παιχνίδια μέχρι το σούρουπο της μέρας.

Τις απόκριες μεταμφιέζονταν και γυρνούσαν το χωριό σκορπίζοντας το γέλιο και τη χαρά σε όλους τους κατοίκους.

Μία άλλη συνήθεια των κατοίκων ήταν κάθε χρόνο η ομαδική εθελοντική εργασία, για την επιδιόρθωση των δρόμων που οδηγούσαν στα κτήματα τους. Αν κάποιος από τους χωριανούς αδικαιολόγητα δεν πήγαινε στην ομαδική αυτή εργασία η επιτροπή του χωριού επέβαλλε στον «κατηγορούμενο» την υποχρέωση να φιλοξενήσει στο σπίτι του έναν αριθμό κατοίκων. Αφού έτρωγαν και έπιναν με πολλά αστεία και ευχάριστες ιστορίες, έκαναν τον «κατηγορούμενο» να γίνει πειθαρχικός στην ωραία προσπάθεια για τα κοινά. Το χωριό ήταν υπόδειγμα στην συνεργασία και αλληλεγγύη. Απόδειξη αυτού είναι το προοδευτικό πνεύμα που διακατέχει τους κατοίκους.

3.4. Διακοινοτικές σχέσεις

Η κοινότητα Πελενδριού είναι ένα δυναμικό κοινωνικό σύστημα που λειτουργεί με την αλληλεξάρτηση των διαφόρων οργανώσεων και τη δικτύωση των οργανωμένων και μη οργανωμένων ομάδων.

Στο Πελένδρι οι άνθρωποι γνωρίζονται μεταξύ τους, υπάρχουν πολλές συγγένειες και οι σχέσεις είναι γενικά καλές και φιλικές. Οι πολιτικές πεποιθήσεις δεν επιδρούν αρνητικά στις σχέσεις των κατοίκων, ώστε να

δημιουργούνται συγκρούσεις και προστριβές. Σε όλες τις επιτροπές και οργανώσεις συμμετέχουν άτομα από όλα τα κόμματα. (Ιωαννίδης Κ. 2004)

3.5. Κοινοτικές ανάγκες – προβλήματα

Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα και προβάλλουν οι διάφορες σχετικές ομάδες και άτομα είναι:

- Η επιδιόρθωση και η επέκταση της διασωλήνωσης αρδεύσιμου νερού για εκμετάλλευση περισσότερης γόνιμης γης.
- Συγκοινωνιακό δίκτυο – δρόμοι μέσα στη κοινότητα
- Η βελτίωση του αποχετευτικού συστήματος. Αύξηση πόσιμου και αρδευτικού νερού
- Βελτίωση του ηλεκτρικού δικτύου, ώστε να υπάρχει ρεύμα σε πιο απομακρυσμένες περιοχές
- Αύξηση οικιστικών ζώνων για επέκταση της κοινότητας
- Δημιουργία κοινοτικού πάρκου
- Αξιοποίηση των εναπομεινάντων αρχαιολογικών χώρων με την δημιουργία μουσείου, όπου θα εκτίθενται αρχαιολογικά ευρήματα της κοινότητας.
- Νέες κτιριακές εγκαταστάσεις, για τον Βρεφοπαιδοκομικό σταθμό και την παιδική λέσχη
- Δημιουργία προγραμμάτων για κάλυψη αναγκών της νεολαίας (ψυχαγωγία) και των ηλικιωμένων (περαιτέρω φροντίδα και ψυχαγωγία)

3.6. Η Οργάνωση της Πρόνοιας στην περιοχή Πιτσιλιάς / Σ.Κ.Ε. Πιτσιλιάς

Η Οργάνωση της Πρόνοιας στην περιοχή γίνεται μέσω του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από Κοινωνικούς Λειτουργούς καθώς επίσης από τα Σ.Κ.Ε. των διαφόρων κοινοτήτων και του Σ.Κ.Ε. Πιτσιλιάς.

Το Σ.Κ.Ε. Πιτσιλιάς ιδρύθηκε το 1997 και αποβλέπει στην:

- Σύσφιξη των σχέσεων των κοινοτήτων της περιοχής Πιτσιλιάς
- Επισήμανση των κοινωνικών και κοινοτικών αναγκών της περιοχής Πιτσιλιάς – Λεμεσού
- Κινητοποίηση των μελών (ατόμων και ομάδων) των κοινοτήτων – μελών για συμμετοχή στην ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας στην περιοχή.
- Διαφώτιση και εκπαίδευση του κοινού στις υφιστάμενες κοινωνικές ανάγκες και κοινωνικές υπηρεσίες της περιοχής (Καταστατικό Σ.Κ.Ε.)

Οι σκοποί και οι επιδιώξεις του Συμβουλίου επιτυγχάνονται με τα ακόλουθα μέσα:

- Ανάλυση εφαρμογής ειδικών προγραμμάτων για την αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών της κοινότητας
- Σύσταση ειδικών επιτροπών, οι οποίες αναλαμβάνουν ειδικές δραστηριότητες όπως:
  - Οικονομικά θέματα
  - Εκπαίδευση – υγεία- έρευνα
  - Ευημερία παιδιών
  - Ευημερία νέων, ηλικιωμένων, παιδιών με ειδικές ανάγκες και άλλων ομάδων του πληθυσμού που έχουν ανάγκη.

- Διενέργεια κοινωνικών ερευνών, όπου είναι δυνατόν, για την επισήμανση κοινωνικών αναγκών των κοινοτήτων και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των προσφερόμενων κοινωνικών υπηρεσιών.
- Συλλογή χρημάτων (από δωρεές, κρατική χορηγία από το Επαρχιακό συμβούλιο ευημερίας, από εκδηλώσεις, δραστηριότητες κ.α.)
- Διοργάνωση σεμιναρίων / συνεδριών με σκοπό τη διαφώτιση και επιμόρφωση των μελών
- Συμμετοχή στο επαρχιακό συμβούλιο ευημερίας

3.7. Μέλη

Τα μέλη του συμβουλίου προέρχονται από τις κοινότητες των χωριών της Πιτσιλιάς της επαρχίας Λεμεσού (βλέπε παράρτημα). Οι οργανώσεις – μέλη εκπροσωπούνται με δύο αντιπροσώπους, από τους οποίους ο ένας είναι μόνιμος και ο άλλος αναπληρωματικός, παρευρίσκεται σαν παρατηρητής και αντικαθιστά τον μόνιμο αντιπρόσωπο όταν απουσιάζει.

Στο Σ.Κ.Ε. Πιτσιλιάς συμμετέχουν 12 κοινότητες οι οποίες είναι:

- Ε.Κ.Ε. Κυπερούντας
- Σ.Κ.Ε. Αγρού
- Σ.Κ.Ε. Πελενδριού
- Σ.Κ.Ε. Αγίου Ιωάννη
- Σ.Κ.Ε. Ζωοπηγής
- Σ.Κ.Ε. Κάτω Μήλου
- Σ.Κ.Ε. Αγ. Θεόδωρου

- Σ.Κ.Ε. Ποταμίτισσας
- Σ.Κ.Ε. Δύμων
- Σ.Κ.Ε. Αγριδίων
- Σ.Κ.Ε. Χανδριών
- Σ.Κ.Ε Κάτω Αμιάντου

Από τα πιο πάνω Σ.Κ.Ε/ Ε.Κ.Ε υπάρχουν μερικά (πχ Σ.Κ.Ε Ποταμίτισσας) που δεν έχουν κανένα πρόγραμμα. Δημιούργησαν Σ.Κ.Ε / Ε.Κ.Ε για να έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν και να εκπροσωπούνται μέσα από το Σ.Κ.Ε Πιτσιλιάς (Σ.Κ.Ε.Π), να είναι ισότιμα μέλη. Μέσα από τη συνεργασία τους αυτή οι κοινότητες που είναι μέλη στο Σ.Κ.Ε.Π και δεν έχουν προγράμματα εξυπηρετούνται από άλλες κοινότητες- μέλη του Σ.Κ.Ε.Π που λειτουργούν προγράμματα. Ένας σημαντικός λόγος που οι κοινότητες αυτές δεν έχουν προγράμματα είναι γιατί οι δυνατότητες τους είναι πολύ περιορισμένες λόγω του ότι ο πληθυσμός είναι πολύ μικρός και στην πλειονότητα ηλικιωμένοι.

3.8. Πόροι του Συμβουλίου:

- Δωρεές
- Κρατική ή άλλη χορηγία
- Συνδρομές των οργανώσεων – μελών
- Έσοδα από εκδηλώσεις
- Οποιαδήποτε άλλη εισφορά οικονομικής φύσεως

3.9. Διοίκηση Σ.Κ.Ε.Π.

Το Συμβούλιο συγκαλεί Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση κάθε Ιανουάριο σε τόπο που ορίζει η Διοικούσα Επιτροπή. Ο αριθμός των μελών της Διοικούσας Επιτροπής ποικίλει ανάλογα με τον αριθμό των κοινοτήτων / μελών, δηλαδή κάθε κοινότητα εκπροσωπείται με ένα αντιπρόσωπο στη Διοικούσα Επιτροπή.

Η Διοικούσα Επιτροπή έχει την εξουσία να συστήνει υποεπιτροπές με σκοπό την ανάληψη ευθύνης για επιμέρους δραστηριότητες Κοινωνικής Πρόνοιας, ή δραστηριότητες όπως έρανοι. Κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους οι υποεπιτροπές οφείλουν να συμμορφώνονται προς οποιαδήποτε οδηγία τους δίνει η Διοικούσα Επιτροπή. (Π.Σ.Ε. 2001)

B. Η δράση του Συμβουλίου Κοινοτικής Ευημερίας Πελενδριού (Σ.Κ.Ε.)

3.1 Ιστορικό – Παρούσα κατάσταση

Το 1992 παρουσιάστηκε έντονα στην κοινότητα το πρόβλημα με τις εργαζόμενες μητέρες που δεν είχαν πού να αφήσουν τα παιδιά τους κατά τη διάρκεια που δούλευαν. Ο κοινωνικός λειτουργός της περιοχής, αφού διαπίστωσε την ανάγκη αυτή συνεργάστηκε με τις αρχές και παράγοντες της κοινότητας και αποφάσισαν τη δημιουργία ανάλογων προγραμμάτων για την εξυπηρέτηση των εργαζόμενων μητέρων. (Συνέντευξη από τον πρόεδρο του Σ.Κ.Ε.)

Στη συνέχεια ο κοινοτικός λειτουργός διεξάγει έρευνα στην κοινότητα όπου διαφάνηκαν οι ανάγκες. Για να οργανώσει στην κοινότητα συμβούλιο συγκάλεσε Παγκοινοτική Συγκέντρωση. Στη συγκέντρωση παρευρέθηκε ο κοινωνικός λειτουργός και ο επόπτης. Εξηγήθηκαν οι σκοποί της συγκέντρωσης και στην συνέχεια εκλέχθηκε προσωρινή επιτροπή για να οργανώσει και να εκλέξει διοικητικό συμβούλιο. Όταν η προσωρινή επιτροπή οργανώθηκε κάλεσε τακτική γενική συνέλευση όπου εγκρίθηκε το καταστατικό για την ίδρυση του Σ.Κ.Ε. Κάθε οργανωμένο σύνολο έστειλε δύο αντιπρόσωπους. Εκλέκτηκε τότε η Διοικούσα Επιτροπή η οποία εργάστηκε για την προώθηση των σκοπών που συστάθηκε.. Πραγματοποιήθηκε στην συνέχεια έρευνα με ερωτηματολόγια που δόθηκαν στις οικογένειες της κοινότητας, ώστε να επισημανθεί αυτή η ανάγκη. Από τα ερωτηματολόγια διαπιστώθηκε ότι η ανάγκη για δημιουργία βρεφοπαιδοκομικού σταθμού ήταν πλέον πραγματικότητα και επισημοποιήθηκε η ανάγκη. Αυτό ήταν το έναυσμα για την λειτουργία και ίδρυση του Σ.Κ.Ε. Πελενδριού. (Καταστατικό Σ.Κ.Ε.)

3.2. Τα προγράμματα που λειτουργούν σήμερα στο Σ.Κ.Ε. Πελενδριού είναι:

➤ Βρεφοπαιδοκομικός σταθμός

Ο Βρεφοπαιδοκομικός Σταθμός λειτουργεί από το 1992. Αυτό το διάστημα υπάρχουν 16 παιδιά. Υπάρχουν 2 βρέφη από 6 μηνών – 2 ετών και 14 παιδιά ηλικίας 2- 5 ετών. Εργοδοτούνται τέσσερις κοπέλες, μία νηπιαγωγός, μια παιδοκόμος, μια βοηθός παιδοκόμος και μία μαγείρισσα. Όταν υπάρχει κατάλληλο προσωπικό στην κοινότητα Πελενδριού για την στελέχωση των προγραμμάτων δίνεται προτεραιότητα σ' αυτούς, λόγω απόσταση είναι δύσκολο να έρχονται από την Λεμεσό.

Το ωράριο λειτουργίας είναι από τις 6.30 το πρωί μέχρι τις 17.00 το απόγευμα. Η λειτουργία του σταθμού είναι ικανοποιητική και έχει όλη την κατάλληλη επίπλωση και τον εξοπλισμό. Κάθε χρόνο ο Βρεφοπαιδοκομικός σταθμός μαζί με την παιδική λέσχη διοργανώνει γιορτές με πολλή επιτυχία.

➤ Παιδική Λέσχη

Η παιδική λέσχη λειτουργεί από το 1994. Αυτό το διάστημα η λέσχη απασχολεί 12 παιδιά. Κατά το διάστημα του καλοκαιριού, η παιδική λέσχη απασχολεί πολύ περισσότερα παιδιά (γύρω στα 45). Διοργανώνουν διάφορες εκδηλώσεις και καλλιτεχνικά προγράμματα.

Σκοπός της παιδικής λέσχης είναι αφενός η δημιουργική απασχόληση των παιδιών μετά το σχολείο και αφετέρου η διευκόλυνση των εργαζόμενων μητέρων που δεν έχουν που να αφήσουν τα παιδιά τους. Τα παιδιά μετά το σχολείο πηγαίνουν στη παιδική λέσχη η οποία στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτίριο.

Παρέχεται μεσημεριανό φαγητό και στη συνέχεια τα παιδιά απασχολούνται με διάφορες δραστηριότητες και διαβάζουν τα μαθήματα τους. Υπάρχει επίσης βιβλιοθήκη στο χώρο όπου στεγάζεται η παιδική λέσχη. Στη παιδική λέσχη απασχολείται μία παιδαγωγός και μία βοηθός που μαγειρεύει.

➤ **Κατ' οίκον φροντίδα για ηλικιωμένα άτομα**

Αυτό το πρόγραμμα λειτουργεί από το 1997. Σκοπός του προγράμματος είναι η κατ' οίκον φροντίδα των ηλικιωμένων που δεν μπορούν να αυτοσυντηρηθούν και τα παιδιά τους δεν έχουν την δυνατότητα να τους φροντίζουν, είτε γιατί δουλεύουν είτε γιατί δε μένουν κοντά τους. Το πρόγραμμα εξυπηρετεί 12 άτομα. Απασχολούνται 2 κοπέλες, οι οποίες έχουν την πλήρη ευθύνη για την φροντίδα των ηλικιωμένων.

Γι' αυτό το πρόγραμμα η αρχική σκέψη ήταν να δημιουργηθεί μία λέσχη ηλικιωμένων όπου θα είχαν το δικό τους χώρο και εκεί θα μπορούσαν να έτρωγαν και να δημιουργούσαν ψυχαγωγικές ομάδες με διάφορες δραστηριότητες.

3.3. Ομάδα εθελοντών

Στο Πελένδρι η έννοια του εθελοντισμού και της εθελοντικής προσφοράς έχει ωριμάσει από τα πολύ παλιά χρόνια. Για τη δημιουργία αυτών των τριών προγραμμάτων σημαντική ήταν η εθελοντική εργασία που πρόσφεραν οι κάτοικοι του χωριού σε διάφορους τομείς όπως π.χ. στην επιδιόρθωση των κτιρίων που στεγάζονται τα προγράμματα.

Αξιοσημείωτο γεγονός ήταν η δημιουργία της ομάδας εθελοντών πριν ένα χρόνο η οποία αποτελείται από 12 παιδιά ηλικίας 16-17 ετών τα οποία βοηθούν μικρότερα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες.

Στην κοινότητα υπάρχει χορευτικό συγκρότημα όπου παιδιά διαφόρων ηλικιών έχουν την ευκαιρία να μάθουν χορούς (παραδοσιακούς και μοντέρνους) και να συμμετέχουν σε διάφορες εκδηλώσεις που διοργανώνει η κοινότητα. (Συνέντευξη από τον πρόεδρο του Σ.Κ.Ε)

3.4. Δράση και κοινοτικό έργο

Τα παραπάνω τρία προγράμματα για να λειτουργήσουν σωστά και με επιτυχία κύριο και καθοριστικό ρόλο είχε ο κοινοτικός λειτουργός του Ε.Γ.Ε. Λεμεσού, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την συγκεκριμένη κοινότητα. Ο κοινωνικός λειτουργός όταν εισήλθε στην κοινότητα μελέτησε την οργάνωση και την λειτουργία της, τον χαρακτήρα και την προέλευση της ηγεσίας και όλα τα στοιχεία που προσδιορίζουν το είδος και το χαρακτήρα της κοινότητας καθώς επίσης και τις δυνατότητες για πρόοδο.

Στην κοινότητα Πελενδριού ο κοινωνικός λειτουργός στην όλη προσπάθεια του είχε με το μέρος του βασικά στελέχη της κοινότητας, και το έργο του δεν ήταν και τόσο δύσκολο με την έννοια ότι δεν αντιμετώπισε αρνητική στάση από παράγοντες της κοινότητας οι οποίοι είχαν επιρροή προς τα μέλη της.

Ο κοινοτικός λειτουργός ενθάρρυνε τη δημιουργία και τη διατήρηση αντιπροσωπευτικών ομάδων, οι οποίες αναλάμβαναν ευθύνες και δραστηριότητες προς όφελος του συνόλου της κοινότητας π.χ. έρευνες με ερωτηματολόγια και βοήθεια στην ενημέρωση των μελών της κοινότητας ώστε να προσφέρουν εθελοντική βοήθεια.

Μ' αυτό τον τρόπο η κοινότητα ένωσε τα προγράμματα δικά της και εργάστηκε με πιο πολύ ζήλο. Σημαντικό ρόλο είχε ο κοινοτικός λειτουργός στην παροχή τεχνικής βοήθειας και καθοδήγησης. Συμμετείχε ο ίδιος στην οργάνωση δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων καθώς επίσης και στην ίδρυση και λειτουργία των προγραμμάτων. Πολλές φορές επισήμανε προβλήματα, που τα μέλη της

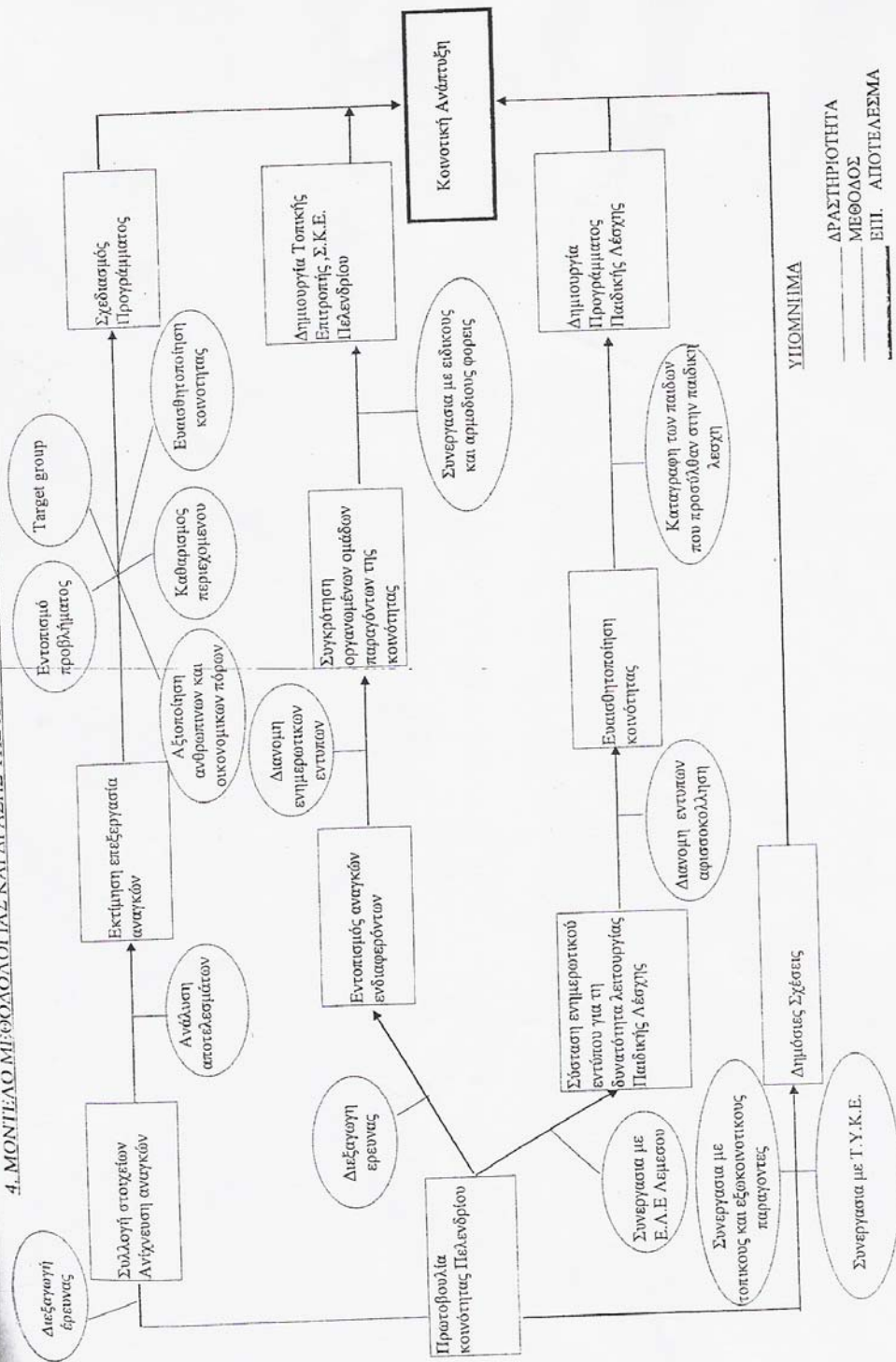
κοινότητας και οι αντιπροσωπευτικές τους ομάδες ή επιτροπές δεν ήταν σε θέση να διαπιστώσουν. (Καταστατικό Σ.Κ.Ε.)

Ενεργούσε ως σύνδεσμος με παράγοντες ή οργανισμούς οι οποίοι προσφέρουν υπηρεσίες και συμμετείχε στις συνεδριάσεις του Σ.Κ.Ε. όπου ο ρόλος του ήταν συμβουλευτικός και συντονιστικός. Επίσης τους μεταφέρει και την πολιτική του Ε.Γ.Ε. και ενημερώνει τον επαρχιακό λειτουργό ευημερίας για τα προβλήματα που διαπιστώνει και υποβάλλει εισηγήσεις για την επίλυση τους. Πολύ σημαντικός είναι ο ρόλος του κοινοτικού λειτουργού στην κατανομή της κρατικής χορηγίας η οποία είναι απαραίτητη για τη λειτουργία ενός προγράμματος.

Με την ανάπτυξη και λειτουργία των προγραμμάτων εξυπηρετούν και φροντίζουν ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού της κοινότητας Πελενδριού. Τα μέλη βρίσκουν πολύ σημαντικά και απαραίτητα τα παραπάνω προγράμματα γιατί εξυπηρετούν ουσιαστικές ανάγκες τους στηρίζουν και ιδιαίτερα τους εργαζόμενους, ώστε να φέρουν εις πέρας με επιτυχία τους διάφορους ρόλους και υποχρεώσεις τους.

Με την ανάπτυξη χρήσιμων και απαραίτητων προγραμμάτων η κοινότητα μπορεί να καταστεί σε ένα μεγάλο βαθμό αυτόρκης σε κοινωνικές παροχές.

4. ΜΟΝΤΕΛΟ ΜΕΦΩΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΠΕΛΕΝΔΡΙ (Σχήμα 10).

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
 ΜΕΘΟΔΟΣ
 ΕΠΙ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΧΕΔΙΟ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΠΕΛΕΝΔΡΙ ΚΑΙ ΤΑ ΓΥΡΩ ΧΩΡΙΑ

A. Βελτίωση Παρεχόμενων Υπηρεσιών των Εθελοντικών Οργανώσεων

4.1.Σημαντικά σημεία στα οποία πρέπει να επικεντρωθεί η προσοχή των Εθελοντικών Οργανώσεων: (Χριστοδούλου Κ., "Οργάνωση των Εθελοντικών Οργανώσεων")

- Συνεχής ανανέωση και επιμόρφωση των μελών που συμμετέχουν στα Διοικητικά Συμβούλια, πάνω στο αντικείμενο της Οργάνωσης καθώς και στη λειτουργία και διοίκηση υπηρεσιών.
- Διεξαγωγή ερευνών για τη διαπίστωση της αναγκαιότητας και της βιωσιμότητας των προγραμμάτων, προτού ξεκινήσει η λειτουργία τους, ώστε να αποφεύγεται και να προλαμβάνεται, όσο είναι δυνατόν η εμφάνιση προβλημάτων.
- Η στελέχωση των Εθελοντικών Οργανώσεων με εκπαιδευμένο προσωπικό με συνεχή επιμόρφωση στο τομέα της εργασίας τους για την καλύτερη και αποδοτικότερη λειτουργία των προγραμμάτων
- Προγραμματισμένη προσέλκυση, επιμόρφωση και σωστή αξιοποίηση νέων εθελοντών.

- Συνεχής προσπάθεια για εξεύρεση οικονομικών πόρων και σωστή οικονομική διαχείριση.
- Συνεχής αξιολόγηση και αναπροσαρμογή των παρεχόμενων υπηρεσιών και προγραμμάτων, ώστε να καλύπτονται οι σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες και να επιλύονται τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα. (Χριστοδούλου Κ. 1998)
- Στενή συνεργασία των Εθελοντικών Οργανώσεων με το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

B. Περιφερειακή Ανάπτυξη

Στην περιοχή Πιτσιλιάς της επαρχίας Λεμεσού το 1975 άρχισαν οι πρώτες μελέτες για την προώθηση μιας επαρχιακής πολιτικής. "Το σχέδιο της Πιτσιλιάς" προωθήθηκε πολύ συστηματικά, δηλαδή εξασφαλίστηκε ειδικά εξωτερική χρηματοδότηση, διορίστηκε υπεύθυνος για το έργο και η εφαρμογή του ήταν υπό συστηματική παρακολούθηση. (Συνέδριο Πιτσιλιάς 2001)

Ο πιο ορθολογικός τρόπος προώθησης περιφερειακής πολιτικής γίνεται με βάση τη μορφή περιφερειακών προγραμμάτων, που αξιοποιούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής. Τα προγράμματα αυτά ιεραρχούν και προωθούν όλα τα μέτρα που απαιτούνται για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη μιας περιοχής όπως έγινε και με το "Σχέδιο Πιτσιλιάς". (Συνέδριο Πιτσιλιάς 2001)

Στη περιοχή Πιτσιλιάς αναπτύχθηκαν η παιδεία, η υγεία, η βιομηχανία ο τουρισμός, η συγκοινωνία, τα πολιτιστικά και ο αθλητισμός με σκοπό την ανάπτυξη της περιοχής και του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων. (Συνέδριο Πιτσιλιάς 2001)

Στον τομέα της παιδείας λειτουργούν τα σχέδια για τις εκπαιδευτικές περιφέρειες, δηλαδή περιφερειακά Δημοτικά Σχολεία, Γυμνάσια και Λύκεια τα οποία δίνουν την ευκαιρία για αποκεντρωμένες και παράλληλα υψηλού περιεχομένου υπηρεσίες οι οποίες βρίσκονται σε ένα αρκετά ικανοποιητικό επίπεδο, που δεν έχουν να ζηλέψουν τίποτα από τις αντίστοιχες αστικές υπηρεσίες. (Συνέδριο Πιτσιλιάς 2001)

Με το ίδιο σκεπτικό της αποκέντρωσης και της καλύτερης εξυπηρέτησης των κατοίκων της περιοχής, στην υγεία λειτουργούν περιφερειακά Νοσοκομεία ή Αγροτικά Κέντρα (π.χ. Αγροτικό Κέντρο Κυπερούντας).

Στον τομέα της Κοινωνικής Πρόνοιας και Ευημερίας δίνεται περισσότερη έμφαση στη δραστηριοποίηση των Εθελοντικών Οργανώσεων, με τη στήριξη της κρατικής χορηγίας που τους παραχωρείται από την κυβέρνηση, με κύριο σκοπό την προώθηση διάφορων προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στις κοινότητες. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

Η περιοχή Πιτσιλιάς αποτελείται από πολλές μικρές κυρίως κοινότητες που δεν απέχουν μεγάλη απόσταση η μία από την άλλη. Οι περισσότερες από αυτές τις μικρές κοινότητες αδυνατούν να λειτουργήσουν ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα κυρίως λόγω του λιγοστού αριθμού ατόμων που θα μπορούσε να εξυπηρετήσει ένα οποιοδήποτε πρόγραμμα των Συμβουλίων ή των Επιτροπών Κοινοτικής Ευημερίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την μη δραστηριοποίηση των Συμβουλίων ή των Επιτροπών Κοινοτικής Ευημερίας και του εθελοντισμού γενικότερα. (Συνέδριο Πιτσιλιάς 2001)

Γι αυτό το λόγο κρίθηκε αναγκαία η χάραξη μιας περιφερειακής πολιτικής όσον αφορά τα διάφορα προγράμματα που πρέπει να λειτουργήσουν ως περιφερειακά και όχι ως κοινοτικά, για την κάλυψη των αναγκών ολόκληρης της περιοχής και όχι μιας συγκεκριμένης κοινότητας. Ήδη άρχισε να λειτουργεί το Περιφερειακό Κέντρο Ενηλίκων το οποίο καλύπτει τις ανάγκες ολόκληρης της περιοχής. (Συνέδριο Πιτσιλιάς 2001)

Τα διάφορα περιφερειακά προγράμματα που μπορούν να λειτουργήσουν είναι συνήθως πολύ δαπανηρά. Έτσι για να υλοποιηθούν χρειάζονται χρηματοδότηση από κάποιο φορέα. Σε αυτές τις περιπτώσεις μια καλή πηγή χρηματοδότησης

είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία μπορεί να παραχωρήσει σημαντικά ποσά για την προώθηση σχεδίων, τα οποία συμβάλλουν στην ανύψωση του βιοτικού επιπέδου των διαφόρων περιφερειών. Τα χρήματα παραχωρούνται μέσα από τα διαρθρωτικά ταμεία. (Συνέδριο Πιτσιλιάς 2001)

Σε πολλές περιπτώσεις όπου η κοινοτική αρχή είναι πρόθυμη να αναλάβει την πρωτοβουλία προώθησης κοινοτικών έργων και παράλληλα αναλαμβάνει την ευθύνη εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης, η κυβέρνηση παραχωρεί εγγύηση για εξασφάλιση δανείου και καταβάλλει σταδιακά το μερίδιο της, το λεγόμενο τοκοχρεολύσιο. Συνήθως τα δάνεια εξασφαλίζονται από τα τοπικά Συνεργατικά Ιδρύματα, τα οποία με αυτό το τρόπο συμβάλλουν πολύ θετικά στην περιφερειακή ανάπτυξη, για λόγο ότι προσφέρουν τα δάνεια τους κάτω από πολύ ευνοϊκούς όρους. (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

Επίσης με τη λειτουργία περιφερειακών προγραμμάτων για ομάδες μικρών κοινοτήτων θα μειώνονται και τα έξοδα λειτουργίας, από τη στιγμή που η κάθε κοινότητα – μέλος θα συμβάλλει και στα έξοδα λειτουργίας. Ακόμα ένα πολύ σημαντικό όφελος που απορρέει από την λειτουργία περιφερειακών προγραμμάτων γενικότερα, είναι ότι οι σχέσεις μεταξύ των κατοίκων ολόκληρης της περιοχής καλλιεργούνται και αναπτύσσονται προς όφελος του συνόλου. (Συνέδριο Πιτσιλιάς 2001)

4.1. Σκοπός

Σκοπός της πιο πάνω πρότασης στον τομέα της ευημερίας, στην περιοχή Πιτσιλιάς, είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής. Η βελτίωση των ήδη υπάρχοντων υπηρεσιών αλλά και η δημιουργία νέων θα βελτιώσουν την κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής. (Συνέδριο Πιτσιλιάς 2001)

Οι προϋποθέσεις υλοποίησης της πρότασης αυτής είναι η εξεύρεση των χρηματικών πόρων. Παρόλο που το κονδύλι Κρατικών Χορηγιών παρουσιάζει

κατακόρυφη αύξηση τα τελευταία χρόνια, εντούτοις είναι αδύνατο να ανταποκριθούν στις οικονομικές απαιτήσεις των συνεχώς αυξανόμενων οργανώσεων. (Συνέδριο Πιτσιλιάς 2001)

4.2.Για την σωστή εκτίμηση της εφαρμογής και λειτουργίας ενός προγράμματος που λειτουργεί στα πλαίσια μιας Εθελοντικής Οργάνωσης, οι πιο κάτω συντελεστές έχουν σημαντικό ρόλο: (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

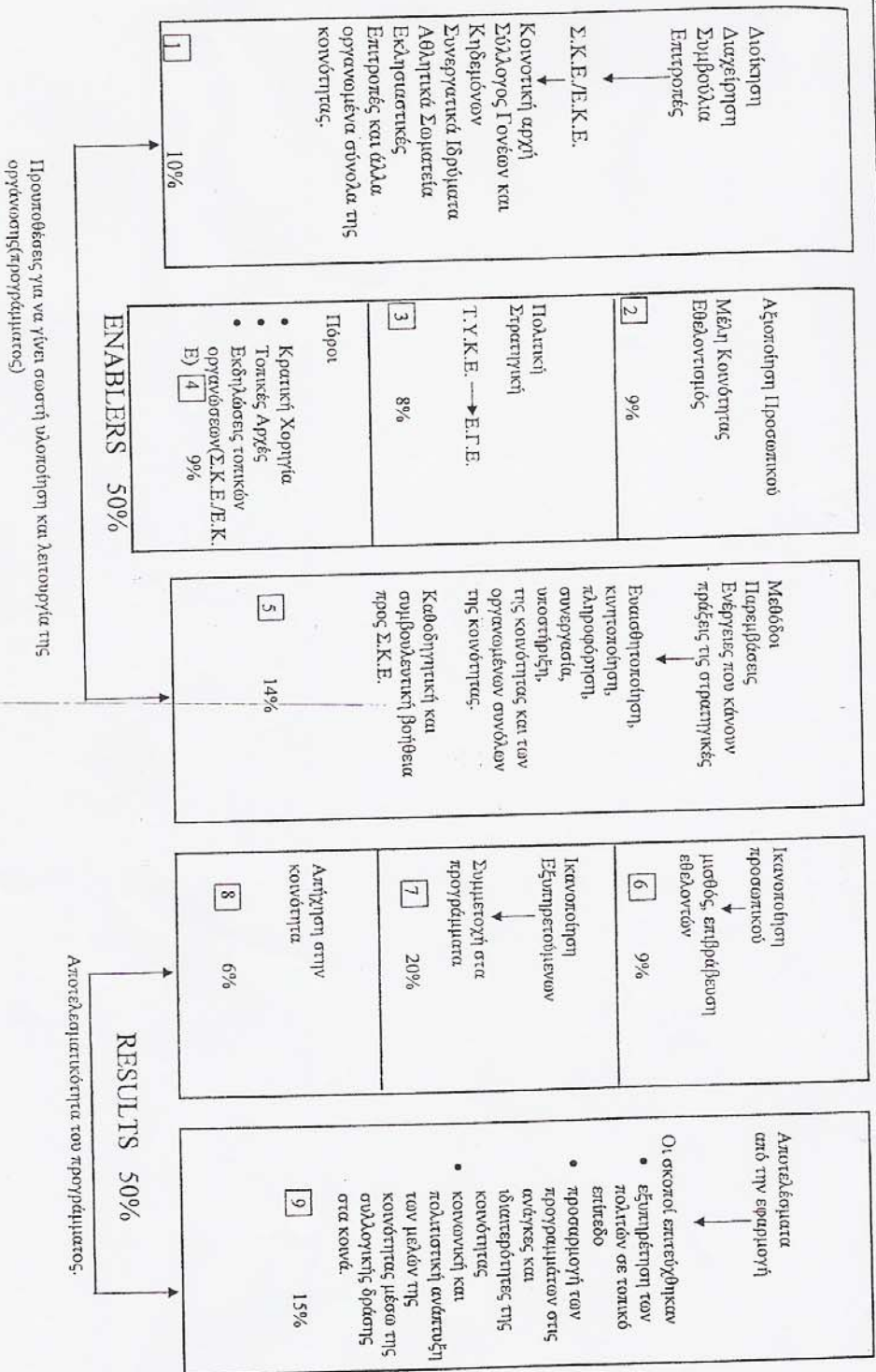
- Η διοίκηση του προγράμματος, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι τα Σ.Κ.Ε./Ε.Κ.Ε. της κοινότητας. Ο τρόπος με τον οποίο διοικείται ένα πρόγραμμα έχει μεγάλη σημασία για την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος.
- Η αξιοποίηση του προσωπικού, των μελών και των εθελοντών είναι εξίσου σημαντικός συντελεστής.
- Η πολιτική και η στρατηγική που ακολουθεί τόσο η οργάνωση όσο και το ίδιο το πρόγραμμα.
- Η διαδικασία και ο τρόπος δράσης τα οποία υλοποιούν τους σκοπούς και τους στόχους του προγράμματος. (Π.Σ.Ε. 2001)

4.3.Τα σημαντικότερα κριτήρια για την αποτελεσματικότητα των παροχών και των υπηρεσιών είναι: (Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε.)

- Η ικανοποίηση του προσωπικού που απασχολείται στο πρόγραμμα (επαγγελματίες, εθελοντές)
- Η ικανοποίηση των εξυπηρετούμενων. Αυτό μεταξύ άλλων φαίνεται μέσα από τη συμμετοχή τους.
- Η απηχίσει του προγράμματος στη κοινότητα και κατά πόσο ικανοποιεί της προσδοκίες που έχει η κοινότητα.
- Τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του προγράμματος και κατά πόσο πέτυχε τους σκοπούς και τους στόχους του.

Ένα **μοντέλο** για την σωστή εκτίμηση της υλοποίησης και αποτελεσματικότητας ενός προγράμματος από μια Εθελοντική Οργάνωση παρουσιάζεται στην επόμενη σελίδα (σχήμα 11).

ΙΑΝΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ εκτίμησης της οργάνωσης και απόδοσης ενός προγράμματος (ΣΧΗΜΑ 11)

Βασίζεται στο excellence model της ευρωπαϊκής ομάδας για την παραγωγικότητα του έργου των Εθελοντικών Οργανώσεων Πρόνοιας (U.K., 1998)

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συνοψίζοντας μπορούμε να πούμε ότι η Κοινοτική Ανάπτυξη στη Κύπρο έχει ακολουθήσει μια εξελικτική προοδευτική πορεία. Ξεκινώντας από το 1968, όταν υιοθετήθηκε από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας η Κοινοτική Εργασία με προσανατολισμό τη Κοινοτική Οργάνωση.

Όμως 30 χρόνια μετά τον εκτοπισμό περίπου του ενός τρίτου του κυπριακού πληθυσμού και με τα διάφορα άλλα προβλήματα που αντιμετώπισε το νησί τα προηγούμενα χρόνια (Αγγλική κατοχή, διακοινοτικές διαταραχές κλπ.), παρατηρούμε ότι η Κοινοτική Ανάπτυξη στη Κύπρο αναπτύχθηκε σε ικανοποιητικό βαθμό. Οργανώθηκε ο εθελοντισμός, επιτυγχάνοντας έτσι να καταστεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η κοινότητα, όχι μόνο ως δέκτης αλλά και ως δότης υπηρεσιών, εμπλέκοντας όλα τα μέλη της σε αυτή τη διαδικασία. Αυτό φαίνεται και μέσα από το παράδειγμα της κοινότητας Πελενδρίου, όπως αυτό παρουσιάζεται εκτεταμένα στο τρίτο κεφάλαιο αυτής της εργασίας.

Υπάρχουν βέβαια αρκετές προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης και βελτίωσης της Κοινοτικής Εργασίας στη Κύπρο και ιδιαίτερα στους τομείς που αφορούν σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα και ανάγκες.

Προτάσεις βελτίωσης και ανάπτυξης της Κοινοτικής Εργασίας στη Κύπρο:

- Καλύτερη οργάνωση των Σ.Κ.Ε. / Ε.Κ.Ε. και άλλων Εθελοντικών Οργανώσεων.
- Καθιέρωση μηχανισμού ανταλλαγής απόψεων για την λειτουργία προγραμμάτων ανάμεσα στα Σ.Κ.Ε. / Ε.Κ.Ε. και άλλων Εθελοντικών Οργανώσεων.
- Διαρκής και συνεχής επιμόρφωση των στελεχών των Σ.Κ.Ε. / Ε.Κ.Ε. και των άλλων Εθελοντικών Οργανώσεων, του προσωπικού, των μελών, των εθελοντών και όπου είναι δυνατόν και υπάρχουν οι προοπτικές που επιτρέπουν κάτι τέτοιο, την επιμόρφωση των εξυπηρετούμενων.
- Εναρμόνιση των προγραμμάτων με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα, ιδιαίτερα μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Διακρατικές συνεργασίες και εφαρμογές..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σε μια προσπάθεια οργάνωσης του ερευνητικού μέρους της μελέτης μας και της μεθοδολογίας μας ακολουθήθηκαν ιεραρχικά τα εξής στάδια:

- 5.1. Αρχικά προσδιορίσαμε και διατυπώσαμε το ερευνώμενο θέμα που θα μας απασχολήσει ως εξής: **«η κοινοτική ανάπτυξη στην Κύπρο και συγκεκριμένα στη περιοχή Πελενδρίου»**

Μέσα από την αποσαφήνιση του θέματος δόθηκαν άμεσα οι περιορισμοί ως προς την αναζήτηση του δείγματος. Σύμφωνα με τον ορισμό του θέματος διευκρινίστηκε ότι γίνεται λόγος για άτομα που είναι μόνιμοι κάτοικοι Πελενδρίου. Συμπερασματικά το δείγμα μας δεν ήταν τυχαίο αλλά αποσκοπούσε στη μελέτη – έρευνα ενός συγκεκριμένου πληθυσμιακού κομματιού των κατοίκων του Πελενδρίου όπως είναι: οι κάτοικοι που εξυπηρετούνται από τα προγράμματα, οι κάτοικοι που οι εργασίες τους είναι στο Πελένδρι, άτομα κύρους όπως ο πρόεδρος του χωριού (κοινοτάρχης), το υπόλοιπο κοινοτικό συμβούλιο, ο πρόεδρος του Σ.Κ.Ε. όπως και η υπόλοιπη επιτροπή και τους δασκάλους, ο μόνη ηλικιακή ομάδα που δεν θα συμπεριλάβουμε στην έρευνα είναι τα παιδιά.

Στην συγκεκριμένη έρευνα θα εντοπίσουμε προβλήματα των προγραμμάτων, τι υπηρεσίες προσφέρουν στην κοινότητα και παράλληλα εξετάζουμε την κοινοτική ανάπτυξη στην Κύπρο, πως δημιουργούνται αυτά τα προγράμματα, ποιοι φορείς συνεργάζονται μεταξύ τους, ποια είναι η συνεργασία με το κράτος, από που αντλούν πόρους κ.λ.π.

5.2. Καθορισμός της φύσης των πληροφοριών που επιδιώκουμε να συλλέξουμε προς μελέτη

Για την επίτευξη αυτού του σκοπού δημιουργήσαμε ένα ερωτηματολόγιο ύστερα από προσεκτική μελέτη της βιβλιογραφίας και τέθηκαν ερωτήσεις οι οποίες συμπεριλάμβαναν τις πληροφορίες που θεωρήσαμε σκόπιμες και αναγκαίες να συλλεχθούν στην έρευνα μας για την κατανόηση του εξεταζόμενου θέματος.

Αξίζει να αναφερθεί μία πολύ σημαντική δυσκολία που αντιμετωπίσαμε, η έλλειψη βιβλιογραφίας. Ο αριθμός των βιβλίων που βρήκαμε ήταν περιορισμένος έτσι χρειάστηκε να βρούμε άλλες πηγές συλλογής πληροφοριών. Μεγάλη βοήθεια είχαμε από τον Πρόεδρο του Σ.Κ.Ε. Πελενδριού ο οποίος είναι ο άμεσα υπεύθυνος γι' αυτά τα προγράμματα και ότι πληροφορία χρειαζόμασταν απευθυνθήκαμε σ' αυτόν. Επιπλέον, όσο αφορά την κοινοτική εργασία αποταθήκαμε στο Γραφείο Ευημερίας και συγκεκριμένα στους κοινοτικούς λειτουργούς, οι οποίοι μας βοήθησαν να κατανοήσουμε πως δουλεύει το σύστημα και ποιος είναι ο ρόλος τους.

5.3. Απόφαση για τον τρόπο συλλογής πληροφοριών - Μέθοδος

Για την πραγματοποίηση της έρευνας η μεθοδολογία που χρησιμοποιήσουμε είναι η ποσοτική έρευνα. Το κομμάτι της ποσοτικής έρευνας θα διεξαχθεί μέσω ερωτηματολογίων τα οποία θα περιέχουν κλειστές ερωτήσεις, ανοικτές ερωτήσεις και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.

Για τη διεξαγωγή της έρευνας δόθηκαν συνολικά 100 ερωτηματολόγια τα οποία τα χωρίσαμε σε 5 ομάδες ανά 20. Η πρώτη ομάδα είναι οι Κοινοτικοί Λειτουργοί του Γραφείου Ευημερίας Λεμεσού, οι οποίοι συνεργάζονται με την κοινότητα, η δεύτερη ομάδα είναι τα άτομα επιρροής οι οποίοι είναι μόνιμοι κάτοικοι της κοινότητας, η τρίτη ομάδα είναι οι

ηλικιωμένοι άτομα ηλικίας 55 ετών και άνω, η τέταρτη ομάδα είναι οι γονείς που εξυπηρετούνται από τις υφιστάμενες υπηρεσίες και η πέμπτη ομάδα είναι οι νεολαία ηλικίας από 20 – 30 ετών.

Οι ερωτώμενοι που αποτέλεσαν το δείγμα μας ειδοποιήθηκαν είτε τηλεφωνικά για τη διεξαγωγή της έρευνας είτε με άμεση επιτόπια ενημέρωση.

5.4. Περιγραφή ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο περιέχει κλειστές ερωτήσεις για συλλογή πληροφοριών και πολλαπλής επιλογής. Σκοπός μας ήταν να δούμε κατά πόσο οι ερωτώμενοι γνωρίζουν το έργο και τη δράση του Συμβουλίου Κοινοτικής Ευημερίας, αν δεν γνώριζαν με την ευκαιρία κάναμε μία ενημέρωση για τη λειτουργία των προγραμμάτων. Ακόμα θέλαμε να εντοπίσουμε τυχόν δυσκολίες και προβλήματα που αντιμετώπιζαν τα προγράμματα κατά την άποψη των ερωτώμενων και πόσο καλή ήταν η συνεργασία της οργάνωσης με το κράτος και ιδιαίτερα με το Γραφείο Ευημερίας.

Οι πρώτες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου είναι τα δημογραφικά στοιχεία του κάθε ερωτώμενου, φύλο, ηλικία, οικογενειακή και επαγγελματική κατάσταση και μορφωτικό επίπεδο. Πιστεύουμε ότι αυτά τα στοιχεία είναι πολύ σημαντικά για το λόγο ότι συμπεριλάβαμε όλες τις ηλικιακές ομάδες και είδαμε τη διαφορετική νοοτροπία που «κουβαλά» ένας νέος και ένας ηλικιωμένος. Ακόμα μεγάλη διαφορά υπάρχει σε μία γυναίκα και ένα άντρα, κατά την διάρκεια της έρευνας μας διαπιστώσαμε ότι οι περισσότεροι άντρες δεν ασχολούνται με τα παιδιά τους και θεωρούν ότι αυτό είναι κάτι που πρέπει μόνο οι γυναίκες να κάνουν.

Όσο αφορά την οικογενειακή κατάσταση όλοι οι κάτοικοι της κοινότητας παντρεύονται σε πολύ μικρή ηλικία μόνο μία γυναίκα ήταν χωρισμένη και διαπιστώσαμε ότι ήταν αποκομμένη από τον υπόλοιπο κόσμο και οι

συγχωριανοί της, την είχαν στο περιθώριο γιατί διαφωνούσαν μ' αυτό που έκανε.

Το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου ήταν για την κοινοτική ανάπτυξη. Θέλαμε να δούμε κατά πόσο γνωρίζουν οι κάτοικοι της κοινότητας το έργο του Συμβουλίου Κοινοτικής Ευημερίας και τι γνώμη έχουν για τη λειτουργία του Σ.Κ.Ε., εφόσον τα προγράμματα δημιουργήθηκαν γι' αυτούς.

Στην επόμενη ερώτηση θέλαμε να μας πουν οι ίδιοι ερωτώμενοι τι θα πρότειναν για την καλύτερευση του έργου του Σ.Κ.Ε. Σαν λήπτες αυτών των υπηρεσιών όλοι θα ήθελαν να είχαν την ευκαιρία να πουν τι θα έκαναν αν ήταν στην επιτροπή.

Στην συνέχεια θέλαμε να δούμε ποιο πρόγραμμα θα ήθελαν να βελτιωθεί και τι ακριβώς θα ήθελαν να βελτιώσουν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Επιπλέον, ζητήσαμε τη γνώμη τους τι νέα προγράμματα θα ήθελαν να δημιουργηθούν στην κοινότητα τους.

Η επόμενη ερώτηση αφορούσε το κράτος και άλλες εθελοντικές οργανώσεις. Ζητούσαμε να δούμε αν θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με το κράτος και άλλες υπηρεσίες και αν ναι για ποιο λόγο το θεωρούν σημαντικό.

Η τελευταία ερώτηση ήταν πολύ γενική, «ποια κοινωνικά προβλήματα αντιμετωπίζει η κοινότητα Πελεντριού». Με αυτήν την ερώτηση θέλαμε να ψάξουμε το θέμα λίγο πιο βαθιά. Από την μία Θέλαμε να διασταυρώσουμε τις πληροφορίες που μας έδιναν οι ερωτώμενοι και από την άλλη θα μπορούσαμε εμείς οι ίδιοι να προτείνουμε ένα πρόγραμμα να δημιουργηθεί σ' αυτήν την κοινότητα.

5.5. Τρόπος αντιμετώπισης αποτυχιών στην επιλογή του δείγματος (αρνήσεις – ελλείψεις στοιχείων)

Κατά τη διάρκεια της έρευνας δεν είχαμε αρνήσεις από τους ερωτώμενους αντίθετα όλοι συμμετείχαν με μεγάλη ευχαρίστηση. Η δυσκολία που βρήκαμε είναι ότι μερικοί ηλικιωμένοι δεν ήξεραν να γράφουν ή να διαβάζουν έτσι συμπληρώναμε εμείς τα ερωτηματολόγια, ενώ οι υπόλοιποι ερωτώμενοι τα βρήκαν πολύ εύκολα. Επιπλέον μερικοί κάτοικοι δεν γνώριζαν για τις υπηρεσίες που προσφέρουν τα προγράμματα στην κοινότητα τους έτσι με την ευκαιρία τους ενημερώναμε για τη λειτουργία των προγραμμάτων αυτών.

Μπορούμε να πούμε ότι δεν βρήκαμε ουσιαστικές δυσκολίες, αντίθετα η όλη διεκπεραίωση της έρευνας ήταν πολύ ευχάριστη και εποικοδομητική. Είχαμε την ευκαιρία να έρθουμε σε επαφή τόσο με ηγετικά στελέχη της κοινότητας όσο και με απλούς κατοίκους και να ανταλλάξουμε σκέψεις και προβληματισμούς.

Αξίζει σ' αυτό το σημείο να τονισθεί ότι το δείγμα μας δεν είναι αντιπροσωπευτικό των κατοίκων του πληθυσμού που διαμένει στην κοινότητα του Πελενδριού καθώς επίσης και ο αριθμός είναι σημαντικά μικρός σε σχέση με τον καταγεγραμμένο πληθυσμό. Άρα και τα συμπεράσματα της έρευνας μας δεν μπορούν να αναχθούν στο σύνολο του πληθυσμού της κοινότητας.

5.6. Χρονοδιάγραμμα Έρευνας

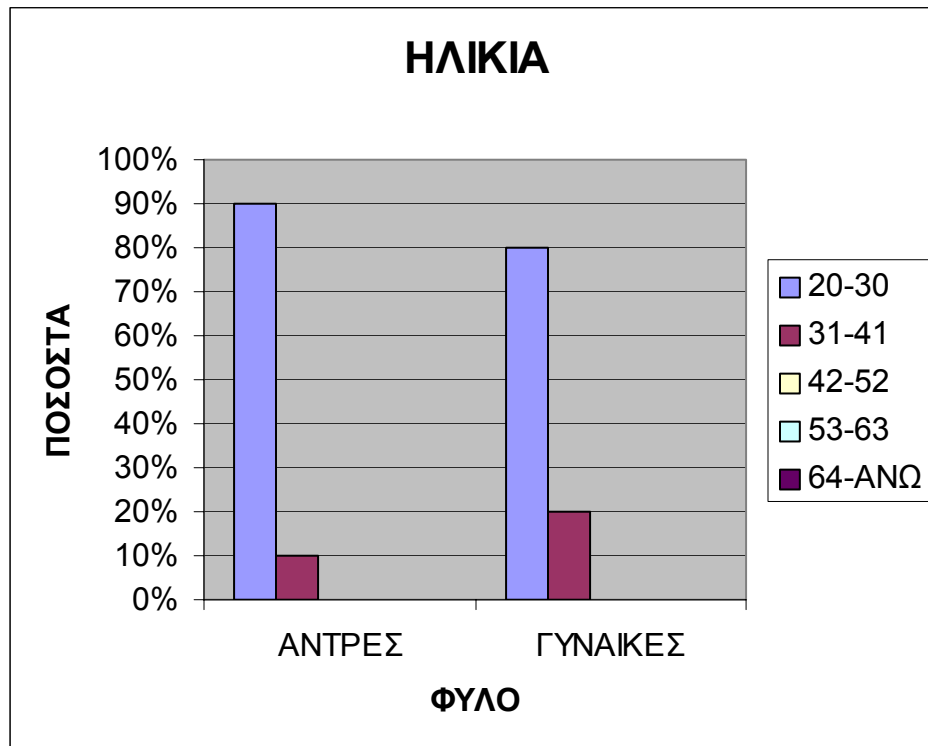
Τα χρονικά όρια που είχαμε στη διάθεση μας για την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας ήταν δεδομένα. Έτσι, η έρευνα μας διεξήχθη μέσα σε χρόνο 3 εβδομάδων, ενώ αρχικά χρειάστηκε 1 εβδομάδα για την αναζήτηση του δείγματος και τον καθορισμό των προγραμματισμένων ερωτηματολογίων.

5.7. Αποτελέσματα της έρευνας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

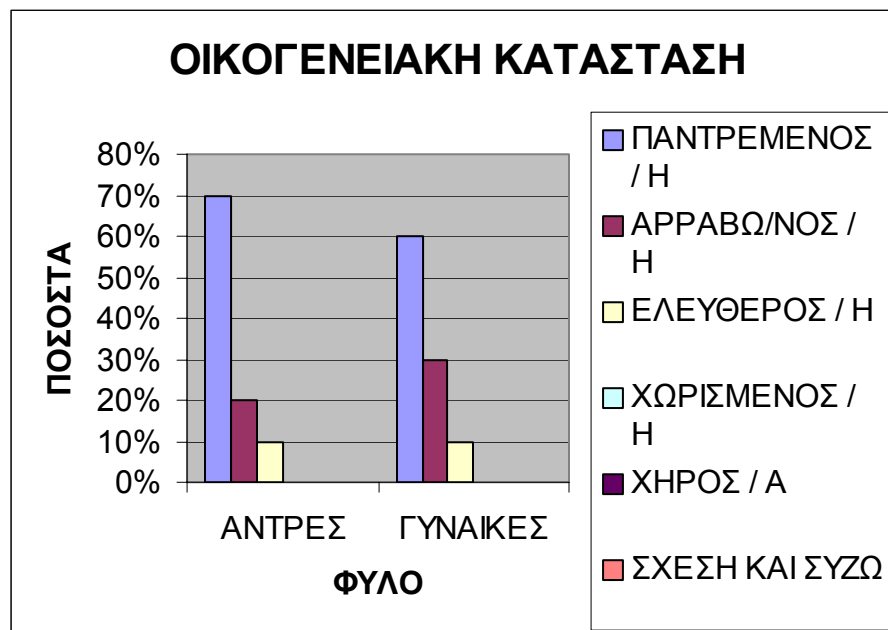
ΝΕΟΙ, ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ

ΗΛΙΚΙΑ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
20-30	90%	80%
31-41	10%	20%
42-52	0	0
53-63	0	0
64-ΑΝΩ	0	0

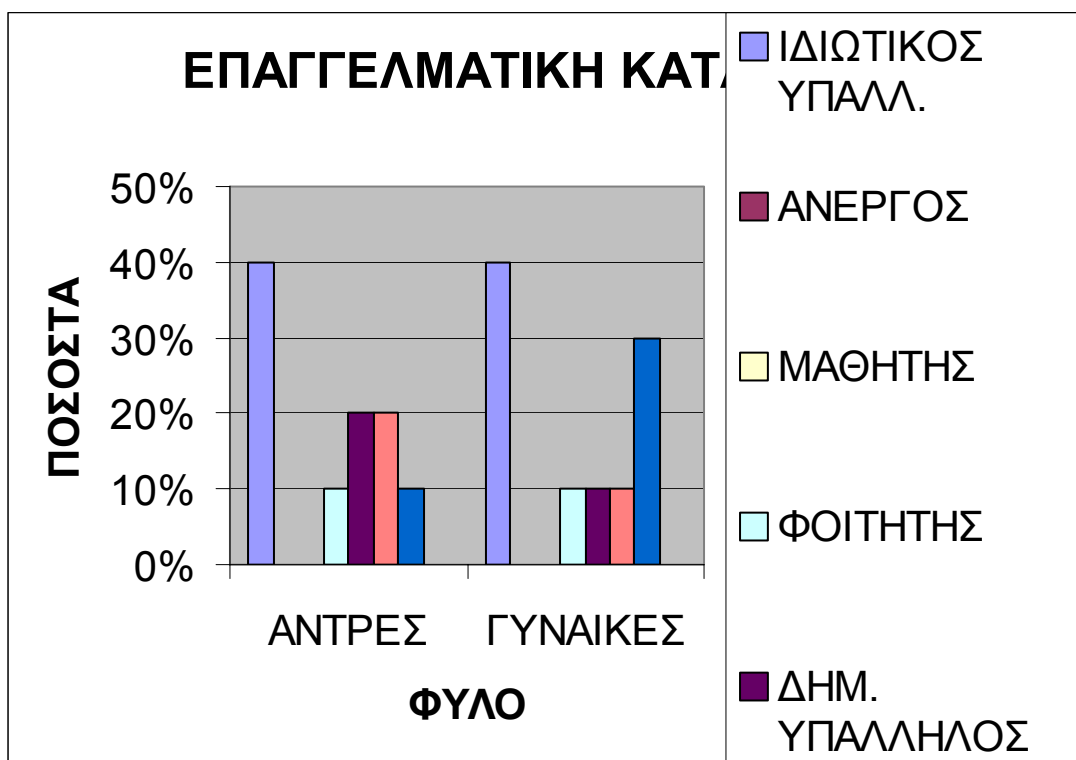
Το δείγμα αυτής της ομάδας αποτελούν οι νέοι οι οποίοι είναι μόνιμοι κάτοικοι της κοινότητας. Έχουμε δέκα άντρες και δέκα γυναίκες, μπορούμε να δούμε ότι οι ηλικίες τους κυμαίνονται από είκοσι μέχρι σαράντα ετών. Εννέα άντρες και οχτώ γυναίκες είναι ηλικίας από είκοσι μέχρι τριάντα και ένας άντρας και δύο γυναίκες είναι ηλικίας από τριάντα μέχρι σαράντα.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ / Η	70%	60%
ΑΡΡΑΒΩ/ΝΟΣ / Η	20%	30%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ / Η	10%	10%
ΧΩΡΙΣΜΕΝΟΣ / Η	0	0
ΧΗΡΟΣ / Α	0	0
ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΩ	0	0

Σε αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η οικογενειακή κατάσταση των ερωτώμενων και βλέπουμε ότι επτά άντρες και έξι γυναίκες είναι παντρεμένοι, δύο άντρες και τρεις γυναίκες είναι αρραβωνιασμένοι και ένας άντρας και μία γυναίκα είναι ελεύθεροι.

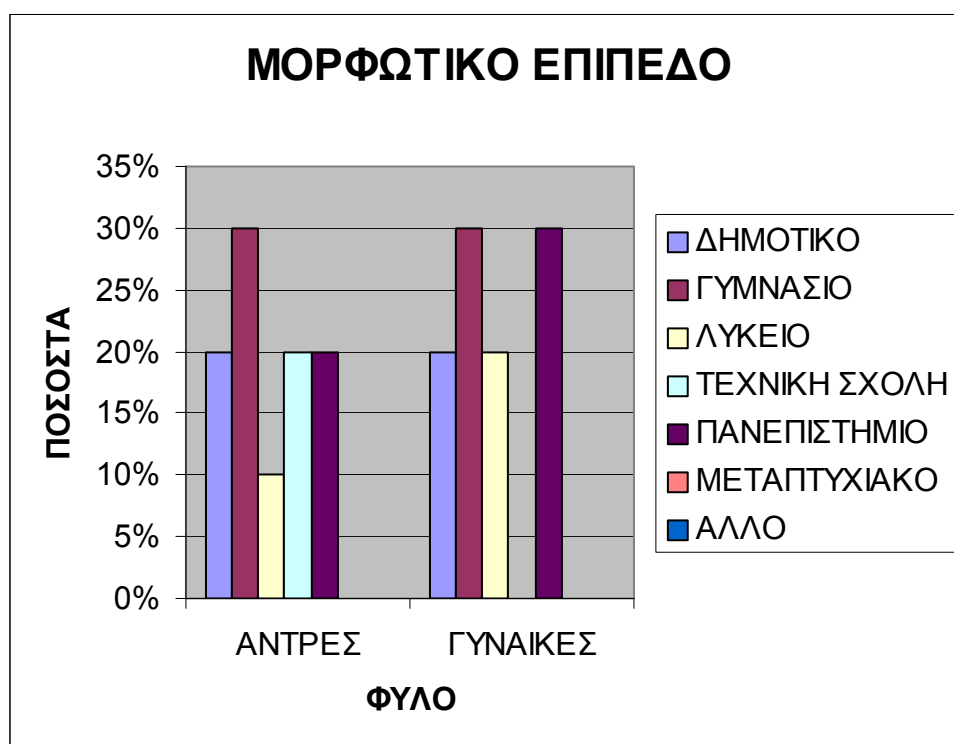
	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛ.	40%	40%
ΑΝΕΡΓΟΣ	0	0
ΜΑΘΗΤΗΣ	0	0
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	10%	10%
ΔΗΜ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	20%	10%
ΕΛ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΤΙΑΣ	20%	10%
ΑΓΡΟΤΗΣ	10%	30%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η επαγγελματική κατάσταση των ερωτώμενων. Βλέπουμε ότι τέσσερις άντρες και τέσσερις γυναίκες είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, ένας άντρας και μία γυναίκα είναι φοιτητές, δύο άντρες και μια γυναίκα είναι δημόσιοι υπάλληλοι, δύο άντρες και μία γυναίκα είναι ελεύθεροι επαγγελματίες και ένας άντρας και τέσσερις γυναίκες είναι αγρότες. Το δείγμα μας δεν αποτέλεσαν άνεργοι και μαθητές.

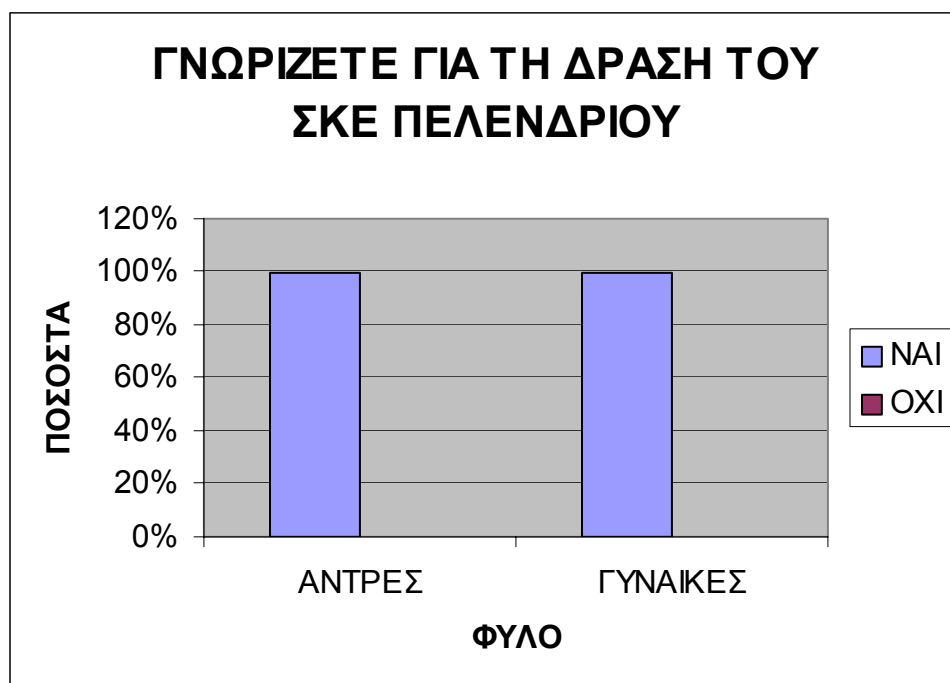

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	20%	20%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	30%	30%
ΛΥΚΕΙΟ	10%	20%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	20%	0
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	20%	30%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	0	0
ΑΛΛΟ	0	0

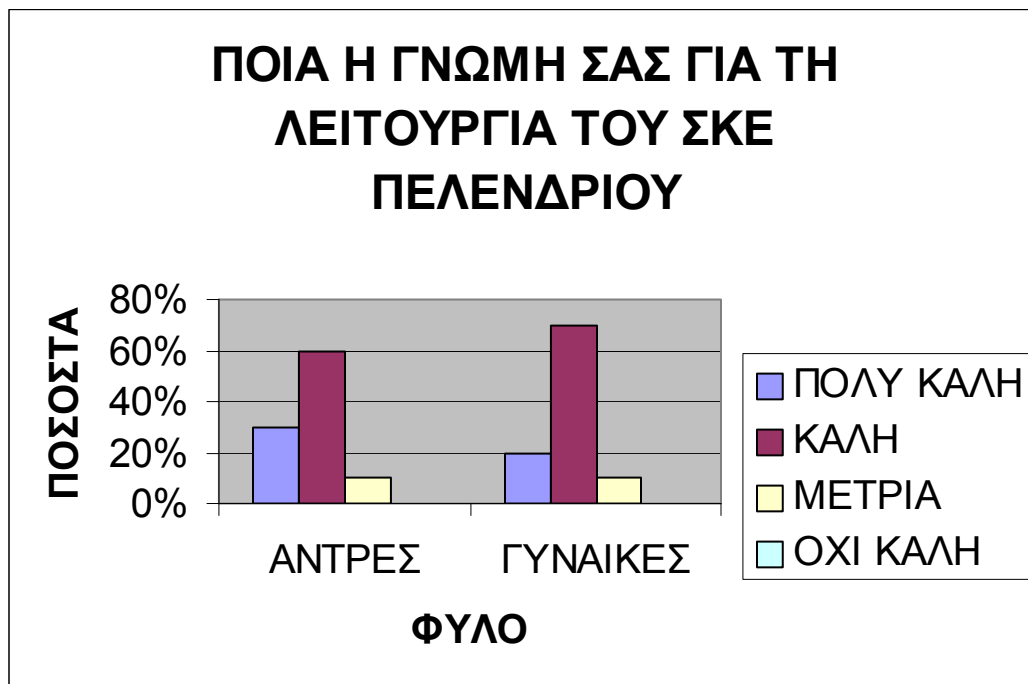
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται το μορφωτικό επίπεδο των ατόμων. Δύο άντρες και δύο γυναίκες είναι απόφοιτοι Δημοτικού, τρεις άντρες και τρεις γυναίκες είναι απόφοιτοι Γυμνασίου, ένας άντρας και δύο γυναίκες είναι απόφοιτοι Λυκείου, δύο άντρες είναι απόφοιτοι τεχνικής σχολής και δύο άντρες και τρεις γυναίκες είναι απόφοιτοι κολεγίου. Παρατηρούμε ότι το μορφωτικό επίπεδο είναι μέτριο προς το χαμηλό.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	100%	100%
ΟΧΙ	0	0

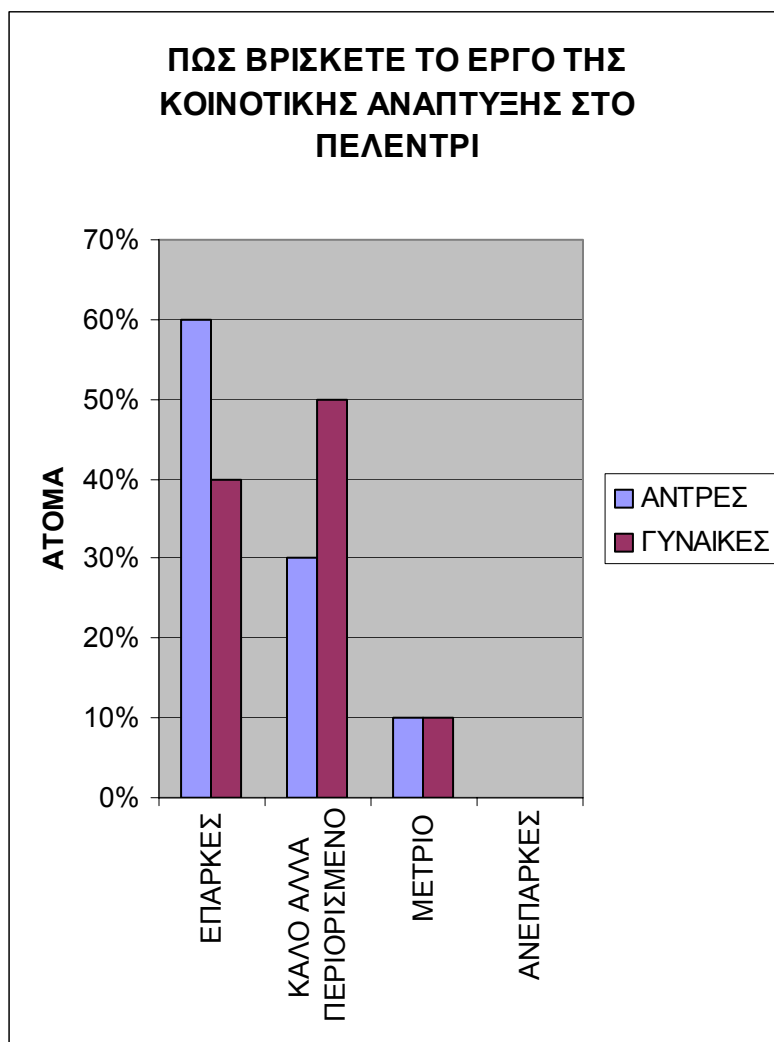
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται αν οι ερωτώμενοι γνωρίζουν τη δράση του Συμβουλίου Κοινοτικής Ευημερίας και όλοι δήλωσαν ότι γνωρίζουν. Μπορούμε να πούμε ότι το γεγονός ότι γνωρίζουν τη δράση του Σ.Κ.Ε. είναι πολύ θετικό, δείχνουν ότι ξέρουν τι συμβαίνει στη κοινότητα τους.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	30%	20%
ΚΑΛΗ	60%	70%
ΜΕΤΡΙΑ	10%	10%
ΟΧΙ ΚΑΛΗ	0	0

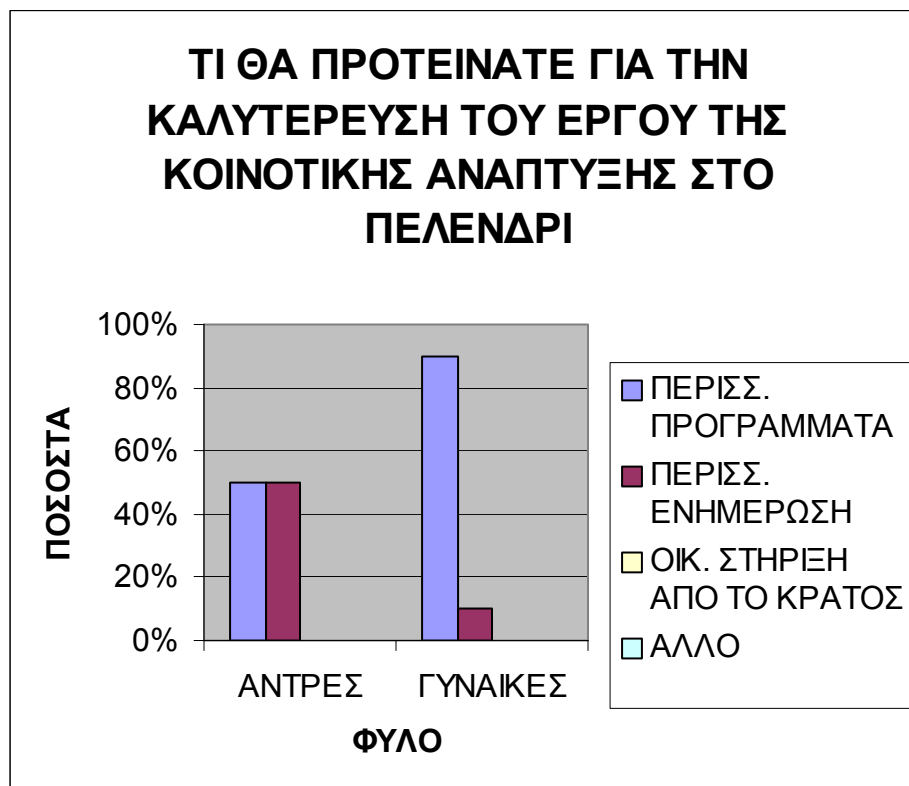
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι γνώμη έχουν για τη λειτουργία του Σ.Κ.Ε. Τρεις άντρες και δύο γυναίκες είπαν ότι είναι πολύ καλή η λειτουργία του Σ.Κ.Ε., έξι άντρες και επτά γυναίκες είπαν ότι είναι καλή, ένας άντρας και μία γυναίκα είπαν ότι είναι μέτρια. Δεν είχαμε κάποιο ερωτώμενο ο οποίος να διαφωνήσει με τη λειτουργία του ΣΚΕ.

		ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΕΠΑΡΚΕΣ		60%	40%
ΚΑΛΟ ΑΛΛΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟ		30%	50%
ΜΕΤΡΙΟ		10%	10%
ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ		0	0

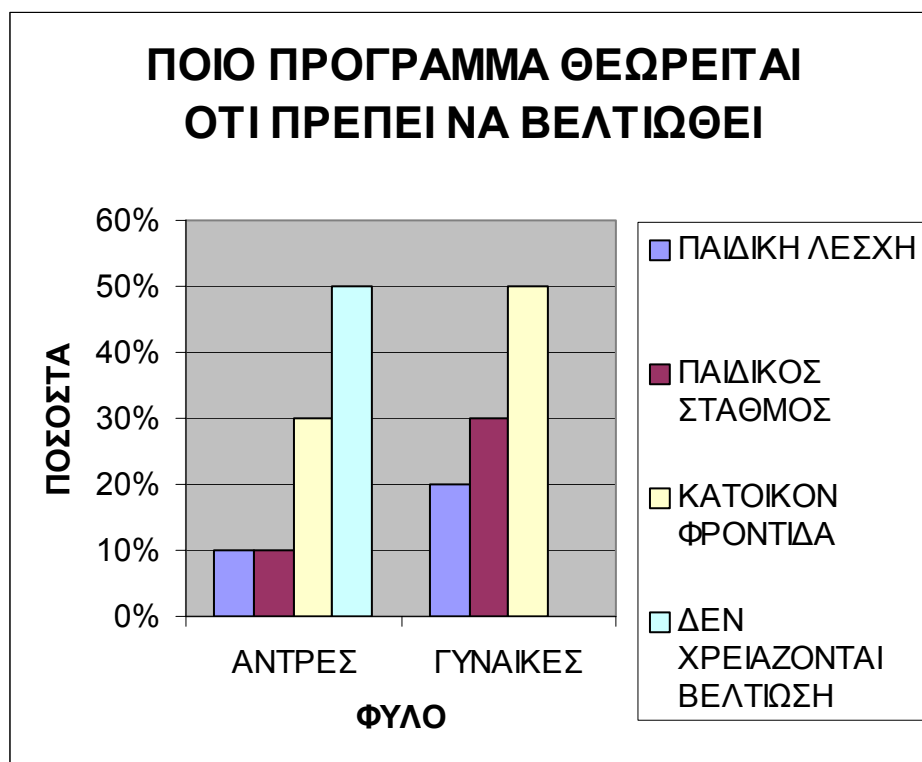
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται πως βλέπουν το έργο του Σ.Κ.Ε. έξι άντρες και τέσσερις γυναίκες δήλωσαν ότι το βρίσκουν επαρκές, τρεις άντρες και πέντε γυναίκες το βρίσκουν καλό αλλά περιορισμένο, ένας άντρας και μία γυναίκα το βρίσκουν μέτριο.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	50%	90%
ΠΕΡΙΣΣ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	50%	10%
ΟΙΚ. ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	0	0
ΑΛΛΟ	0	0

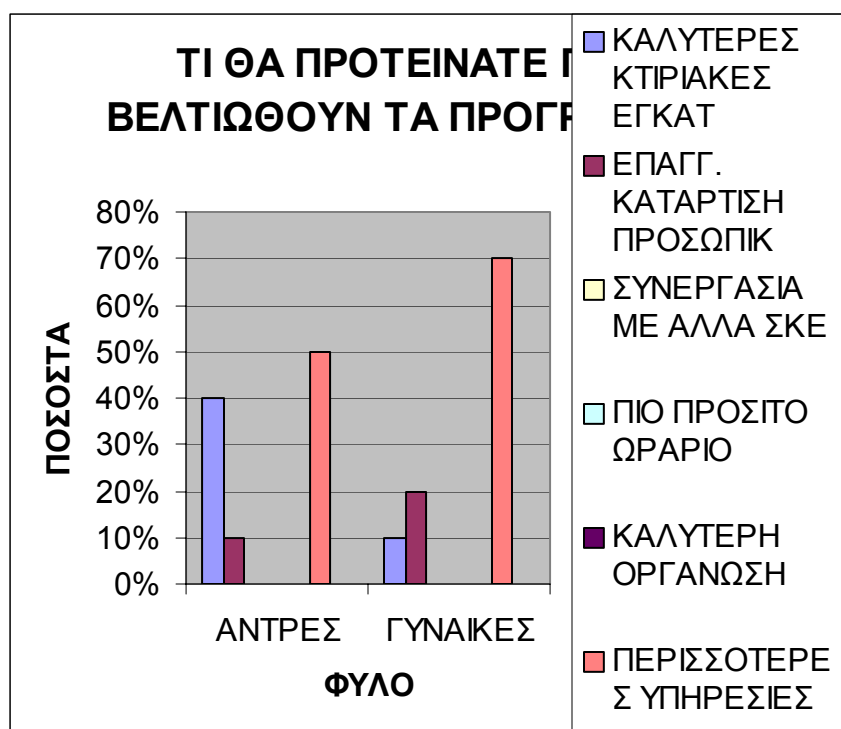
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι προτείνουν οι ερωτώμενοι για την καλύτερευση του έργου του Σ.Κ.Ε. Πέντε άντρες και εννέα γυναίκες δήλωσαν ότι χρειάζονται περισσότερα προγράμματα, και πέντε άντρες και μία γυναίκα δήλωσαν ότι χρειάζονται περισσότερη ενημέρωση.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ	10%	20%
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	10%	30%
ΚΑΤΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	30%	50%
ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	50%	0

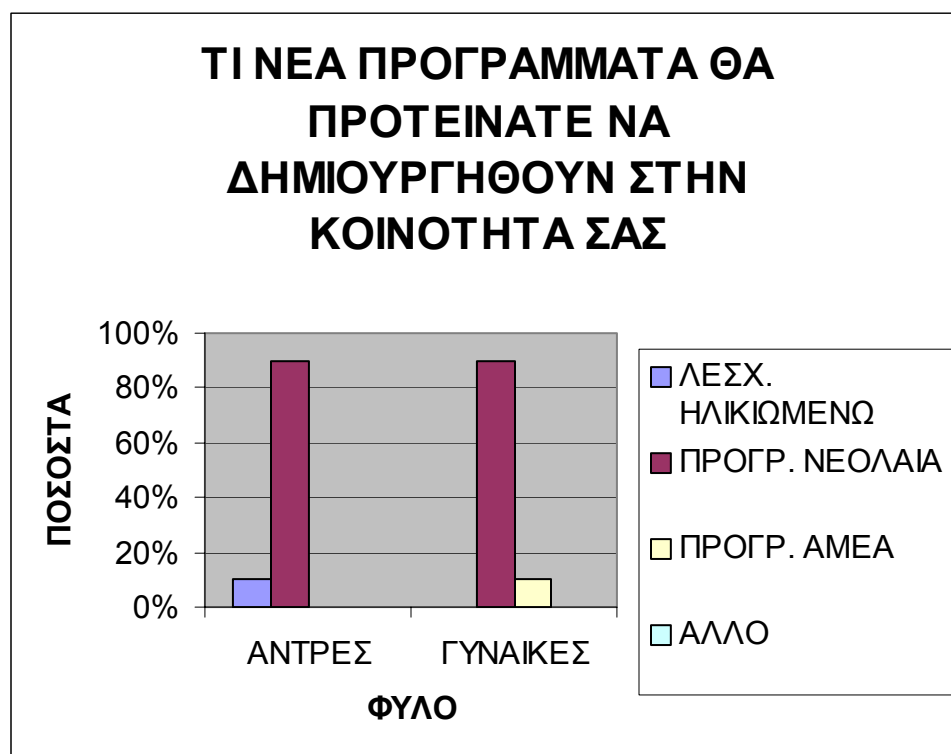
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποιο πρόγραμμα ή ποια προγράμματα θεωρούν οι ερωτώμενοι ότι πρέπει να βελτιωθούν. Ένας άντρας και δύο γυναίκες θεωρούν ότι η παιδική λέσχη χρειάζεται βελτίωση, ένας άντρας και τρεις γυναίκες θεωρούν ότι ο βρεφοπαιδοκομικός σταθμός χρειάζεται βελτίωση, τρεις άντρες και πέντε γυναίκες θεωρούν ότι πρέπει να βελτιωθεί η κατ' οίκον φροντίδα. Και πέντε άντρες και πέντε γυναίκες θεωρούν ότι δεν χρειάζονται βελτίωση τα προγράμματα και να παραμείνουν όπως είναι.

			ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤ			40%	10%
ΕΠΑΓΓ. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚ			10%	20%
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΣΚΕ			0	0
ΠΙΟ ΠΡΟΣΙΤΟ ΩΡΑΡΙΟ			0	0
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ			0	0
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			50%	70%
ΑΛΛΟ			0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για να βελτιωθούν τα προγράμματα. Τέσσερις άντρες και μία γυναίκα προτείνουν καλύτερες κτιριακές εγκαταστάσεις, ένας άντρας και δύο γυναίκες προτείνουν καλύτερη επαγγελματική κατάρτιση του προσωπικού, και πέντε άντρες και επτά γυναίκες προτείνουν περισσότερες υπηρεσίες.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΛΕΣΧ. ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩ	10%	0
ΠΡΟΓΡ. ΝΕΟΛΑΙΑ	90%	90%
ΠΡΟΓΡ. ΑΜΕΑ	0	10%
ΑΛΛΟ	0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι νέα προγράμματα θα ήθελαν να δημιουργηθούν στην κοινότητα. Ένας άντρας θα ήθελε να δημιουργηθεί λέσχη ηλικιωμένων, εννέα άντρες και εννέα γυναίκες θα ήθελαν να δημιουργηθεί ένα πρόγραμμα για τη νεολαία και μία γυναίκα θα ήθελε να δημιουργηθεί ένα πρόγραμμα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

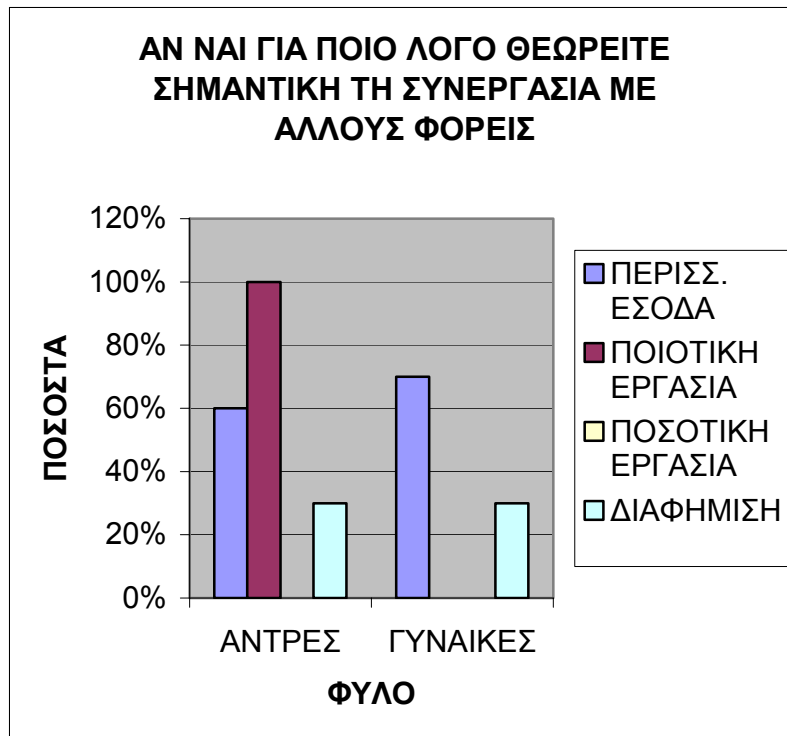

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	100%	100%
ΟΧΙ	0	0

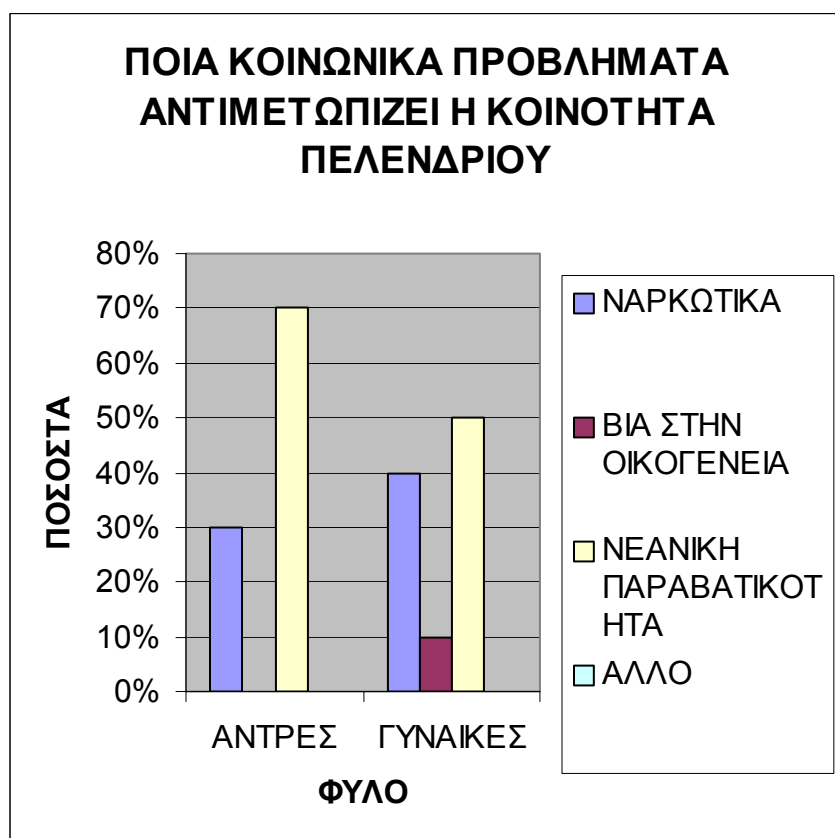
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται αν οι ερωτώμενοι θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς και υπηρεσίες. Όλοι απάντησαν θετικά.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣ. ΕΣΟΔΑ	60%	70%
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	10%	0
ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	0	0
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	30%	30%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται για ποιο λόγο θεωρούν σημαντική τη συνεργασία με άλλους φορείς. Έξι άντρες και επτά γυναίκες δηλώνουν ότι ο λόγος είναι τα περισσότερα έσοδα, ένας άντρας και μία γυναίκα δηλώνουν ότι ο λόγος είναι η ποιοτική εργασία που θα προσφέρετε, και τρεις άντρες και τρεις γυναίκες δηλώνουν ότι ο λόγος που θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία είναι η διαφήμιση.

			ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ			30%	40%
ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ			0	10%
ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ			70%	50%
ΑΛΛΟ			0	0

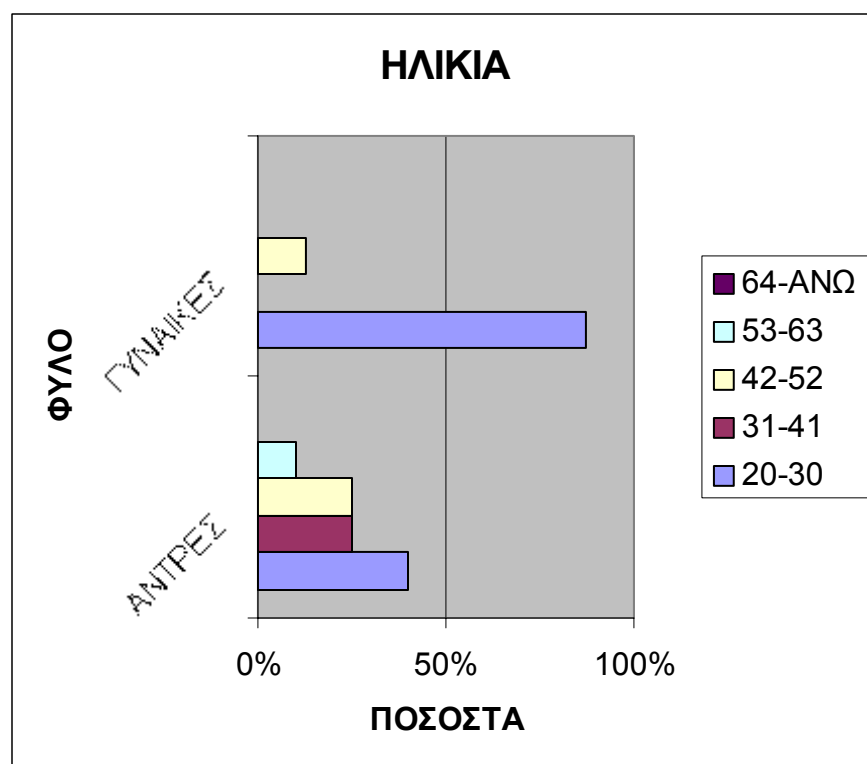

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποια κοινωνικά προβλήματα αντιμετωπίζει η κοινότητα Πελενδρίου κατά τη γνώμη των ερωτώμενων. Τρεις άντρες και τέσσερις γυναίκες δήλωσαν τα ναρκωτικά, μία γυναίκα δήλωσε βία στην οικογένεια και η πλειοψηφία δήλωσε η νεανική παραβατικότητα, οι οποίοι δήλωσαν επτά άντρες και πέντε γυναίκες.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

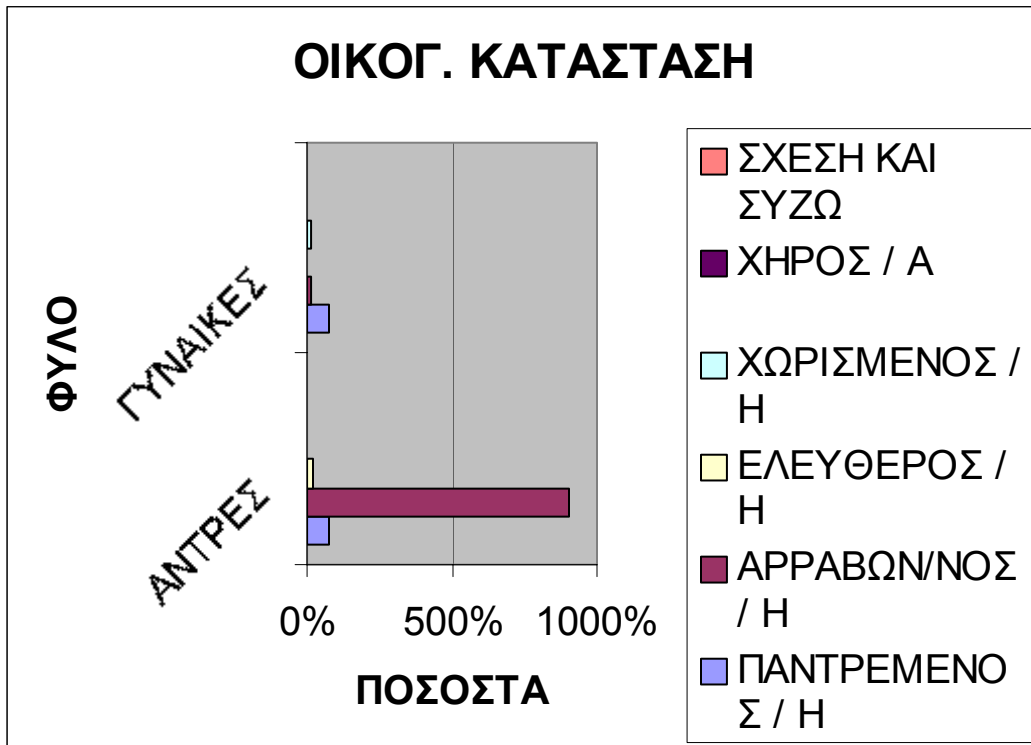
ΑΤΟΜΑ ΕΠΙΡΡΟΗΣ ΠΕΛΕΝΔΡΙΟΥ

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
20-30	40%	87%
31-41	25%	0
42-52	25%	13%
53-63	10%	0
64-ΑΝΩ	0	0

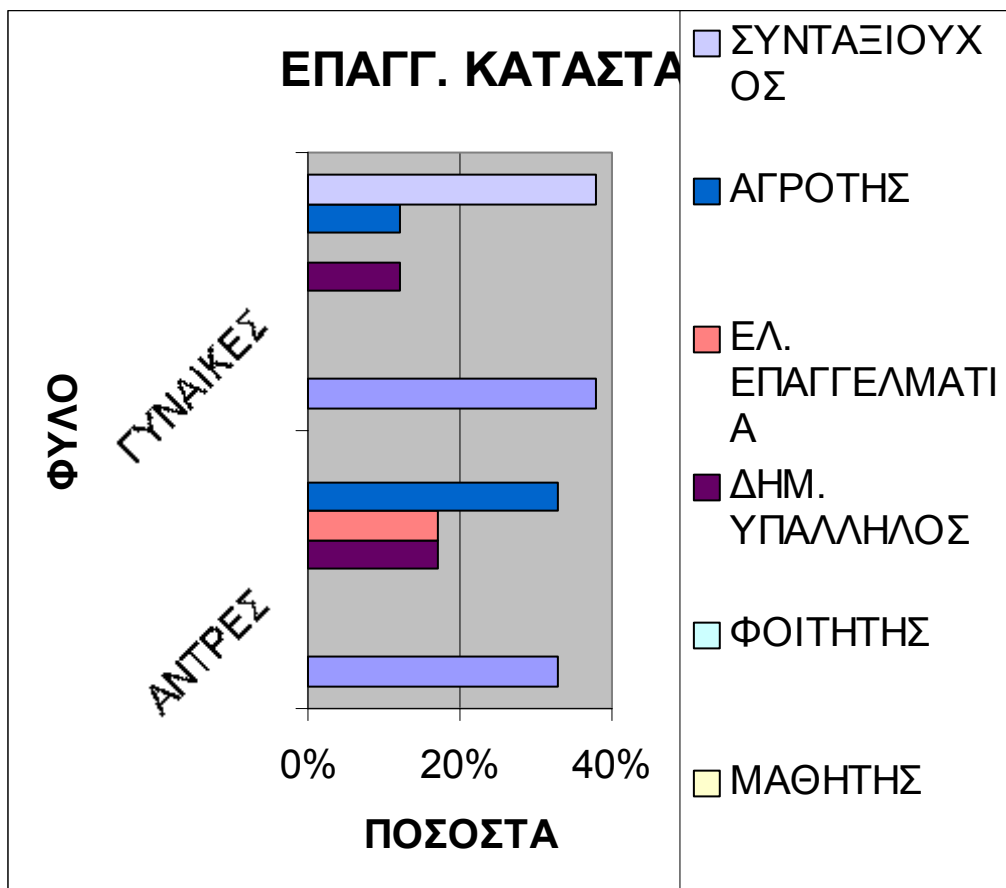
Το δείγμα αυτής της ομάδας αποτελούν τα άτομα επιρροής οι οποίοι είναι μόνιμοι κάτοικοι της κοινότητας, τα άτομα αυτά είναι η επιτροπή του Σ.Κ.Ε., το κοινοτικό συμβούλιο, οι δάσκαλοι. Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η ηλικία των ατόμων αυτών. Πέντε άντρες και επτά γυναίκες είναι ηλικίας από είκοσι μέχρι τριάντα ετών, τρεις άντρες είναι ηλικίας από τριάντα μέχρι σαράντα ετών, τρεις άντρες και μία γυναίκα είναι ηλικίας από σαράντα μέχρι πενήντα ετών και ένα άντρας είναι ηλικίας από πενήντα μέχρι εξήντα ετών.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ / Η	73%	74%
ΑΡΡΑΒΩΝ/ΝΟΣ / Η	9%	13%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ / Η	18%	0
ΧΩΡΙΣΜΕΝΟΣ / Η	0	13%
ΧΗΡΟΣ / Α	0	0
ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΩ	0	0

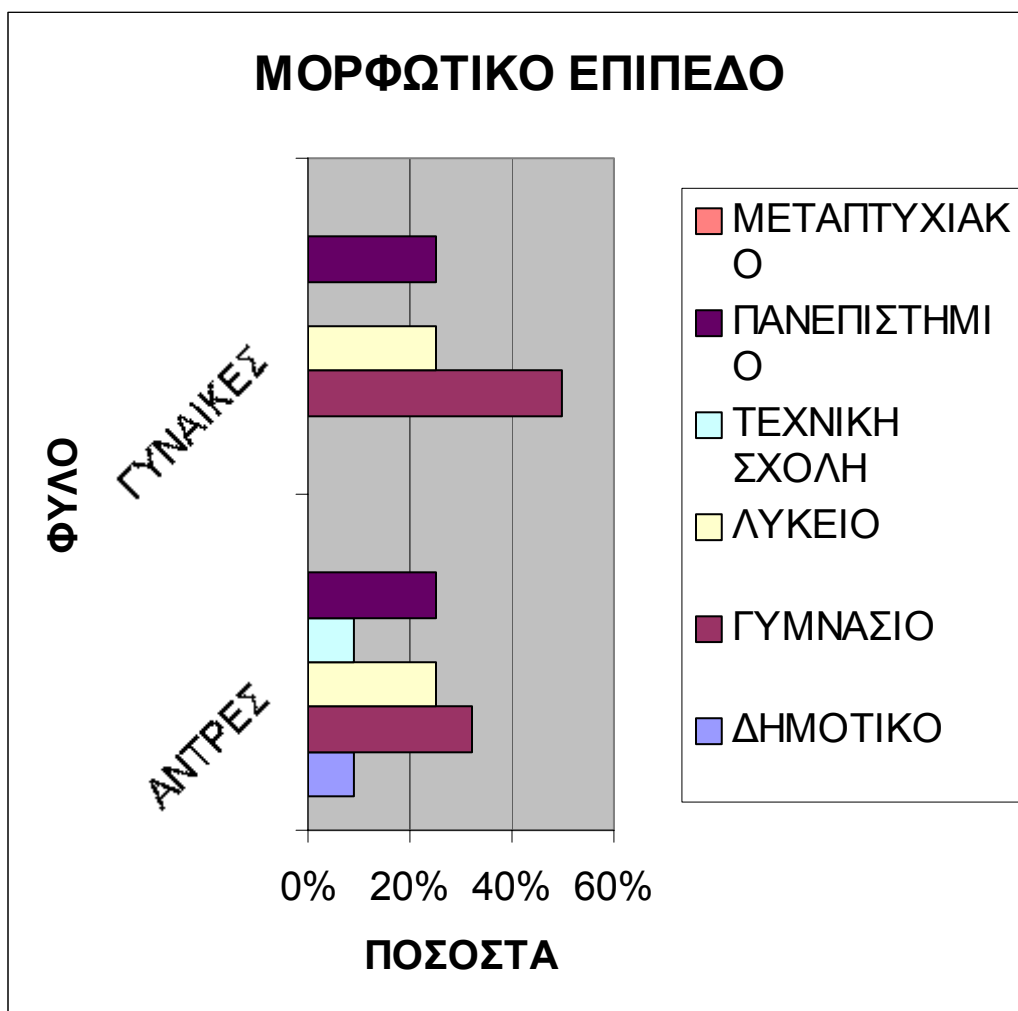
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η οικογενειακή κατάσταση των ερευνώμενων. Εννέα άντρες και έξι γυναίκες είναι παντρεμένοι, ένας άντρας και μία γυναίκα είναι αρραβωνιασμένοι, δύο άντρες είναι ελεύθεροι και μία γυναίκα είναι χωρισμένοι.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΙΔΙΩΤ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	33%	38%
ΑΝΕΡΓΟΣ	0	0
ΜΑΘΗΤΗΣ	0	0
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	0	0
ΔΗΜ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	17%	12%
ΕΛ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ	17%	0
ΑΓΡΟΤΗΣ	33%	12%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	0	38%

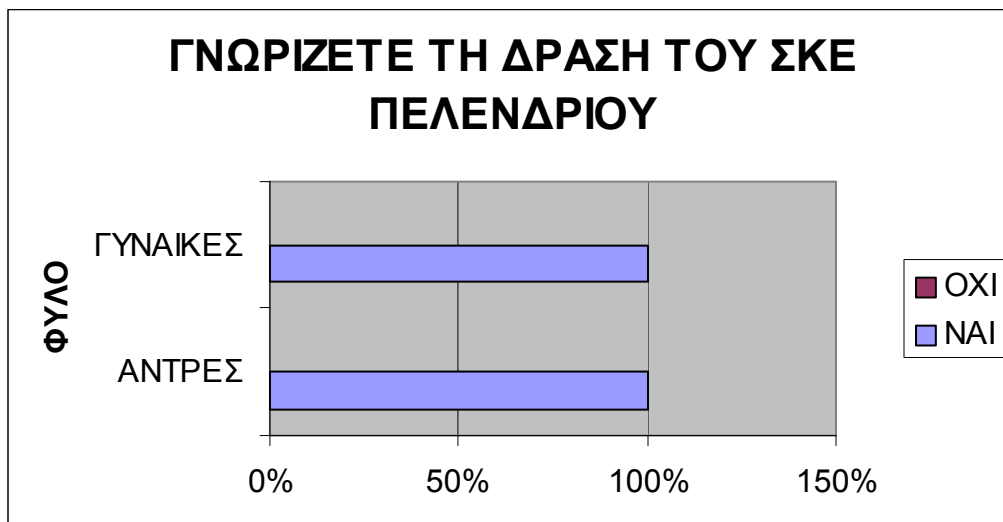
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η επαγγελματική κατάσταση των ερωτώμενων. Τέσσερις άντρες και τρεις γυναίκες είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, δύο άντρες και μία γυναίκα είναι δημόσιοι υπάλληλοι, δύο άντρες είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, τέσσερις άντρες και μία γυναίκα είναι αγρότες και τρεις γυναίκες είναι με σύνταξη. Στο δείγμα μας δεν είχαμε φοιτητές, μαθητές και άνεργους.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	9%	0
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	32%	50%
ΛΥΚΕΙΟ	25%	25%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	9%	0
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	25%	25%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται το μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων. Ένας άντρας είναι απόφοιτος δημοτικού, τέσσερις άντρες και τέσσερις γυναίκες είναι απόφοιτοι γυμνασίου, τρεις άντρες και δύο γυναίκες είναι απόφοιτοι λυκείου, ένας άντρας είναι απόφοιτος τεχνικής σχολής και τρεις άντρες και δύο γυναίκες είναι απόφοιτοι πανεπιστημίου / κολεγίου. Το μορφωτικό επίπεδο αυτής της ομάδας θεωρείται μέτριο προς υψηλό.

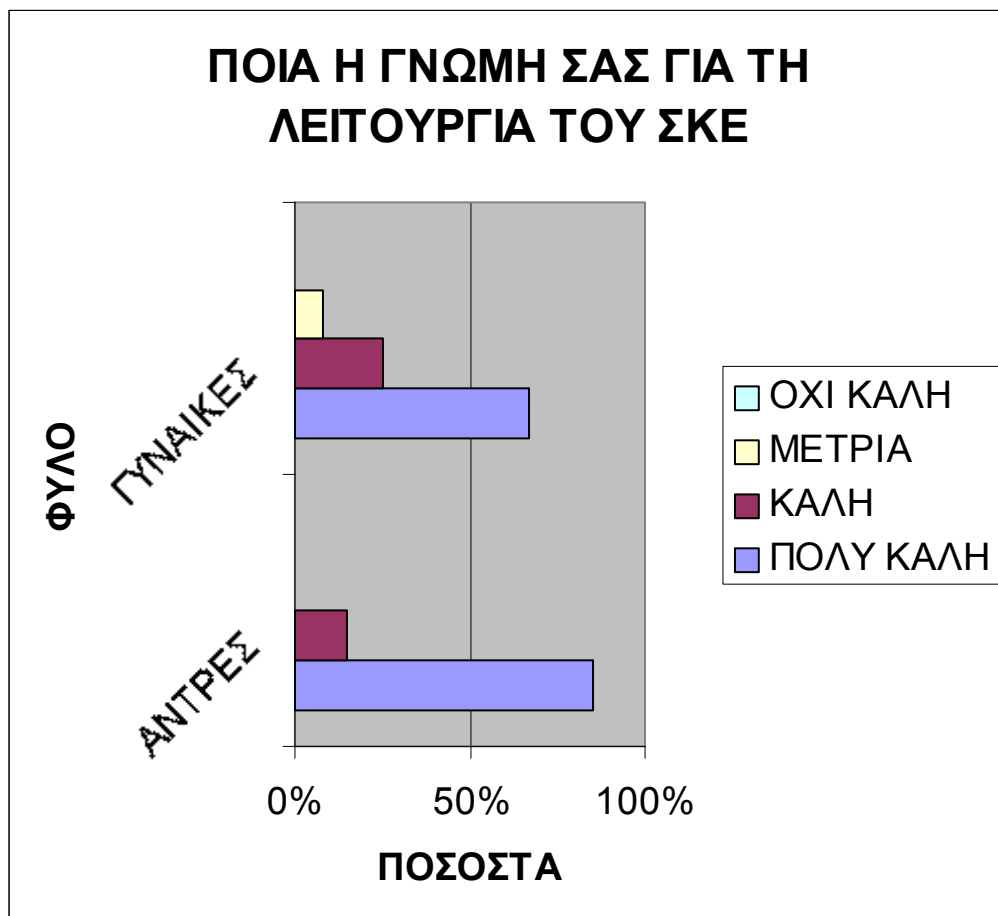
	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	100%	100%
ΟΧΙ	0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται κατά πόσο γνωρίζουν τη δράση του Σ.Κ.Ε. Μπορούμε να δούμε ότι όλοι γνωρίζουν και αυτό είναι πολύ θετικό γιατί σε μία κοινότητα για να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες το Σ.Κ.Ε. πρέπει να συνεργαστούν όλοι οι φορείς της κοινότητας.

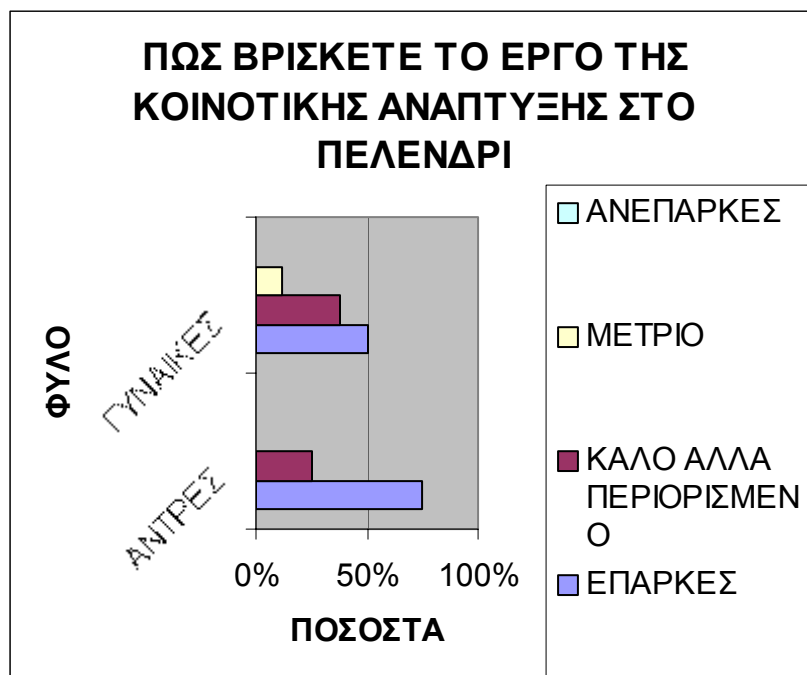

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	85%	67%
ΚΑΛΗ	15%	25%
ΜΕΤΡΙΑ	0	8%
ΟΧΙ ΚΑΛΗ	0	0

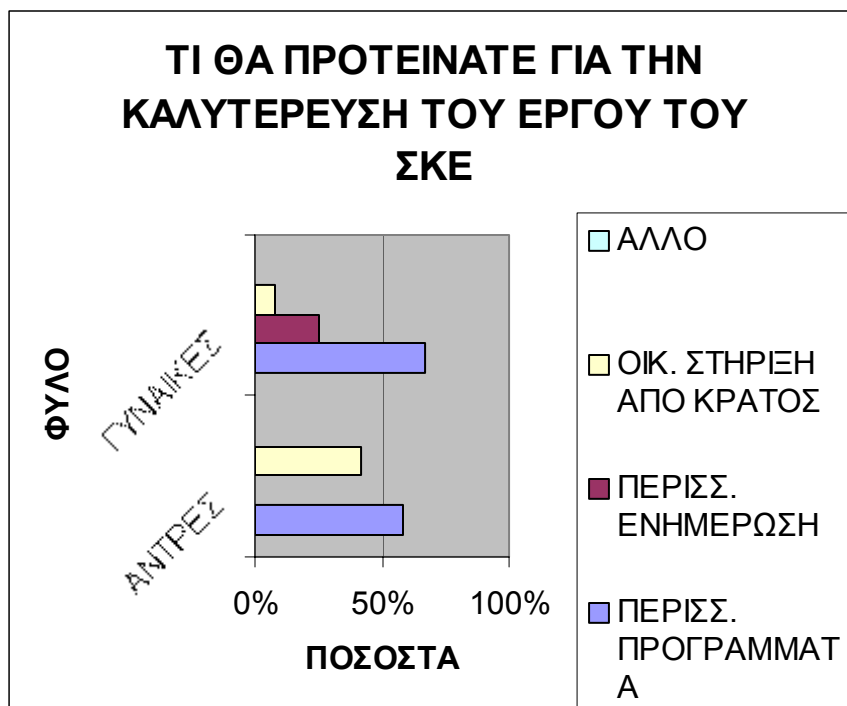
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η γνώμη των ερωτώμενων όσο αφορά της λειτουργία του ΣΚΕ. Δέκα άντρες και πέντε γυναίκες δήλωσαν ότι είναι πολύ καλή η λειτουργία του Σ.Κ.Ε., δύο άντρες και δύο γυναίκες δήλωσαν ότι είναι καλή η λειτουργία και μία γυναίκα δήλωσε ότι είναι μέτρια.

		ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΕΠΑΡΚΕΣ		75%	50%
ΚΑΛΟ ΑΛΛΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟ		25%	38%
ΜΕΤΡΙΟ		0	12%
ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ		0	0

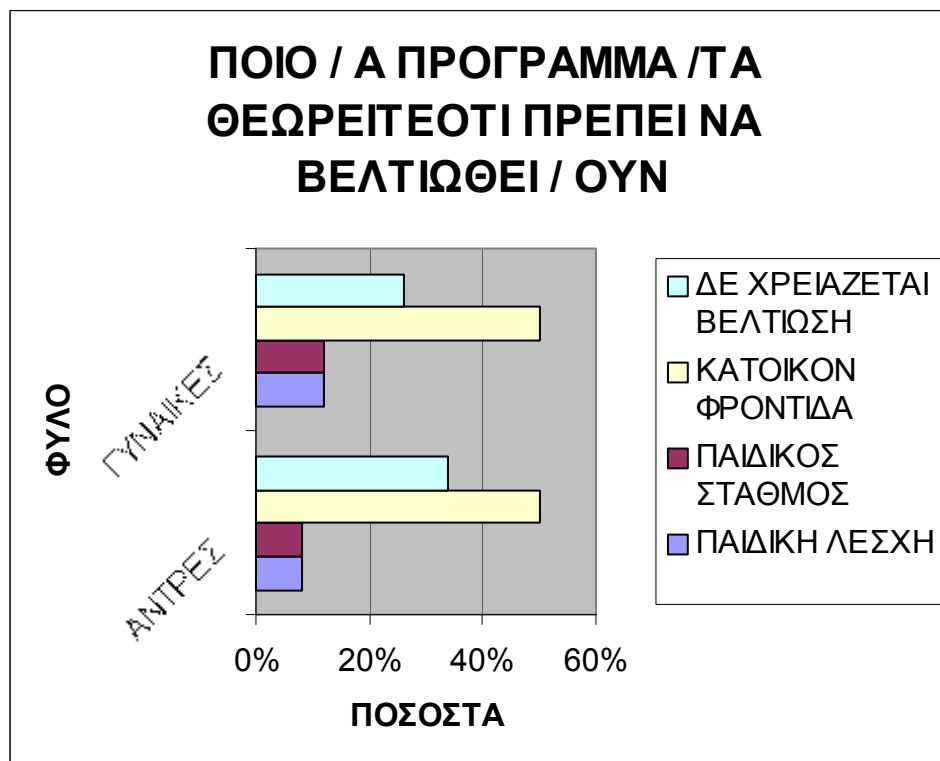
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται πως βρίσκουν οι ερωτώμενοι το έργο της κοινοτικής ανάπτυξης. Εννέα άντρες και τέσσερις γυναίκες δήλωσαν ότι το βρίσκουν επαρκές, τρεις άντρες και τρεις γυναίκες το βρίσκουν καλό αλλά περιορισμένο και μία γυναίκα μέτριο.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	58%	67%
ΠΕΡΙΣΣ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	0	25%
ΟΙΚ. ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΚΡΑΤΟΣ	42%	8%
ΑΛΛΟ	0	0

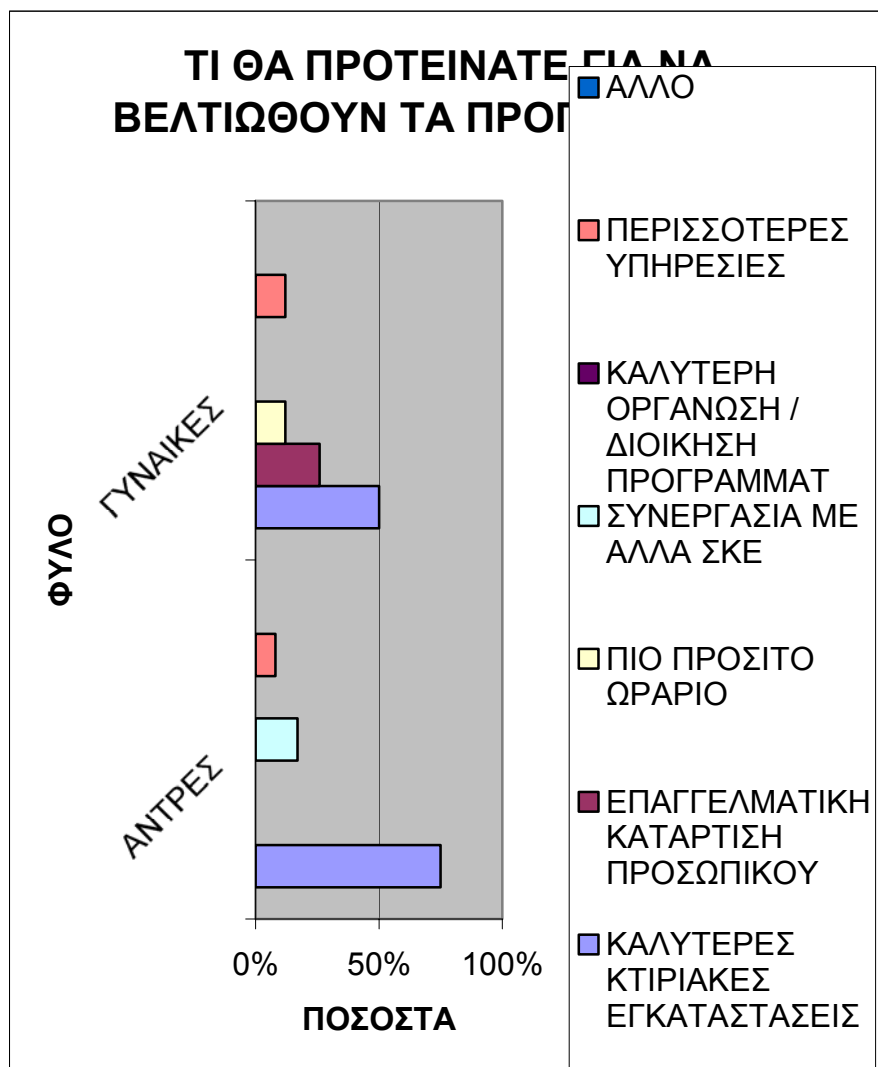
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για την καλύτερευση του έργου του Σ.Κ.Ε. Εφτά άντρες και πέντε γυναίκες απάντησαν ότι θα ήθελαν να υπάρχουν περισσότερα προγράμματα, δύο γυναίκες απάντησαν ότι θα ήθελαν περισσότερη ενημέρωση, πέντε άντρες και μία γυναίκα απάντησαν ότι θα ήθελαν περισσότερη οικονομική στήριξη από το κράτος.

		ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ		8%	12%
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ		8%	12%
ΚΑΤΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ		50%	50%
ΔΕ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ		34%	26%

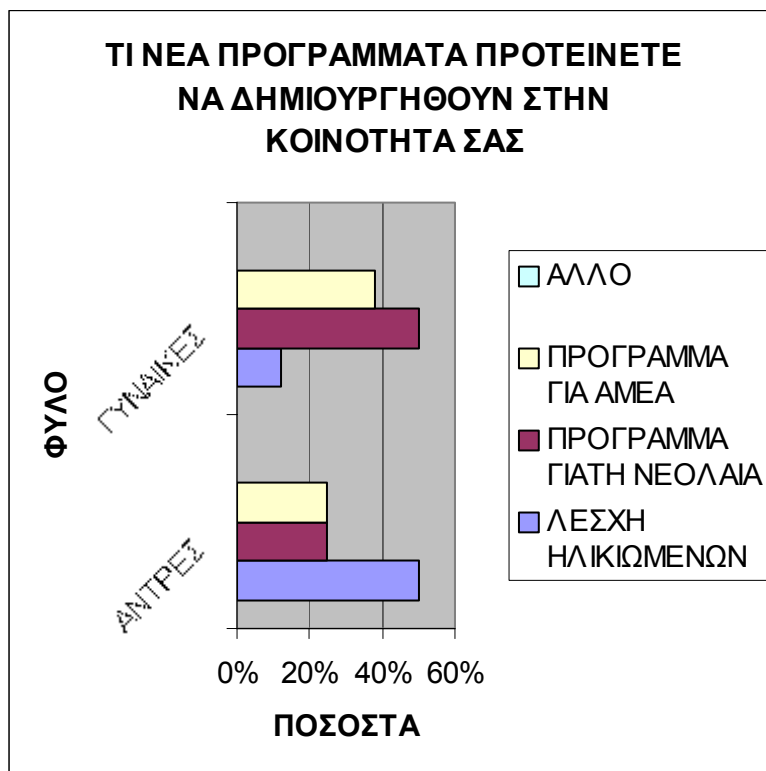
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποιο ή ποια προγράμματα θεωρούν οι ερωτώμενοι ότι πρέπει να βελτιωθούν. Ένας άντρας και μία γυναίκα δήλωσαν ότι θα ήθελαν να βελτιωθεί η παιδική λέσχη, ένας άντρας και μία γυναίκα θα ήθελαν να βελτιωθεί ο βρεφοπαιδοκομικός σταθμός, επτά άντρες και τρεις γυναίκες θα ήθελαν να βελτιωθεί η κατ' οίκον φροντίδα και τρεις άντρες και τρεις γυναίκες δήλωσαν ότι τα προγράμματα δεν χρειάζονται βελτίωση.

					ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ					75%	50%
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ					0	26%
ΠΙΟ ΠΡΟΣΙΤΟ ΩΡΑΡΙΟ					0	12%
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΣΚΕ					17%	0
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ / ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤ					0	0
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					8%	12%
ΑΛΛΟ					0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για να βελτιωθούν τα προγράμματα. Εννέα άντρες και τέσσερις γυναίκες θα ήθελαν καλύτερες κτιριακές εγκαταστάσεις, δύο γυναίκες είπαν ότι χρειάζεται καλύτερη επαγγελματική κατάρτιση προσωπικού, μία γυναίκα δήλωσε πιο προσιτό ωράριο, δύο άντρες είπαν ότι χρειάζεται συνεργασία με άλλα Σ.Κ.Ε. και ένας άντρας και μία γυναίκα δήλωσαν ότι θα ήθελαν περισσότερες υπηρεσίες.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΛΕΣΧΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	50%	12%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ	25%	50%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΑΜΕΑ	25%	38%
ΑΛΛΟ	0	0

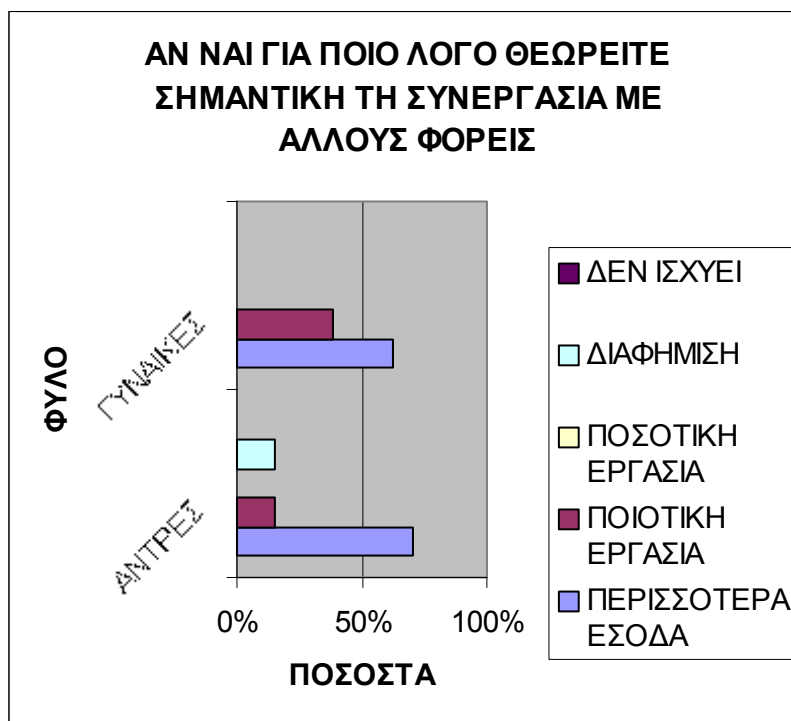
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι νέα προγράμματα θα πρότειναν οι ερωτώμενοι να δημιουργηθούν στην κοινότητα. Έξι άντρες και μία γυναίκα πρότειναν λέσχη ηλικιωμένων, τρεις άντρες και τέσσερις γυναίκες πρότειναν προγράμματα για τη νεολαία και τρεις άντρες και τρεις γυναίκες πρότειναν προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	100%	100%
ΟΧΙ	0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται αν θεωρούν οι ερωτώμενοι απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς και υπηρεσίες. Όλοι απάντησαν θετικά.

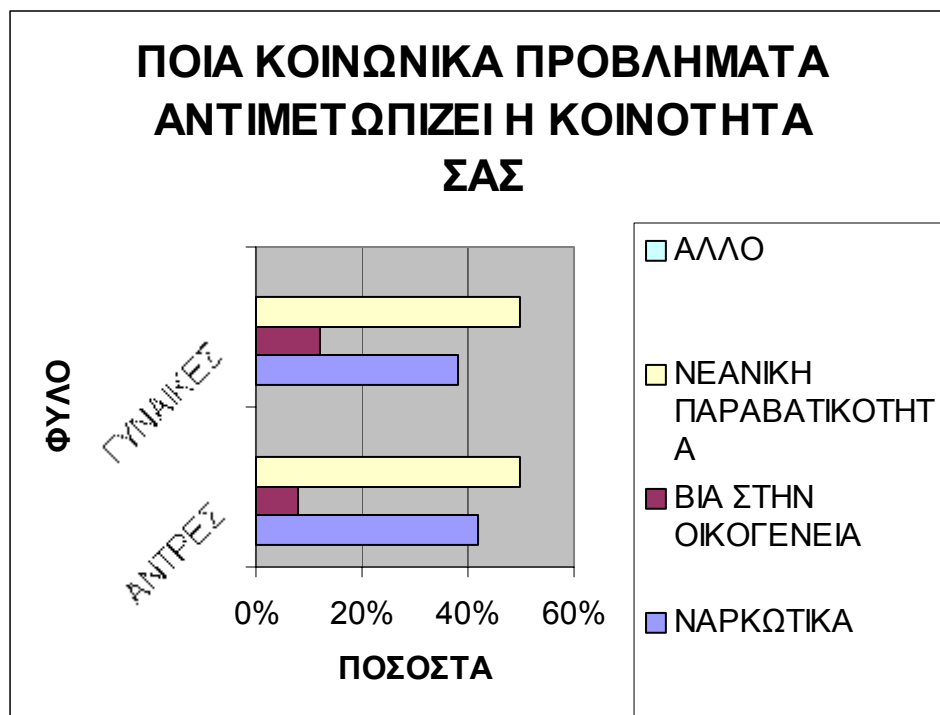
	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΣΟΔΑ	70%	62%
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15%	38%
ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	0	0
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	15%	0
ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ	0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται για ποιο λόγο οι ερωτώμενοι θεωρούν σημαντική τη συνεργασία με άλλους φορείς και υπηρεσίες. Οχτώ άντρες και πέντε γυναίκες απάντησαν για περισσότερα έσοδα, δύο άντρες και τρεις γυναίκες απάντησαν για ποιοτική εργασία και δύο άντρες θεωρούν σημαντική τη συνεργασία για διαφήμιση.

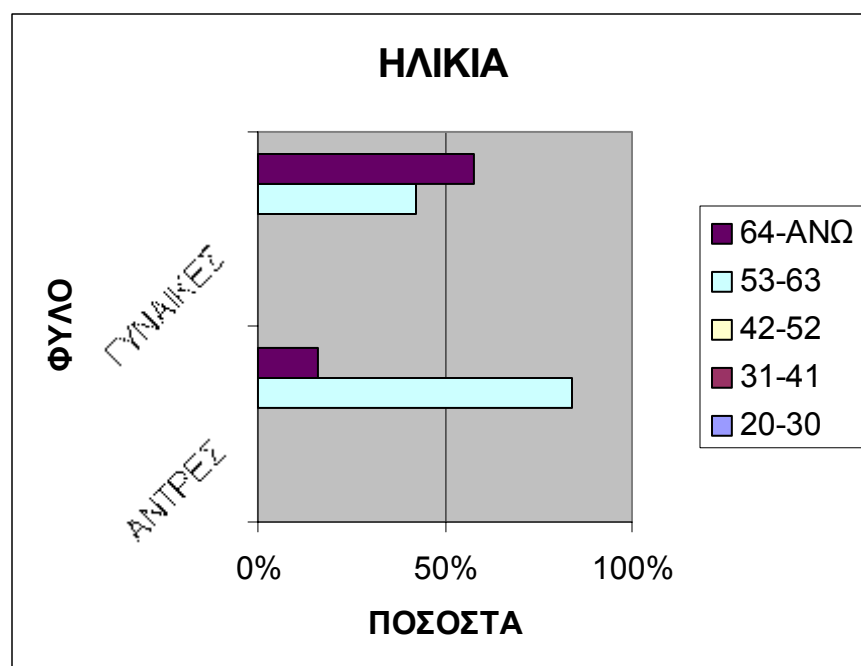
		ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ		42%	38%
ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ		8%	12%
ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ		50%	50%
ΑΛΛΟ		0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποια κοινωνικά προβλήματα κατά την άποψη των ερωτώμενων αντιμετωπίζει η κοινότητα. Πέντε άντρες και τρεις γυναίκες θεωρούν ότι τα ναρκωτικά είναι ένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα, ένας άντρας και μία γυναίκα θεωρεί τη βία στην οικογένεια και η πλειοψηφία έξι άντρες και τέσσερις γυναίκες θεωρούν την νεανική παραβατικότητα ως το πιο σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η κοινότητα.

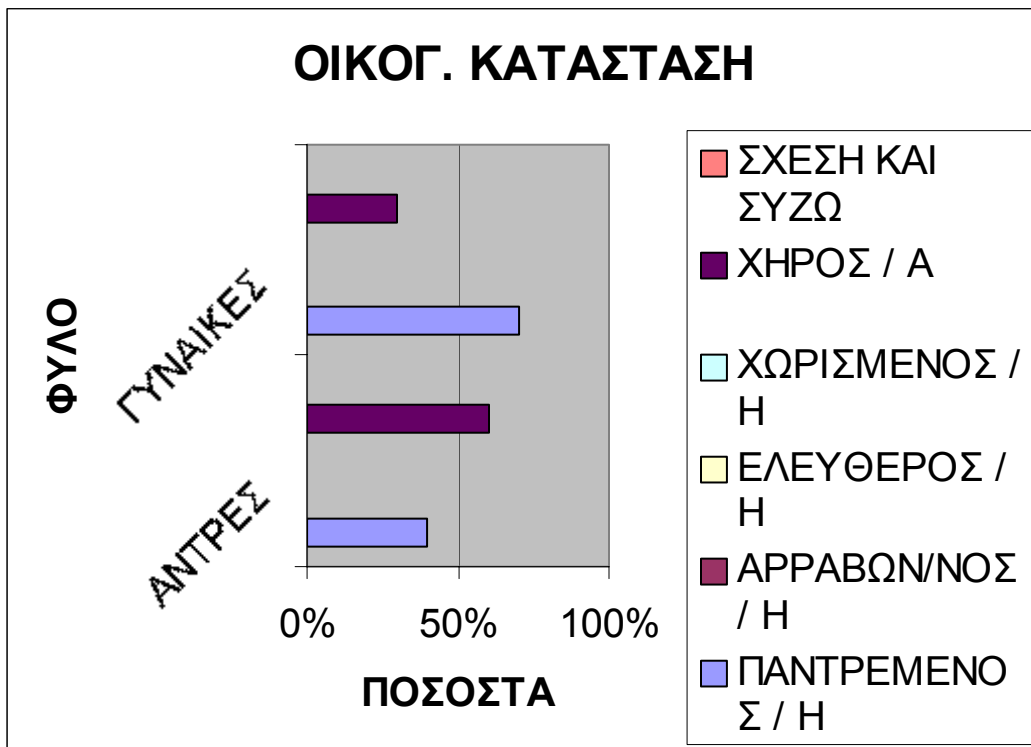
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΙ ΠΕΛΕΝΔΡΙΟΥ

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
20-30	0%	0%
31-41	0%	0%
42-52	0%	0%
53-63	84%	42%
64-ΑΝΩ	16%	58%

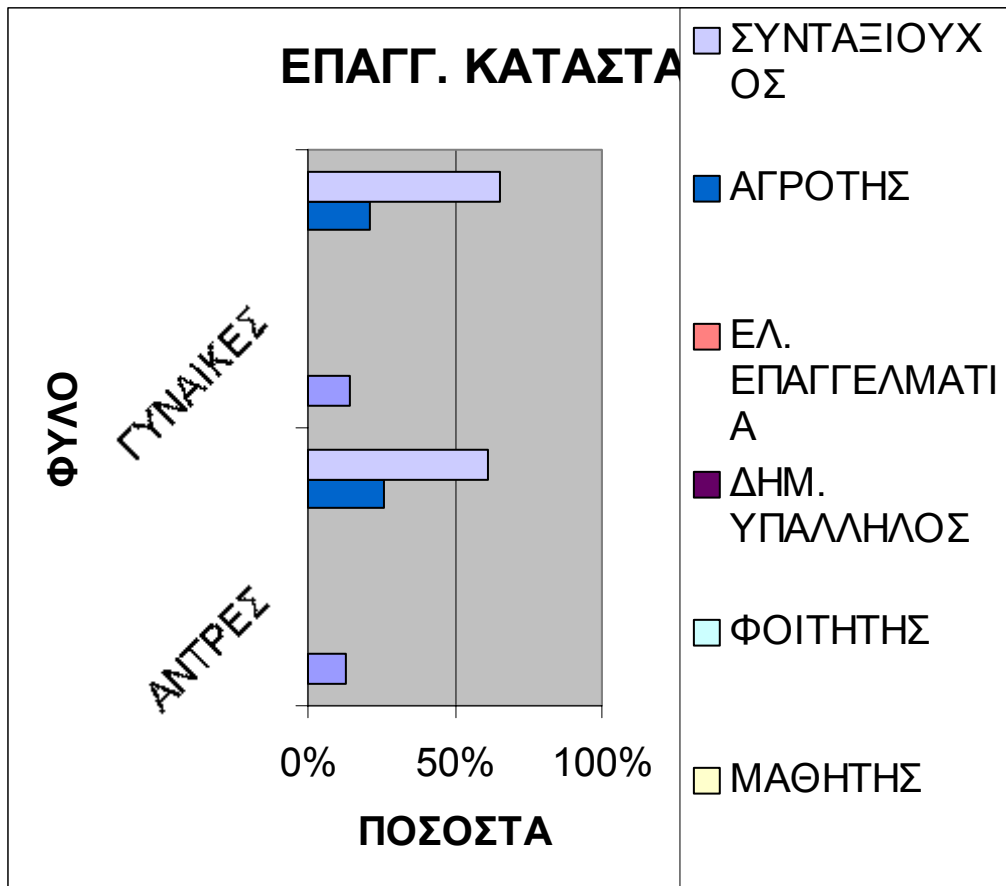
Το δείγμα αυτής της ομάδας είναι οι ηλικιωμένοι οι οποίοι είναι μόνιμοι κάτοικοι της κοινότητας Πελενδριού. Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η ηλικία των ερωτώμενων. Έξι άντρες και έξι γυναίκες κυμαίνεται η ηλικία τους από πενήντα μέχρι εξήντα ετών, ένας άντρας και επτά γυναίκες κυμαίνεται η ηλικία τους από εξήντα και άνω.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ / Η	40%	70%
ΑΡΡΑΒΩΝ/ΝΟΣ / Η	0%	0%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ / Η	0%	0%
ΧΩΡΙΣΜΕΝΟΣ / Η	0%	0%
ΧΗΡΟΣ / Α	60%	30%
ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΩ	0%	0%

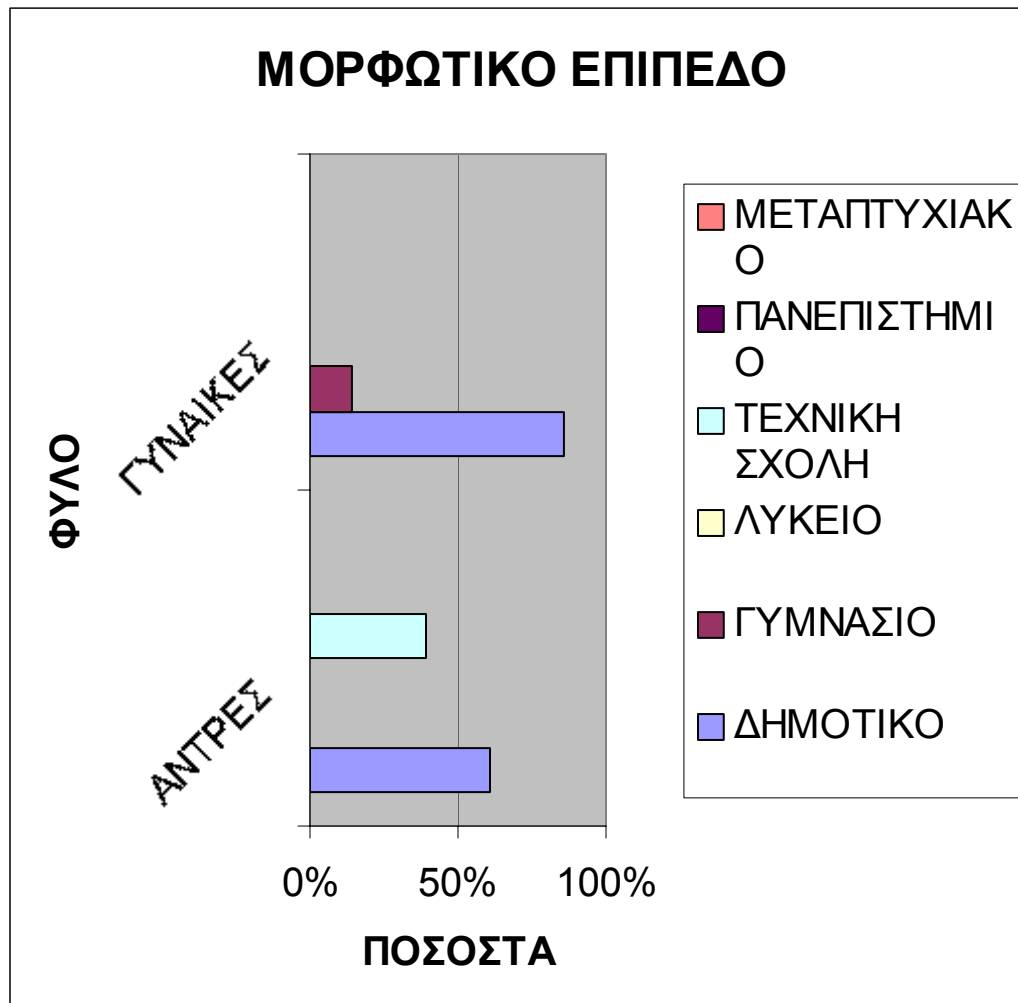
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η οικογενειακή κατάσταση των ερωτώμενων. Τρεις άντρες και δέκα γυναίκες είναι παντρεμένοι και τέσσερις άντρες και τρεις γυναίκες είναι χήροι.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΙΔΙΩΤ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	13%	14%
ΑΝΕΡΓΟΣ	0%	0%
ΜΑΘΗΤΗΣ	0%	0%
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	0%	0%
ΔΗΜ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	0%	0%
ΕΛ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ	0%	0%
ΑΓΡΟΤΗΣ	26%	21%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	61%	65%

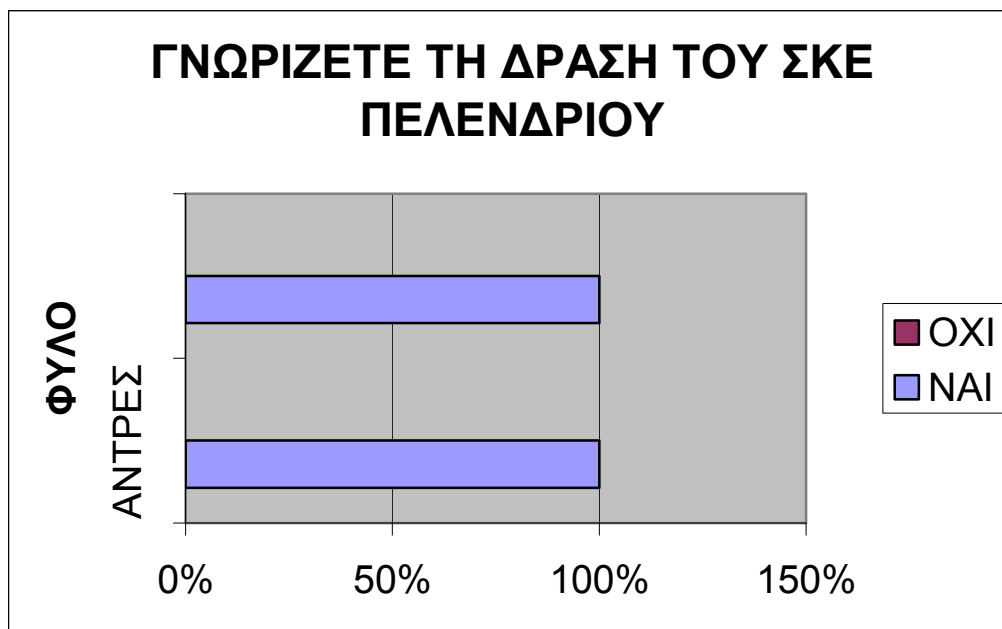
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η επαγγελματική κατάσταση των ερωτώμενων. Ένας άντρας και δύο γυναίκες είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, δύο άντρες και τρεις γυναίκες είναι αγρότες και τέσσερις άντρες και οκτώ γυναίκες είναι συνταξιούχοι.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	61%	86%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	0%	14%
ΛΥΚΕΙΟ	0%	0%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	39%	0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	0%	0%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	0%	0%

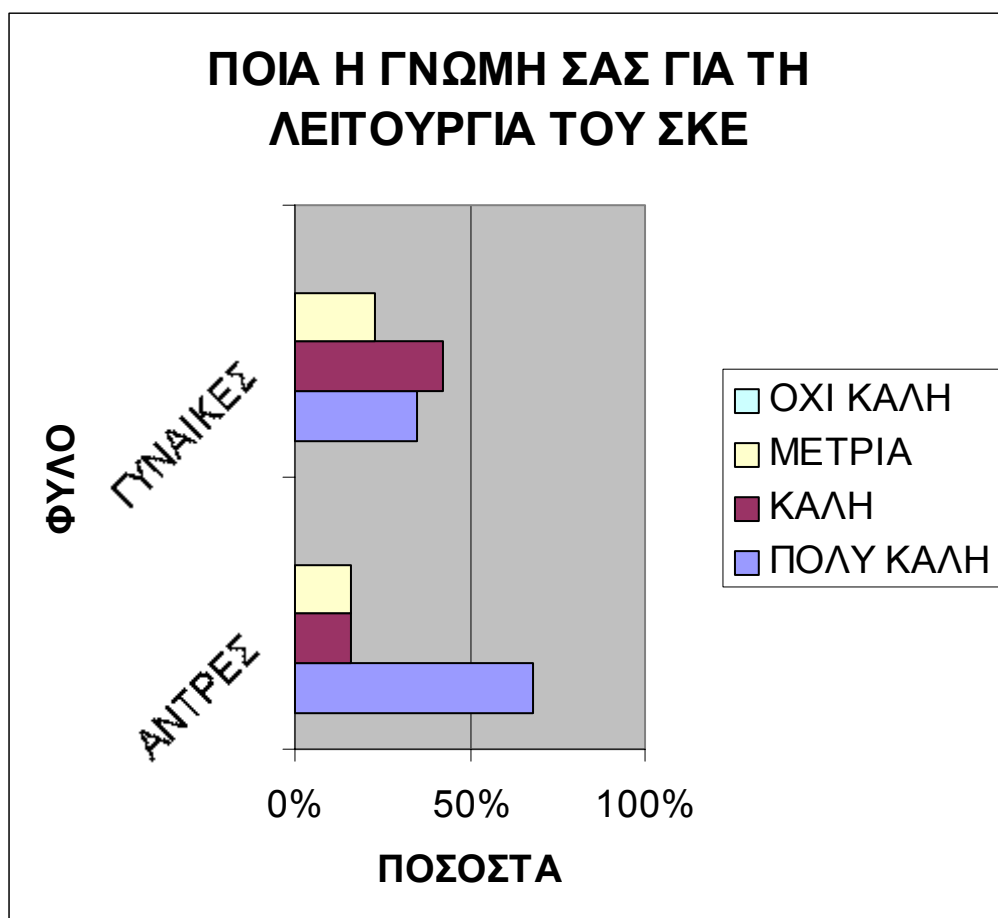
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται το μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων. Τέσσερις άντρες και έντεκα γυναίκες είναι απόφοιτοι του δημοτικού, δύο γυναίκες είναι απόφοιτοι του γυμνασίου, τρεις άντρες είναι απόφοιτοι τεχνικής σχολής. Εδώ μπορούμε να δούμε ότι το μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων είναι χαμηλό.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	100%	100%
ΟΧΙ	0	0

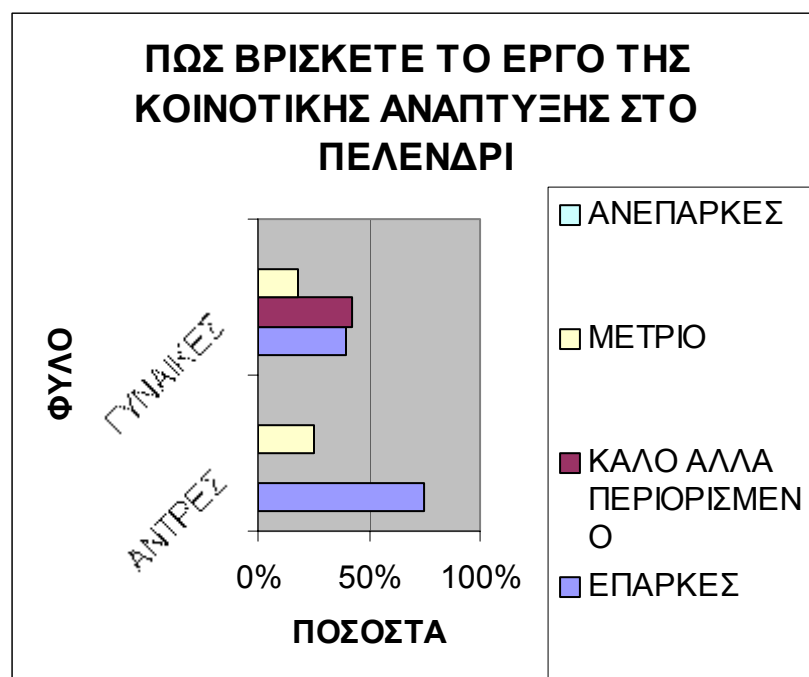
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται αν οι ερωτώμενοι γνωρίζουν τη δράση του Συμβουλίου Κοινοτικής Ευημερίας. Όπως βλέπουμε όλοι γνωρίζουν τη δράση του Σ.Κ.Ε.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	68%	35%
ΚΑΛΗ	16%	42%
ΜΕΤΡΙΑ	16%	23%
ΟΧΙ ΚΑΛΗ	0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η γνώμη των ερωτώμενων όσο αφορά τη λειτουργία του Σ.Κ.Ε. Πέντε άντρες και πέντε γυναίκες θεωρούν πολύ καλή τη λειτουργία του ΣΚΕ, ένας άντρας και έξι γυναίκες θεωρούν καλή τη λειτουργία του ΣΚΕ, και ένας άντρας και δύο γυναίκες θεωρούν μέτρια τη λειτουργία του ΣΚΕ.

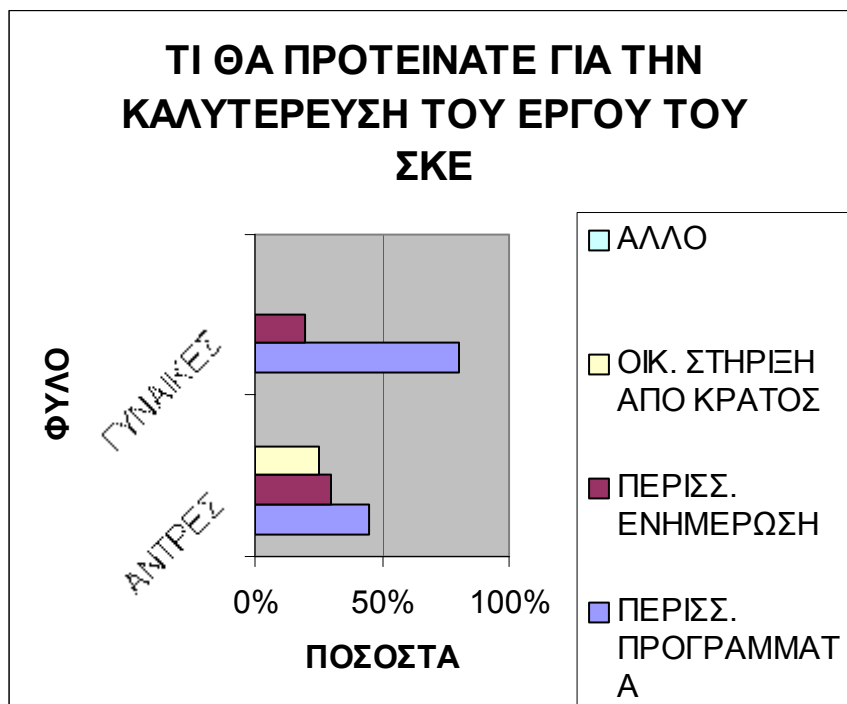
		ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΕΠΑΡΚΕΣ		75%	40%
ΚΑΛΟ ΑΛΛΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟ		0%	42%
ΜΕΤΡΙΟ		25%	18%
ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ		0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται πως βρίσκουν οι ερωτώμενοι το έργο της κοινοτικής ανάπτυξης στην κοινότητα. Πέντε άντρες και επτά γυναίκες βρίσκουν το έργο επαρκές, έξι γυναίκες βρίσκουν το έργο καλό αλλά περιορισμένο, δύο άντρες βρίσκουν το έργο μέτριο.

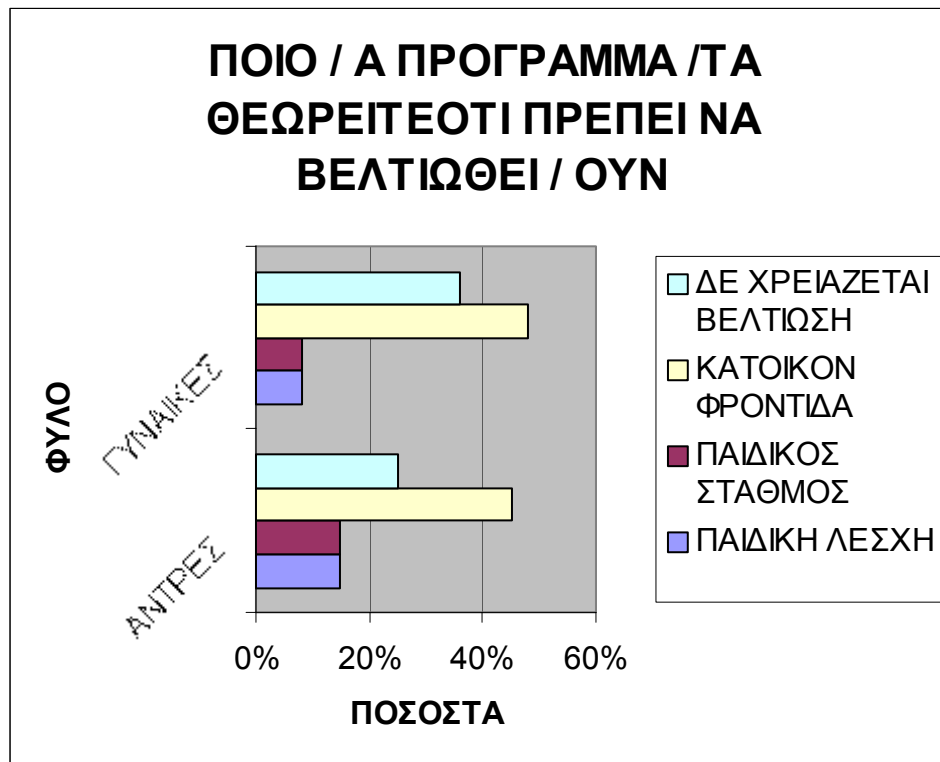

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	45%	80%
ΠΕΡΙΣΣ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	30%	20%
ΟΙΚ. ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΚΡΑΤΟΣ	25%	0%
ΑΛΛΟ	0%	0%

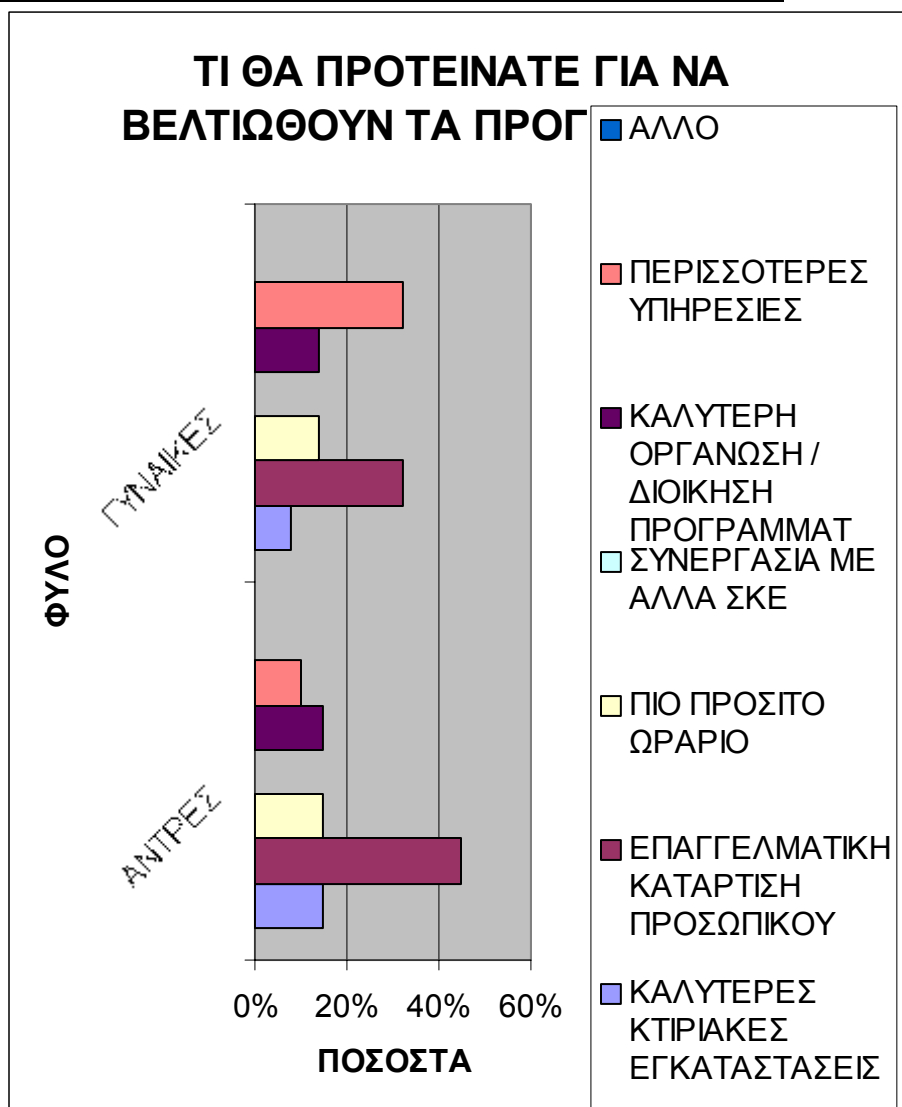
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για την καλύτερευση του έργου του ΣΚΕ. Τρεις άντρες και δέκα γυναίκες πρότειναν περισσότερα προγράμματα, δύο άντρες και τρεις γυναίκες πρότειναν περισσότερη ενημέρωση, και δύο άντρες πρότειναν περισσότερη οικονομική στήριξη από το κράτος.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ	15%	8%
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	15%	8%
ΚΑΤΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	45%	48%
ΔΕ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	25%	36%

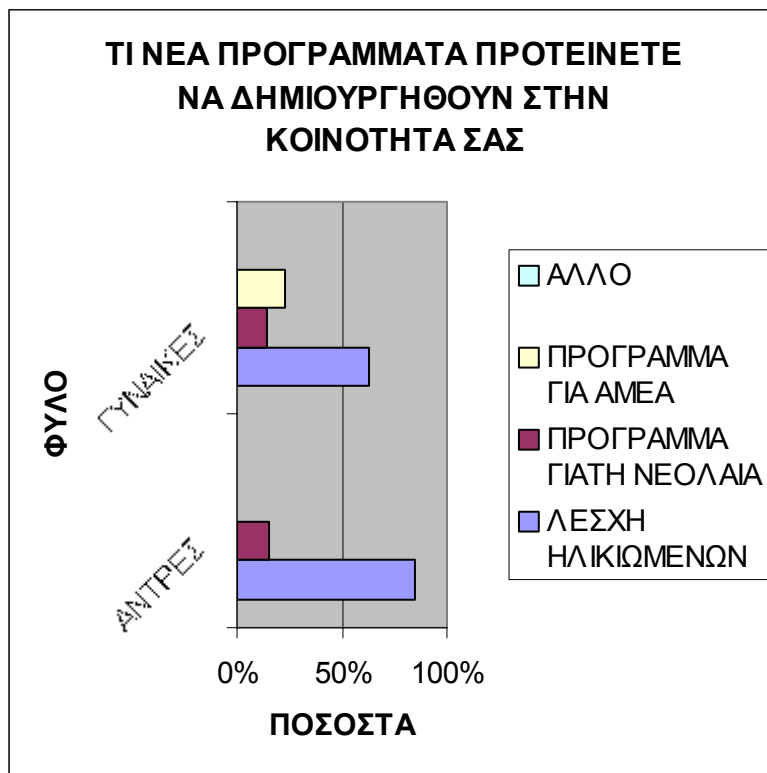
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποιο ή ποια προγράμματα θεωρούν οι ερωτώμενοι ότι πρέπει να βελτιωθούν. Ένας άντρας και μία γυναίκα θεωρούν ότι χρειάζεται βελτίωση η παιδική λέσχη, ένας άντρας και μία γυναίκα θεωρούν ότι χρειάζεται βελτίωση ο παιδικός σταθμός, τρεις άντρες και έξι γυναίκες θεωρούν ότι χρειάζεται βελτίωση η κατ' οίκον φροντίδα και δύο άντρες και πέντε γυναίκες θεωρούν ότι δεν χρειάζονται βελτίωση τα προγράμματα.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	15%	8%
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	45%	32%
ΠΙΟ ΠΡΟΣΙΤΟ ΩΡΑΡΙΟ	15%	14%
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΣΚΕ	0%	0%
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ / ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤ	15%	14%
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	10%	32%
ΑΛΛΟ	0%	0%

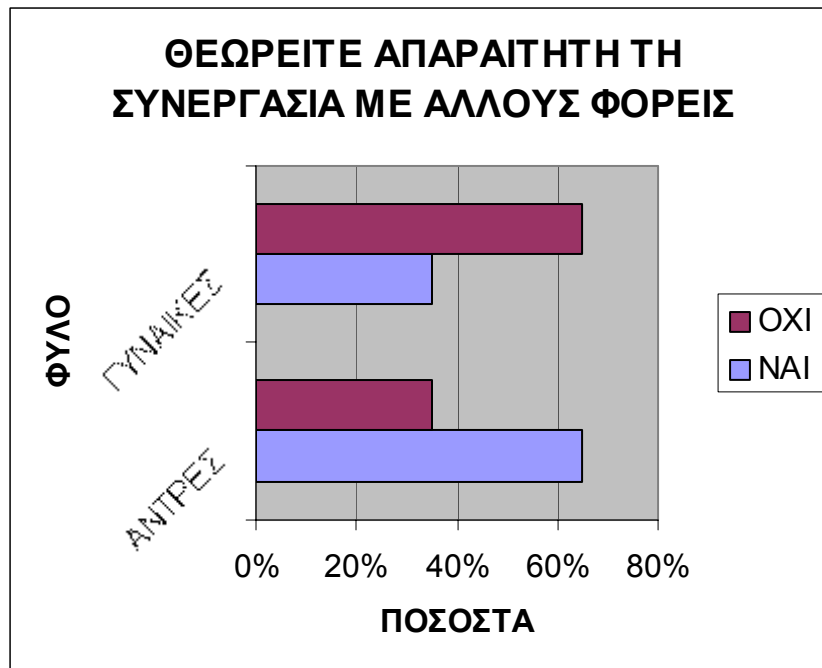
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για να βελτιωθούν τα προγράμματα. Ένας άντρας και μία γυναίκα πρότειναν καλύτερες κτιριακές εγκαταστάσεις, τρεις άντρες και τέσσερις γυναίκες πρότειναν επαγγελματική κατάρτιση του προσωπικού, ένας άντρας και δύο γυναίκες πρότειναν πιο προσιτό ωράριο, ένας άντρας και δύο γυναίκες πρότειναν καλύτερη οργάνωση και διοίκηση προγραμμάτων και ένας άντρας και τέσσερις γυναίκες πρότειναν περισσότερες υπηρεσίες.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΛΕΣΧΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	85%	63%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ	15%	14%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΑΜΕΑ	0%	23%
ΑΛΛΟ	0%	0%

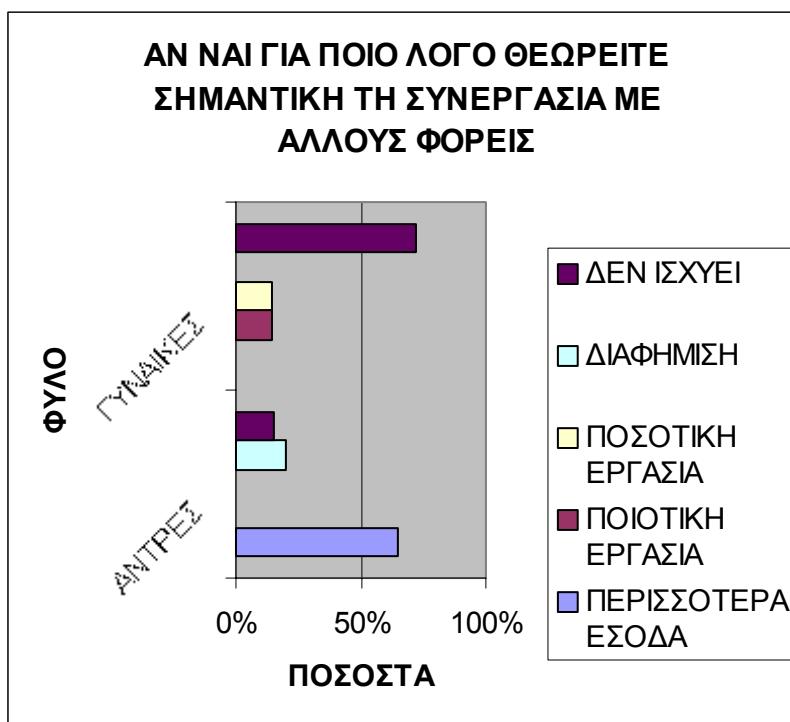
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι νέα προγράμματα θα πρότειναν οι ερωτώμενοι να δημιουργηθούν στην κοινότητα. Έξι άντρες και εννέα γυναίκες πρότειναν λέσχη ηλικιωμένων, ένας άντρας και δύο γυναίκες πρότειναν προγράμματα για τη νεολαία και δύο γυναίκες προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	65%	35%
ΟΧΙ	35%	65%

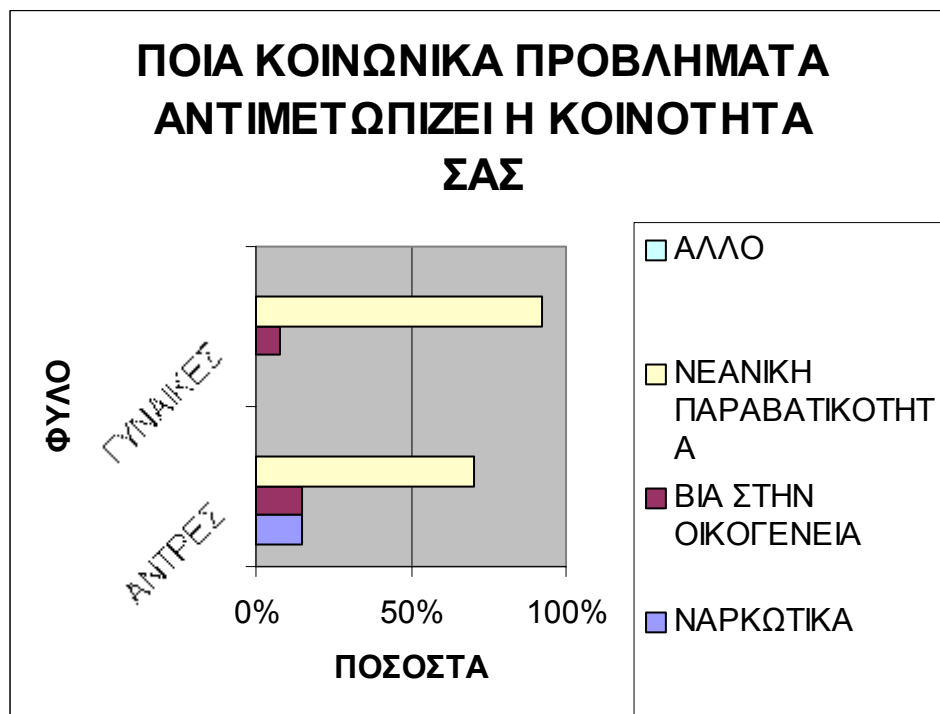
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται κατά πόσο οι ερωτώμενοι θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς. Πέντε άντρες και πέντε γυναίκες θεωρούν σημαντική συνεργασία με άλλους φορείς και δύο άντρες και οκτώ γυναίκες δεν θεωρούν σημαντική τη συνεργασία με άλλους φορείς.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΣΟΔΑ	65%	0%
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	0%	14%
ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	0%	14%
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	20%	0%
ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ	15%	72%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται για ποιο λόγο οι ερωτώμενοι θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς – υπηρεσίες. Πέντε άντρες θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία για περισσότερα έσοδα, δύο γυναίκες θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία για ποιοτική εργασία, δύο γυναίκες θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία για ποσοτική εργασία, ένας άντρας θεωρεί απαραίτητη τη συνεργασία για διαφήμιση και ένας άντρας και εννέα γυναίκες δεν θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς – υπηρεσίες.

		ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ		15%	0%
ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ		15%	8%
ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ		70%	92%
ΑΛΛΟ		0%	0%

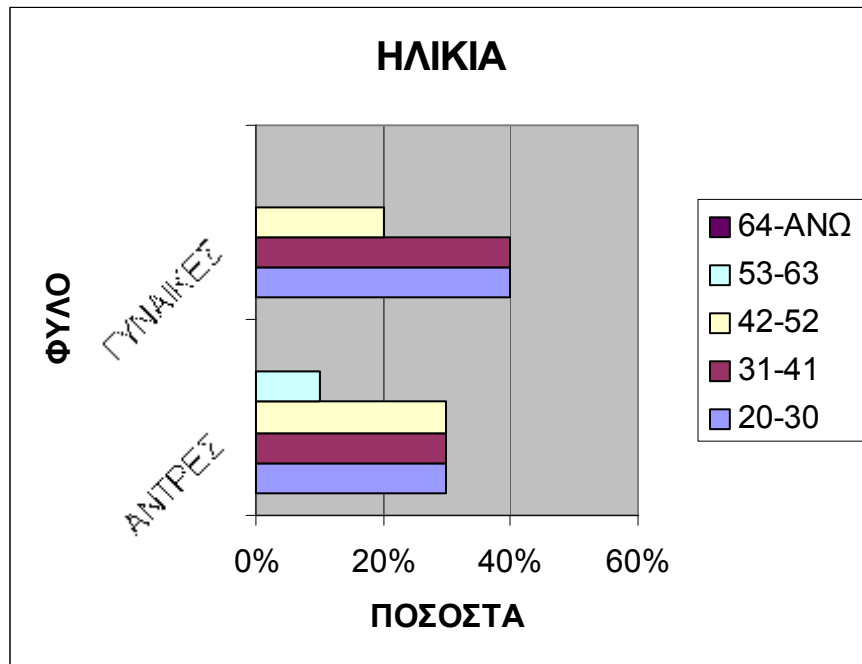

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται κατά τη γνώμη των ερωτώμενων ποια κοινωνικά προβλήματα αντιμετωπίζει η κοινότητα . ένας άντρας θεωρεί ότι τα ναρκωτικά είναι ένα από τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα, ένας άντρας και μία γυναίκα δήλωσαν η βία στην οικογένεια και η πλειοψηφία πέντε άντρες και δώδεκα γυναίκες δήλωσαν η νεανική παραβατικότητα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ

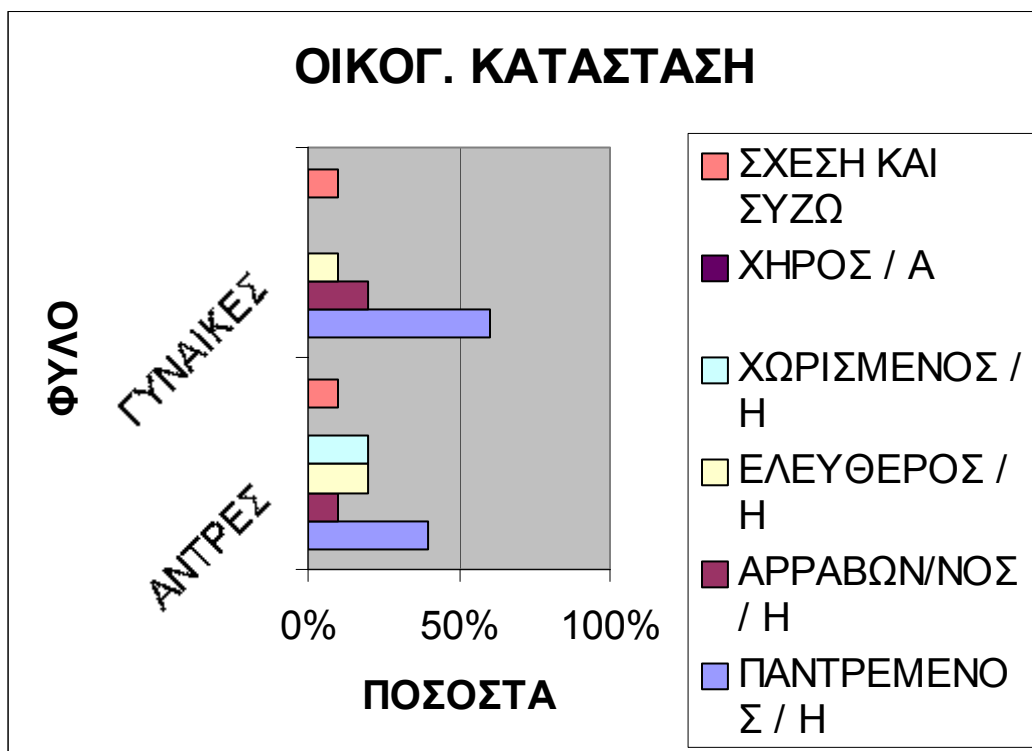
	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
20-30	30%	40%
31-41	30%	40%
42-52	30%	20%
53-63	10%	0%
64-ΑΝΩ	0%	0%

Το δείγμα αυτής της ομάδας είναι οι Κοινωνικοί Λειτουργοί του Γραφείου Ευημερίας οι οποίοι γνωρίζουν το έργο και τη λειτουργία του Σ.Κ.Ε. και τα προγράμματα που προσφέρει. Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η ηλικία τους. Τρεις άντρες και τέσσερις γυναίκες κυμαίνονται από είκοσι μέχρι τριάντα ετών, τρεις άντρες και τέσσερις γυναίκες κυμαίνονται από τριάντα μέχρι σαράντα, τρεις άντρες και δύο γυναίκες από σαράντα μέχρι πενήντα ετών και ένας άντρας από πενήντα μέχρι εξήντα ετών.

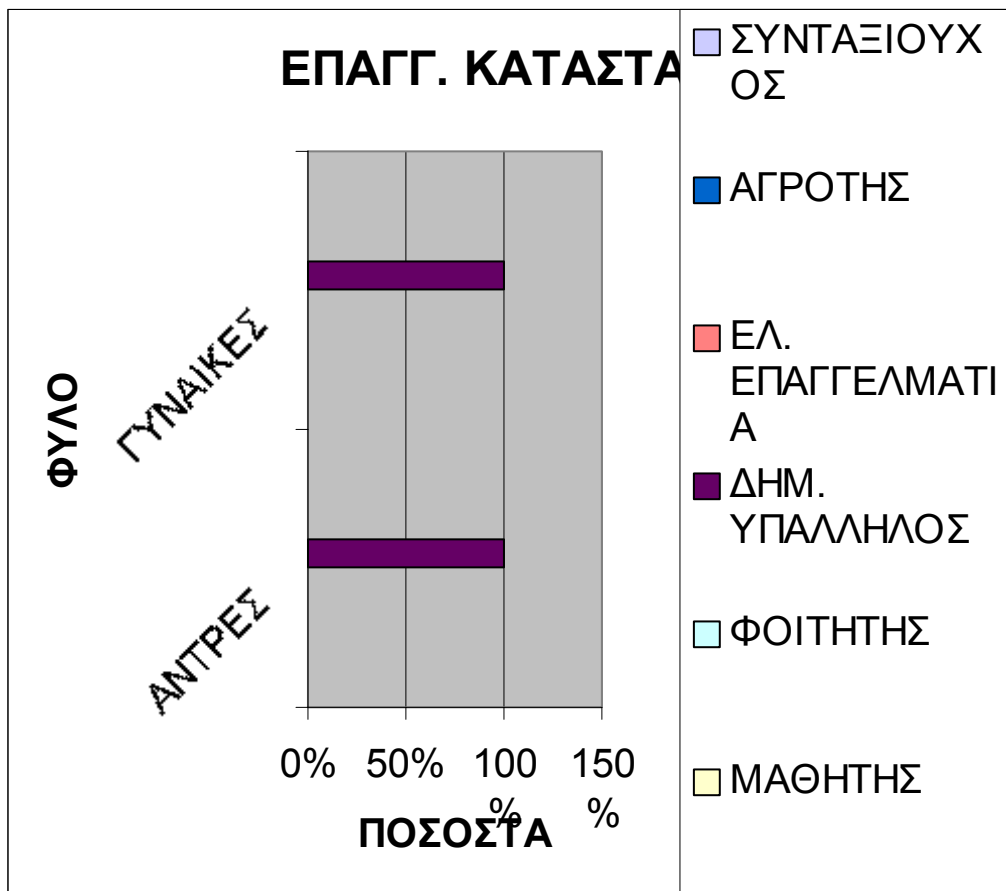

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ / Η	40%	60%
ΑΡΡΑΒΩΝ/ΝΟΣ / Η	10%	20%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ / Η	20%	10%
ΧΩΡΙΣΜΕΝΟΣ / Η	20%	0%
ΧΗΡΟΣ / Α	0%	0%
ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΩ	10%	10%

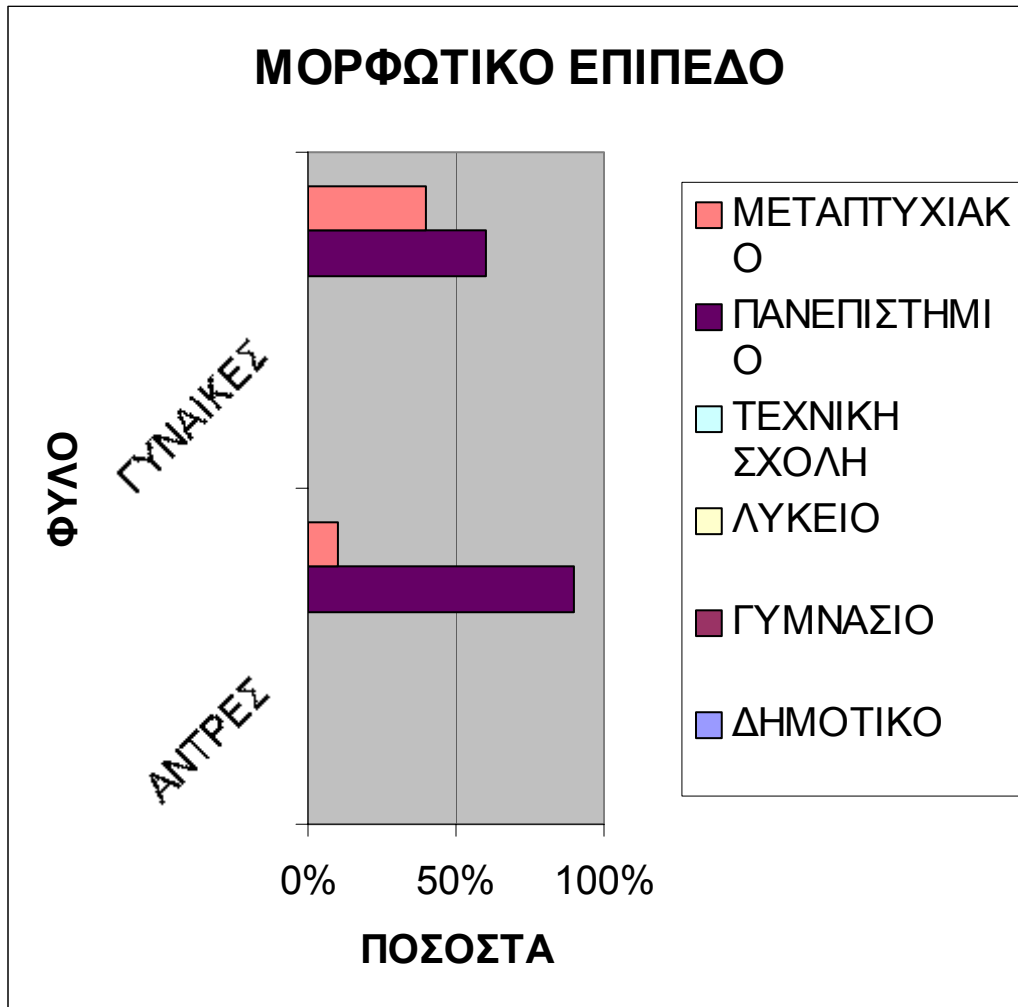
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η οικογενειακή κατάσταση των ερωτώμενων. Τέσσερις άντρες και έξι γυναίκες είναι παντρεμένοι, ένας άντρας και δυο γυναίκες είναι αρραβωνιασμένοι, δύο άντρες και μία γυναίκα είναι ελεύθεροι, δύο άντρες είναι χωρισμένοι, ένας άντρας και μία γυναίκα έχουν σχέση και συζούν.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΙΔΙΩΤ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	0%	0%
ΑΝΕΡΓΟΣ	0%	0%
ΜΑΘΗΤΗΣ	0%	0%
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	0%	0%
ΔΗΜ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	100%	100%
ΕΛ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ	0%	0%
ΑΓΡΟΤΗΣ	0%	0%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	0%	0%

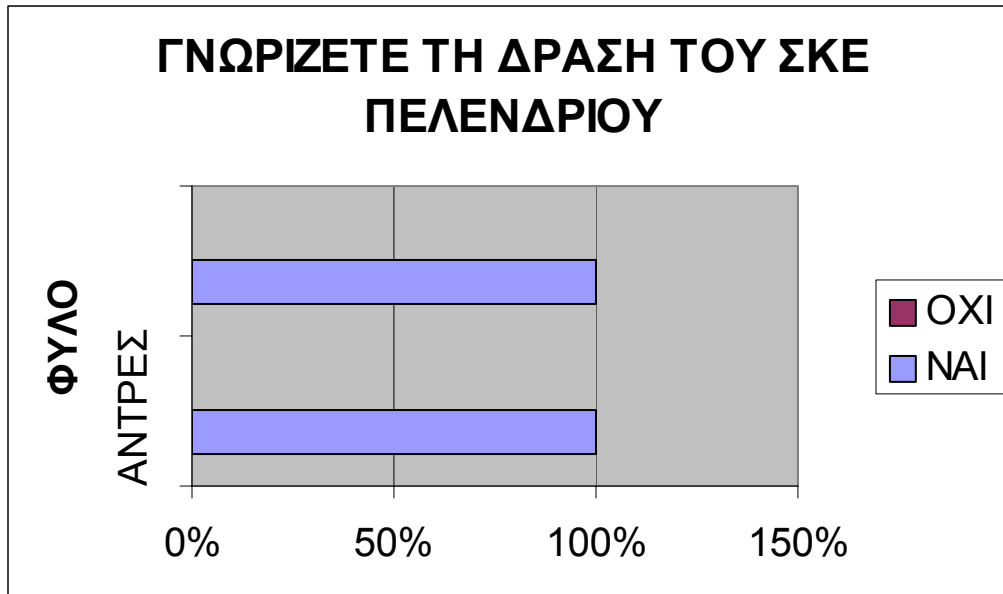
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η επαγγελματική κατάσταση των ερωτώμενων. Όλοι οι ερωτώμενοι είναι δημόσιοι υπάλληλοι στο Γραφείο Ευημερίας.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	0%	0%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	0%	0%
ΛΥΚΕΙΟ	0%	0%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	0%	0%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	90%	60%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	10%	40%

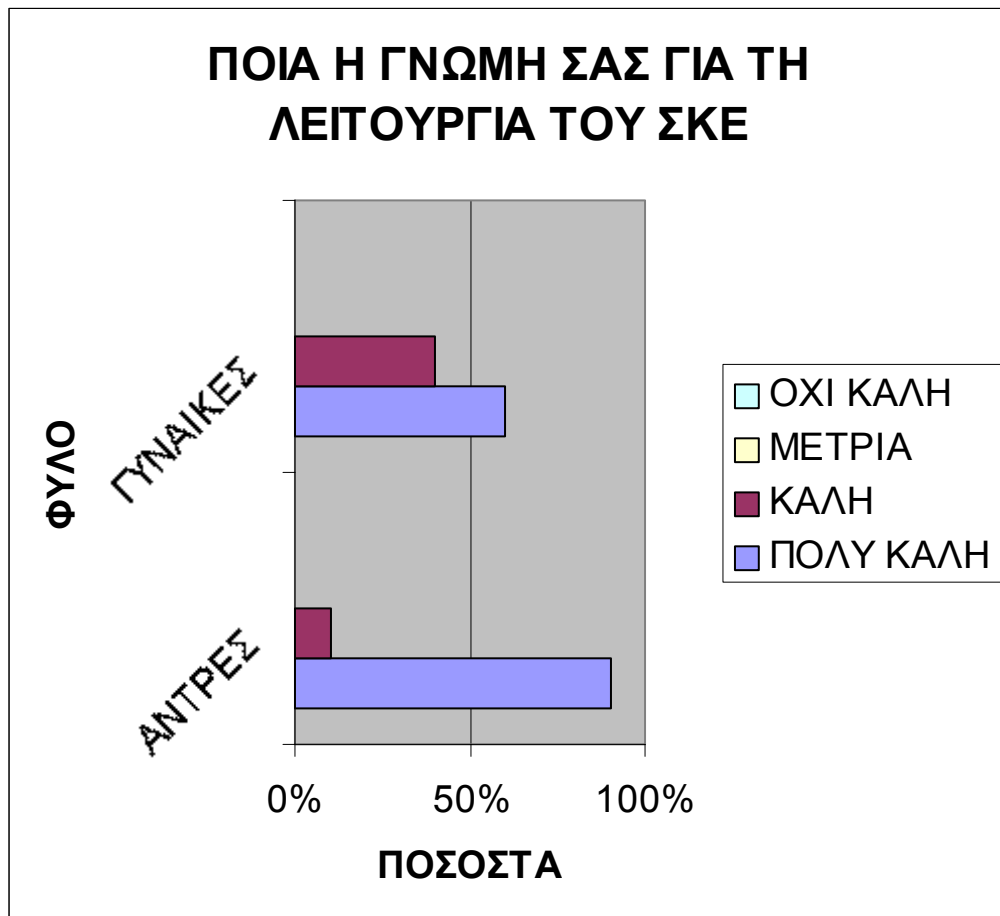
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται το μορφωτικό επίπεδο της ομάδας αυτής. Εννέα άντρες και έξι γυναίκες είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίου, ένας άντρας και τέσσερις γυναίκες είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίου και έχουν κάνει και μεταπτυχιακό.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	100%	100%
ΟΧΙ	0	0

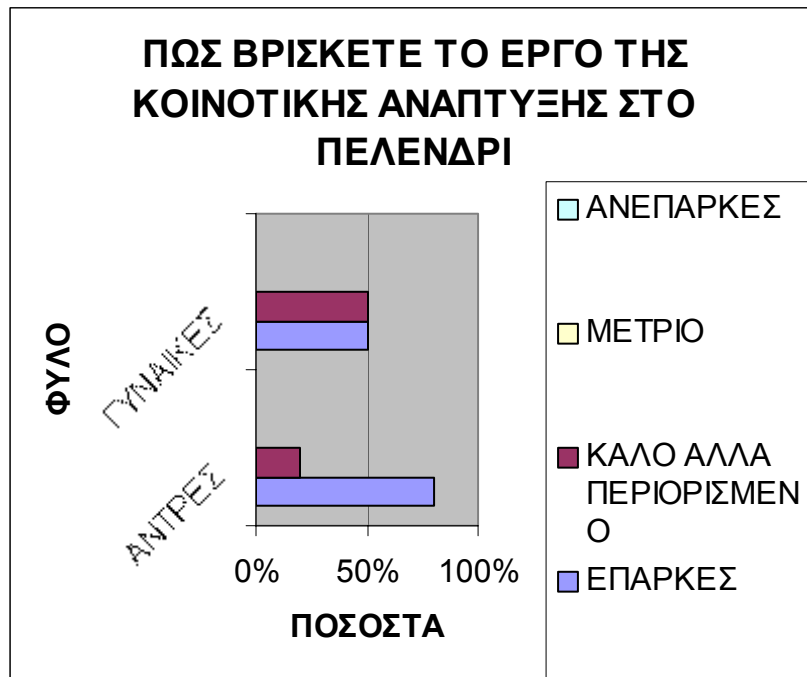
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται αν οι ερωτώμενοι γνωρίζουν τη δράση του Συμβουλίου κοινοτικής ευημερίας, όπως είναι αναμενόμενο όλοι οι ερωτώμενοι γνωρίζουν καλά τη λειτουργία του Σ.Κ.Ε.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	90%	60%
ΚΑΛΗ	10%	40%
ΜΕΤΡΙΑ	0%	0%
ΟΧΙ ΚΑΛΗ	0%	0%

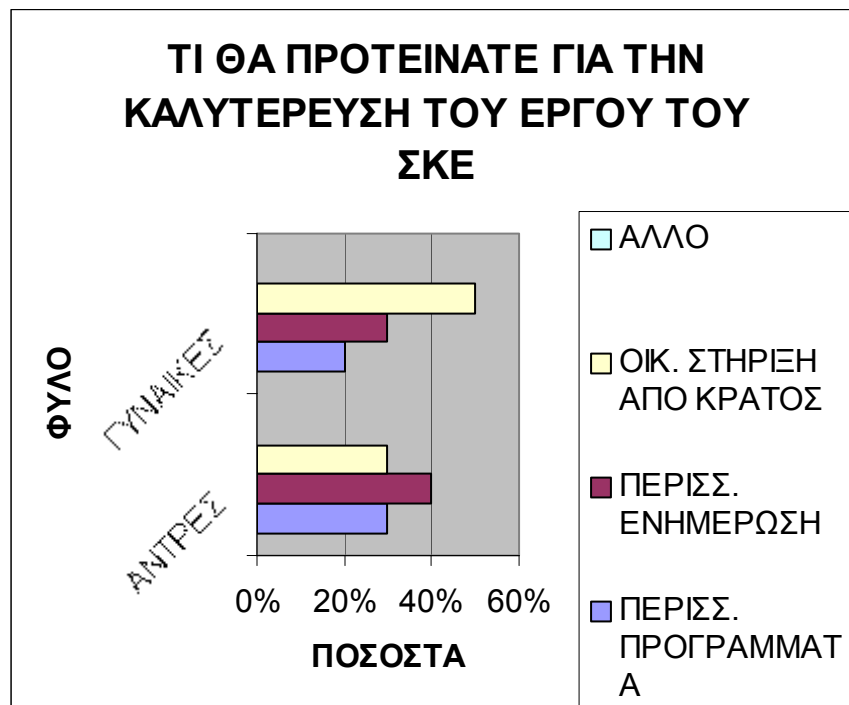
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η γνώμη των ερωτώμενων για τη λειτουργία του Σ.Κ.Ε. Εννέα άντρες και έξι γυναίκες δηλώνουν ότι είναι πολύ καλή η λειτουργία του Σ.Κ.Ε., ένας άντρας και τέσσερις γυναίκες δηλώνουν ότι είναι καλή η λειτουργία του.

		ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΕΠΑΡΚΕΣ		80%	50%
ΚΑΛΟ ΑΛΛΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟ		20%	50%
ΜΕΤΡΙΟ		0%	0%
ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ		0%	0%

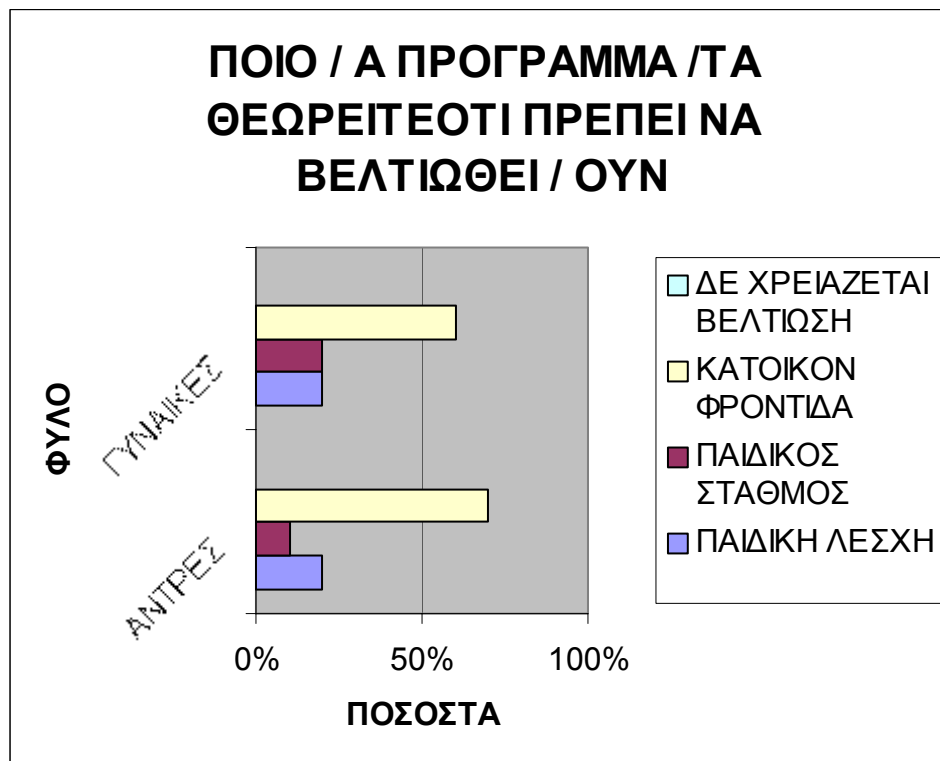
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται πως βρίσκουν οι ερωτώμενοι το έργο του ΣΚΕ. Οκτώ άντρες και πέντε γυναίκες βρίσκουν το έργο του Σ.Κ.Ε. επαρκές και δύο άντρες και πέντε γυναίκες το βρίσκουν καλό αλλά περιορισμένο.

			ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ			30%	20%
ΠΕΡΙΣΣ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ			40%	30%
ΟΙΚ. ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΚΡΑΤΟΣ			30%	50%
ΑΛΛΟ			0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για την καλύτερευση του έργου του Σ.Κ.Ε. τρεις άντρες και δύο γυναίκες πρότειναν περισσότερα προγράμματα, τέσσερις άντρες και τρεις γυναίκες πρότειναν περισσότερη ενημέρωση, τρεις άντρες και πέντε γυναίκες πρότειναν περισσότερη οικονομική στήριξη από το κράτος.

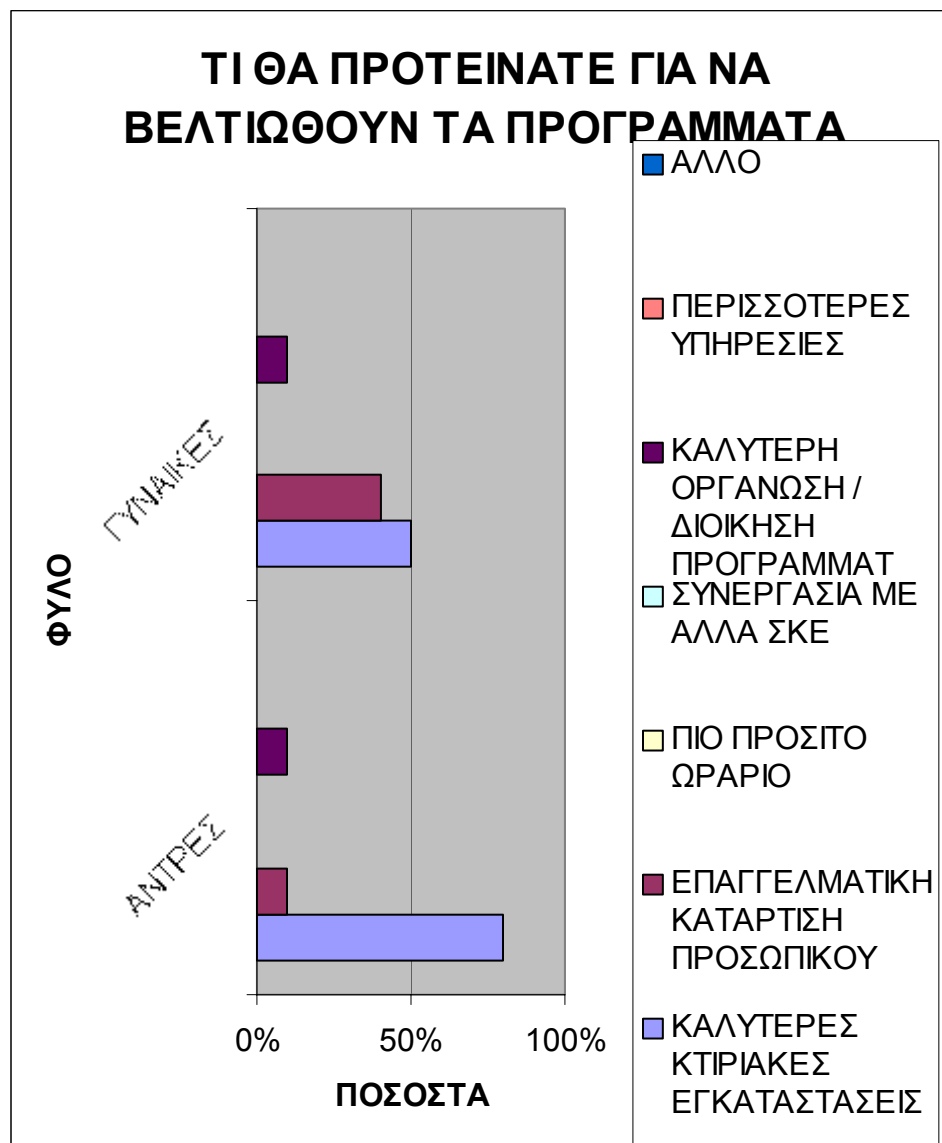
	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ	20%	20%
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	10%	20%
ΚΑΤΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	70%	60%
ΔΕ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποιο ή ποια προγράμματα θεωρούν ότι πρέπει να βελτιωθούν. Δύο άντρες και δύο γυναίκες θεωρούν ότι πρέπει να βελτιωθεί η παιδική λέσχη, ένα άντρας και δύο γυναίκες προτείνουν να βελτιωθεί ο βρεφοπαιδοκομικός σταθμός και επτά άντρες και έξι γυναίκες προτείνουν να βελτιωθεί η κατ' οίκον φροντίδα.

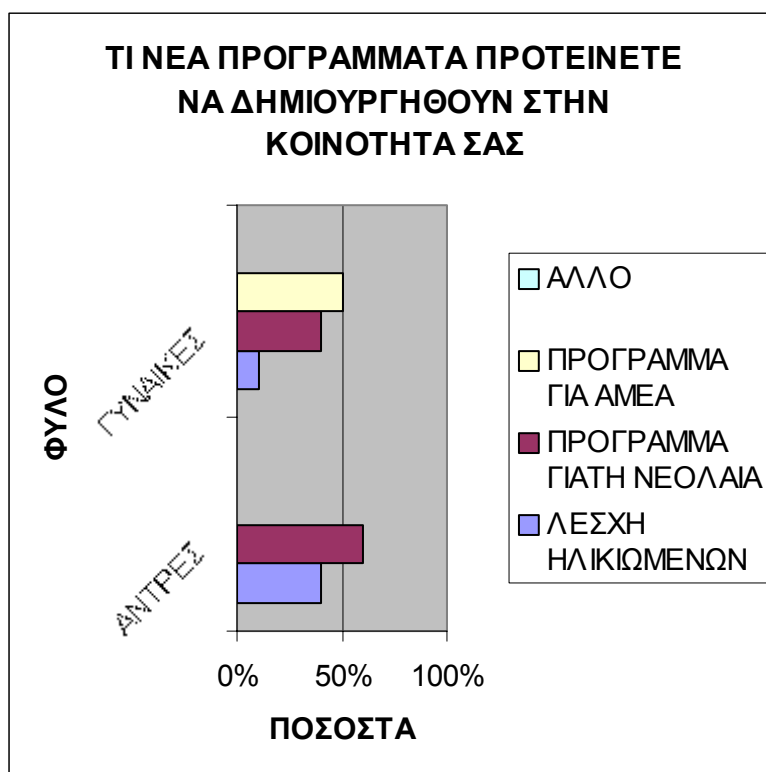

					ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ					80%	50%
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ					10%	40%
ΠΙΟ ΠΡΟΣΙΤΟ ΩΡΑΡΙΟ					0%	0%
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΣΚΕ					0%	0%
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ / ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤ					10%	10%
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					0%	0%
ΑΛΛΟ					0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για να βελτιωθούν τα προγράμματα. Οκτώ άντρες και πέντε γυναίκες πρότειναν καλύτερες κτιριακές εγκαταστάσεις, ένας άντρας και τέσσερις γυναίκες πρότειναν επαγγελματική κατάρτιση του προσωπικού, ένας άντρας και μία γυναίκα πρότειναν καλύτερη οργάνωση – διοίκηση των προγραμμάτων.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΛΕΣΧΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	40%	10%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ	60%	40%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΑΜΕΑ	0%	50%
ΑΛΛΟ	0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι νέα προγράμματα πρότειναν οι ερωτώμενοι για να δημιουργηθούν στην κοινότητα. Τέσσερις άντρες και μία γυναίκα πρότειναν να δημιουργηθεί λέσχη ηλικιωμένων, έξι άντρες και τέσσερις γυναίκες πρότειναν να δημιουργηθούν προγράμματα για τη νεολαία και πέντε γυναίκες πρότειναν να δημιουργηθεί πρόγραμμα για άτομα με ειδικές ανάγκες.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	100%	100%
ΟΧΙ	0%	0%

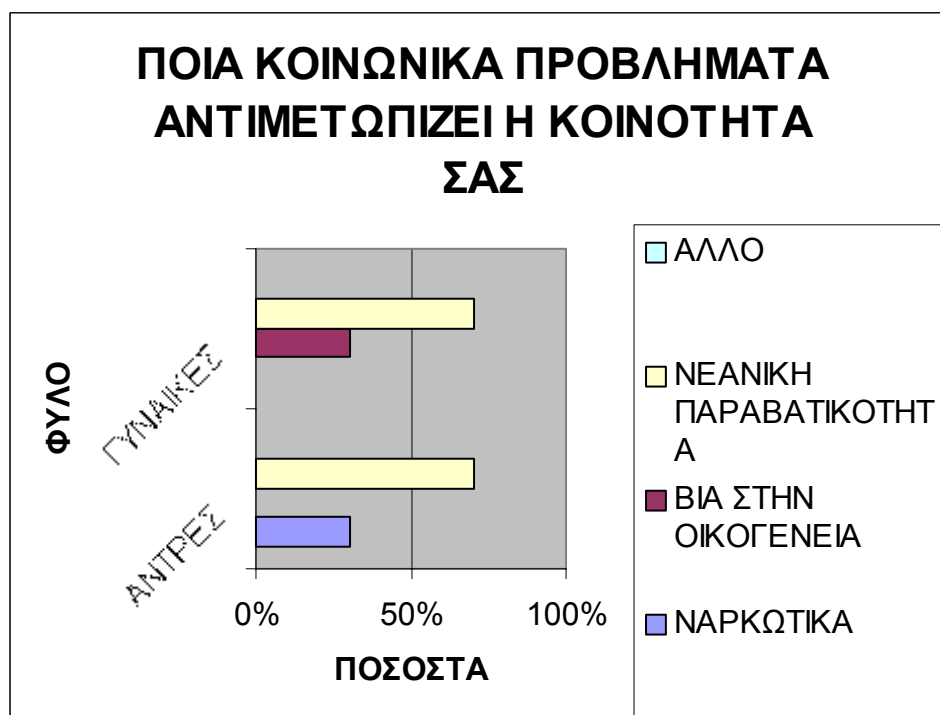
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται αν οι ερωτώμενοι θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς και υπηρεσίες. Όλοι οι ερωτώμενοι απάντησαν θετικά.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΣΟΔΑ	30%	20%
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	40%	40%
ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	10%	40%
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	20%	0%
ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ	0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται για ποιο λόγο οι ερωτώμενοι θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς- υπηρεσίες. Τρεις άντρες και δύο γυναίκες απάντησαν για περισσότερα έσοδα, τέσσερις άντρες και τέσσερις γυναίκες απάντησαν για ποιοτική εργασία, ένας άντρας και μία γυναίκα είπαν για ποσοτική εργασία και δύο άντρες για διαφήμιση.

		ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ		30%	0%
ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ		0%	30%
ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ		70%	70%
ΑΛΛΟ		0%	0%

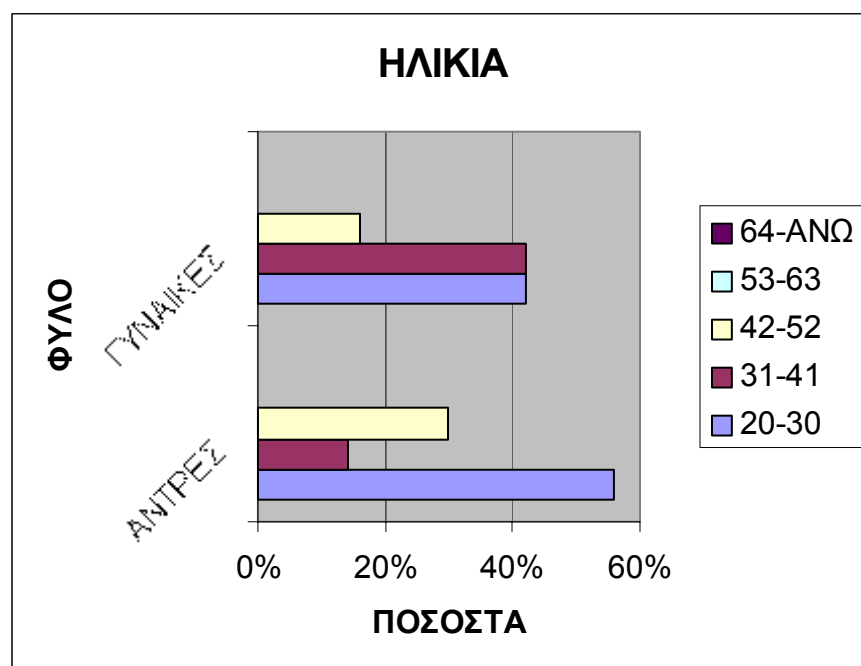

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται κατά τη γνώμη των ερωτώμενων ποια κοινωνικά προβλήματα αντιμετωπίζει η κοινότητα Πελενδρίου. Τρεις άντρες απάντησαν ότι είναι ναρκωτικά, τρεις γυναίκες απάντησαν βία στην οικογένεια και επτά άντρες και επτά γυναίκες απάντησαν ότι είναι η νεανική παραβατικότητα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΓΟΝΕΙΣ (ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ)

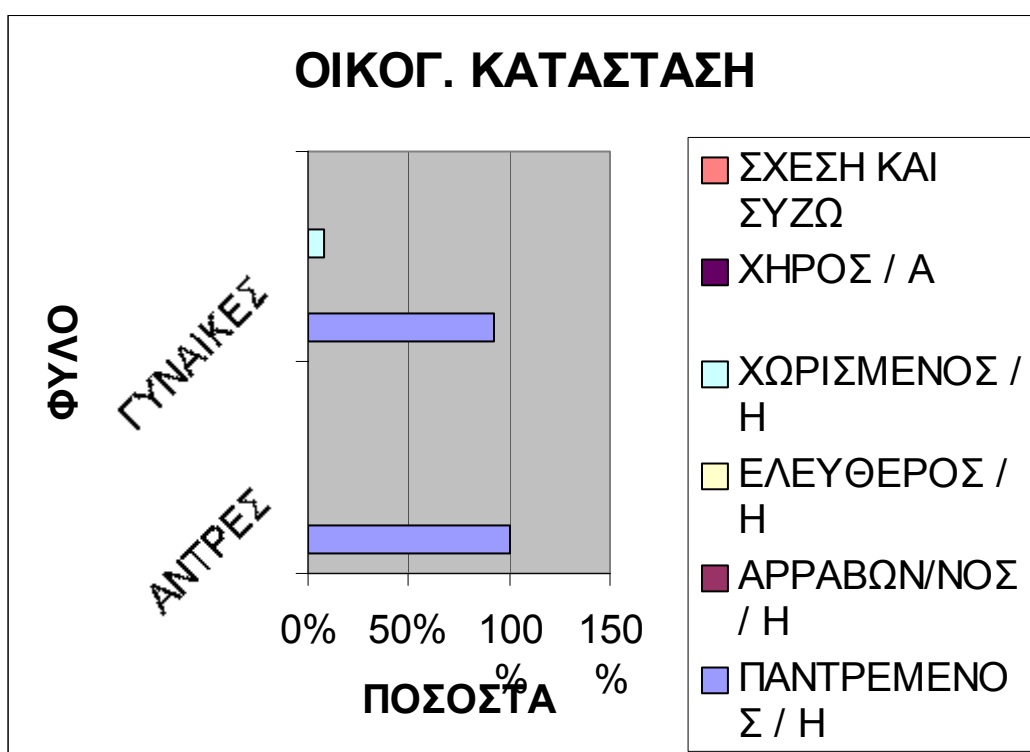
	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
20-30	56%	42%
31-41	14%	42%
42-52	30%	16%
53-63	0%	0%
64-ΑΝΩ	0%	0%

Το δείγμα αυτής της ομάδας είναι οι γονείς των παιδιών που πηγαίνουν στην παιδική λέσχη και το βρεφοπαιδοκομικό σταθμό.

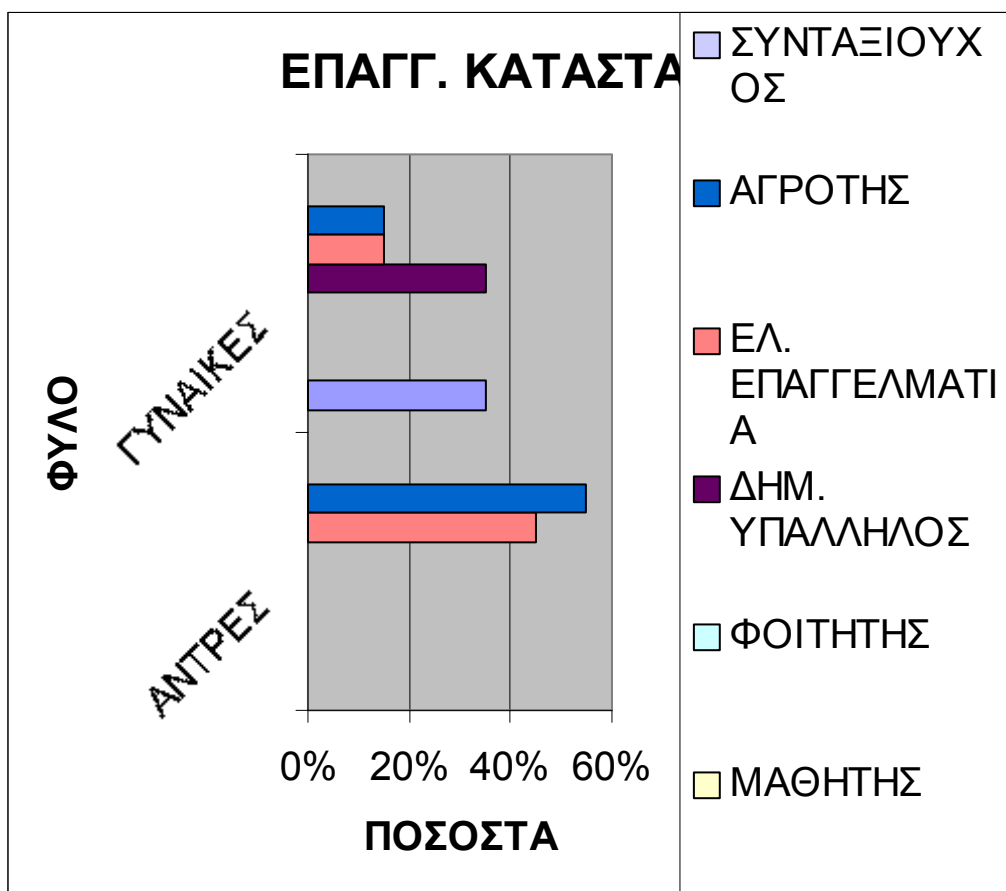
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η ηλικία των ερωτώμενων. Τέσσερις άντρες και έξι γυναίκες κυμαίνονται από τριάντα μέχρι σαράντα ετών, ένας άντρας και έξι γυναίκες κυμαίνονται από τριάντα μέχρι σαράντα ετών και δύο άντρες και μία γυναίκα κυμαίνονται σαράντα μέχρι πενήντα ετών.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ / Η	100%	92%
ΑΡΡΑΒΩΝ/ΝΟΣ / Η	0%	0%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ / Η	0%	0%
ΧΩΡΙΣΜΕΝΟΣ / Η	0%	8%
ΧΗΡΟΣ / Α	0%	0%
ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΩ	0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η οικογενειακή κατάσταση των ερωτώμενων. Βλέπουμε ότι επτά άντρες και δώδεκα γυναίκες είναι παντρεμένοι και μόνο μία γυναίκα είναι χωρισμένη.

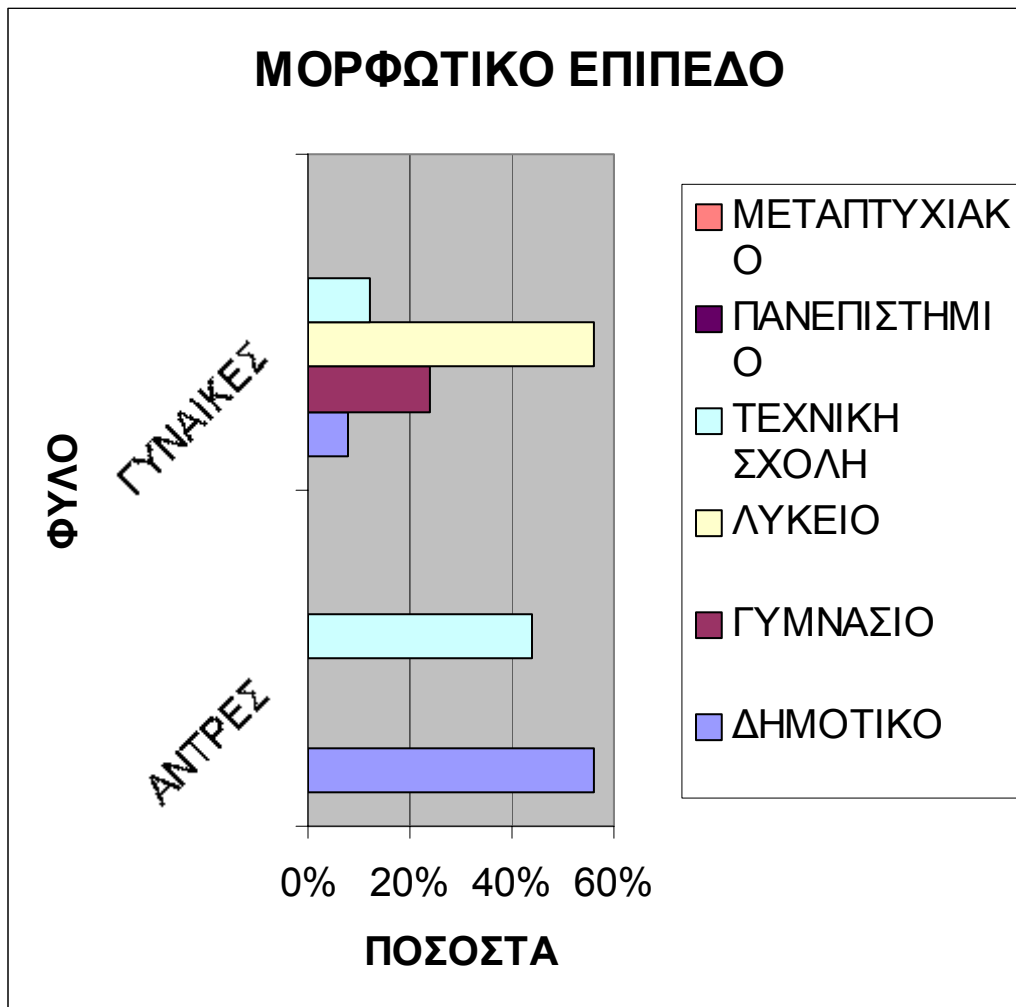
	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΙΔΙΩΤ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	0%	35%
ΑΝΕΡΓΟΣ	0%	0%
ΜΑΘΗΤΗΣ	0%	0%
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	0%	0%
ΔΗΜ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	0%	35%
ΕΛ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ	45%	15%
ΑΓΡΟΤΗΣ	55%	15%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η επαγγελματική κατάσταση των ερωτώμενων. Πέντε γυναίκες είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, πέντε γυναίκες είναι δημόσιοι υπάλληλοι, τρεις άντρες είναι ελεύθεροι επαγγελματίες και τέσσερις άντρες και τρεις γυναίκες είναι αγρότες.

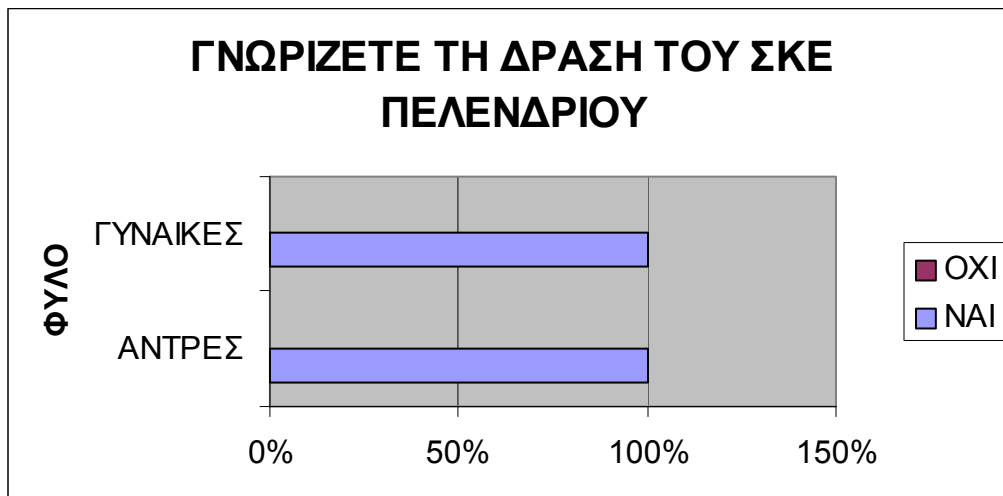

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	56%	8%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	0%	24%
ΛΥΚΕΙΟ	0%	56%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	44%	12%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	0%	0%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	0%	0%

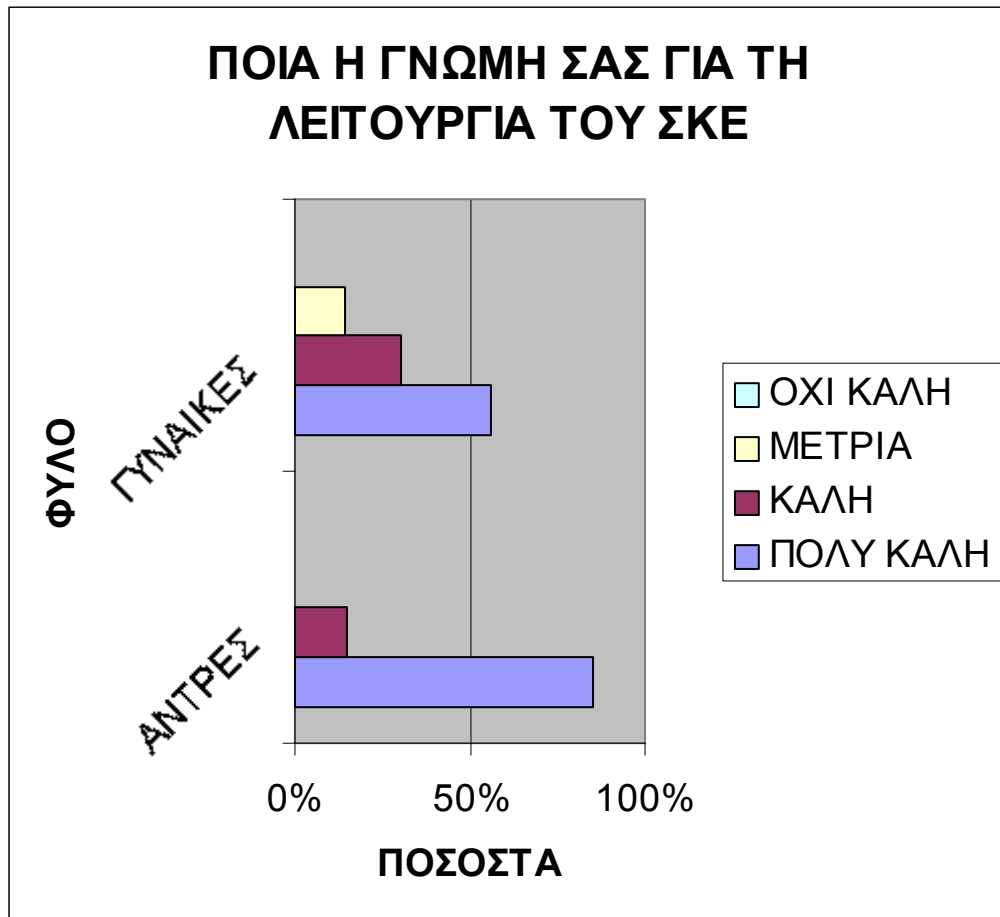
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται το μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων. Τέσσερις άντρες και μία γυναίκα είναι απόφοιτοι του δημοτικού, τρεις γυναίκες είναι απόφοιτοι του γυμνασίου, επτά γυναίκες είναι απόφοιτοι του λυκείου και τρεις άντρες και δύο γυναίκες είναι απόφοιτοι τεχνικής σχολής. Το μορφωτικό επίπεδο είναι μέτριο.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	100%	100%
ΟΧΙ	0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται αν γνωρίζουν οι ερωτώμενοι τη δράση του ΣΚΕ. Όλοι απάντησαν θετικά.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	85%	56%
ΚΑΛΗ	15%	30%
ΜΕΤΡΙΑ	0%	14%
ΟΧΙ ΚΑΛΗ	0%	0%

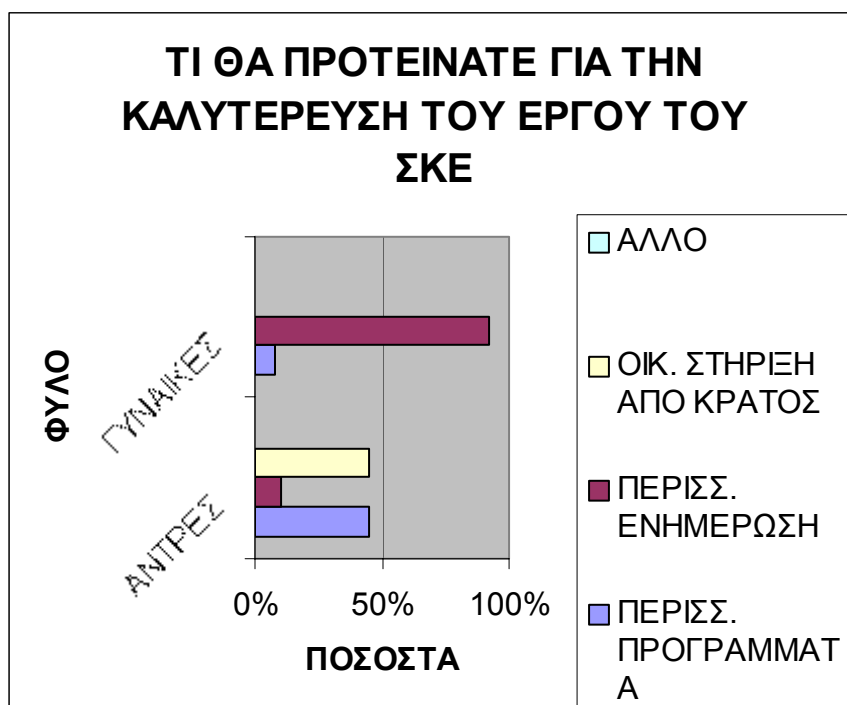
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η γνώμη των ερωτώμενων για τη λειτουργία του ΣΚΕ. Έξι άντρες απάντησαν ότι είναι πολύ καλή η λειτουργία του, ένας άντρας και τέσσερις γυναίκες απάντησαν ότι είναι καλή και δύο γυναίκες απάντησαν ότι είναι μέτρια.

		ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΕΠΑΡΚΕΣ		45%	0%
ΚΑΛΟ ΑΛΛΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟ		45%	72%
ΜΕΤΡΙΟ		10%	28%
ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ		0%	0%

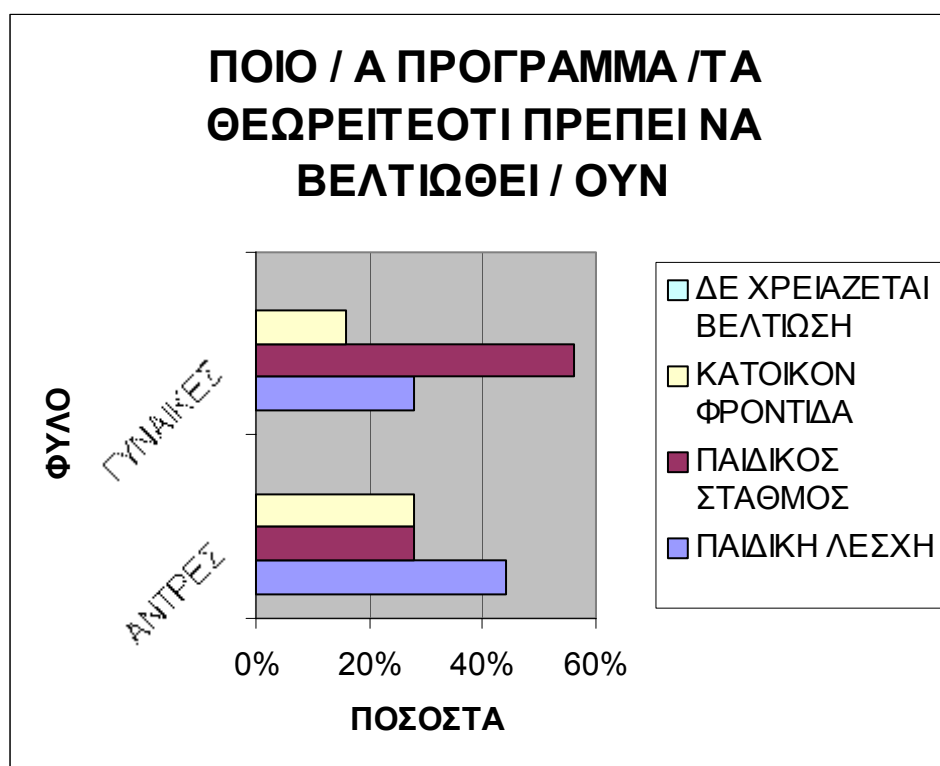
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται πως βρίσκουν οι ερωτώμενοι το έργο της κοινοτικής ανάπτυξης στην κοινότητα. Τρεις άντρες το βρίσκουν πολύ καλό, τρεις άντρες και εννέα γυναίκες το βρίσκουν καλό αλλά περιορισμένο και ένας άντρας και τέσσερις γυναίκες το βρίσκουν μέτριο.

			ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ			45%	8%
ΠΕΡΙΣΣ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ			10%	92%
ΟΙΚ. ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΚΡΑΤΟΣ			45%	0%
ΑΛΛΟ			0%	0%

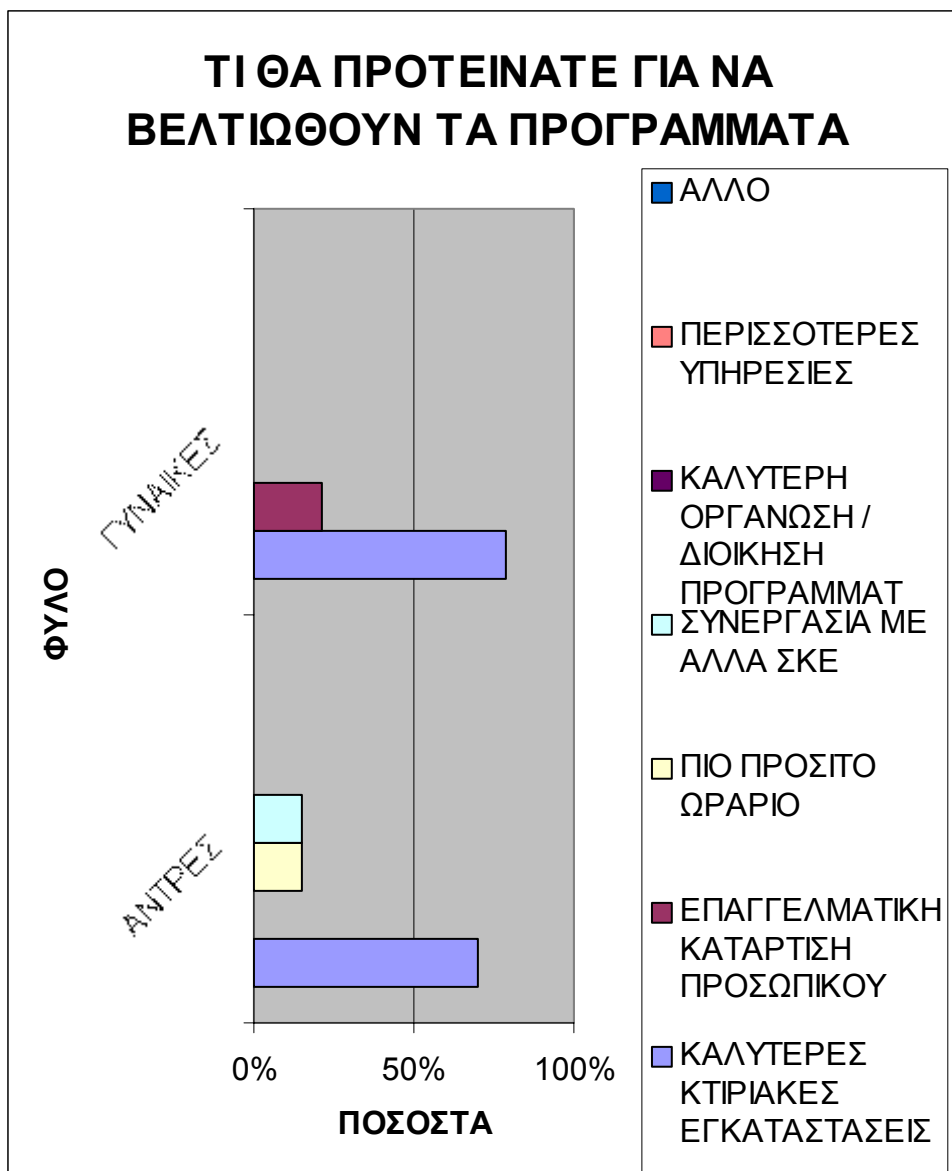
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για την καλύτερευση του έργου του ΣΚΕ. Τρεις άντρες και μία γυναίκα πρότειναν περισσότερα προγράμματα στην κοινότητα, ένας άντρας και δώδεκα γυναίκες πρότειναν περισσότερη ενημέρωση και τρεις άντρες πρότειναν περισσότερη οικονομική στήριξη από το κράτος.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ	44%	28%
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	28%	56%
ΚΑΤΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	28%	16%
ΔΕ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	0%	0%

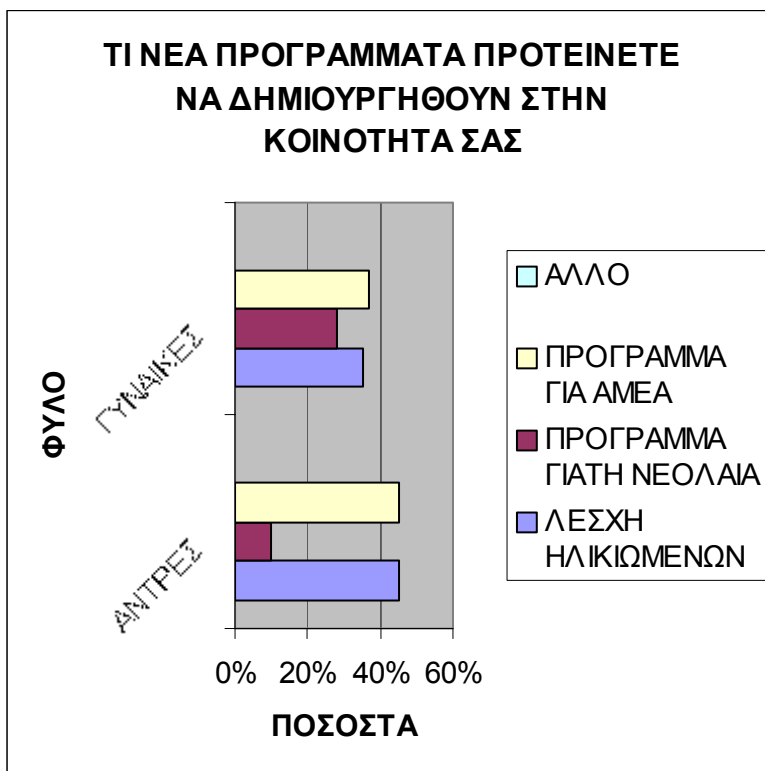
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποιο ή ποια προγράμματα θεωρούν οι ερωτώμενοι ότι πρέπει να βελτιωθούν. Τρεις άντρες και τέσσερις γυναίκες θεωρούν ότι η παιδική λέσχη χρειάζεται βελτίωση, δύο άντρες και επτά γυναίκες θεωρούν ότι ο βρεφοπαιδοκομικός σταθμός χρειάζεται βελτίωση και δύο άντρες και δύο γυναίκες ότι η κατ' οίκον φροντίδα χρειάζεται βελτίωση.

				ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ				70%	79%
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ				0%	21%
ΠΙΟ ΠΡΟΣΙΤΟ ΩΡΑΡΙΟ				15%	0%
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΣΚΕ				15%	0%
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ / ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤ				0%	0%
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ				0%	0%
ΑΛΛΟ				0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για να βελτιωθούν τα προγράμματα. Πέντε άντρες και δέκα γυναίκες πρότειναν καλύτερες κτιριακές εγκαταστάσεις, τρεις γυναίκες πρότειναν επαγγελματική κατάρτιση του προσωπικού, ένας άντρας πρότεινε πιο προσιτό ωράριο, και ένας άντρας πρότεινε συνεργασία με άλλα ΣΚΕ.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΛΕΣΧΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	45%	35%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ	10%	28%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΑΜΕΑ	45%	37%
ΑΛΛΟ	0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι νέα προγράμματα θα πρότειναν οι ερωτώμενοι να δημιουργηθούν στην κοινότητα. Τρεις άντρες και πέντε γυναίκες δήλωσαν λέσχη ηλικιωμένων, ένας άντρας και τέσσερις γυναίκες δήλωσαν προγράμματα για τη νεολαία και τρεις άντρες και τέσσερις γυναίκες δήλωσαν προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες.

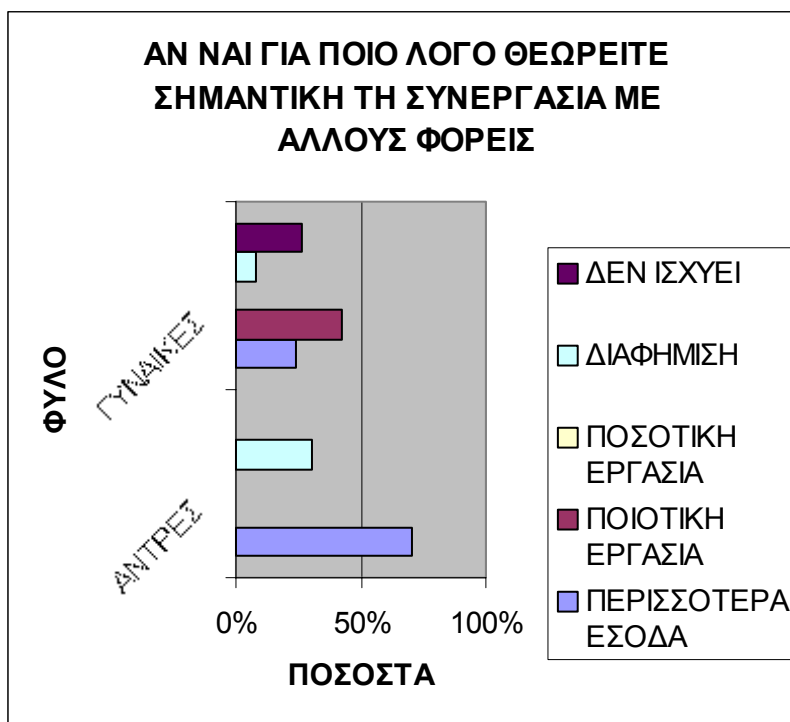

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	70%	84%
ΟΧΙ	30%	16%

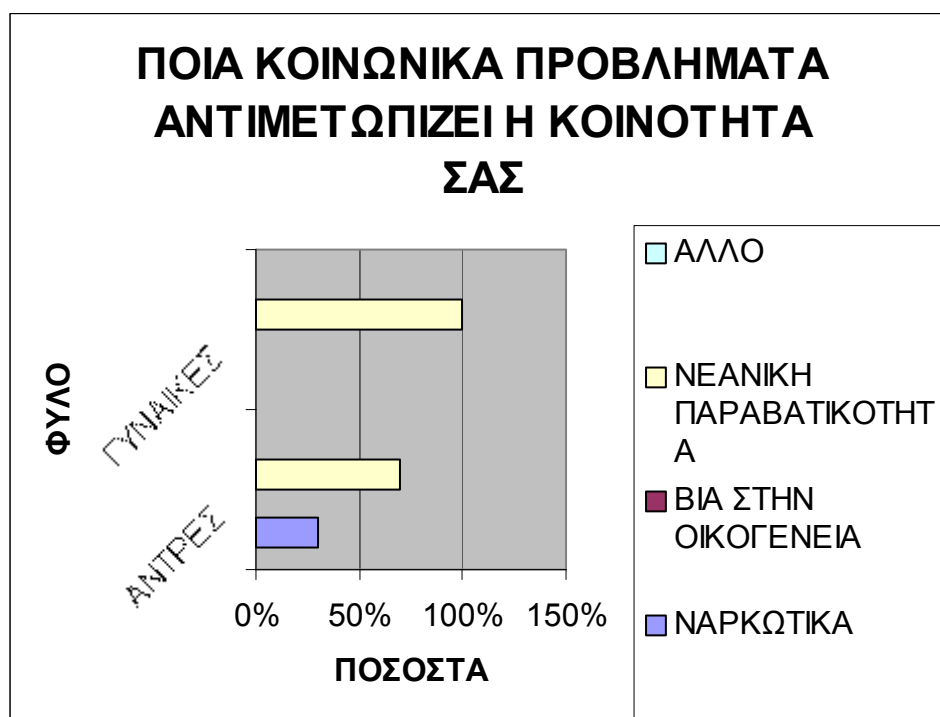
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται αν οι ερωτώμενοι θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς-υπηρεσίες. Πέντε άντρες και δώδεκα γυναίκες απάντησαν θετικά και δύο άντρες και μία γυναίκα απάντησαν αρνητικά ότι δεν χρειάζεται η συνεργασία με άλλους φορείς.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΣΟΔΑ	70%	24%
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	0%	42%
ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	0%	0%
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	30%	8%
ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ	0%	26%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται για ποιο λόγο θεωρούν ότι είναι απαραίτητη η συνεργασία ή δεν είναι απαραίτητη. Πέντε άντρες και τρεις γυναίκες δήλωσαν για περισσότερα έσοδα, έξι γυναίκες για ποιοτική εργασία, δύο άντρες και μία γυναίκα για διαφήμιση και τρεις γυναίκες δεν χρειάζεται η συνεργασία με άλλους φορείς.

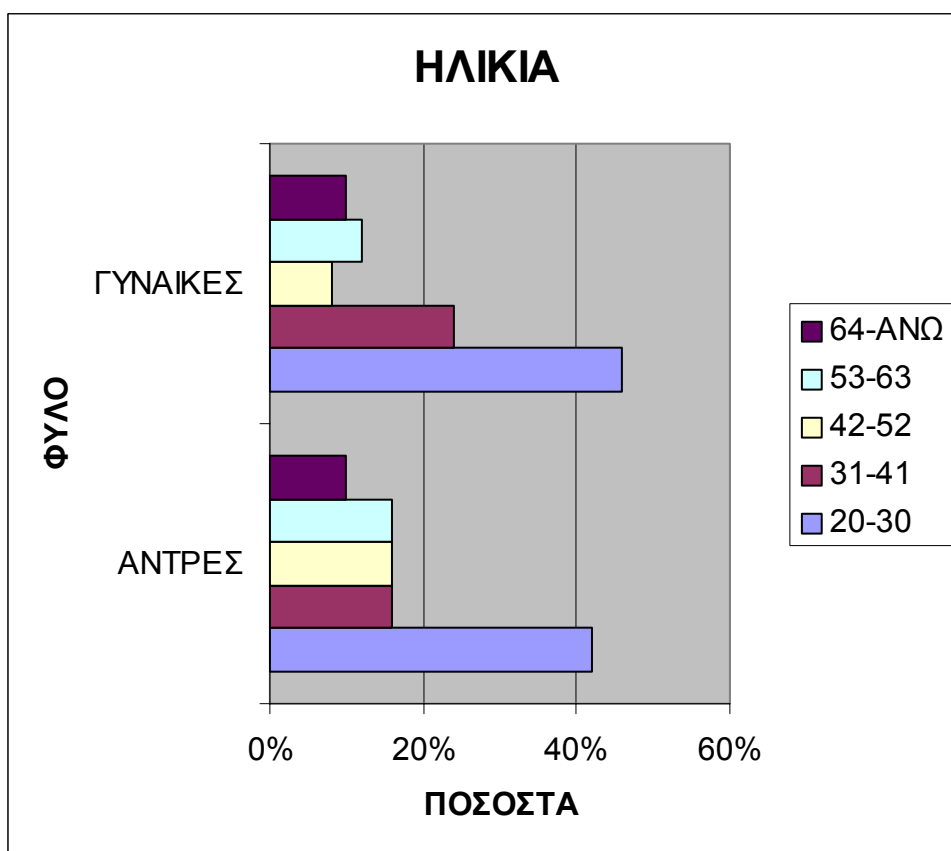
		ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ		30%	0%
ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ		0%	0%
ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ		70%	100%
ΑΛΛΟ		0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποια κοινωνικά προβλήματα αντιμετωπίζει η κοινότητα κατά τη γνώμη των ερωτώμενων. Δύο άντρες δήλωσαν τα ναρκωτικά, πέντε άντρες και όλες οι γυναίκες δήλωσαν νεανική παραβατικότητα.

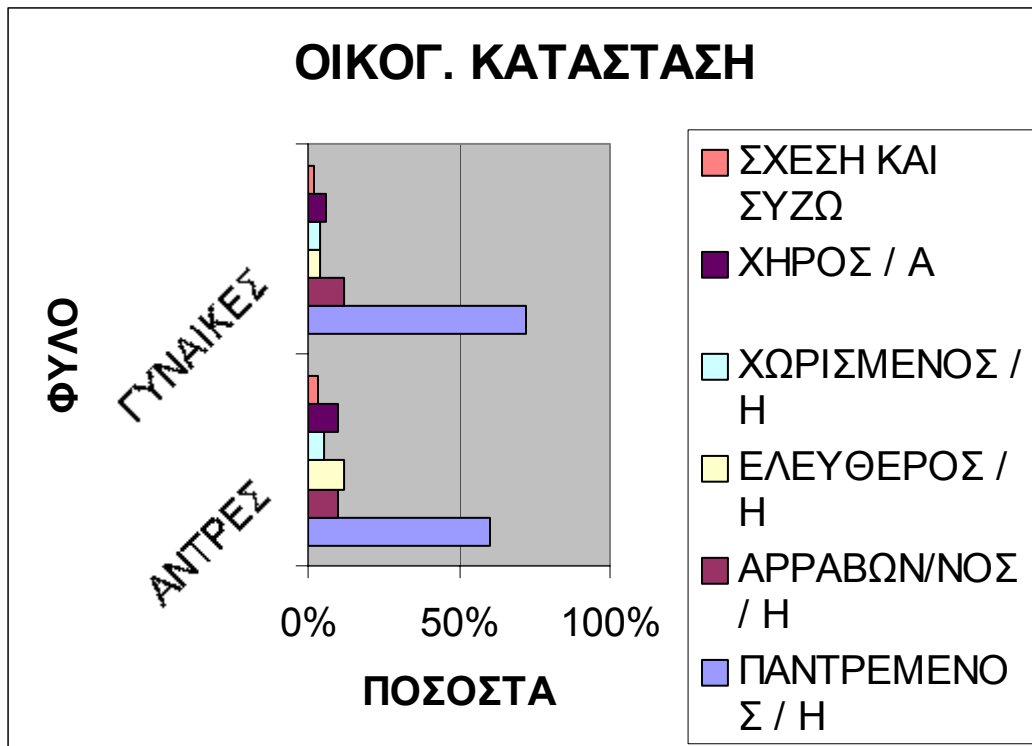
ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΡΕΥΝΩΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
20-30	42%	46%
31-41	16%	24%
42-52	16%	8%
53-63	16%	12%
64-ΑΝΩ	10%	10%

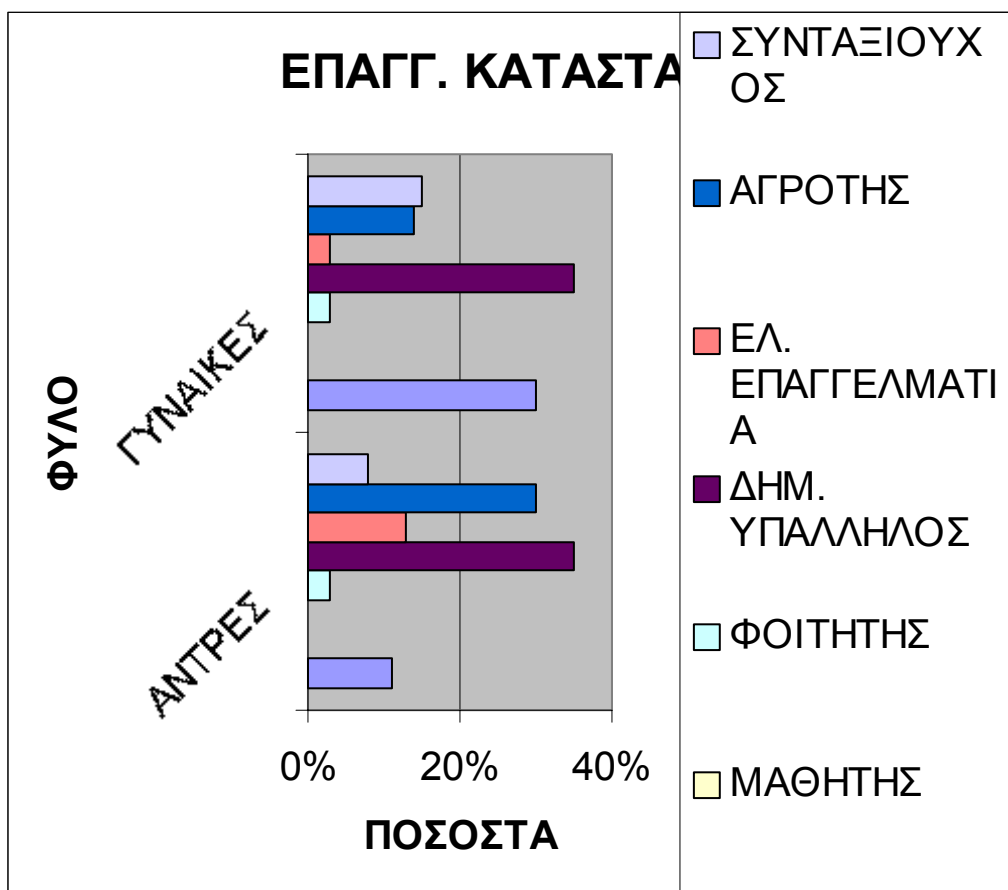
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζονται οι ηλικίες όλων των ερωτώμενων (100 άτομα). Το δείγμα μας δεν είναι τυχαίο και δεν είναι αντιπροσωπευτικό όλου του πληθυσμού της κοινότητας. Όπως μπορούμε να διακρίνουμε η πλειοψηφία των ερωτώμενων κυμαίνεται από 30-40 ετών και η μειοψηφία είναι ηλικιωμένοι άνω των 64 ετών. Δεν επιλέξαμε τυχαία όλες τις ηλικιακές ομάδες της κοινότητας, θέλαμε να δούμε την νοοτροπία και τη γνώμη που έχουν όλοι για τη λειτουργία του Σ.Κ.Ε. και των προγραμμάτων.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ / Η	60%	72%
ΑΡΡΑΒΩΝ/ΝΟΣ / Η	10%	12%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ / Η	12%	4%
ΧΩΡΙΣΜΕΝΟΣ / Η	5%	4%
ΧΗΡΟΣ / Α	10%	6%
ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΩ	3%	2%

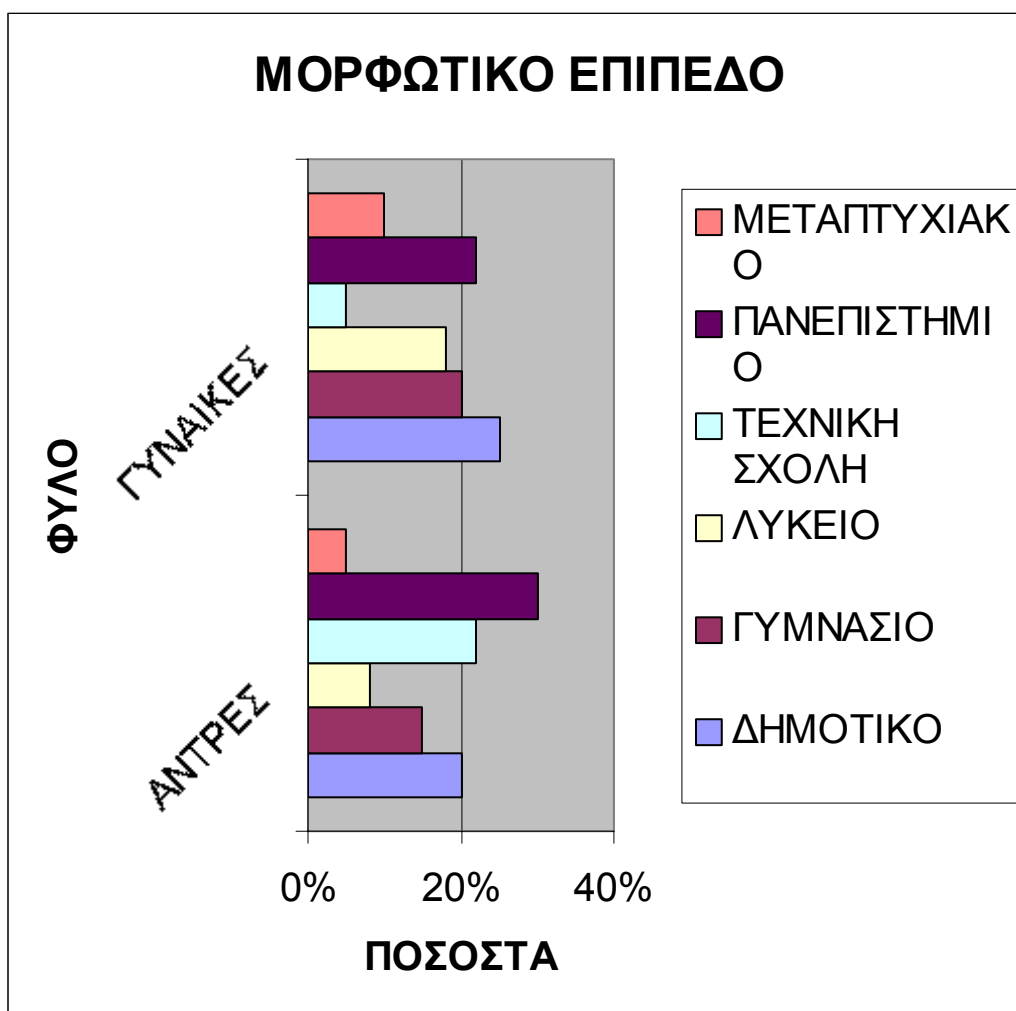
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η οικογενειακή κατάσταση του δείγματος. Η πλειοψηφία είναι παντρεμένοι. Θα θέλαμε να δώσουμε έμφαση στη μειοψηφία που είναι η χωρισμένη μητέρα και δύο άτομα οι οποίοι συζούν με το σύντροφο τους. Το Πελέντρι είναι μία μεγάλη κοινότητα όμως παραμένει μία κλειστή κοινότητα, που όλοι οι κάτοικοι γνωρίζονται μεταξύ τους. Η μειοψηφία του δείγματος δεν είναι αποδεκτοί από τους υπόλοιπους και είναι στο περιθώριο, ιδιαίτερα η χωρισμένη μητέρα η οποία δεν υπολογίζεται από κανένα.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΙΔΙΩΤ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	11%	30%
ΑΝΕΡΓΟΣ	0%	0%
ΜΑΘΗΤΗΣ	0%	0%
ΦΟΙΤΗΤΗΣ	3%	3%
ΔΗΜ. ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	35%	35%
ΕΛ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ	13%	3%
ΑΓΡΟΤΗΣ	30%	14%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	8%	15%

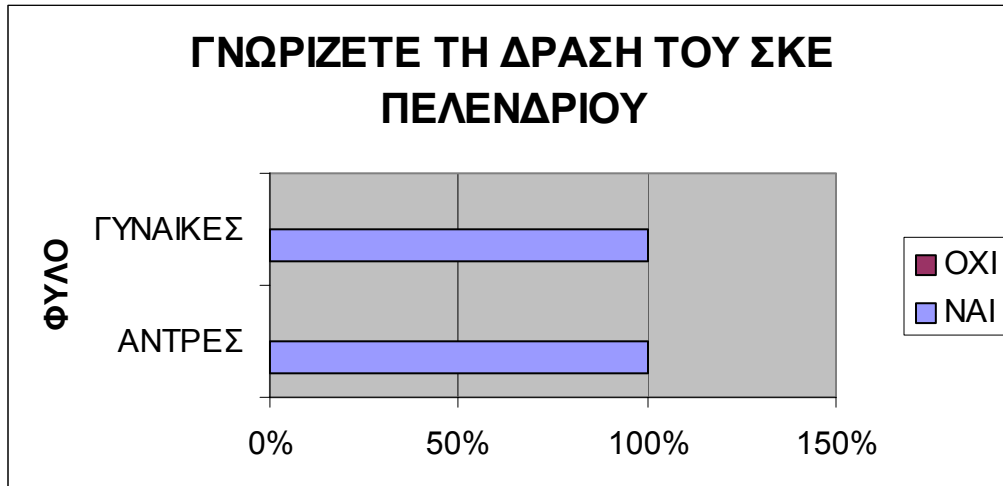
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται η επαγγελματική κατάσταση του δείγματος. Έχουμε ένα μεγάλο ποσοστό οι οποίοι είναι δημόσιοι υπάλληλοι, συμπεριλαμβανομένου τους κοινωνικούς λειτουργούς που είναι στο Γραφείο Ευημερίας. Η πλειοψηφία των γυναικών είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι και δουλεύουν σε εταιρίες και οργανώσεις και η πλειοψηφία των αντρών είναι αγρότες. Η μειοψηφία του δείγματος είναι οι φοιτητές και οι άνεργοι. Σχεδόν όλοι οι κάτοικοι έχουν μία εργασία ώστε να μπορούν να συζούν λόγω της γεωργίας η οποία είναι αυξημένη στην κοινότητα, όσο αφορά τους φοιτητές δεν μπορούμε να βγάλουμε συμπεράσματα γιατί πραγματοποιήσαμε την έρευνα σε περίοδο σχολικής χρονιάς.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	20%	25%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	15%	20%
ΛΥΚΕΙΟ	8%	18%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	22%	5%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	30%	22%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	5%	10%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται το μορφωτικό επίπεδο του δείγματος. Μπορούμε να πούμε ότι το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων είναι χαμηλό προς μέτριο και η πλειοψηφία είναι του απόφοιτοι γυμνασίου και λυκείου. Στο δείγμα μας έχουμε άτομα με υψηλό μορφωτικό επίπεδο αλλά δεν είναι κάτοικοι Πελενδρίου, είναι κοινωνικοί λειτουργοί οι οποίοι δουλεύουν και προσφέρουν στην κοινότητα.

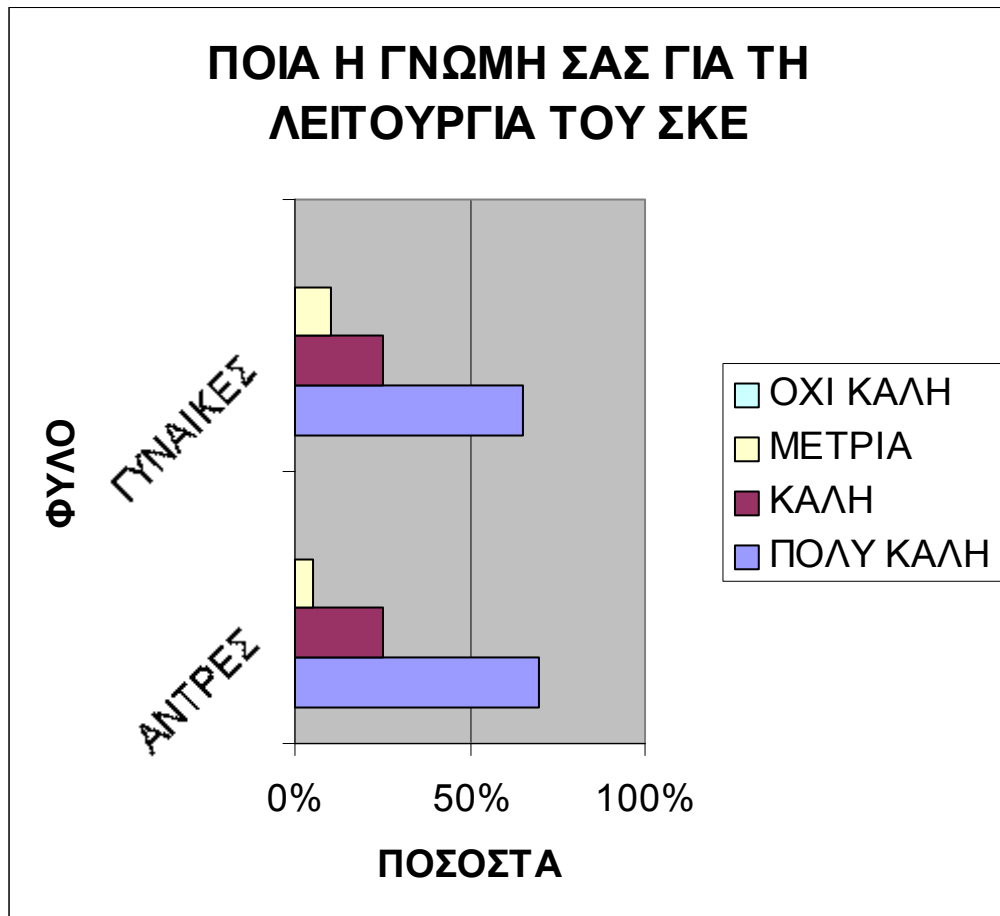
	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	100%	100%
ΟΧΙ	0	0

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται αν οι ερωτώμενοι γνωρίζουν τη δράση του Σ.Κ.Ε. όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε όλοι οι ερωτώμενοι γνωρίζουν τη δράση και τη λειτουργία του Σ.Κ.Ε.

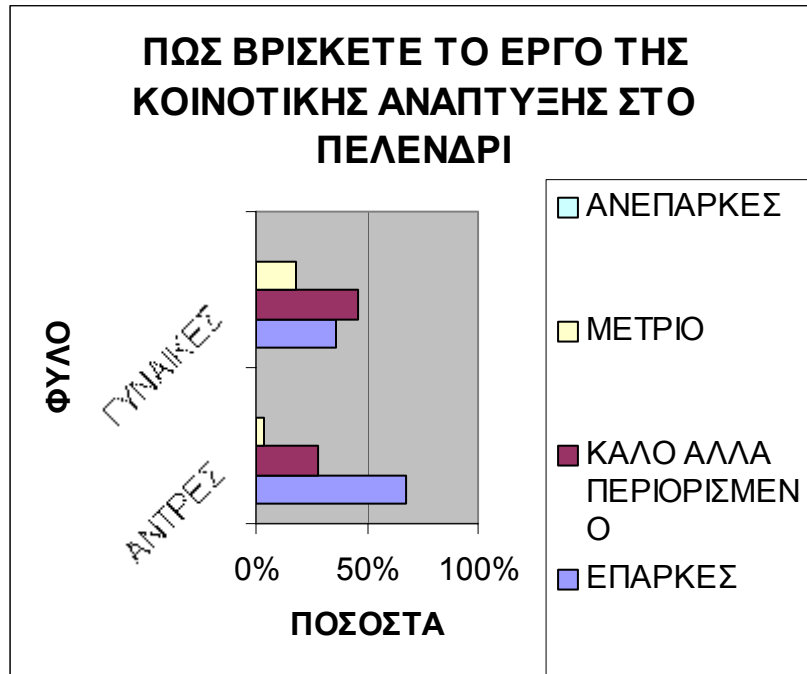

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	70%	65%
ΚΑΛΗ	25%	25%
ΜΕΤΡΙΑ	5%	10%
ΟΧΙ ΚΑΛΗ	0%	0%

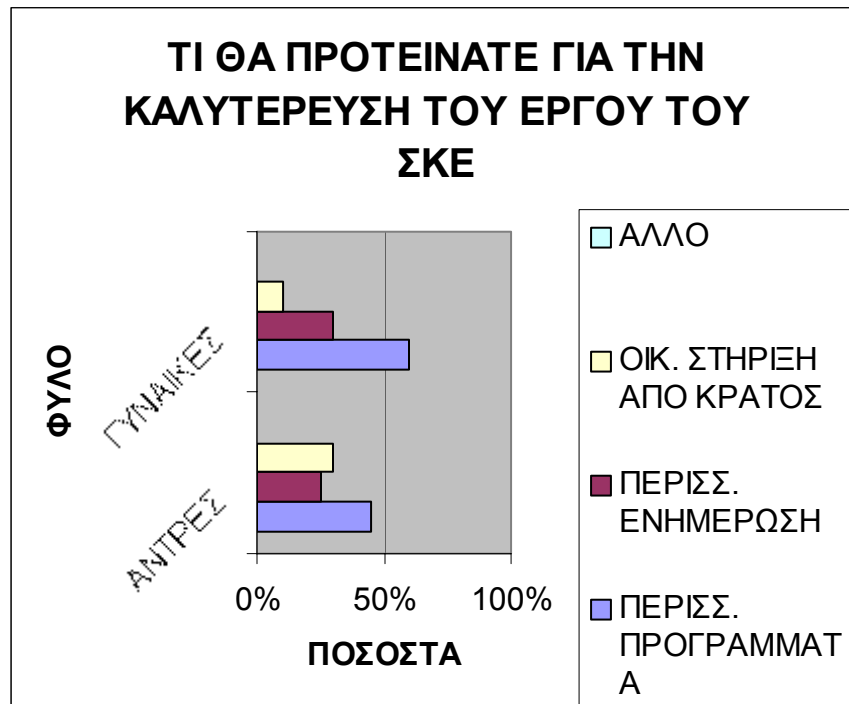
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποια η γνώμη των ερωτώμενων για τη λειτουργία του Σ.Κ.Ε. Η πλειοψηφία απάντησε ότι είναι πολύ καλή η λειτουργία του Σ.Κ.Ε. και δηλώνουν πολύ ευχαριστημένοι και η μειοψηφία δήλωσε ότι είναι μέτρια η λειτουργία του και χρειάζεται πολλή προσπάθεια ακόμα από όλους.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΕΠΑΡΚΕΣ	68%	36%
ΚΑΛΟ ΑΛΛΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟ	28%	46%
ΜΕΤΡΙΟ	4%	18%
ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ	0%	0%

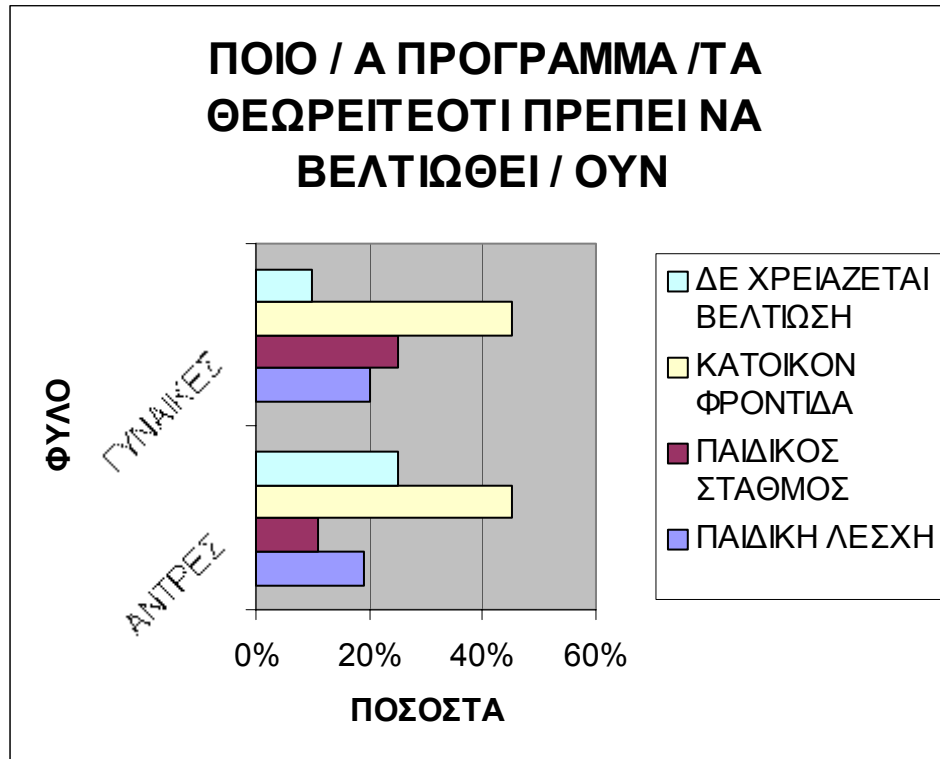
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται πως βρίσκουν οι ερωτώμενοι το έργο της κοινοτικής ανάπτυξης. Η πλειοψηφία απάντησε ότι είναι επαρκές και η μειοψηφία ότι είναι μέτριο, Κανένας ερωτώμενος δεν απάντησε ότι είναι ανεπαρκές και δεν έπρεπε να γίνει.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	45%	60%
ΠΕΡΙΣΣ. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	25%	30%
ΟΙΚ. ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΚΡΑΤΟΣ	30%	10%
ΑΛΛΟ	0%	0%

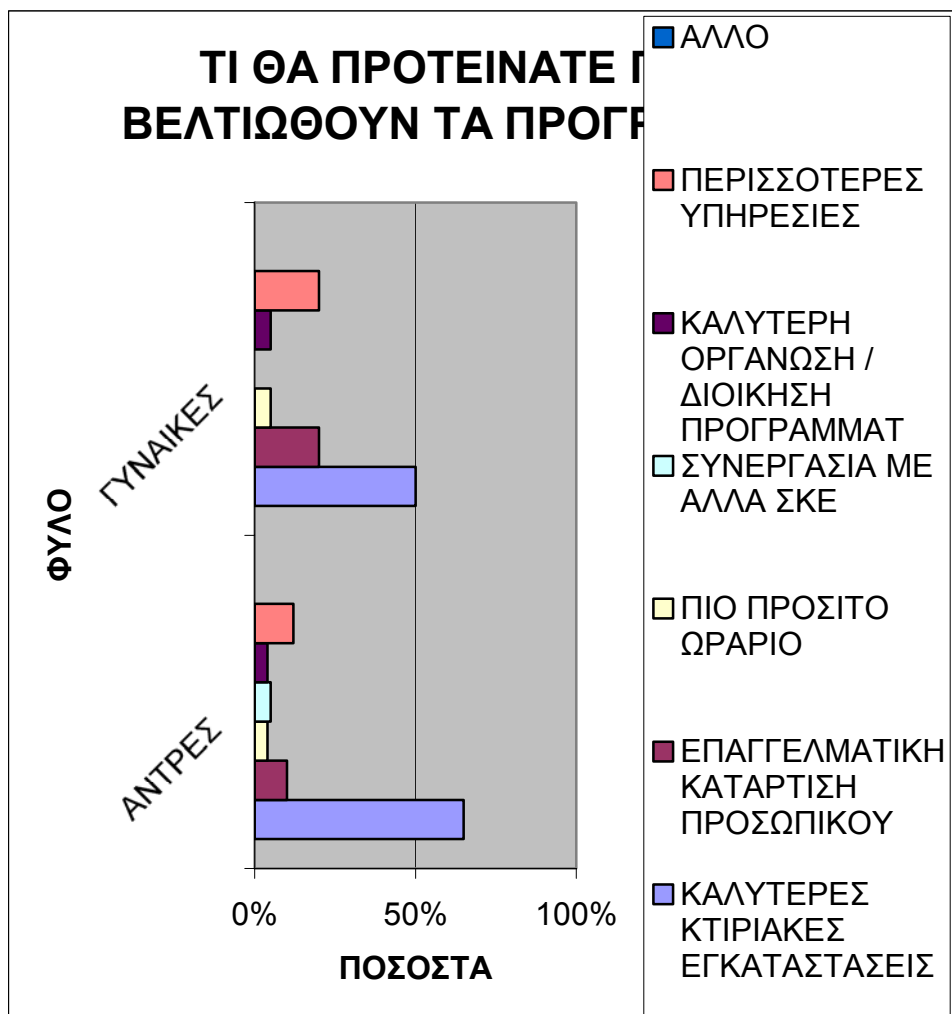
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για την καλύτερευση του έργου του Σ.Κ.Ε. Η πλειοψηφία απάντησε ότι θα ήθελε περισσότερα προγράμματα και η μειοψηφία απάντησε περισσότερη οικονομική στήριξη από το κράτος. Εδώ θα θέλαμε να κάνουμε μία παρατήρηση ότι αν προσέξουμε η κάθε ομάδα απάντησε από την δική της σκοπιά, δηλαδή οι ηλικιωμένοι και η νεολαία είπαν περισσότερα προγράμματα γιατί δεν υπάρχει κάτι για την ηλικία τους, τα άτομα επιρροής είπαν περισσότερη οικονομική στήριξη από το κράτος, οι γονείς είπαν περισσότερη ενημέρωση, γι' αυτό το λόγο προσπαθήσαμε να συμπεριλάβουμε όλες τις ηλικιακές ομάδες.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ	19%	20%
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	11%	25%
ΚΑΤΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	45%	45%
ΔΕ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	25%	10%

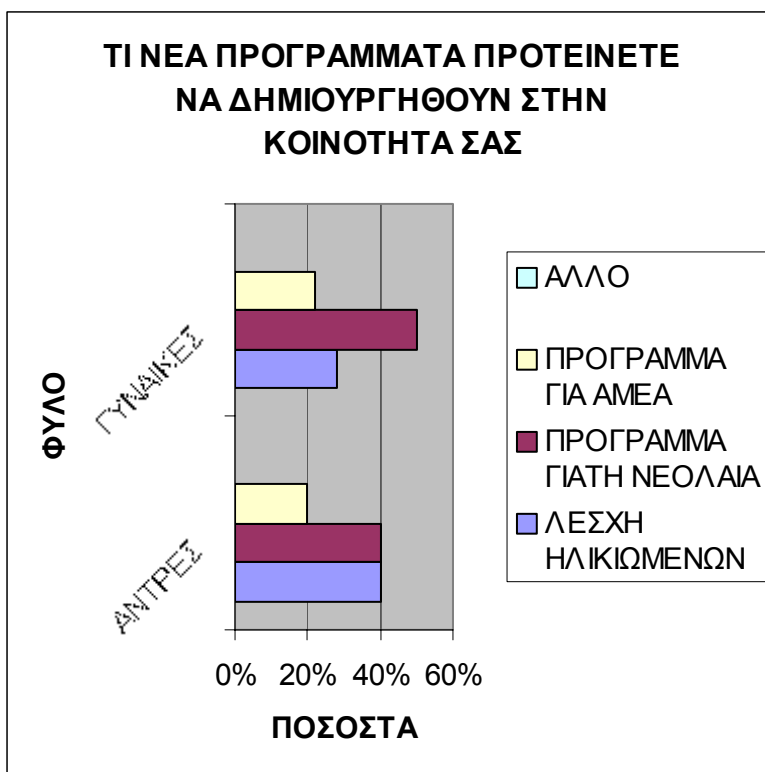
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποιο ή ποια προγράμματα προτείνουν οι ερωτώμενοι να βελτιωθούν. Η πλειοψηφία απάντησε ότι χρειάζεται βελτίωση η κατ' οίκον φροντίδα. Πιστεύουμε ότι η κατ' οίκον φροντίδα χρειάζεται βελτίωση γιατί είναι ένα από τα πιο δύσκολα επαγγέλματα, έχεις να κάνεις με ανθρώπους που έχουν ανάγκη φροντίδα (ηλικιωμένοι, Α.Μ.Ε.Α) και κατά κάποιον τρόπο εκμεταλλεύονται τις φροντίστριες, έχουν μεγάλες απαιτήσεις από αυτές και όταν δεν ανταποκρίνονται τότε αρχίζουν τα παράπονα. Αν δούμε στα ερωτηματολόγια των ηλικιωμένων η πλειοψηφία δήλωσε ότι η κατ' οίκον φροντίδα χρειάζεται βελτίωση, δεν είναι τυχαίο.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	65%	50%
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	10%	20%
ΠΙΟ ΠΡΟΣΙΤΟ ΩΡΑΡΙΟ	4%	5%
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΣΚΕ	5%	0%
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ / ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤ	4%	5%
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	12%	20%
ΑΛΛΟ	0%	0%

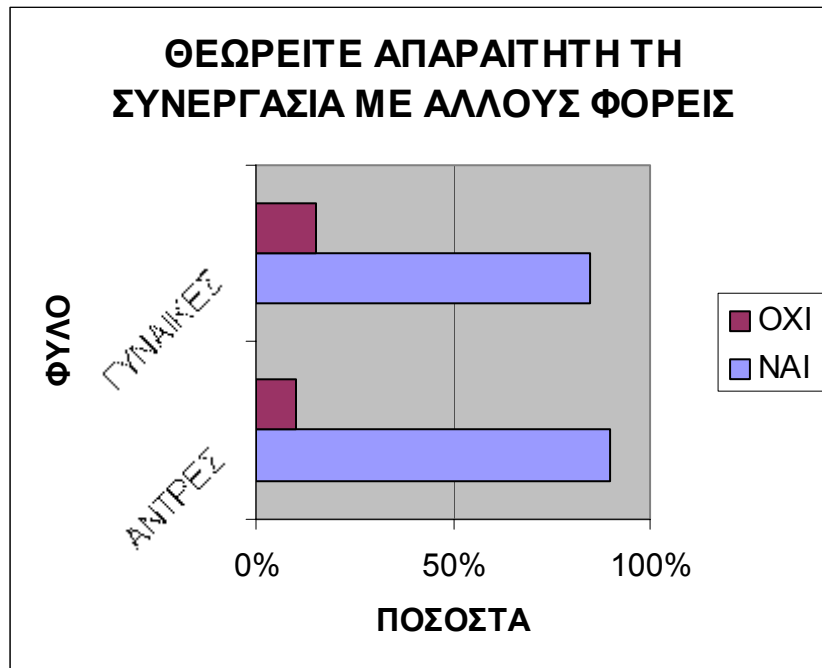
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι θα πρότειναν οι ερωτώμενοι για να βελτιωθούν τα προγράμματα. Η πλειοψηφία απάντησε ότι χρειάζονται καλύτερες κτιριακές εγκαταστάσεις. Αυτό το πρόβλημα υπάρχει στην κοινότητα γιατί δεν υπάρχουν κτίρια τα οποία να είναι κατάλληλα για να στεγαστούν τα προγράμματα. Απώτερος στόχος του Σ.Κ.Ε. είναι να δημιουργήσει ένα Πολυδύναμο Κέντρο το οποίο θα στεγαστούν όλα τα προγράμματα και θα εξαιρεθεί αυτό το πρόβλημα. Η μειοψηφία απάντησε ότι χρειάζεται πιο προσιτό ωράριο για να τους βολεύει (γονείς).

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΛΕΣΧΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	40%	28%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ	40%	50%
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΑΜΕΑ	20%	22%
ΆΛΛΟ	0%	0%

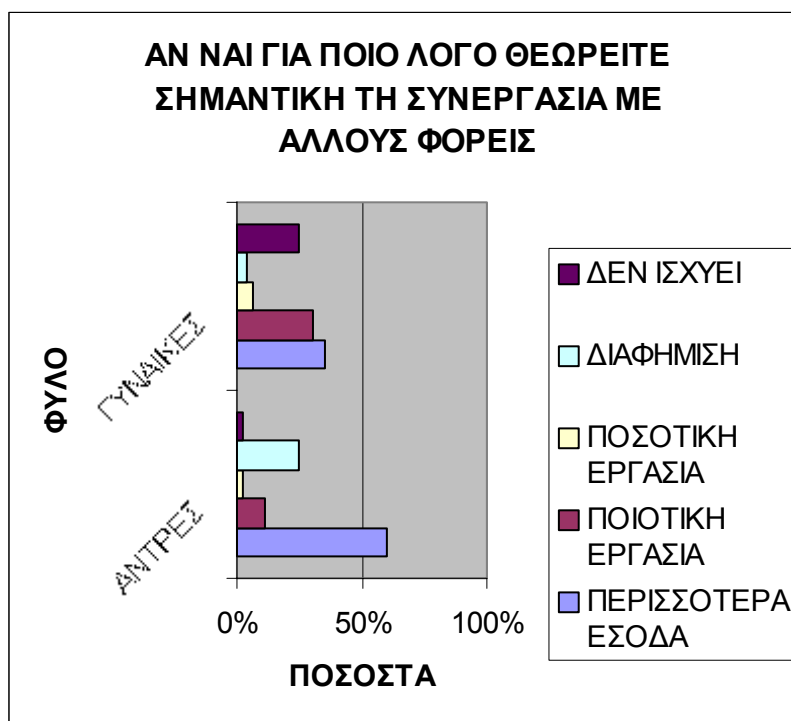
Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται τι νέα προγράμματα πρότειναν οι ερωτώμενοι να δημιουργηθούν στην κοινότητα. Εδώ οι απόψεις ποικίλουν, η πλειοψηφία απάντησε προγράμματα για τη νεολαία, μπορούμε να δούμε ότι θέλουν να δημιουργηθούν προγράμματα για τη νεολαία οι γυναίκες, οι νέοι και οι γονείς. Ένα μεγάλο ποσοστό δήλωσε ότι θέλουν να δημιουργηθεί λέσχη ηλικιωμένων, αυτή την άποψη υποστήριξαν περισσότερο οι ηλικιωμένοι. Το Σ.Κ.Ε. ξεκίνησε ήδη κάποια βήματα για να δημιουργήσει λέσχη ηλικιωμένων.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΙ	90%	85%
ΟΧΙ	10%	15%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται αν οι ερωτώμενοι θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς-υπηρεσίες. Η πλειοψηφία δήλωσε ότι θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς και ένα μικρό ποσοστό διαφώνησε.

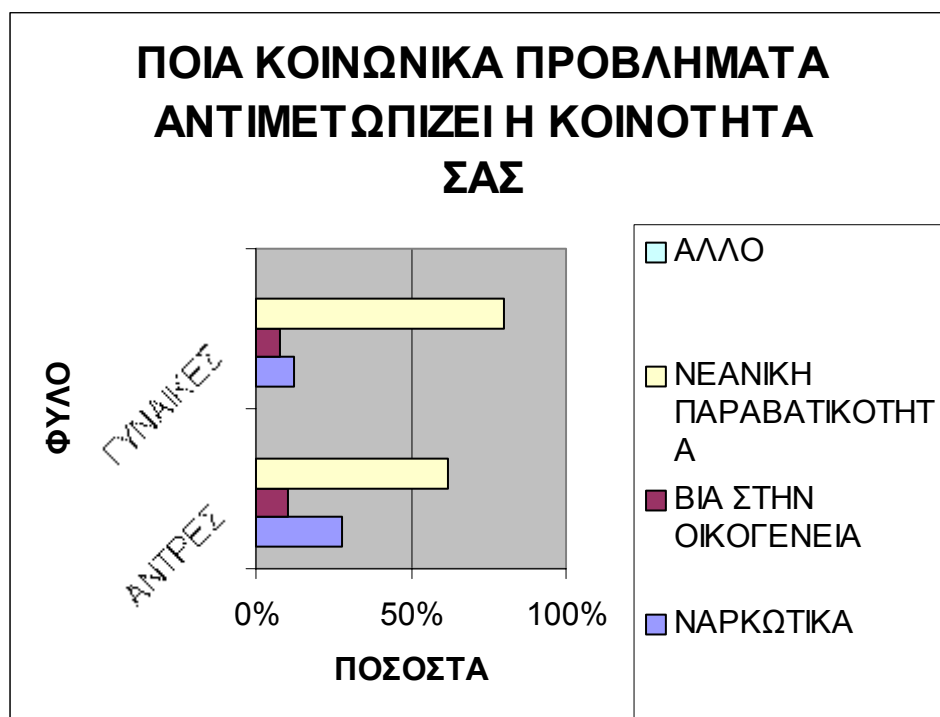
	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΣΟΔΑ	60%	35%
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	11%	30%
ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	2%	6%
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ	25%	4%
ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ	2%	25%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται για ποιο λόγο οι ερωτώμενοι θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς. Η πλειοψηφία απάντησαν ότι ο λόγος είναι περισσότερα έσοδα ώστε να μπορούν να δημιουργηθούν περισσότερα προγράμματα για να εξυπηρετούν την κοινότητα. Η μειοψηφία των αντρών δήλωσε ότι δεν θεωρούν απαραίτητη τη συνεργασία και η μειοψηφία των γυναικών απάντησαν ότι θα ήθελαν συνεργασία για να γίνεται ποσοτική εργασία.

	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ	28%	12%
ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ	10%	8%
ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	62%	80%
ΑΛΛΟ	0%	0%

Σ' αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται ποια κοινωνικά προβλήματα κατά τη γνώμη των ερωτώμενων αντιμετωπίζει η κοινότητα. Η πλειοψηφία απάντησε νεανική παραβατικότητα και η μειοψηφία βία στην οικογένεια. Με αυτή την ερώτηση θέλαμε να δούμε ποιο κοινωνικό πρόβλημα αντιμετωπίζει η κοινότητα για να εισηγηθούμε τη δημιουργία ενός προγράμματος.

5.8. Προτάσεις

Στην έρευνα διατυπώθηκαν κάποια προβλήματα σχετικά με τα υπάρχοντα προγράμματα και ελλείψεις στην παροχή υπηρεσιών σε κάποιες ομάδες του πληθυσμού και συγκεκριμένα της νεολαίας και των ηλικιωμένων.

Στην κοινότητα Πελεντρίου υπάρχει μεγάλο πρόβλημα για την εξεύρεση κατάλληλου χώρου που θα στεγαστούν τα προγράμματα, αυτό φάνηκε από την έρευνα μας γιατί όλοι δήλωσαν ότι τα προγράμματα χρειάζονται ανακαίνιση, καλύτερες κτιριακές εγκαταστάσεις, επίσης εμπλουτισμό στον εξοπλισμό τους. Το Σ.Κ.Ε. Πελενδρίου μαζί με τον σύνδεσμο γονέων θα πρέπει να συνεργαστούν για την ανεύρεση πιο κατάλληλου κτιρίου για εγκατάσταση των προγραμμάτων.

Στην Παιδική Λέσχη, για πιο δημιουργική απασχόληση των παιδιών, θα μπορούσαν να εμπλουτίσουν τα παιχνίδια με την αγορά καινούργιων, όπως ηλεκτρονικούς υπολογιστές κ.α.

Οι περισσότεροι ερωτώμενοι οι οποίοι είναι ηλικιωμένοι, εξέφρασαν την επιθυμία να δημιουργηθεί ένα κέντρο ενηλίκων ώστε να έχουν τον δικό τους χώρο που θα τρώνε και θα μπορούν να απασχοληθούν δημιουργικά. Από την άλλη όταν ρωτήσαμε τη νεολαία, δήλωσαν ότι θα ήθελαν να δημιουργηθεί ένα πρόγραμμα για τους νέους της κοινότητας που θα μπορούσαν να συγκεντρωθούν και να περάσουν τον χρόνο τους ευχάριστα.

Η δική μας πρόταση είναι η δημιουργία ενός Πολυδύναμου Κέντρου, που θα μπορούσαν να συσχεγάζονται όλα τα προγράμματα (ο Βρεφοπαιδοκομικός σταθμός, η παιδική λέσχη, η λέσχη ενηλίκων και ένα πρόγραμμα για τους νέους). Το κράτος υποστηρίζει τέτοια

προγράμματα και θα ήταν προς το συμφέρον της κοινότητας να δημιουργηθεί ένα τέτοιο κέντρο.

Βιβλιογραφία

- 1) Δαουτόπουλος Γ.Α, «Τοπική Ανάπτυξη», Θεσσαλονίκη, 1997
- 2) Ιωαννίδης Κλείτος- Κολώνας Νικόλας «Πελένδρι μία ιστορική και πολιτιστική διαδρομή», Λευκωσία, 1989.
- 3) Καρούζη Μάχη και Γιώργος, « Ταξίδια στην Κύπρο», Λευκωσία, 1984.
- 4) Μενάρδου Σίμος, «Τοπωνυμικά και Λαογραφικά Στοιχεία», Λευκωσία, 1970.
- 5) Σταθόπουλος Πέτρος «Κοινωνική Εργασία» Θεωρία και Πράξη, Εκδόσεις 'ΕΛΛΗΝ' (3^η Έκδοση).
- 6) Σταθόπουλος Πέτρος, «Κοινωνική Πρόνοια» (μια γενική θεώρηση), Εκδόσεις 'ΕΛΛΗΝ', 1995.
- 7) Ζωγράφου Αντρέας, «Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα», θεωρία-πράξη- προβληματισμοί, Πάτρα, 1992.
- 8) Κωμοδίκης Γιάννης, «η πιο μεγάλη πατρίδα το πιο μικρό χωριό», Λεμεσός, 2004.

Άρθρα

1. Αριστοδήμου Βλ. «Απολογισμός Ε.Γ.Ε. Λεμεσού 1998», Λευκωσία, 1998.
2. Βάγια Χρ. «Κεντρική κοινωνική υπηρεσία δήμου, όργανο αποκέντρωσης και συντονισμού της τοπικής κοινωνικής πολιτικής», Οικογένεια παιδική προστασία κοινωνική πολιτική Ι.Υ.Π. Αθήνα, 1993.
3. Δημητρίου Νίκος «Ένα πλαίσιο προγράμματος στην κοινοτική ανάπτυξη», ομιλία σε συνέδριο στελεχών που έγινε τον Οκτώβριο στην Κύπρο.
4. Εγχειρίδιο Τ.Υ.Κ.Ε. «Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας», Λευκωσία, 1995.
5. Χριστοδούλου Καλλιόπη, «Οργάνωση των εθελοντικών οργανώσεων» Εκπαιδευτικό σεμινάριο, 1998.
6. Βάγια Χρ, «Κοινωνική Εργασία και η συμβολή της στη Λαϊκή Επιμόρφωση», εκλογή, Αύγουστος 1984.
7. Χριστάκη Αναστασία, «Προγράμματα Αστικής κοινοτικής ανάπτυξης- μία πρωτοποριακή εφαρμογή στο χώρο Λαϊκής Επιμόρφωσης Οργανώσεων», εκλογή, Αύγουστος 1984.

- Για την διεκπεραίωση αυτής της εργασίας έχουμε μελετήσει αρκετά εγχειρίδια του Τ.Υ.Κ.Ε. , νομοθεσίες και άρθρα.
- Ακόμη πρέπει να αναφέρω ότι μας βοήθησαν πάρα πολύ οι επιτόπιες επισκέψεις μας σε διάφορες κοινότητες της επαρχίας Λεμεσού. Είχαμε την ευκαιρία να βιώσουμε από κοντά την όλη λειτουργία των Σ.Κ.Ε. / Ε.Κ.Ε. και να δημιουργήσουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα για την κοινοτική ανάπτυξη της Κύπρου.
- Επίσης μας βοήθησαν οι συνομιλίες και οι συνεντεύξεις που είχαμε με τα παρακάτω πρόσωπα:
Κα Ευανθία Παπασάββα (ανώτερος λειτουργός ευημερίας), με την κοινοτική ομάδα της επαρχίας Λεμεσού (Χρ. Παπαδόπουλος, Γ. Σκορδή, Κ. Χριστοδούλου, Μ. Καλογήρου), με τον πρόεδρο του Σ.Κ.Ε. Πελενδριού κύριο Αντρέας Πάσια, με τον κοινοτάρχη κο Α, Πογιατζή και άλλα στελέχη των οργανωμένων συνόλων της κοινότητας Πελενδριού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- Ερωτηματολόγιο
- Αίτηση για κρατική χορηγία
- Ισολογισμός εσόδων – εξόδων του Σ.Κ.Ε.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Παρακαλείστε όπως συμπληρώσετε το ακόλουθο ερωτηματολόγιο το οποίο γίνεται με την ευκαιρία μιας έρευνας για την πτυχιακή μου εργασία η οποία εξετάζει την κοινοτική ανάπτυξη στην Κύπρο και συγκεκριμένα στο Πελένδρι.

Τα ερωτηματολόγια θα είναι ανώνυμα και σας διαβεβαιώνω ότι το περιεχόμενό τους θα χρησιμοποιηθεί μόνο για ερευνητικούς σκοπούς.

Α. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Φύλο

- Άντρας
- Γυναίκα

2. Ηλικία

- 20-30
- 31-41
- 42-52
- 53-63
- 64- άνω

3. Οικογενειακή κατάσταση

- Παντρεμένος/ η
- Αρραβωνιασμένος/ η
- Ελεύθερος/ η
- Χωρισμένος/ η
- Χήρος/ α
- Έχω μια σχέση και συζώ

4. Επαγγελματική κατάσταση

- Ιδιωτικός/ η υπάλληλος
- Άνεργος
- Μαθητής
- Φοιτητής
- Δημόσιος/ α υπάλληλος

- Ελ. Επαγγελματίας
- Γεωργός/ κτηνοτρόφος
- Συνταξιούχος

5. Μορφωτικό επίπεδο

- Δημοτικό
- Γυμνάσιο
- Λύκειο
- Τεχνική Σχολή
- Πανεπιστήμιο/ Κολέγιο
- Μεταπτυχιακό
- Άλλο

B. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

6. Γνωρίζετε τη δράση του Συμβουλίου Κοινοτικής Ευημερίας Πελενδρίου;

- Ναι
- Όχι

7. Ποια η γνώμη σας για τη λειτουργία του Σ.Κ.Ε. Πελενδριού;

- Πολύ καλή
- Καλή
- Μέτρια
- Όχι καλή

8. Πως βρίσκετε το έργο της Κοινοτικής Ανάπτυξης στο Πελένδρι;

- Επαρκές
- Καλό αλλά περιορισμένο

- Μέτριο
- Ανεπαρκές

9. Τι θα προτείνετε για την καλυτέρευση του έργου της Κοινοτικής Ανάπτυξης στο Πελένδρι;

- Περισσότερα προγράμματα
- Περισσότερη ενημέρωση
- Περισσότερη οικονομική στήριξη από το κράτος
- Άλλο

10. Ποιο / α πρόγραμμα/ τα θεωρείτε ότι πρέπει να βελτιωθεί / ουν;

- Παιδική λέσχη
- Βρεφοπαιδοκομικός σταθμός
- Κατ' οίκον φροντίδα
- Δεν χρειάζεται βελτίωση

11. Τι θα προτείνετε για να βελτιωθούν τα προγράμματα;

- Καλύτερες κτιριακές εγκαταστάσεις
- Επαγγελματική κατάρτιση προσωπικού
- Πιο προσιτό ωράριο
- Συνεργασία με άλλα Σ.Κ.Ε.
- Καλύτερη οργάνωση – διοίκηση των προγραμμάτων
- Περισσότερες υπηρεσίες
- Άλλο

12.Τι νέα προγράμματα θα προτείνατε να δημιουργηθούν στην κοινότητά σας;

- Λέσχη ηλικιωμένων
- Προγράμματα για τη νεολαία
- Προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες
- Άλλο

13.Α. Θεωρείτε απαραίτητη τη συνεργασία με άλλους φορείς – υπηρεσίες;

- Ναι
- Όχι

13 Β. Αν ΝΑΙ για ποιο λόγο θεωρείτε σημαντική τη συνεργασία με άλλους φορείς;

- Περισσότερα έσοδα
- Ποιοτική εργασία
- Ποσοτική εργασία
- Διαφήμιση
- Δεν ισχύει

14. Ποια κοινωνικά προβλήματα αντιμετωπίζει η κοινότητα Πελενδρίου;

- Ναρκωτικά
- Βία στην οικογένεια
- Νεανική παραβατικότητα
- Άλλο

